

**Állatorvostudományi
Egyetem**

Önértékelési Jelentés

2023

ESEVT LÁTOGATÁS 2023. SZEPTEMBER 18-22

ÁLLATORVOSDOMÁNYI EGYESÜLET
ELŐREHÍZ, VILÁG- ÉS EUROPA-BANOKOK

NEV	NYELV	NYELV	NYELV
ALBERT JACSI	ANGOL	ANGOL	ANGOL
ANDRÁS RIGOLD	ANGOL	ANGOL	ANGOL
BARBARA SZABÓ	ANGOL	ANGOL	ANGOL
BALÁZS BENEDEK	ANGOL	ANGOL	ANGOL
BALÁZS ZSÓFIA	ANGOL	ANGOL	ANGOL
BOGÁR ZSÓFIA	ANGOL	ANGOL	ANGOL
DR. GYÖRGI KISS	ANGOL	ANGOL	ANGOL

ARANYERES SZÖVEGÉZ KAPITÁNOK

NEV	NYELV	NYELV	NYELV
DR. BÉNYÓ TIBOR	ANGOL	ANGOL	ANGOL
DR. GYÖRGI KISS	ANGOL	ANGOL	ANGOL
DR. PÉTER J. FARKAS	ANGOL	ANGOL	ANGOL

**Állatorvostudományi
Egyetem**

Önértékelési Jelentés

angol változat nyers fordítása
belső használatra

2023

**ESEVT
LÁTOGATÁS
2023.
SZEPTEMBER
18-22**

TANSZÉK
ent of Chemistry
NI 64 BOKÉMIAI TANSZÉK
ent of Physiology and Biochemistry

Tartalomjegyzék

Bevezető	1.
1. Fejezet. Célkitűzések, szervezet és minőségbiztosítási politika	4.
2. Fejezet. Pénzügyek	19.
3. Fejezet. Tanterv	25.
4. Fejezet. Létesítmények és berendezések	42.
5. Fejezet. Állati erőforrások és az állati eredetű oktatási anyagok	59.
6. Fejezet. Tanulmányi erőforrások	67.
7. Fejezet. Hallgatók felvétele, előrehaladása és jóléte	71.
8. Fejezet. Hallgatói teljesítményértékelés	80.
9. Fejezet. Akadémiai és támogató személyzet	86.
10. Fejezet. Kutatási programok, továbbképzés és posztgraduális képzés	94.
ESEVT Mutatószámok táblázata	104.
Szójegyzék	108.

Rövidítések

ÁTE	Állatorvostudományi Egyetem	ID	Beruházási igazgató
AB	Felvételi Bizottság	IT	Informatika
AMB	Akkreditációs és Minőségügyi Bizottság	ITM	Innovációs és Technológiai Minisztérium
AUH	Tanszéki értekezlet	KIRH	Kutatási és innovációs rektorhelyettes
BT	Biobiztonsági Tanács	KRH	Klinikai rektorhelyettes
CC	Klinikai tanács	KT	Kuratórium
CE	Továbbképzés	MAB	Magyar Akkreditációs Bizottság
DH	Tanszékvezető	MJA	Marek József Alapítvány
DIC	Állatorvosi pályakezdési jártasság, szakértelem	MFT	Minőség Fejlesztési Terv
EAEVE	Állatorvosképző Intézmények Európai Szövetsége	NKRH	Nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettes
EBVS	Állatorvosi Specializáció Európai Bizottsága	ORH	Oktatási rektorhelyettes
EC	Oktatási Bizottság	PDCA	Tervezés-Végrehajtás-Ellenőrzés-Beavatkozás
EPT	Egyetemen kívüli gyakorlat egyetemi oktató felügyelete nélkül	QA	Minőségbiztosítás
ESEVT	Állatorvosképzés európai értékelési rendszere	RC	Rektori Tanács
ESG	Az európai felsőoktatás minőségbiztosítási irányelvei	RE	Foglalkoztatási szabályzat
FB	Facebook	RG	Kutató csoport
FR	Főtitkár	HÖK	Hallgatói Önkormányzat
FSQ	Élelmiszerbiztonság és minőség	SD	Tanulmányi igazgatóság
GF	Gazdasági Főigazgató	SOP	Működési eljárás irányelvei
HR	Humánpolitika	TG	Tangazdaság
HVC	Magyar Állatorvosi Kamara	VEE	Állatorvosképző intézmény
ICU	Intenzív osztály	VPH	Állatorvosi közegészségügy
		VPN	Virtuális magánhálózat

Bevezető

Bevezető

Az Állatorvostudományi Egyetem (ÁTE) Magyarország egyetlen állatorvosképző intézménye. Gyökerei 1787-ig nyúlnak vissza, amikor a Pesti Egyetem Orvosi Karán megalakult az első állatorvoslást oktató tanszék, 25 évvel a világ első állatorvosi iskolájának alapítása után. Intézményünk 2000. január 1-től 2016. június 30-ig a Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Karaként tevékenykedett. 2016. július 1-től az Állatorvostudományi Egyetem ismét önálló egyetem lett.

Az Országgyűlés döntése alapján az ÁTE alapítványi fenntartású egyetemmé alakult 2020. augusztus 1-én, és az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) helyett a Marek József Alapítvány (MJA) lett az egyetem fenntartója. A főbb infrastruktúra az ÁTE tulajdonába, illetve vagyionkezelésébe került, az oktatási tevékenység finanszírozása indikátorok alapján, továbbra is az állami normatíva és egyéni tandíjak befizetéséből történik.

Az ÁTE -t először 1995-ben akkreditálta az Állatorvosképző Intézmények Európai Szövetsége (EAEVE) nagyobb hiányosságok nélkül, majd 2004-ben két hiányosság kiküszöbölésével sikeresen teljesítettük az elvárásokat és akkreditáltak maradtunk. A legutóbbi EAEVE látogatás 2014. februárjában volt és azt követően is megtartottuk akkreditált státusunkat. A Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) 2023. június 30-án akkreditálta az ÁTE-t az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosításának standardjai és irányelvei (ESG 2015) szerint és az utolsó sikeres ISO 9001:2015 auditálást tanúsító okirat 2023. május 15 -én került kibocsátásra.

Az Intézmény főbb jellemzői

- Az ÁTE Magyarország egyetlen állatorvosképző intézménye (1787. február 6. óta van magyarországi állatorvosképzés).
- Az osztatlan állatorvosképzés mellett az ÁTE-n biológia BSc, biológus MSc, kutató zoológus, továbbá állatorvosi tudományok PhD képzés, EBVS rezidens képzési program, szakállatorvos képzés, valamint számos egyéb szakirányú továbbképzéseink vannak.
- Minden hazai állatorvoslással kapcsolatos entitással szoros kapcsolatban áll az ÁTE: az érintett állami szereplőkkel (minisztériumok), hatóságokkal, a külső magán és/vagy vállalati partnerekkel, kimagaslóan jó kapcsolatot ápol és társadalmi megítélése is nagyon kedvező.
- Három nyelven folyik az állatorvosképzés (magyar, angol, német), a hallgatók több mint 2/3 az idegen nyelvű állatorvosképzésben vesz részt; a hallgatók több, mint 65 országból érkeznek az egyetemre.
- 6 és félszeres a túljelentkezés a magyar nyelvű állatorvosképzés elérhető helyeire.
- Magas az ÁTE-n dolgozó minősített oktatók, ezen belül a professzorok és docensek száma.
- Az ÁTE központi kampusza, beleértve a környező egyetemi épületeket is Budapest központi részén helyezkedik el, még néhány tanszék és egység a szatelit kampuszunkon található, Üllön, a Tangazdaság (TG) mellett (35 km -re a központi kampusztól). A szaporító anyag előállító és értékesítő állomás Martonvásáron található (40 km).

Főbb fejlemények az utolsó látogatás óta

Jelentős szervezeti változások

- Önálló egyetemmé válás 2016 -ban.
- Alapítványi egyetemmé való átalakulás 2020 -ban.
- Megalakítottuk az Élelmiszerlánc-tudományi Intézetet az élelmiszer-biztonság és közegészségügy oktatásának megerősítésére.

- Intézményi átalakítást hajtottunk végre, melynek eredményeként a tanszékek 7 téma-specifikus intézetbe szerveződtek.
- Megtörtént a Minőségbiztosítási rendszerünk ESG szerinti felülvizsgálata és új külső tagokat vontunk be az Akkreditációs és Minőségügyi Bizottság (AMB) munkájába.
- Az Etikai Kódex felülvizsgálatát elvégeztük, új érzékenyítő tréninget tartottunk.
- Akkreditációs igazgatói pozíciót hoztunk létre.
- Felállítottuk a Biobiztonsági Tanácsot.
- Esélyegyenlőségi Tanácsot állítottunk fel.
- Nemi Esélyegyenlőségi Tervet készítettünk.
- Az egyetem új Stratégiájával összhangban átdolgozott foglalkoztatási és előmeneteli rendszert hoztunk létre.
- Megalapítottuk partnereinkkel a Fertőző Állatbetegségek, Antimikrobiális Rezisztencia, Állatorvosi Közegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonság Nemzeti Laboratóriumát.

Új épületek és fontosabb berendezések

- Három új előadótermet építettünk mindegyiket 110 hallgatói férőhelyes kapacitással és modern prezentációs technológiával felszerelve.
- Kólikás és Izolációs egységeket nyitottunk Üllön, a Lóklinikán.
- Néhány nagyértékű klinikai eszközt (CT, MR) vásároltunk.
- Új IT eszközök és rendszerek vásárlására kerítettünk sort (IT Moodle rendszer, 4 kamerás magas felbontású képek a gyakorlati oktatáshoz, új laptop minden oktatónak, plágium szoftver, stb.).
- A Tangazdaság számos épületét (tyúkistálló, birka és sertéstelep) felújítottuk.
- Kísérleti Állatházhoz hoztunk létre létrehozása.
- A Skills Lab-okat alakítottunk ki.
- Új generációs szekvenáló laboratórium és folyékony kromatográf – tömegspektrométer laboratórium kialakítására kerítettünk sort.
- A Hallgatói Centrumot felújítottuk.
- Új hallgatói olvasótermet alakítottunk ki.
- Smart Campus kialakítását hajtottuk végre (a VPN rendszer kibővítése, saját szerver park létrehozása, online oktatás bevezetése, a Moodle rendszer kötelező használatának bevezetése, az előadások rögzítése és a hallgatók részére rendelkezésre bocsátása).
- Az üllői Patológia bővítésére és felújítására kerítettünk sort.
- Új Haszonállat Klinikát alakítottunk ki.
- Szaporító anyag előállító és értékesítő céget vásároltunk, a Bos-Genetic Kft.-t, Martonvásáron.
- 180 laptop vásárlásával központosított online vizsgáztató központot alakítottunk ki.
- Új, 40 db szálláshelyet hoztunk létre a hallgatók részére a Tangazdaságban, Üllön.
- Egy 627 m² -es ingatlan megvásárlásával biztosítottunk helyet a kampusz mellett a felújítás alatt a kiköltözött szervezeti egységek számára.

Főbb változások az akadémiai programban

- Új kurrikulum és számos kötelező és választható tantárgy került bevezetésre.
- Hetesi gyakorlat bevezetése az 1. és 2. évfolyamon.
- Bevezetésre került a Moodle virtuális oktatási platform.
- Kibővítésre került a Mobil Klinika tevékenysége.

- Rendszeres kötelező online tanfolyamok szervezése vizsgákkal minden dolgozó számára (munkavédelem, biobiztonság, minőségbiztosítás, akkreditációra való felkészítés).
- Kötelező pedagógiai módszertani webinárium bevezetése minden oktató számára.
- A CBlue curriculum mapping software alkalmazásának bevezetése a kurrikulum fejlesztésére.
- Angol PhD program indítása a magyar mellett.
- Új posztgraduális továbbképzések indítása az állatorvosi szakértői képzésben (pl. méhek egészsége, állatjóléti); valamint új, rövid továbbképzések szervezése.
- Elkezdődött az EBVS rezidens program.
- Elkezdődött az állatorvosi asszisztens képzés.
- A Tangazdaság intenzíven integrálásra került az oktatásba.
- Az One Health fókusz oktatás erősítése a FSQ-VPH.

Az Intézmény által tapasztalt főbb problémák

- Hiány volt az előadótermekből, amit az új előadótermek építésével oldottunk meg.
- A legtöbb egységben létszámihiány volt tapasztalható, az oktatói létszámot megnöveltük.
- Számos épület műemlékvédelem alatt áll és felújításra szorul. 2023 januárjában egy 190.5M € rekonstrukciós programot kezdtünk el. Bizonyos egységek átmeneti helyszínekre költöztek a felújítás idejére.

Az Önértékelési Jelentés az ESEVT Akkreditációs Standardok (a 2019 május 30-i Közgyűlésen jóváhagyva és módosítva a 2021. szeptember 30-i turini Közgyűlése) követelményei szerint készült.

1. Fejezet

Célkitűzések, szervezet és minőségbiztosítási politika

1. Fejezet

Célkitűzések, szervezet és minőségbiztosítási politika

1.1 szabvány: Az állatorvosképző intézmény (VEE) fő céljának kell lennie, hogy az uniós irányelvekkel és az európai felsőoktatás minőségbiztosítási irányelveinek (ESG) ajánlásai-val összhangban megfelelő, etikus, kutatáson és tényeken alapuló állatorvosi képzést írjon elő, amely lehetővé teszi az új diplomás számára, hogy olyan állatorvosként végezzen, amely képes belépni az állatorvosi szakma valamennyi általánosan elismert ágába, és tisztában kell lennie az egész életen át tartó tanulás fontosságával.

A VEE-nek ki kell dolgoznia és követnie kell küldetésnyilatkozatát, amely magába foglalja az állatorvosképzés európai értékelési rendszerének (ESEVT) valamennyi szabványát.

Az ÁTE küldetése, hogy rugalmas, nemzetközileg versenyképes tudományosan megalapozott oktatást nyújtson, amely megfelel a folyamatosan változó társadalmi környezet kihívásainak és felkészíti a végzeteket a tudásalapú társadalomban vállalt feladataikra. Az Egyetem célja az országos és a nemzetközi szakemberigény kielégítése, valamint a térség tudományos kutatási, műszaki, innovációs és fejlesztési központjaként való működés. Az ÁTE az általános képzési célok szem előtt tartásával és az európai akkreditáció (ESEVT) elvárásainak megfelelően biztosítani kívánja hallgatói számára a tanulmányi szabadságot, azaz a képzésirányoknak, képzési szinteknek megfelelő tudás elsajátításához szükséges tantárgyak és előadók meghatározott kereteken belüli szabad megválasztását. Az ÁTE követi az ESG -t és elkötelezett amellett, hogy minden szükséges feltételt biztosítson a hallgatók számára az állatorvosi pályakezdési jártasság, szakértelem megszerzéséhez (D1C) az állatorvoslásban. Az ÁTE tudományos kutatási tevékenységével létrehozta, fejleszti és képzési rendszerén keresztül átadja a szakmai és kulturális értékeket a hallgatóknak, ami lehetővé teszi számukra, hogy megszerzzék a szakterületük által megkívánt szaktudást és készségeket, valamint megértsék szakmájuk etikai kérdéseit és ösztönözzék az élethosszig tartó tanulást. Ennek érdekében az ÁTE oktatást és továbbképzést biztosít a végzett állatorvosok számára. Az ÁTE céljait röviden összefoglalja aktuális Minőségpolitikája és Küldetésnyilatkozata (<https://univet.hu/en/about/quality-management/>).

Az ÁTE víziója, hogy vezető szerepet töltsön be a magyarországi alap- és posztgraduális képzésben, valamint a jogelőd intézmények eddigi fejlődési pályáját megtartva, szellemiségét és hagyományait ápolva kielégítse a hazai és nemzetközi állatorvosok, biológusok és zoológusok iránti keresletet. Az ÁTE célja az európai normákhoz igazodó szellemiségű értelmiség képzése, akik nyitottak és fogékonyak más diszciplínák, a kultúra és a társadalom kérdései iránt, azokban megfontolt, előremutató vélemény kialakítására képesek, és a közélet kérdéseinek megoldásában aktív tenni akarás jellemzi őket.

Az ÁTE a hagyományokon alapuló tantervről áttért az eredményorientált (output-oriented) tantervre. Ennek értelmében a tanterv olyan elméleti és gyakorlati ismereteket ad, amely biztosítja a D1C (az állatorvosi pályakezdési jártasság, szakértelem) elvárt szintjét és lehetővé teszi a végzett hallgatók elméleti és gyakorlati ismereteinek professzionális alkalmazását az állatgyógyászat, betegellátás, állategészségügyi igazgatás, állatorvosi közegészségügy (One Health), digitalizáció, adatelemzés, állatjólét, élelmiszertermelés, mezőgazdaság, fenntarthatóság, állattenyésztés, oktatás és kutatás, valamint a legújabb tudományos eredmények hasznosítása és továbbfejlesztése terén. Az ÁTE kiemelt hangsúlyt fektet az etikus magatartásra nevelés, a helyes ökonómiai szemlélet és gondolkodás kialakítására, a vezetői és közéleti tevékenységre való felkészítésre. Az ÁTE felkészíti a hallgatókat a természeti kincsek megóvásának fontosságára, racionális használatára, az ember, az állatvilág és a kör-

nyezet védelmére. Ez az oktatás az egész életen át tartó tanulással és gyakorlati képzéssel kombinálva lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy az állatorvosi szakma bármely területén dolgozhassanak.

Az ÁTE számos visszacsatolási mechanizmuson keresztül folyamatosan figyeli az oktatási folyamatokat. Először a hallgatók, a tantárgyfelelősök, a záróvizsgák elnökei és az érintettek adnak visszajelzést minden félévben, amit az oktatási rektorhelyettes (ORH) összesít, majd az Oktatási Bizottság (OB) és az Akkreditációs és Minőségügyi Bizottság (AMB) tárgyal meg. Ezek a bizottságok áttekinthetik és elemzik a követelmények és a minőségirányítási ciklusok teljesülését, és jogukban áll javaslatokat tenni és véleményt nyilvánítani a szerintük megoldásra váró kérdésekben. A tananyag koherenciája és az állatorvosi pályakezdési jártasság, szakértelem megszerzése közötti összhang a CBlue kurrikulum összehasonlító szoftverrel történik. A levont következtetéseket végül a Szenátus tárgyalja meg, amely a szükséges módosításokat is jóvá tudja hagyni (1. Ábra).

1. Ábra PDCA Ciklus Oktatás, oktatási folyamat

1.2 szabvány: A az állatorvosképző intézménynek (VEE) olyan egyetemnek vagy más felsőoktatási intézmény részének kell lennie, amely az adott országban megfelelő szintű és hivatalosan elismert képzést nyújt.

Az állatorvosi tantervéért felelős személynek és az Állatorvosi Oktatókórház (VTH) szakmai, etikai és tudományos ügyeiért felelős személy(ek)nek állatorvosi végzettséggel kell rendelkezniük.

A VEE döntéshozatali folyamatának, szervezetének és irányításának lehetővé kell tennie stratégiai tervének és kohéziós (összetartó) tanulmányi programjának végrehajtását, az ESEVT-szabványokkal összhangban.

Az ÁTE egy államilag elismert, autonóm alapítványi egyetem, melynél a fenntartói jogokat a MAREK József Alapítvány (MJA) gyakorolja a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény előírásai szerint.

Az Intézmény főbb adatai

Név:	Állatorvostudományi Egyetem Budapest
Cím:	(ÁTE)
Telefonszám:	2 István utca 2, 1078 Budapest, Magyarország
Honlap:	+36-1-478-4100
E-mail:	rektor@univet.hu vagy info@univet.hu
Az Intézmény vezetője (Rektor):	Prof. Dr. Sótonyi Péter, PhD, DSc
Nemzetközi kapcsolatokért felelős rektorhelyettes (NKRH)	Prof. Dr. Bartha Tibor, PhD, DSc
Kutatási és innovációs rektorhelyettes (KIRH):	Dr. habil. Jerzsele Ákos, PhD
Klinikai rektorhelyettes (KRH):	Prof. Dr. Németh Tibor, PhD, Dipl. ECVS
Oktatási rektorhelyettes (ORH)	Prof. Dr. Ózsvári László, PhD, MBA
Főtitkár (FR)	Dr. Battay Márton, PhD
Gazdasági Főigazgató (GF)	Bendik Bernadett
Oktatási rektorhelyettes (ORH)	Prof. Dr. Ózsvári László, PhD, MBA
Főtitkár (FR)	Dr. Battay Márton, PhD
Gazdasági Főigazgató (GF)	Bendik Bernadett

Az ÁTE közfeladatot ellátó vagyongazdálkodó Alapítvány által fenntartott Egyetem. A MJA – jogszabály alapján – gyakorolja az alapítói, tulajdonosi, fenntartói jogokat. Mint ilyen, felelős az Egyetem autonóm működésének pénzügyi és személyi feltételei, stratégiai és intézményfejlesztési céljai megvalósításának biztosításáért. Ugyanakkor, az ÁTE esetében a MJA a közfeladatfinanszírozási szerződésben és az egyetemi alapító okiratában magasfokú önállóságot biztosított az ÁTE részére a pénzügyi rendelkezés tekintetében. Következésképpen, a közfeladat finanszírozási szerződés a MIT és az ÁTE közötti jogviszonyt hozott létre. Az ÁTE teljes autonómiával rendelkezik a forrásokat felhasználására vonatkozóan. A Közhasznúsági Felügyelő Bizottság felügyeli az egyetem működését és gazdálkodását. A MJA Kuratóriuma és Felügyelő Bizottsága, valamint az ÁTE Közhasznúsági Felügyelő Bizottsága tagjai (lásd. 1.1 Melléklet), akik az egyetem kiemelt érdekelt felei szakmai tudásukkal segítik az egyetem vezetését a stratégiai irányok aktualizálásában.

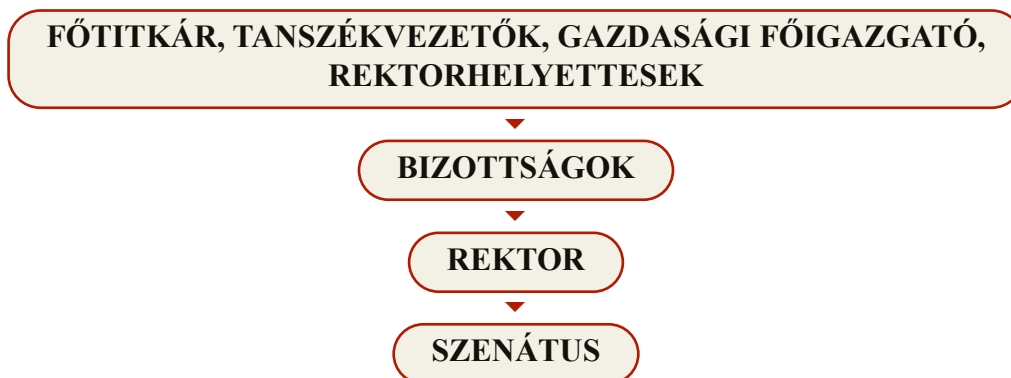
A rektor vezeti és képviseli az ÁTE-t, munkáját négy rektorhelyettes, a gazdasági főigazgató, a főtitkár és a beruházási igazgató segíti. A Szenátus az ÁTE döntéshozó, tanácsadó, javaslattevő és ellenőrző szerve. A Szenátusnak 16 tagja van, akik választott és hivatalból tagok. A Szenátus és a Rektor munkájuk támogatására alapíthatnak állandó vagy ideiglenes bizottságokat, melyek feladata szervezeti, tanulmányi, pénzügyi és egyéb kérdések elemzése, valamint javaslattevés, döntés előkészítés és döntések végrehajtásának ellenőrzése.

Az intézmény működésének alapelveit és feladatait az ÁTE Szervezeti és Működési Szabályzata – I. kötet az ÁTE Szervezeti Működési Rendje (SZMR) tartalmazza. Összefoglalva, a javaslatokat a megfelelő bizottságok beszélik meg, a döntéseket pedig a Szenátus hozza. A Kuratóriumot a Rektor tájékoztatja. A döntési folyamatot a 2. Ábra mutatja be.

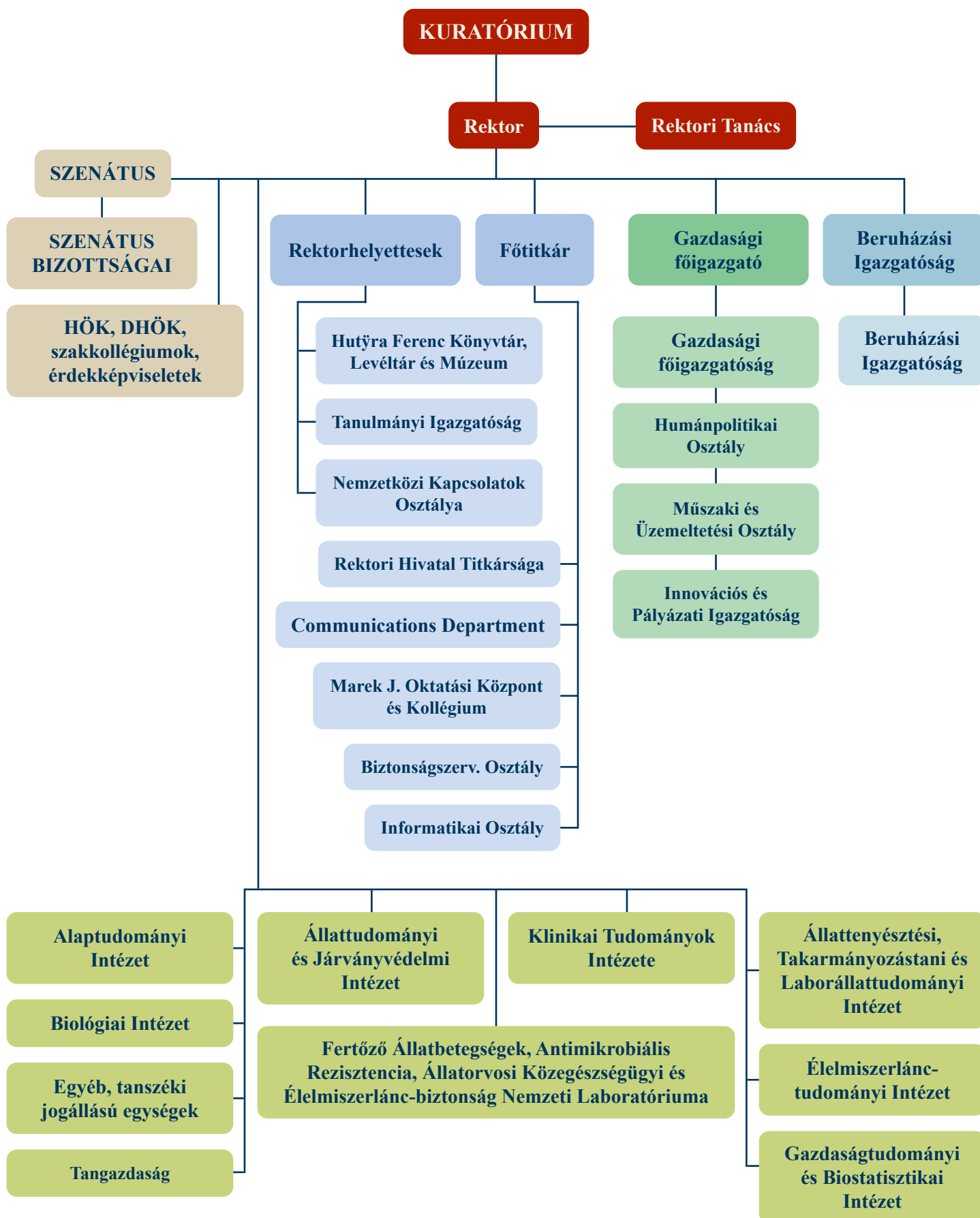
2. Ábra Döntési folyamat OOO (Oktatás)

Általános döntési folyamat:

A szervezeti egységek szervezeti struktúráját a 3. Ábra mutatja be.

AZ ÁTE 7 intézetből áll, melyet 38 tanszék és szervezeti egység alkot (lásd 1.2. Melléklet). Az ÁTE legfőbb döntéshozó testülete a Szenátus, mely döntései támogatására bizottságokat hozhat létre. Ezen bizottságok elnökeit és tagjait a Szenátus választja meg. A HÖK által delegált hallgatói tagok minden, a hallgatói kérdésekben döntést hozható bizottságban részt vesznek. Az ÁTE-n 18 bizottság tevékenykedik (lásd 1.3 Melléklet), működési rendjük az egyetem honlapján elérhető.

Az ÁTE széles nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik, úgy Európában, mint a tengerentúlon. Mivel Magyarország egyetlen állatorvosképző intézménye, az összes partner állatorvosképző intézmény külföldön található, így a nemzetközi kapcsolatok kiemelten fontosak. Az ÁTE nemzetközi kapcsolatait más állatorvosi iskolákkal kötött kétoldalú megállapodásokon, nemzetközi állatorvosi szervezetekben való tagságokon, nemzetközi projektekben való részvételen, hallgatói és munkatársi mobilitáson keresztül tartja fenn. Az ÁTE az EAEVE tagja és alapító tagja a Hallgatók és Munkatársak Mobilitásának Állatorvosi Hálózata (VetNEST) nevű szervezetnek, melyet a közép-európai állatorvosképző intézményekhálózata alkot. Részleteket lásd 1.4 Mellékletben.

A kurrikulumért és az Állatorvosi Oktató Kórház szakmai, etikai és tanulmányi ügyeiért felelős személyek neve és egyetemi fokozatai

Állatorvosi Kurrikulum	Prof. Dr. Ózsvári László, PhD, MBA
Állatorvosi Oktató Kórházak	Prof. Dr. Németh Tibor, PhD, Dipl. ECVS

1.3. Szabvány: A VEE-nek rendelkeznie kell egy stratégiai tervvel, amely magában foglalja a jelenlegi tevékenységeinek SWOT elemzését, a célkitűzések listáját, valamint egy működési tervet, a végrehajtás időbeli keretét és indikátorait.

AZ ÁTE rendelkezik Stratégiai Tervvel, mely tartalmazza a SWOT analízist, a célkitűzések listáját és az operatív tervet. Az ÁTE stratégiai tervének kiindulási pontja az egyetem víziója és missziója (lásd 1.1 Szabányt). Minden évben, figyelembe véve a külső és belső körülményekben beállt változásokat, az ÁTE a stratégiáról és az éves tervről egy helyzetjelentést készít a Szenátus és a Kuratórium részére.

SWOT analízis

ERŐSSÉGEK

- Külföldi hallgatók magas aránya (65 országból érkeznek).
- Tudományosan minősített oktatók, kutatók magas aránya, akik PhD-val és akadémiai tagsággal rendelkeznek.
- Az oktatás három nyelven folyik (magyar, angol, német).
- A hallgatók jelentős arányban vesznek részt a Tudományos Diákköri Konferenciákon, magas szintű tudományos alkotásokkal.
- Az oktató-kutató munkatársakkal szemben támasztott magas követelmények.
- Magas felvételi pontszám, és magas első helyes jelentkezési arány.
- Magas sikerességi ráta a kutatási pályázatok esetében.
- Gazdasági stabilitás.
- A dolgozók, a hallgatók és a magyar állatorvosok elkötelezettsége az ÁTE iránt.
- Nemzetközi (ESEVT) akkreditáltság.
- Nemzeti Kiválóság Programban résztvevő Szakegyetem.
- Széleskörű szakirányú továbbképzési kínálat.
- A szakmai szervezetek és az ÁTE kiváló együttműködése.
- A HÖK és az ÁTE vezetés közötti jó kapcsolat.
- Széleskörű és magas színvonalú klinikai szolgáltatás és annak oktatási célú hasznosítása
- Központi elhelyezkedés, könnyű elérés a kedvtelésből tartott állattulajdonosoknak.
- A könyvtári szolgáltatások kimagasló szerepe a tudásmegosztásban és ismeretterjesztésben.
- Az egyetem erős regionális, nemzetközi kapcsolatai (VetNEST, CEEPUS, bilaterális kapcsolatok).
- Az egyetemi oktatók és kutatók széleskörű hazai és nemzetközi felsőoktatási kapcsolatai.
- MAB akkreditáció.
- ISO 9001:2015 tanúsítás megléte.

GYENGESÉGEK

- Az ALUMNI rendszer működtetésének nehézségei.
- Az oktatásban résztvevő külföldi professzorok alacsony aránya.
- Egyenletlen információáramlás a szervezeti egységek és szintek között
- Papírintes iroda bevezetésének lassú folyamata
- Az információk weboldalra való feltöltése gyakran késik.
- Sok hallgató érkezik alacsony mezőgazdasági tapasztalattal.
- Relatív alacsony számú első esetű páciensek.
- Alacsony számú bejövő haszonállat páciens.
- A kampusz idősebb épületei műemlékvédelem alatt állnak.
- Gyenge innovációs aktivitás.
- Nehézségek a vágóhidak és farmok látogatásában biobiztonsági előírások miatt.

LEHETŐSÉGEK

- Közép-európai kapcsolatok alapján referenciaközponttá válás.
- Nemzeti laboratóriumok finanszírozásának lehetősége.
- 12. gyakorlati félév kialakítása és bevezetése.
- Erősíteni a gazdasági haszonállat-gyógyászati képzést.
- Az élelmiszerláncal kapcsolatos új szakmai területek oktatásának bevezetése.
- Hallgatói szolgáltatások körének és minőségének fejlesztése.
- Az ÁTE infrastruktúra modernizálása.
- Kedvező oktatói utánpótlási lehetőség a TDK-s hallgatók magas aránya miatt.
- Az ALUMNI rendszer fejlesztése.
- Szorosabb együttműködés társegyetemekkel.
- Precíziós tangazdaság kialakítása.
- Digitális élelmiszerlánc adatbank létrehozása.
- A mentorprogramban résztvevő hallgatók motiválása a PhD tanulmányok folytatására.
- Idegennyelvű posztgraduális képzések indítása.
- A gazdasági haszonállatok és az élelmiszerlánc-biztonság iránt érdeklődő hallgatók támogatása (Marek Ösztöndíj).
- Gazdasági haszonállatokkal való munkatapasztalat (Hetesi gyakorlat).

FENYEGETÉSEK

- Fiatal szakemberek elvándorlása.
- A környező országokban megindult angol nyelvű állatorvosképzések.
- A hallgatói létszámhoz szükséges beteganyag, különösképpen a gazdasági haszonállatok biztosításának nehézségei.
- A hallgatói toborzást egy ügynökség végzi.

A magas szintű oktatás biztosításával az ÁTE tovább kívánja növelni jelenlegi pozícióját a nemzetközi állatorvosi oktatási piacon:

- Kiemelkedően magas jelentkezési arány megőrzése a képzések esetében
- Az idegen nyelvi képzésben 30-50%-os árkülönbözet megtartása a tandíjak vonatkozásában a régiós versenytársakhoz képest.
- Az állatorvosi alap és klinikai, illetve az élelmiszerlánc-biztonsági kutatási területek publikációinak nemzetközi átlagot meghaladó mértékre növelése
- A minőségbiztosítási sz tenderdek, minőségirányítási folyamatok magas szintű elismertsége a MAB, az EAEVE és az AVMA akkreditációk megszerzésével és fenntartásával

A fenti irányok mentén kialakított stratégiai terv és azon belül meghatározott célkitűzések határozzák meg alapvetően az Egyetem működését. Évente felülvizsgálatra kerülnek a stratégia főbb irányai.

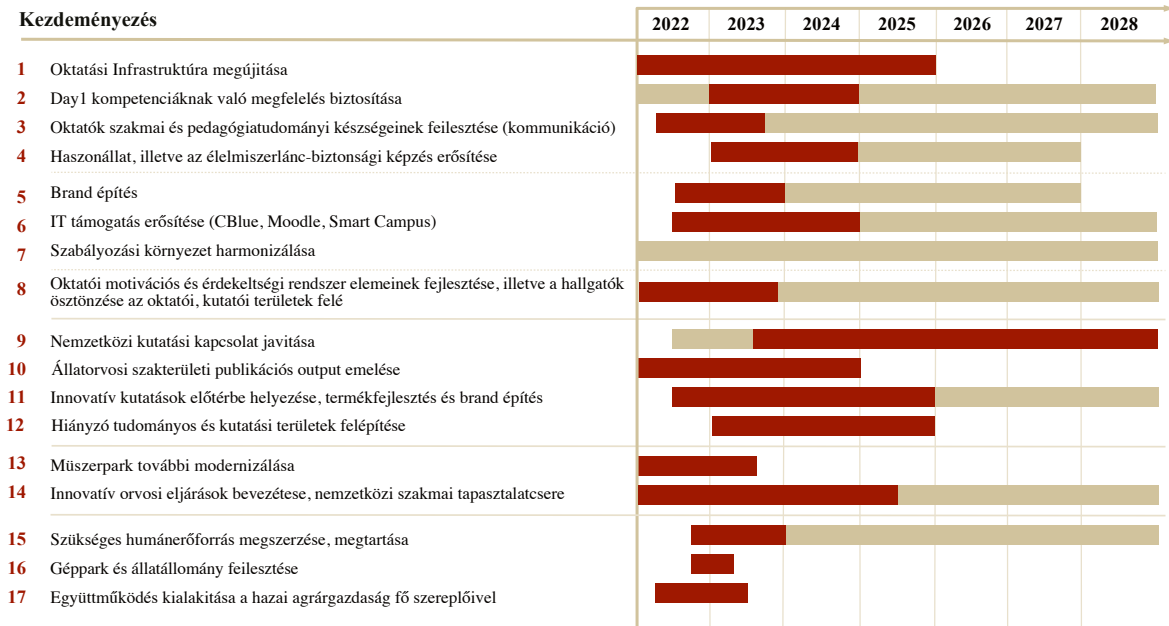
A versenyképes és gyakorlatorientált állatorvosképzés továbbra is az elsődleges cél, amely minden területen folyamatos fejlesztést kíván. Az alapcél figyelembevétele mentén, tevékenységek szerint kerültek a célok, célkitűzések megbontásra (4. ábra):

Fig. 4. Stratégiai célok és fő kezdeményezések

Tevékenységek	Stratégiai célok	Fő kezdeményezések
Oktatás	Nemzetközi és hazai pozíció megőrzése	1 Oktatási infrastruktúra megújítása 2 Day1 kompetenciáknak való megfelelés biztosítása 3 Oktatók szakmai és pedagógia tudományi készségeinek fejlesztése (kommunikáció) 4 Haszonállat, illetve az élelmiszerlánc-biztonsági képzés erősítése
	Minőségbiztosítás fejlesztése	5 Brand építés 6 IT támogatás erősítése (CBlue, Moodle, Neptun, Smart Campus) 7 Szabályozási környezet harmonizálása
	Oktatói utánpótlás	8 Oktatói motivációs és érdekltségi rendszer elemeinek fejlesztése, illetve a hallgatók ösztönzése az oktatói, kutatói területek felé
Kutatás	Kutatás alaptevékenységgé fejlesztése	9 Nemzetközi kutatási kapcsolat javítása 10 Állatorvosi szakterületi publikációs output emelése
	Találmányhasznosítás Kutatói utánpótlás	11 Innovatív kutatások előtérbe helyezése, termékfejlesztés és brand építés 12 Hiányzó tudományos és kutatási területek felépítése
Klinika	Legmagasabb progresszivitási szintű klinika megtartása	13 Műszerpark további modernizálása 14 Innovatív orvosi eljárások bevezetése, nemzetközi szakmai tapasztalatcsere
Tangazdaság	Mintagazdasággá válás feltételeinek megteremtése	15 Szükséges humán erőforrás megszerzése, megtartása 16 Géppark és állatállomány fejlesztése 17 Együttműködés kialakítása a hazai agrárgazdaság fő szereplőivel

Sok kezdeményezés már elkezdődött, több projekt folyamatban van, de néhány feladatra az Egyetem közép távon allokál erőforrásokat.

5. Ábra Fő kezdeményezések ütemezése

Az ÁTE stratégiájához szorosan kapcsolódnak rész- és funkcionális stratégiai elemek.

2021-ben Közfeladat-finanszírozási szerződés keretében megállapodás született a Kormánnyal oktatási és kutatási tevékenység elvégzésére. A szerződés objektív indikátorok teljesülésének bekövetkezéséhez köti a teljesítést. Ezen indikátorok megegyeznek a stratégiában szereplő célokhoz kapcsolódó mutatószámokkal, amelyeknek két fő területe van: az oktatás és a kutatás. Az oktatási tevékenységgel összefüggő indikátorok a hallgatók számának és teljesítményének a mérőszámai, míg a kutatási tevékenységet olyan mutatók határozzák meg, amelyek a teljesítményt objektív piaci alapokra helyezik. Ilyen mutató a piaci, pályázati bevétel vagy a szabadalmak száma. De ide tartozik a publikációk számának alakulása is.

1.4. szabvány: A VEE-nek rendelkeznie kell politikával és a kapcsolódó írásbeli eljárásokkal a programjai és diplomái minőségének és a szabványoknak való megfelelés biztosítására. Kifejezetten el kell köteleznie magát egy olyan kultúra fejlesztése mellett is, amely elismeri a minőség és a minőségbiztosítás fontosságát a VEE-n belül. Ennek elérése érdekében a VEE-nek egy stratégiát kell kidolgoznia és végrehajtania a minőség folyamatos javítására. A VEE stratégiájának kidolgozása és végrehajtása szerepet kell adnia hallgatók és más, belső és külső érdekelt felek számára, és a stratégiának formális státusszal kell rendelkeznie, és nyilvánosan hozzáférhetőnek kell lennie.

A minőségirányítást mindig prioritásként kezelte az ÁTE, hivatalosan is több mint egy évtizede bevezetett ilyen rendszereket. Az ISO minőségbiztosítási rendszer ÁTE-n való jelenlétét (abban az időben ISO 9001:2009) először 2012-ben tanúsította a CertUnion, és ez a rendszer mind a mai napig jelen van az egyetem életében. Az ESG 2015 előírásait is beépítettük az ÁTE minőségbiztosítási rendszerébe, és az ESEVT SOP alapelveit is adaptáltuk.

A minőségbiztosítás és értékelés vonatkozásában is a Szenátus a döntéshozó szerv úgy az ÁTE politikája és stratégiája tekintetében a, mint a minőségbiztosítási szabályok végső jóváhagyása esetében is. Az ÁTE minőségirányítási rendszerének karbantartásával és fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeket, valamint az ÁTE akkreditációjához kapcsolódó minőségirányítási feladatokat a főtitkár, a tanszékek és egyéb szervezeti egységek minőségügyi felelősei, a tanszékvezetők és a belső auditorok koordinálják és végzik szoros együttműködésben az AMB-vel. Az AMB-nek kulcsszerepe van

a minőségbiztosításra vonatkozó szabályok elkészítésében, a minőségpolitika implementálásában, ezen eljárások ciklikus értékelésében és aktualizálásában. A minőségirányítás alapja a Minőségbiztosítási Szabályzat, mely megtalálható honlapunkon <https://univet.hu/en/about/quality-management/quality-assurance-policy>. A tanszékek és egyéb szervezeti egységek minőségügyi felelősei aktívak az intézkedések megismertetésében és a munkavállalók minőségbiztosítással kapcsolatos oktatásában. Ezt a tevékenységet az ÁTE képzett belső auditorai támogatják. A minőségügyi felelősöknek és a belső auditoroknak évente el kell végezniük az ÁTE képzési és továbbképzési tanfolyamait. Ezen túlmenően, az ÁTE létrehozta az akkreditációs igazgatói pozíciót a különböző akkreditációk és auditok előkészítésének koordinálása érdekében.

A minőségbiztosítás alapelveit a Minőségbiztosítási Szabályzatunk foglalja össze (<https://univet.hu/en/about/quality-management/>). Minden eljárás szabályozott és a vonatkozó szabályzatok megtalálhatóak a honlapon. A minőségirányítási rendszer és a működési eljárások részletes leírása, a célok, értékelések és visszajelzések, valamint a kilenc minőségirányítási eljárás (lásd 1.5 Melléklet) szintén elérhetőek a honlapon.

A tanszékek és egyéb szervezeti egységek minőségügyi felelőseinek a bevonásával minden évben készül egy ESG alapú Minőségfejlesztési Terv, a folyamatos minőségtudatosság fenntartása érdekében. A tanszékek (szervezeti egységek) a negyedéves értekezleteiken egyeztetnek a minőségbiztosítással kapcsolatban és kollégáikat az új ötletek, célok és feladatok bemutatására ösztönzik. A tanszéki szintű konszenzusos döntés után az AMB elé kerül megvitatásra, majd a Szenátus elé jóváhagyásra. A Minőségfejlesztési Tervben megfogalmazott célok megvalósulását az AMB ellenőrzi, az elkészített jelentését a Szenátus értékeli és dönt a szükséges intézkedésekről.

Az ÁTE-n ciklikus, fenntartható és átlátható eredményértékelési mechanizmusok működnek, amely széleskörű adatgyűjtésen alapul. A hallgatók és oktatók évente kétszer adnak visszajelzést, a vizsgabizottsági tagok, az érdekelt felek, a munkatársak és ügyfelek véleményeit szintén összegyűjtik. Ezeket az adatokat a különböző bizottságok elemzik, majd a Szenátus megvitatja és meghatározza a szükséges intézkedéseket.

A legutóbbi ISO 9001:2015 tanúsítási auditra 2023. április 24 – 26 között került sor, a tanúsítást 2023. május 15-én bocsátotta ki az audit cég. Az éves felülvizsgálati audit segíti az ÁTE-t állandó minőségbiztosítási céljainak elérésében azáltal, hogy a külső audit előtt évente lefolytatja a tanszékek és egyéb szervezeti egységek belső auditját.

A külső és belső érdekelt felek igény- és elégedettségmérésének, értékelésének a pontos menetét, illetve az elvégzés és feldolgozás pontos szabályozását az ME-09 Minőségirányítási eljárás tartalmazza. Az ÁTE hét rendszeres kérdőívet használ:

- Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV)
- Diplomás Pályakövetési Rendszer (DPR) intézményi online felmérés
- Munkaerőpiaci szereplők véleményezése
- Tulajdonosi (állattartó) elégedettség mérés
- Munkavállalói elégedettség mérés
- Hallgatói elégedettségmérés
- Tantárgyfelelősök félévi tantárgyi jelentései

A munkatársak hivatalos, kötelező minőségbiztosítási képzéséhez az ÁTE vizsgával egybekötött online tanfolyamot tart, és a különböző szervezeti egységek minőségbiztosítási koordinátorai is tanácsot adnak kollégáiknak bármilyen minőségbiztosítási kérdésben. A cselekvési terv készítésében – mindig részt vesz az adott területért felelős vezető (pl. rektorhelyettesek, gazdasági főigazgató, HÖK képviselő stb.). Jóváhagyást követően megtörténik az érintett felek tájékoztatása különböző módokon: szenátusi jegyzőkönyv (intranet), az ÁTE összoldozói értekezlet, Univet újság, és tanszéki

értekezlet. A hallgatók értesítése a Tanulmányi Osztályon és az évfolyamfelelősökön keresztül történik. A tervek különböző forrásokból származó input információkon alapulnak, és a tervek megvalósulása után az eredmények értékelése, elemzése és a szükséges korrekciós intézkedések megtétele következik. Az ÁTE egy ESG-alapú Minőségfejlesztési Tervet készít minden évben, majd értékeli a megvalósítását és megfelelőségét folyamatosan figyelembe véve az ESG Standardokat (6. Ábra).

6. Ábra PDCA Ciklus Minősegbiztosítási politika és terv

1.5. szabvány: A VEE-nek bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy együttműködik az érdekelt felekkel és a szélesebb társadalommal. Az ilyen nyilvános információnak világosnak, tárgyilagosnak és könnyen hozzáférhetőnek kell lennie; az információnak tartalmaznia kell a tanulmányi programmal, a korábbi hallgatók nézeteivel és foglalkozási céljaival kapcsolatos naprakész információkat, valamint a jelenlegi hallgatók várható elhelyezkedési profilját.

A VEE honlapján meg kell említeni az ESEVT VEE státuszát, és az utolsó önértékelési jelentésének és látogatási jelentésének könnyen hozzáférhetőnek kell lennie a nyilvánosság számára.

AZ ÁTE honlapja az elsődleges és egységes intézményi felület, ahol minden információ megtalálható, mind a hallgatók, mind az itt dolgozók, mind pedig a külső partnerek, piaci szereplők illetve az érdeklődők számára. A célok és a küldetésnyilatkozat szintén megtalálható a honlapon. A honlap tartalmi kezelése a Kommunikációs Osztály feladata, melyet a főtitkár felügyel, azonban a specifikus aloldalakat az adott területért felelős egységek munkatársai kezelik. A honlapnak van egy úgynevezett 'intranet' felülete is, melynek tartalma csak felhasználónév és jelszó megadása után érhető el az egyetemi polgárok által. Míg a honlap publikus felülete mindenkinek szól, addig ennek a felületnek az elsődleges célja azon tartalmak megosztása, mely csak az egyetem hallgatóit és dolgozóit érinti (pl. bizottsági jegyzőkönyvek, szenátusi dokumentumok, belső szabályzatok stb.).

A 21. század elvárásainak megfelelően az ÁTE él a social media adta lehetőségekkel is, melyek közül a Facebookot, az Instagramot, valamint a TikTOKot használjuk. Facebook (FB) oldalunknak

jelenleg több mint 9.700 követője van. Ahogy a hallgatók, oktatók, egyetemi munkatársak, úgy több ezer állatkedvelő is követi az ÁTE -t. Az ÁTE több csatornán keresztül tartja a kapcsolatot az érintett felekkel. A weboldalon és a közösségi médián kívül az ÁTE minden bizottságának vannak külső tagjai, akik részt vesznek a döntéshozatali folyamatokban is. A Kuratórium öt tagjából négy tag nem az ÁTE alkalmazottja.

Az oldalon a hírek, aktualitások és események aloldalakon kívül külön felület van a felvételizőknek (<https://univet.hu/en/education/admission/>), valamint a már beiratkozott hallgatóknak, akár évfolyamspecifikusan – a gólyákra külön figyelemmel – is. A honlapon részletes információk találhatóak az intézményben folyó képzésekről, ösztöndíjlehetőségekről, kutatási eredményekről. A hallgatóknak a tanulmányi ügyekkel kapcsolatos tájékoztatásra elsősorban a Neptun rendszer, az elektronikus hallgatói regisztrációs eszköz szolgál. A honlapon lévő aktuális tartalmak kiegészítésképpen köremlait, évfolyamfelelősi emailt, Neptun-üzenetet szoktak küldeni, valamint előadásokat és oktatási anyagokat a Moodle -on. A hallgatók számára biztosított oktatási anyagok (rögzített előadások, videók, jegyzetek stb.) a Moodle rendszeren érhetők el. Ezen kívül a fontosabb információkat a tanszéki faliújságokon, illetve az évfolyamok számára létrehozott FB csoportokon keresztül is meg szokták osztani. Az információátadásban kiemelt szerepe van a HÖK-nek/ISC-nek. A HÖK/ISC elnöke rendszeresen konzultál a Tanulmányi Igazgatóság vezetőjével, az oktatási igazgatóval és szükség esetén a nemzetközi és az oktatási rektorhelyetessel. Az ÁTE a belső információáramlás biztosítására elsődleges eszközként az e-mail küldést használja. A vezetőség és Rektori Hivatal munkatársai a legkülönbözőbb témákban tájékoztatjuk a munkatársakat, a mindenkit érintő hivatalos információktól, személyi bejelentésektől kezdve az ünnepi üdvözlötteken át a különböző rendezvény meghívókig, a dolgozókat bevonó kampányokig. Az e-mail mellett írott információ forrás a negyedévente megjelenő Univet újság, melyet nem csak az egyetemi polgárok, hanem külsős érdeklődők számára is elérhetővé tesz az Egyetem a honlapon. Verbális belső kommunikációs csatornák közül kiemelendők a szenátusi ülések, az összdolgozó-, valamint a vezetői/tanszéki értekezletek, melyek tájékoztatást nyújtanak az egyetem munkatársai számára az aktuális egyetemi történésekről, tanszéki, személyi, fenntarthatósági és egyéb témájú hírekről. Az ÁTE -ra a top-down kommunikáció jellemző.

A már végzett hallgatókkal való kapcsolattartásban számos rendezvény segít (szakmai konferenciák, továbbképzések, JobFair), illetve alumnusok számára külön aloldalt (<https://univet.hu/en/alumni/>) és hírlevelet hozott létre az egyetem, hogy ők is tudjanak az alma materükben zajló eseményekről, történésekről. Az aktuális hallgatói létszámról a honlapról, a közösségi médiából és az Univet Újságból is tájékozódhatnak. Az ÁTE aktuális ESEVT státusza, legutóbbi Önértékelési Jelentése, valamint a Látogatóbizottsági Jelentés is elérhető a honlapon: <https://univet.hu/en/about/eaeev-accredited-institution/>

1.6. szabvány: A VEE-nek figyelemmel kell kísélnie és rendszeresen felül kell vizsgálnia tevékenységeit (célkitűzéseit) mennyiségi és minőségi szempontból annak biztosítása érdekében, hogy elérjék a számukra kitűzött célokat, és megfeleljenek a diákok és a társadalom igényeinek. A VEE-nek nyilvánosságra kell hoznia, hogy az információk ezen elemzését hogyan használta fel tevékenységeinek továbbfejlesztése során, és bizonyítékot kell szolgáltatnia mind a hallgatók, mind a személyzet bevonására az ilyen adatok szolgáltatásában, elemzésében és végrehajtásában.

Az ezen adatelemzés eredményeként tervezett vagy megtett intézkedésekről tájékoztatni kell valamennyi érintettet.

A Szenátus, mint a legmagasabb szintű döntési szerv, dönt a Stratégiáról, a szervezetről, a küldetésnyilatkozatról és a minőségbiztosítási politikáról. A különböző javaslatokat (tanszéki, akadémiai és támogató személyzet, hallgatói, bizottsági, dolgozó, partneri és egyéb érdekelt fél általi javaslatok) a megfelelő bizottságok értékelik és megvitatják és javaslatukat döntésre a Szenátus elé terjesztik.

A hallgatók és dolgozók tájékoztatása az 1.5 Szabványban leírt csatornákon keresztül történik (7. Ábra.)

7. Ábra PDCA Ciklus Stratégia, Szervezet és Tevékenységek

1.7. szabvány: A VEE-t ciklikus alapon külső felülvizsgálatnak kell alávetni az ESEVT-en keresztül. Az ilyen külső értékelésről bizonyítékot kell szolgáltatni azzal a bizonyossággal, hogy az ESEVT legutóbbi értékelése óta elért fejlődés egy folyamatos minőségbiztosítási folyamathoz kapcsolódik.

A kétlépcsős értékelési rendszer alapján az ESEVT Bizottság legutóbbi látogatására 2014. február 24 – 28 között került sor. Az ECOVE 2021. május 20 -án tartott ülésén nem tart fel lényeges hiányosságot, így az akkreditációt megadták. Az ÁTE-n zajló állatorvosi képzés minőségének javítása érdekében néhány ajánlást fogalmaztak meg.

A javaslatok a következő területekre vonatkoztak:

1. Hallgatói komfort és jólét fejlesztése.
2. Az oktatással kapcsolatos adminisztratív tevékenységek javítása.
3. Az élelmiszerlánc-biztonsági megközelítés hangsúlyosabbá tétele.
4. Önálló pénzügyi irányítással rendelkező önálló egyetemmé válás a további fejlődés biztosítása érdekében.

A fent említett területek javítása céljából, az elmúlt 10 évben az alábbi fejlesztési projekteket valósítottuk meg:

1. Hallgatói komfort és jólét fejlesztése:

- Hallgatói jóléti program koordinátor pozíciót hoztunk létre.
- Harassment Officer pozíciót hoztunk létre.
- Hallgatói mentális egészség tanácsadó pozíciót hoztunk létre.
- Az oktatás területén új fakultatív tárgyakat vezettünk be, amelyek az un. életviteli készségeik (life skills) fejlesztésében segítik hallgatóinkat (Tanulási stratégiák és technikák az orvosi képzésben, Életvezetési készségek állatorvosoknak).
- SAM-Buddy peer-mentoring projekt: A 8 hetes program célja az elsőéves külföldi hallgatók kulturális/egyetemi beilleszkedésének elősegítése a felsős hallgatók bevonásával.
- Tanulótárs/tanulócsoporthoz szolgáltatás (Study-Buddy & Study-Group Finder) bevezetése – mely segít tanulótársat keresni és összekötni az egyetemen tanuló hallgatókat.
- A gólyáink számára számos ingyenes év eleji programot vezettünk be, amelyek segítik beilleszkedésüket, illetve Egyetemünk iránti elköteleződésüket (Hajókirándulás, Gólyatábor, Freshers Week).
- Több szabadidős programot szervezünk, amelyek minden hallgatónk számára elérhetők és erősítik az intézményünk iránti lojalitást (Ökörsütés, Állatorvosi Sportnap, Október Fest, Gólyabál, Equus Napok, Marek Napok, International Day).
- Infrastrukturális szempontból az egész campus területén jó minőségben elérhető wifi hálózatot építettünk ki.
- A könyvtár megújult és új tanulóhelyek kialakítására került sor, továbbá a hosszabb nyitvatartás mellett hétvégére is megnyitottunk a hallgatók részére egy olvasó(tanuló)termet, ahol tanulni tudnak.
- Skills Labokat hoztunk létre.
- Az elektronikus tartalmak távolról VPN segítségével érhetőek el a hallgatók számára.
- Felújítottuk a Hallgatói Központot, valamint az ahhoz kapcsolódó büfét.
- Új zárható szekrényeket telepítettünk, amelyeket hallgatóink térítésmentesen tudnak igénybe venni.

2. Az oktatással kapcsolatos adminisztratív tevékenységek javítása:

- CBlue kurrikulum összehasonlító szoftver használata a tantervfejlesztéshez.
- Online rendszerek bevezetése a munkavállalók mindennapi tevékenységét segítve (pl. elektronikus iktatási rendszer, MS Teams elérhetőség, elektronikus számlakezelés).
- Klinikai munka online szoftveres támogatása (Doki4Vets program magyarul és angolul).
- Online oktatást segítő, és tanulást könnyítő rendszerek bevezetése (online tananyagok létrehozása Moodle használatával, MS Teams program használata, Unipoll és egyéb online oktatási- és vizsgaszoftverek bevezetése).
- Logbook bevezetése.

3. Az élelmiszerlánc-biztonsági megközelítés hangsúlyosabbá tétele

- Megalakítottuk az Élelmiszerlánc-tudományi Intézetet a hozzá tartozó három, részben önálló tanszékkel, hogy nagyobb hangsúlyt kapjon ez a terület. Az intézet fő feladatai közé tartozik a magyar élelmiszer-biztonsági szakemberek képzése, az élelmiszerlánc-biztonsági adatokkal kapcsolatos elemzések elvégzése és az ezzel kapcsolatos kutatások végrehajtása, publikálása. Megnöveltük az intézet dolgozóinak létszámát és külső előadókat is meghívunk.
- Számos kötelező és szabadon választható tantárgyat vezettünk be az élelmiszerlánc-biztonsággal kapcsolatban (lásd 1.6. Melléklet).

4. Önálló gazdálkodással rendelkező önálló egyetemmé válás a további fejlődés biztosítása érdekében.

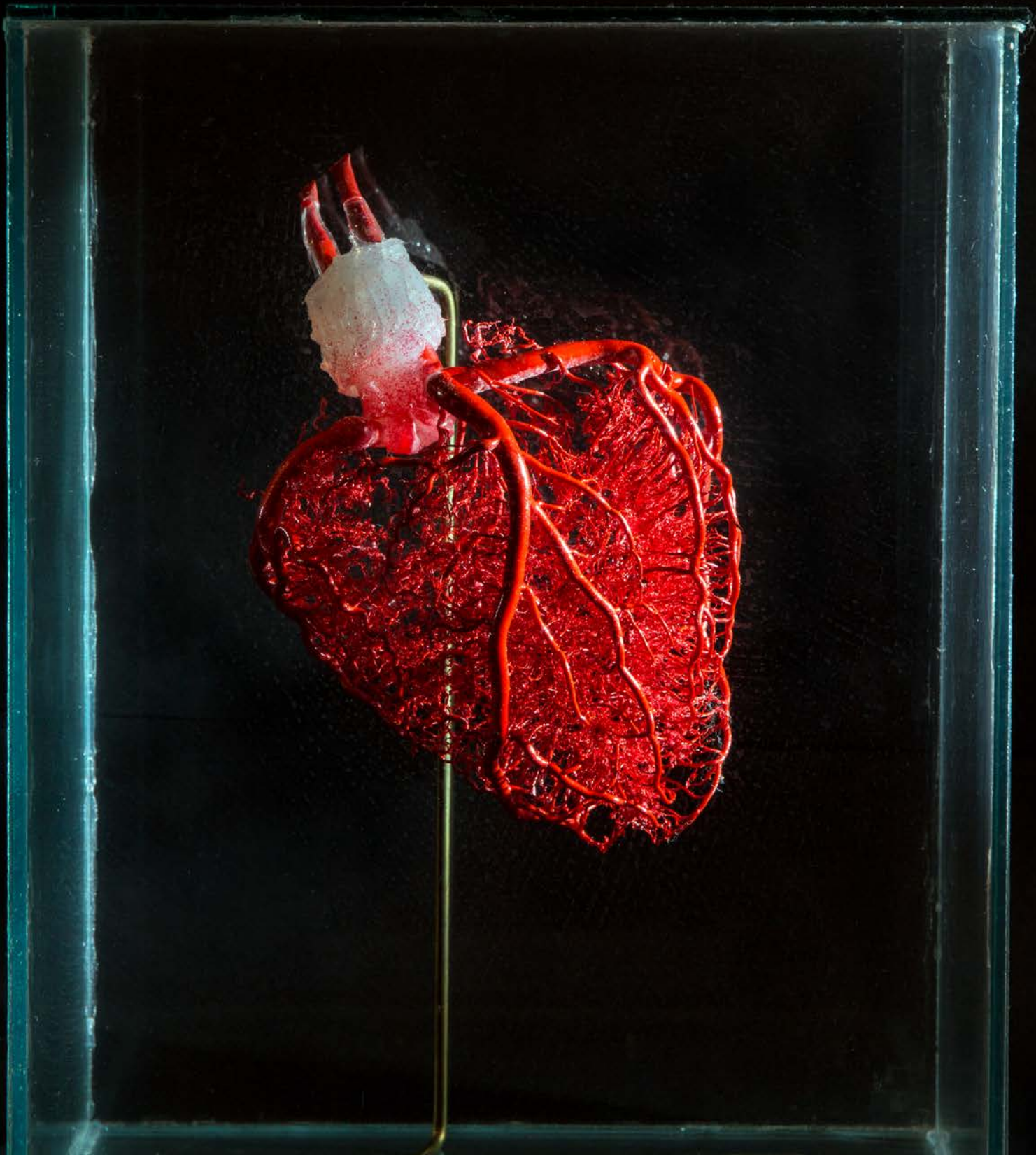
- 2016. július 01-én az ÁTE kivált a Szent István Egyetemből és 16 év után újból önálló intézményként működik.
- Az ÁTE 2020. augusztus 1 -én átalakult alapítványi egyetemmé. Azóta a Marek József Alapítvány fenntartásában működik az egyetem. Az infrastruktúra vagyonkezelési joga átkerült az ÁTE-hoz.
- Az ITM -el kötött finanszírozási szerződés (érvényes 2026 -ig) alapján oktatási és kutatási feladatok ellátásáért - minőségi és mennyiségi indikátorok alapján - részesül az ÁTE finanszírozásban.
- 2022. január 01-én az ÁTE-n bérrendezésre került sor.

Megjegyzések az 1. Fejezettel kapcsolatban

A független és alapítványi fenntartású egyetemmé válás növelte az ÁTE önállóságát, de ugyanúgy a felelősségét is. Ez a változás a gyakorlatban azt jelenti, hogy az Alapítvány és a benne pozícióval rendelkező szakértők támogatják az ÁTE stratégiai céljainak elérését. Más példakkal ellentétben a Kuratórium a kormánnyal kötött szerződésében átengedte a rendelkezést a források tekintetében az ÁTE javára. Ez teljeskörű pénzügyi függetlenséget biztosít az ÁTE számára a költségvetés önálló kezeléséhez.

Javaslatok az 1. Fejezethez kapcsolódó fejlesztésekre

A minőségbiztosítás kiváló eszköz, amely abban támogatja az egyetemet, hogy új lehetőségeket találjon az oktatási készségek fejlesztésére, valamint az érintettek és egyetemi polgárok véleményének beépítésére az ÁTE mindennapjaiba. A következő évek új kihívása a szervezeti egységek minőségbiztosítási értékeléséről a folyamatok és eljárások minőségbiztosításának értékelésére való áttérés lesz.

2. fejezet
Pénzügyek

2. Fejezet. Pénzügyek

2.1. szabvány: A pénzügyeknek bizonyíthatóan megfelelőnek kell lenniük ahhoz, hogy fenn-tartsák a VEE azon követelményeit, hogy teljesítse küldetését, és elérje az oktatással, kutatóssal és szolgáltatásokkal kapcsolatos célkitűzéseit. A leírásnak tartalmaznia kell mind a kiadásokat (személyzeti költségekre, működési költségekre, karbantartási költségekre és berendezésekre bontva), mind a bevételeket (közfinszírozásra, tandíjra, szolgáltatásokra, kutatási támogatásokra és egyéb forrásokra bontva).

Az Egyetem pénzügyi működése folyamatosan stabil, nagyrészt a szilárd tudományos és kutatási tevékenységnek köszönhetően. Az Állatorvostudományi Egyetem 2020-ban csatlakozott a modellváltó felsőoktatási intézmények közé. Ennek eredményeként a gazdálkodás függetlenedett, a gazdálkodó egyetem jellege erősödött. Az átállással együtt a kormányzati finanszírozás módja is megváltozott. A korábbi normatív támogatási rendszerhez képest egy piacibb, megrendelői szemléletű finanszírozási modell került kialakításra. Ennek eredményeként szét lett választva az oktatási-, a kutatási- és a működési források finanszírozása. Mindhárom rész esetében az Egyetem előre meghatározott indikátorok alapján teljesít. Az indikátorok olyan minőségi mutatók, amelyek ösztönzik az Egyetemet a teljesítmények növelésére és a minőség javítására. A rendszerben teljesen új elem, hogy külön forrást biztosít a kutatási tevékenység finanszírozására, természetesen ennek kifizetése is teljesítményhez kötött.

A finanszírozási megállapodás hosszú távú kereteket határoz meg, ezen belül a konkrét rövid távú célokat 2026. december 31-ig fektette le. A korábbi gazdálkodáshoz képest jelentősen nagyobb stabilitást biztosít ez a konstrukció az Egyetem számára. A kormányzattal kötött közfeladat-finanszírozási megállapodás alapján a korábbi évekhez képest 6 évre előre tervezhetővé válik a működés. A 6 éves cikluson belül előre meghatározásra kerültek azok a célok, amelyeket a kormányzat megfogalmaz az Egyetemmel kapcsolatban oktatási és kutatási területen egyaránt. A célokhoz az Egyetem bevonásával mutatószámok, indikátorok kerültek meghatározásra éves bontásban. A célok az intézmény versenyképességével, hatékonyságával és kutatási aktivitásának növelésével kapcsolatos elvárásokat fogalmazznak meg, amelyek összecsengenek az Állatorvostudományi Egyetem stratégiájával.

Az elmúlt 3 évben a vezetés egyrészt a humán erőforrás-, másrészt az infrastruktúra fejlesztésére helyezte a fő hangsúlyt. A legjelentősebb eredményt a Campus István utcai épületeinek felújításával megkezdődött Campus fejlesztés mutatja. Ennek legfontosabb célja, hogy az oktatók és a hallgatók változó, növekvő igényeinek megfelelő infrastruktúra álljon rendelkezésre.

Az elmúlt két évben az oktatói létszám 7%-kal nőtt, a munkájukat segítő személyzet létszámának növekedése 8% volt. 2020. és 2022 között. 2020. óta a személyi jellegű ráfordítások közel megkétszereződtek, A legnagyobb – átlagosan 100%-os – bérfejlesztés oktatói és kutatói munkavállalók esetében került megvalósításra. Ezek az intézkedések azt a célt szolgálták, hogy 2023-ra az Állatorvostudományi Egyetem munkakörülmények, bérek és szakmai fejlődés szempontjából is a szektor legfontosabb foglalkoztatója az országban és a több száz éves hagyományokhoz híven a régió egyik meghatározó, folyamatosan fejlődő állatorvosképző intézménye.

Az ÁTE pénzügyi megállapodása értelmében meghatározott számú magyar hallgató (részletek a 7. fejezetben) iratkozik be, költségeiket az állam állja, így nem kell tandíjat fizetniük. Az államilag támogatott hallgatók mellett korlátozott számú magyar önköltséges hallgató is beiratkozik, akiknek tandíja 7.200 €, míg az angol és német osztályoknál az induló évben a tandíj 11.560 €.

2.1.1. Éves kiadások az elmúlt 3 akadémiai évben (euróban)

Kiadások	2022/2023*	2021/2022	2020/2021	Átlag
Személyi Jellegű költségek	18 054,542	16 462 595	12 194 317	15 570 484
Működési költségek	7 420 366	6 010 653	6 037 604	6 489 541
Karbantartási költségek	1 988 522	1 941 130	1 991 582	1 973 745

<i>Beruházás (Eszközök - Berendezések)</i>	10 480 065	3 949 228	4 943 455	6 457 583
<i>Kiadások összesen</i>	37 943 495	28 363 606	25 166 958	30 491 353

* A látogatást megelőző utolsó teljes akadémiai év.

Az Egyetem kiadásainak felét teszi ki a személyi jellegű kifizetések köre. A tavalyi és a tavaly előtti évben jelentősen megnőtt a bérkifizetés, ami 2023-ban várhatóan csökkenő ütemben, de tovább növekszik. 2023-ban az infrastruktúra fejlesztés első üteme lezárul, aminek egyik jelentős eleme az eszközpark megújítása. Az ehhez szükséges kiadásokat tartalmazza az equipment ráfordítások növekvő mértéke 2023-ban.

Az üzemeltetési ráfordítások növekedése az energiaár változásából adódik. 2023-ban jelentősen, közel 35%-ban tudtuk csökkenteni a gázfogyasztásunkat, ami az árnövekedés hatását kompenzálta. A villamos áram esetében a jelentős árnövekedés kompenzálásához szükséges fogyasztáscsökkenés nem reális cél.

A költségek meghatározásánál a tervben is folyamatos jelenléti működéssel számolunk.

2.1.2. Éves bevételek az elmúlt 3 akadémiai évben (euróban)

<i>Bevételek</i>	<i>2022/2023</i>	<i>2021/2022</i>	<i>2020/2021</i>	<i>Átlag</i>
<i>Közfeladatfinanszírozási támogatás</i>	24 130 358	17 746 414	7 499 189	16 458 654
<i>Tandij (normál hallgatók)</i>	-	-	-	-
<i>Tandij (önköltséges hallgatók)</i>	10 830 965	10 960 612	11 353 747	11 048 442
<i>Klinikai szolgáltatások</i>	2 155 704	2 208 464	1 901 080	2 088 416
<i>Diagnosztikai szolgáltatások</i>	137 135	142 741	155 879	145 252
<i>Egyéb szolgáltatások</i>	3 880 225	2 292 702	1 266 958	2 479 962
<i>Kutatási támogatások</i>	7 957 347	15 942 316	8 107 594	10 669 085
<i>Továbbképzések</i>	576 597	536 683	428 516	513 932
<i>Adományok</i>	-	-	-	-
<i>Egyéb források</i>	-	-	-	-
<i>Bevételek összesen</i>	49 668 331	49 829 932	30 712 963	43 403 742

Az Egyetem finanszírozási struktúrája 2021 szeptembere óta megváltozott, és most a finanszírozási megállapodáson alapul. Ez a megállapodás elérhető célokat tűz ki az UVMB számára azáltal, hogy azonosítja a mutatókat, méri azok eredményeit, és ennek megfelelően osztja el a következő évi finanszírozást. A 2022-es év volt az első teljes év, amely ebben a rendszerben zajlott. Az Állatorvostudományi Egyetem sikeresen teljesítette az elvárásokat, így 2023-ban közel 10%-kal növelték a finanszírozási forrásainkat. Mivel a kormány már az első időszakban is jó néhány kihívást jelentő célt tűzött ki az oktatás és kutatás területén, teljesítményünk országos szinten is jelentős sikernek számít. A megállapodás értelmében a magyar állam minden államilag támogatott hallgató után 7.250 euró tandíjat fizet. Ezt az összeget a teljesítménytől függő további – kutatási és egyéb – támogatás egészíti ki. Ez utóbbiból ez a konkrét összeg 2022-ben 6 250 euró volt, így a kormány 2022/2023-ban átlagosan 13 500 eurót biztosított magyar államilag támogatott hallgatónként.

A finanszírozási megállapodás másik jelentős változása az volt, hogy az állam most már e szerződés keretében is támogatja a kutatásokat. A mutatókon alapuló célok elérése elsődleges fontosságú. Ezenkívül az Egyetem bevételt termel klinikai, kutatás-fejlesztési és mezőgazdasági tevékenységekből is. Minden klinikai és kutatási bevételt teljes mértékben visszaforgatnak az oktatási és kutatási tevékenységek működtetésébe és fejlesztésébe. A vagyonkezelői alap bevételei a hallgatók ügyeletes mezőgazdasági gyakorlatának működtetéséhez szükséges állatállomány fenntartását biztosítják.

2.1.3. A kiadások és bevételek éves egyenlege (euróban)

<i>Akadémiai év</i>	<i>Összes kiadás</i>	<i>Összes bevétel</i>	<i>Egyenleg***</i>
2020/2021	25 166 958	30 712 963	5 546 004
2021/2022	28 363 606	49 829 932	21 466 326
2022/2023	37 943 495	49 668 331	11 724 836

*** *Összes bevétel mínusz az összes kiadás.*

A tervezés minden évben a worth case scenario elven történik. A modellváltás óta minden évben jelentős megtakarítást sikerült realizálnunk, amely forrást biztosít a 2023-25 években megvalósítandó infrastruktúra fejlesztési tervekhez.

2.2. szabvány: A klinikai és terepi szolgáltatásoknak oktatási erőforrásként kell működniük. Ezen erőforrások oktatási integritásának elsőbbséget kell élveznie a klinikai szolgáltatások működésének pénzügyi önellátásával szemben. A VEE-nek kellő autonómiával kell rendelkeznie ahhoz, hogy az erőforrásokat stratégiai tervek végrehajtására és az ESEVT-szabványoknak való megfelelésre használhassa fel.

Az Egyetem folyamatosan biztosítja a zavartalan klinikai működést. A központi költségvetésből kerül finanszírozásra az oktatáshoz szükséges klinikai operáció, azaz az alapberek, az alap működési feltételekhez kapcsolódó kifizetések és minden eszközfejlesztési forrásigény. Ennek következtében a klinika csak a közvetlenül felmerülő anyag és bérköltséget kell kitermelje a klinikai bevételekből. Az így felállt rendszer lehetővé teszi, hogy jelentős betegállomány fordul meg az egyes klinikai egységekben. A klinikán dolgozó kollégáknak érdekltségi rendszer került bevezetésre, amely esetében minden érintett munkavállaló részesedik a klinikai bevételekből előre elfogadott módszertan alapján. A jelenlegi rendszer biztosítja, hogy az ország legjelentősebb specialistái dolgoznak a klinikán, ennek eredményeként a hallgatók rendszeresen találkozhatnak speciális esetekkel. Az Egyetem érdekltségi rendszeréhez kapcsolódó elszámolások minden félév végén kerülnek véglegesítésre. Az előző félév aktuális adatai alapján a gazdasági főigazgatóság elkészíti a számlaelszámolást a tanszékvezető számára. Az eredmény felosztása minden tanszék esetében a tanszékvezető egyéni hatáskörébe tartozó döntési jogkör. Amennyiben az eredmény bérjellegű kifizetésként kerül rendezésre, abban az esetben a díjazás a fizetéssel együtt.

Az Egyetem saját forrásait használja fel a beruházások (épületek, felújítások, berendezések stb.) folyamatos finanszírozására, évente átlagosan 2,5 millió euró értékben. 2022-ben megvásárlásra került a Bos-Genetic Kft., amely Magyarország legnagyobb szarvasmarha-szaporító központja, a klinikai képzés bővítésének érdekében. A mobil klinika finanszírozása megegyezik az intramurális klinikákéval, ahol a bevételt a műveletek működtetésére fordítják, valamint az ÁTE (járművek, berendezések stb.) támogatja.

Független egyetemenként az Állatorvostudományi Egyetem teljes pénzügyi autonómiával rendelkezik. A gazdasági főigazgató a rektornak számol be, javaslatokat és határozatokat készít a rektor és a szenátus számára. A gazdasági terület a Rektor irányítása alatt végzi a munkáját. Elsősorban támogató területként funkcionál. Döntéseket nem hoz, javaslatokat és döntés előkészítő dokumentumokat készít a Rektor és a Szenátus számára.

2.3. szabvány: Az erőforrások elosztását rendszeresen felül kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy a rendelkezésre álló erőforrások megfeleljenek a követelményeknek.

Az ÁTE 2022-ben kezdte meg a campus fejlesztési projektjét, amely elsődlegesen az István utcai campuson található oktatási létesítményeket érinti, a beruházás teljes mértékben kormányzati forrásból finanszírozott. A projekt első fázisa az Üllői Oktatófarm közelében található Élelmiszerállat-gyó-

gyászati Klinika épületének teljes belső átalakítását és új létesítmények telepítését foglalta magában mintegy 1.600 négyzetméteren.

A Campus Fejlesztési Projekt részeként 21.300 m²-en tervezik megépíteni az Összehasonlító Orvostudományi Központot és a hozzá kapcsolódó előzetes projektekkel rendelkező kísérleti állatházát, amely kiváló helyszínt és technikai feltételeket biztosít az élvonalbeli kutatásokhoz.

Az összes előadóterem és gyakorlati terem digitális korszerűsítése 2022-ben és 2023-ban készül el uniós finanszírozással.

Várható kiadások és bevételek a következő 3 tanévre

Bevételek: Az ÁTE fő tevékenysége az oktatás, bevételeinek 80%-a ehhez kapcsolódik. Az Egyetem bevételei jelentősen nőttek az elmúlt két évben az új finanszírozási megállapodás eredményeként. 2023-tól a teljes campus felújítás finanszírozásáról szóló megállapodás miatt a kormánnyal kötött megállapodás miatt megnövekedett forrásokat két szakaszban hajtják végre. Az I. szakasz 78 millió eurós finanszírozására vonatkozó kötelezettségvállalási szerződés már lefektetett, a II. szakasz 112,5 millió eurós finanszírozási megállapodása előkészítés alatt áll.

Bevételek	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	Átlag
Nettó árbevétel	14 757	15 726	16 512	17 338	16 083
Közfeladatfinanszírozási támogatás	23 428	37 086	63 246	89 981	53 435
Kutatási források	11 424	8 478	8 877	8 919	9 425
Bevételek összesen	49 608	61 290	88 635	116 238	78 943

A bevételek elosztása szempontjából az oktatás és a kutatás a két fő terület. A nettó árbevétel tíz százalékát a klinikák és a TF generálja, ami nem befolyásolja a nyereséget és veszteséget, mivel a klinikai szolgáltatásokat önköltségen nyújtjuk, és az oktató gazdaságból származó bevétel a hallgatók hetesi gyakorlatához használt állatok takarmányozására természetesen többlettermékek értékesítéséből származik. Mindkét bevételi forrásból származó bevételt kiegészítő fizetesként vagy projektfinanszírozásként az Egyetem visszaforgatja az oktatásba.

A kutatási bevételek folyamatos növekedést mutattak. Az érintett osztályok munkatársai 2021. január 1-jétől minden kereskedelmi kutatási tevékenységből ösztönző rendszeren keresztül kiegészítő fizetést kapnak, amely motiválja a kollégákat a kereskedelmi partnerekkel folytatott kutatási projekteken való részvételre. A rendszer hasonló elveken alapul, mint a klinikai bevételek elosztása, azzal a jelentős különbséggel, hogy a kifizetések jellemzően projektenként vagy félévénként történnek.

A nemzeti laboratóriumi pályázat keretében az Egyetem – két konzorciumi partner bevonásával – 8,75 millió eurós projektet indított jelentős kutatási és innovációs célokkal. A teljes költségvetésből 6,25 millió euró forrás áll rendelkezésre bérekre, anyagköltségekre és/vagy berendezésekre.

Az ÁTE többletbevételt realizált posztgraduális képzési programjaiból, ami nemcsak az összeg, hanem a szakmai presztízs miatt is nagyon fontos. Ezeknek a programoknak a legfontosabb elemei az állatorvosok továbbképzése.

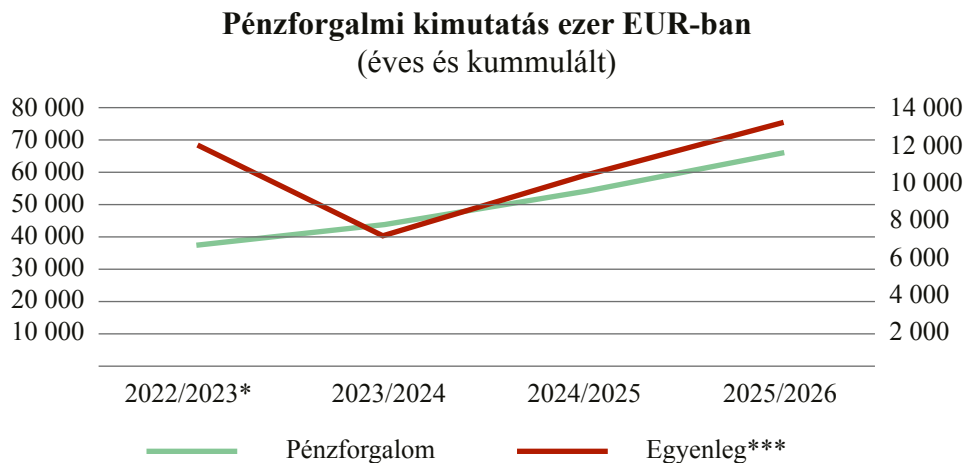
Kiadások: Működésünk jellegéből adódóan a költségek 25-30%-a anyagjellegű. 2022 előtt ennek az összegnek a 85%-át szakmai anyagokra, szolgáltatásokra költötték, míg a fennmaradó 15%-ot a reszire. A költségkomponensekre vonatkozóan pontos előrejelzés nem adható, de a tervezett anyagköltség várhatóan a teljes kiadás 35%-át teszi ki 2023-ban. Az UVMB kisebb átcsoportosításokkal biztonságosan finanszírozhatja ezeket a változásokat. A kiadásokon belül a legmagasabb költségkomponens a bérjellegű ráfordítás, amely jelenleg évente a teljes költségvetés körülbelül 50% -át teszi ki.

Kiadások	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026	Átlag
Személyi jellegű költségek	18 055	20 341	21 509	22 189	20 523
Működési költségek	7 420	9 230	9 858	9 690	9 050
Karbantartási költségek	1 991	1 510	1 428	1 481	1 603
Beruházás (Eszközök)	10 100	23 182	45 310	69 790	37 095
Kiadások összesen	37 566	54 262	78 106	103 150	68 271

Az elmúlt két évben az ÁTE képes volt kompenzálni a béremelések korábbi elmaradását. Ennek eredményeként az oktatók fizetése jelenleg a piaci szinten van, vagy egyes esetekben meghaladja azt. Ez a fizetési előrehaladás biztosítja a kiváló szakemberek hosszú távú megtartását az oktatásban. Ebben az évben az Egyetem vonzó karrierlehetőséget teremtett az új diplomások számára. A javadalmazások reálértékének megőrzése az Egyetem fő célkitűzése.

Likviditási helyzet: Az UVMB pénzügyi működését stabil cash flow jellemzi. A pénzügyi források folyamatosan rendelkezésre állnak akár előre nem látható események vagy piaci változások kezelésére is (8. ábra).

8. ábra. Cash flow

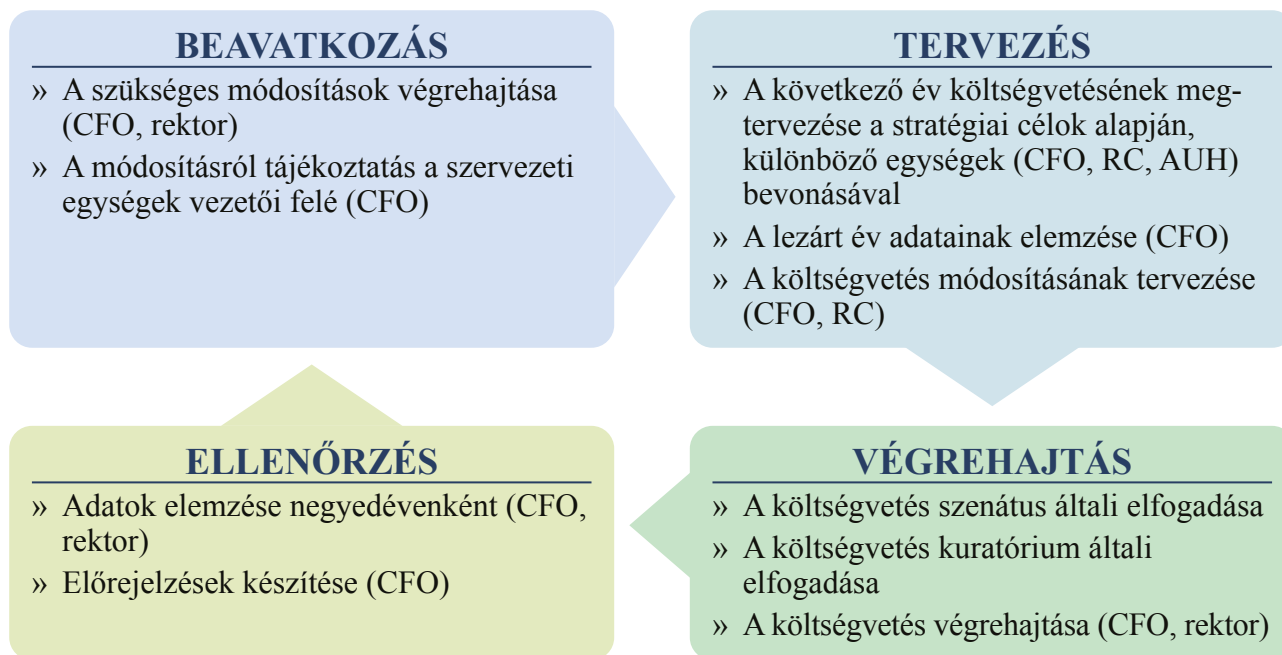

Az intézmény éves tervezési folyamata a tárgyévet megelőző év utolsó negyedében kezdődik. A stratégiai célokat szem előtt tartva megkezdődik az igények felmérése a szervezeti egységek bevonásával. A terv első verziója február végén a bázis év zárását követően készül el, majd április végén kerül véglegesítésre. A végleges tervet mind a Szenátus, mind a Kuratórium elfogadja.

Minden negyedév végén a zárást követően a Gazdasági főigazgatóság várható készíti az új, előre nem látható információk alapján. A fő számok tekintetében a Kuratórium tájékoztatást kap az évközi tény adatokról, illetve a várható számok alakulásáról.

A gazdasági terület – támogatói jellegéből adódóan – adatokkal, információkkal látja el a Rektort és a döntéshozó testületeket, biztosságokat. Döntést nem hoz, csak javaslatokat tesz. Mivel a döntéshozók és a gazdasági terület között a modellváltás óta kialakult egy sikeres, bizalmi együttműködés, ezért az elmúlt két évben a stabil gazdálkodás fenntartása mellett sikerült jelentős előrelépéseket tenni a béreket, az infrastruktúrát és az egyéb forrásbevonást igénylő fejlesztésekkel kapcsolatban.

9. ábra. PDCA éves költségvetési ciklus

Megjegyzések a 2. fejezethez

Az ÁTE pénzügyi stabilitását jelentősen növelte a független alapítványi egyetemmé válás. A pénzügyi függetlenség növelte az Egyetem teljes személyzetének felelősségét is. A stabilitás alapja a kormánnyal kötött 6 éves pénzügyi megállapodás, előre meghatározott feltételek és mutatók szerint.

Javaslatok a 2. fejezet fejlesztésére

A fent említett 6 éves pénzügyi megállapodás lehetőséget teremt arra, hogy az Egyetem megvalósítsa infrastruktúra-fejlesztési elképzeléseit, amelyekkel az oktatás a legmodernebb eszközökkel folytatható az elkövetkező évtizedekben. Másrészt forrásokat teremt e beruházási lehetőségek számára - különösen a kutatás területén, ami tovább erősíti a pénzügyi függetlenséget és stabilitást. A campus fejlesztése megkezdődött, a források biztosítva vannak. Rövid távon folytatni kell a már megkezdett kutatómunkát, amely piacképes termékeket eredményezhet.

3. Fejezet **Tanterv**

Area 3. Curriculum

3.1. szabvány: A tanterv összeállítása, forrásbiztosítása és felügyelete úgy kell, hogy történjék, ami biztosítja, hogy minden végzett állatorvos teljes mértékben teljesítse az állatorvosképzéssel kapcsolatban (2013/55/EU irányelv által módosított) 2005/36/EK EU-irányelvben, valamint V.4.1. mellékletében meghatározott követelményeket. A tantervnek tartalmaznia kell a tárgyakat (bemenet), és lehetővé kell tennie a 2. mellékletben felsorolt pályakezdési jártasság (Day1 competences) megszerzését. Ide tartoznak az alaptudományok, a társállatokhoz (beleértve a lovakat és egzotikus állatokat) kapcsolódó klinikai tudományok, a haszonállatokhoz kapcsolódó klinikai tudományok (beleértve az állattenyésztést, az élelmiszer-higiéniát és -minőség, valamint az állat-egészségügyi igazgatástani ismereteket.

Az ÁTE programjának célja olyan állatorvosok képzése, akik megszerezték a pályakezdési jártasságot, és akik magas szintű szakmai, általános és gazdasági készségeik alapján az állatorvosi szakma bármely területén képesek dolgozni. A 2017-ben bevezetett jelenlegi állatorvosi tanterv 11 szemeszterből áll, amely során összesen 330 ECTS-kreditet lehet megszerezni (lásd 3.1. melléklet: mintatanterv).

A tanterv összeállítása a következő alapelvek szerint történt: (1) Kompetenciákon és bizonyítékokon alapuló oktatás, amelynek során a hallgatók eléri az egyes tárgyakhoz meghatározott szükséges tanulási eredményeket. (2) Interdiszciplináris megközelítés, amely integrálja és összehangolja a különböző tárgyakat, külön hangsúllyal a fajspecifikus integrált klinikai oktatásra. (3) Hallgatóközpontú tanulás: a hallgatók ösztönzése, hogy aktívan vegyenek részt a tudásátadásban. (4) A 11. szemeszterben a megnövelt gyakorlati órák száma lehetőséget ad bizonyos szakosodásra. (5) A fakultatív tárgyak széles köre biztosítja, hogy minden szemeszter során figyelmet lehet fordítani az egyéni érdeklődési körökre. Ami a kötelező tantárgyakat illeti, nincsen specializációs rendszer. Ugyanakkor a szakma adott területe iránt érdeklődő hallgatók „saját magukat” szakosíthatják bizonyos fakultatív tantárgyak felvételével (lásd Marek József Ösztöndíj, 7.3. irányelv). A 11. szemeszter klinikai gyakorlata során adott állatfajok betegségei iránt érdeklődő hallgatók szintén nagyobb hangsúlyt fordíthatnak erre.

Az utolsó átfogó tantervreformra a 2017/2018-as tanévben került sor. Ennek célja a kompetenciaalapú megközelítés biztosítása és a megnövelt gyakorlati képzés volt, valamint az állatorvos-tudomány területén a közelmúltban végbement változásokból adódó olyan új tárgyak bevezetése, mint az onkológia és a komparatív állatvédelem. A klinikai oktatást fajspecifikus, interdiszciplináris alapon szerveztük át, és új tárgyakat vezettünk be: kisállatgyógyászat, lógyógyászat, haszonállat-gyógyászat és egzotikusállat-gyógyászat. A fakultatív tárgyak száma folyamatosan növekszik, ami lehetővé teszi a hallgatók számára, hogy az érdeklődési körük alapján válasszanak tárgyakat, ugyanakkor lehetőséget teremt, hogy megteremtsék a további specializáció alapjait.

Az állatorvostudomány alapelveit tartalmazó alaptárgyakat az 1–4. szemeszterben tanítjuk. Ezt fajspecifikus alapon szervezett preklinikai tantárgyak és klinikai szaktárgyak követik. Az élelmiszer-higiéniát és -minőség, az élelmiszerlánc-biztonsági és állat-egészségügyi igazgatástani ismeretek tárgyait a 9. és 10. szemeszterekben oktatjuk. Az utolsó, 11. szemeszterben a hallgatók gyakorlati képzésben vesznek részt. Az első három év alapprogramja biztosítja a természettudományokhoz és a mezőgazdasági alapismeretekhez kapcsolódó területekhez szükséges alaptudást. Az alaptantárgyakra azért van szüksége a hallgatóknak, hogy megértsék az egészséges és attól eltérő élettani folyamatokat, valamint ezek kapcsolatát a betegségek klinikai megjelenésével, diagnózisával, kezelésével és megelőzésével. Ezekre építve tudják megismerni az egyes betegségeket. A klinikai tárgyak 6. szemeszterben történő megkezdését követően a IV. és V. évet a szakmai alaptantárgyaknak és a fajspecifikus klinikai képzésnek szenteljük. Ezek az alap- és fajspecifikus klinikai tárgyak a fő háziállatfajok fontos betegségeinek diagnózisára és kezelésére összpontosítanak, gyakran problémaközpontú megközelítéssel. A közvetlen klinikai tapasztalat az állatorvosi oktatás szerves része. A klinikákon a hallgatók felveszik a kórtörténetet, megtanulják a diagnózis felállítását, kezelési javaslatokat fogalmaznak meg, valamint aktívan részt vesznek az eset kezelésében és az ügyfél-kommunikációban. Mindezeket a tevékenységeket az ÁTE munkatár-

sainak felügyelete alatt látják el. Mivel számos tárgy egymásra épül, bizonyos alaptantárgyak elvégzése a további tanulmányok előfeltétele. Az egyetemen kívüli gyakorlati képzést az ÁTE teljes vagy részidőben foglalkoztatott tanári kara felügyeli. A külső tanszékek (Állatorvostudományi Kutatóintézet, Állatkerti Állategészségtan, Onkológia, Haszonállat-Génmegőrzés, Élelmiszerlánc-biztonság, Tejkutatás: lásd 1.2. melléklet) és együttműködő partnerek (Mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság, Természettudományi Múzeum stb.) szintén részt vesznek az egyetemen kívüli gyakorlati képzésben.

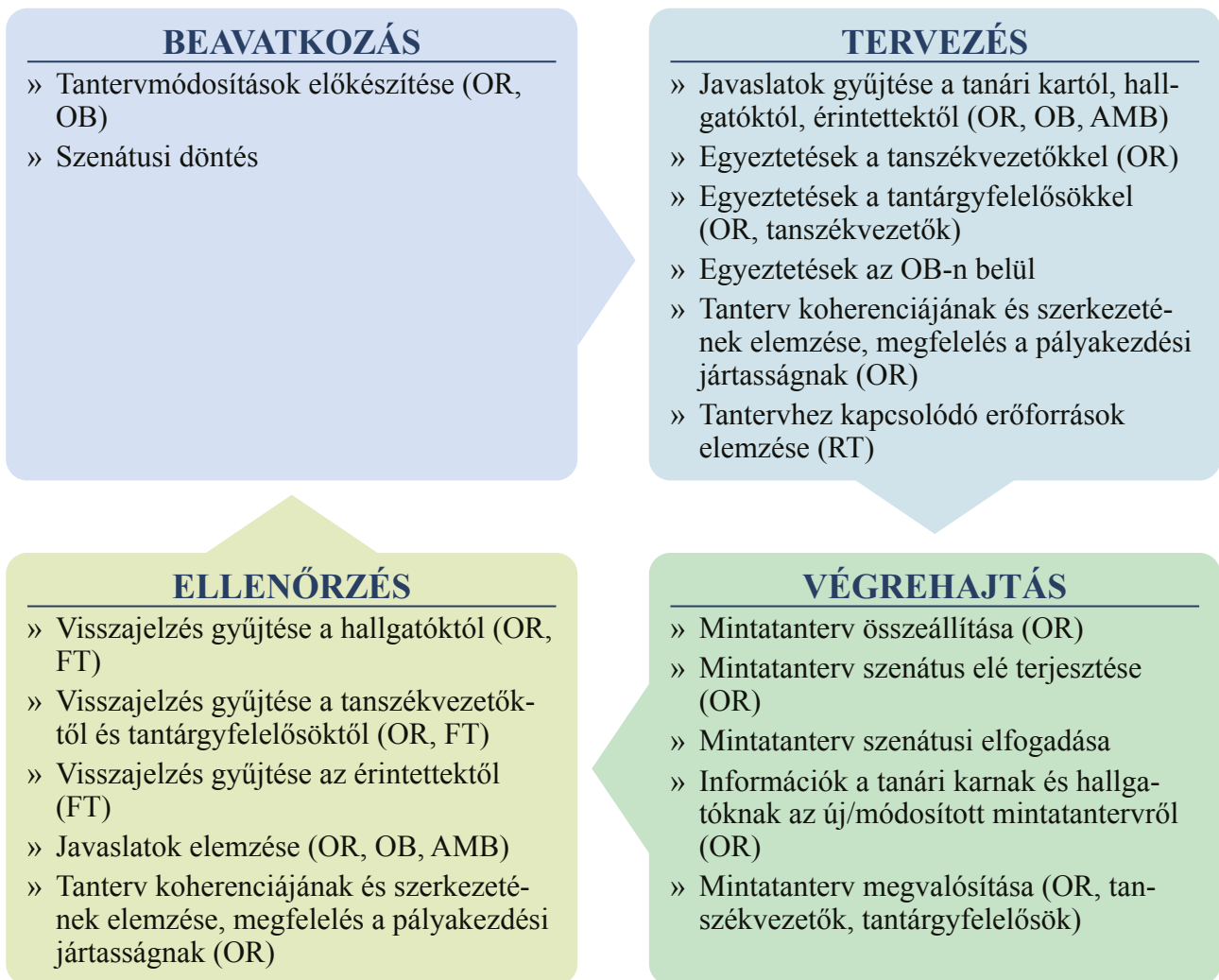
A hallgatók külső gyakorlati képzése fontos, ezt helyi szakemberek felügyelik és igazolják. Ezek a helyi állatorvosi gyakorlatvezetők írásbeli tájékoztatást kapnak az ÁTE céljairól és követelményeiről.

Az oktatási program egészének felelőse a rektor. Az oktatási program és oktatásügy vezetői feladatai az oktatási rektorhelyettes (OR) felelősségi körébe tartoznak. Az OR felel a különféle tárgyakra szánt órák számának elosztására vonatkozó javaslatok kidolgozásáért, az elméleti és gyakorlati oktatás közötti arány, a tárgyakhoz kapcsolódó kreditpontok, a vizsgák típusainak meghatározásáért, valamint a fakultatív/kötelező tárgyak akkreditálásáért. Figyelembe vesszük az EU vonatkozó irányelveit, valamint az aktuális nemzetközi trendeket. Az egész folyamatot a tanszékvezetőkkel folytatott intenzív egyeztetés előzi meg. A mintatantervvázlatot az oktatási bizottság (OB) vitatja meg, és ezt követően elkészíti a mintatantervet. Az OB által elfogadott programot egyeztetés és jóváhagyás céljából beadjuk a szenátusnak, és a végső jóváhagyás a fenntartó alapítvány kuratóriumától érkezik. A tantárgyfelelősök a tanterv megvalósításának kiemelt szereplői. A tárgy jelentős részének tanítása mellett ők döntenek a tanszékvezetőkkel együttműködésben a tantárgy tartalmáról, koordinálják az oktatást, és ők felelősek a tartalom fejlesztéséért és egyeztetéséért. A tantárgyfelelősöknek a szemeszter kezdetekor fel kell tölteniük a tárgyhoz kapcsolódó információkat a CBlue szoftverbe és a Neptun rendszerbe, és nekik kell felügyelniük a tárgyhoz kapcsolódó adatfelvitelt.

Az ÁTE egy magyar nyelvű és egy nemzetközi angol nyelvű tanulmányi programmal rendelkezik. A két program szinte teljesen azonos. Az angol tantervet a magyarral együtt 2017/2018-ban vezettük be. Ezen felül van egy kétéves német állatorvosi program, ennek alapját kisebb módosításokkal szintén a magyar tanterv képezi, amelyeknek célja, hogy módot adjon a hallgatók a német rendszerbe való bekapcsolódásra, ha tanulmányaikat a 3. évtől Németországban vagy más német nyelvű országban működő állatorvosi karon akarják folytatni. A hallgatók a kétéves német állatorvosi képzés befejezését követően tanulmányaikat az ÁTE-n is folytathatják angol vagy magyar nyelven. Az angol nyelvű program tekintetében kisebb különbségeket alkalmazunk, amelyek figyelemmel vannak a magyar és külföldi hallgatók közötti különbségekre. A külföldi hallgatók más középiskolai oktatási rendszerekből és más ismereti háttérrel érkeznek. Az angol programban az első években megvalósított további felzárkóztató képzéssel segítünk a hallgatóknak, hogy a társaikhoz hasonló szintet érjenek el. A másik különbség, hogy a magyar hallgatókra tantárgyi előfeltételi rendszer vonatkozik. Ez azt jelenti, hogy nem vehetnek fel bizonyos tárgyakat, amíg nem teljesítik sikeresen az előfeltételként meghatározott tárgyakat. Az angol programok esetében az előfeltételek a tárgy felvételével szemben a vizsgára történő jelentkezésre vonatkoznak. Az előfeltételek mellett az angol programban tűzfalrendszert is bevezettünk. A második év végeztével például csak olyan hallgatók léphetnek a harmadik évbe, akik az első és a második év összes vizsgáját sikeresen teljesítették. Ily módon egy vizsga teljesítésének elmulasztása nem akadályozza az angol hallgatókat a folytatásban, ameddig a tűzfalhoz nem érkeznek. Három ilyen tűzfalunk van. Egy a második év végén (az alaptárgyak után), egy a negyedik év végén és egy az ötödik év után (a 11. szemeszter megkezdése előtt). A hallgatók igényei alapján az angol nyelvű órákkal kapcsolatos kötelezettségeiket félévvel előre jelentjük be, hogy időben meg tudják szervezni a hazautazásaikat.

A tantervet folyamatosan finomhangoljuk, és a szakma és a társadalom dinamikusan változó igényeihez igazítjuk. Folyamatosan gyűjtjük a tanári kar, hallgatók és Az értinettek oldaláról a mintatanterv változásaira vonatkozó javaslatokat. A tantárgyfelelősök minden szemeszter végén jelentést adnak be az OR számára. Minden javaslatot az OB értékeli. Időnként a szenátus által kinevezett alkalmi bizottság vizsgálja felül az ügyet, hogy javaslatokat tegyen. Az OR rendszeresen ellenőrzi a tanterv koherenciáját, hogy megvalósuljanak a tanulási célok és lefedje a pályakezdési jártasságokat. A szükséges módosításokat az OB fogadja el és adja be a szenátusnak végső elfogadásra. A tanterv szerkezetét és tartalmát a szenátus folyamatosan megvitatja, és a szükséges változtatásokat a fentiek szerint valósítják meg (10. ábra).

10. ábra: A tanterv PDCA-ciklusa

A magyar felsőoktatási intézmények programjait (azaz képezési követelmények, beleértve: célok, képzés hossza, tanterv, vizsgarendszer, szakdolgozat, záróvizsga jellege és tárgyai stb.) a felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvénnyel összhangban kiadott kormányrendeletek szabályozzák. Az agrártudományok, beleértve az állatorvosképzés képezési követelményeit a 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet írja elő. Figyelemmel a CCIV. törvény által biztosított intézményi autonómiára, ezen a keretrendszeren belül az intézmény jogkörébe tartozik a tanterv saját tapasztalatai alapján történő összeállítása. Ily módon sem az adott tanulmányi területekhez tartozó tárgyak óraszámát, sem az elméleti előadások és gyakorlati munka arányát nem szabályozzák, és az ÁTE szabadon határozhatja meg ezeket a számokat. A 87/2015. (IV.9.) kormányrendelet rugalmasabb lehetőséget biztosít a tanterv összeállítására.

Folyamatosan ellenőrizzük a tantervi átfedéseket, és a tanterv koherenciáját. A kapcsolódó tárgyak felelősei koordinálják a tárgyaik tartalmát. Ennek során kicserélik a Moodle platformon közzétett előadási és gyakorlati témák listáit, a vizsgakérdéseket, az ajánlott szakirodalmat, tájékoztatókat, saját jegyzeteket, laboratóriumi kézikönyveket és oktatási dokumentumokat. A tantárgyfelelősök OR-nek beadott jelentései, valamint a hallgatóktól, a tanári kartól és az érintettektől (különösen alkalmazottak, külső klinikai képzés felügyelői és a záróvizsga külső vizsgabiztosai) származó visszajelzés segítséget nyújt a tantervi átfedések és következetlenségek azonosításában. A tárgyak tartalmának összehangolása céljából a CBlue tantervező szoftvert is használják, amelynek a célja, hogy egyszerűen használható adatokkal szolgáljon a tantervről. Elsődleges rendeltetése, hogy segítséget nyújtson a tanterv áttekintésében

és fejlesztésében. A rendszer olyan online adatbázis, amelyben a megfelelő adatok megadását követően általános vagy testre szabható lekérdezéseket lehet végezni. A tantárgyfelelősök minden szemeszter előtt frissítik a tárgyaik adatait a CBlue felületén. A Neptun rendszerbe feltöltött egyes tárgyakhoz kapcsolódó információk a OR számára is segítséget nyújtanak a tanterv problémáinak azonosításában. Lásd 3.1. melléklet, mintatanterv.

3.1.1. táblázat Tantervi óraszám szemeszterenként és hallgatónként

Szemeszter	Előadások	Szemináriumok	Felügyelt önálló tanulás	Laboratóriumi és asztali munka	Nem klinikai gyakorlat	Klinikai gyakorlat	Egyéb	Összesen
	A	B	C	D	E	F	G	H
1	195	60	0	105				360
2	180	75	0	165				420
3	180	0	0	62	21			263
4	180	30	0	70	20			300
5	240	60	0	90	30			420
6	240	15	10	70	110	20		465
7	274	15	10	60	110	240		709
8	300	0	10	25	95	335		765
9	345	30	25	45		320		765
10	195	30	15	15		180		435
11	0	0	0	240		480		720

3.1.2. táblázat Tantervi órák hallgatónként

	Előadások	Szemináriumok	Felügyelt önálló tanulás	Laboratóriumi és asztali munka	Nem klinikai gyakorlat	Klinikai gyakorlat	Egyéb	Összesen
	A	B	C	D	E	F	G	H
Alapozó tárgyak	210	30		105				345
<i>Biofizika</i>	30							30
<i>Kémia (szerves és szervetlen)</i>	75			60				135
<i>Állati és sejtbiológia, állattan</i>	60							60
<i>Takarmánynövények biológiája és mérgező növények</i>	30	30		15				75
<i>Állatorvosi statisztika</i>	15			30				45
Alaptudományok	1034	165		517	61			1777
<i>Anatómia, szövettan és embriológia</i>	165			220	20			405
<i>Élettan</i>	105			20	10			135
<i>Biokémia</i>	90			27	3			120

<i>Általános és molekuláris genetika</i>	30	30						60
<i>Gyógyszertan, gyógyszerészet és farmakoterápia</i>	105			40	28			173
<i>Patológia</i>	105			30				135
<i>Toxikológia</i>	30							30
<i>Parazitológia</i>	75			60				135
<i>Mikrobiológia</i>	60			60				120
<i>Immunológia</i>	30			30				60
<i>Állatorvosi epidemiológia</i>	10							10
<i>Könyvtári informatika és adatkezelés</i>	19			30				49
<i>Állatorvosi etika és kommunikáció</i>	30	60						90
<i>Állategészségügyi ökonómia és menedzsment</i>	30							30
<i>Alkalmazott etológia</i>	15	30						45
<i>Állatvédelem</i>	60	15						75
<i>Takarmányozástan</i>	75	30						105
Klinikai tudományok	585	15	35	90	325	1395		2445
<i>Szüléset, Szaporodásbiológia és szaporodási rendellenességek</i>	110			15	10	30		165
<i>Diagnosztikai kórbonctan</i>	60		30	15	120			225
<i>Gyógyászat</i>	155			20	100	50		325
<i>Sebészet</i>	135			20	75	30		260
<i>Aneszteziológia</i>	30				20	10		60
<i>Gyakori állatfajokkal kapcsolatos klinikai gyakorlati képzés</i>						1200		1200
<i>Megelőző gyógyászat¹</i>	30	15	5	10				60
<i>Diagnosztikai képalkotás</i>	35			10		45		90
<i>Gyakori állatfajok kezelése I</i>								
<i>Gyakori állatfajok gyógykezelése</i>	30					30		60
Állattenyésztés	195	60				180		435
<i>Állattenyésztés, -tartás, -takarmányozás és -gazdálkodás</i>	75	30						105
<i>Állatorvosi közegészségügy</i>	120	30				180		330
ÉBM, ÁOK és „One Health”	305	45	35	235				620
<i>Állat-egészségügyi jogszabályok, beleértve a hivatalos ellenőrzéseket és szabályozói állatorvosi szolgáltatásokat, törvényszéki állatorvostant és tanúsítást</i>	90		10	70				170
<i>Élelmiszerek, takarmányok és állati melléktermékek ellenőrzése</i>	45	15	15	30				105
<i>Zoonózisok</i>	80	30	10	45				165
<i>Élelmiszer-higiénia és élelmiszer-mikrobiológia</i>	60			60				120
<i>Élelmiszer-technológia</i>	30			30				60

¹A különféle állatfajok betegségeivel és egészségügyével kapcsolatos minden tantárgy tartalmazza.

3.1.3. táblázat Egyetemi oktatók felügyelete alatt végzett gyakorlati rotációk (kivéve EPT)

Típus	Gyakorlati rotációk listája	Időtartam	Program szemesztere
Egyetemen belüli klinikák (EÁ)	1. Belgyógyászati klinikai gyakorlat (társállatok)	60 ó / szemeszter	7–10.
	2. Sebészeti klinikai gyakorlat(társállatok)	40 ó / szemeszter	7–10.
	3. Szülészeti klinikai gyakorlat (társállatok)	20 ó / szemeszter	7–10.
	4. Lógyógyászati klinikai rotáció	60 ó / szemeszter	7–10.
	5. I. klinikai gyakorlati blokk ¹	160 ó	11.
	6. II. klinikai gyakorlati blokk ¹	160 ó	11.
Mobil / ÁK	1. Mobil klinikák	60 ó / szemeszter	7–9.
	2. III. klinikai gyakorlati blokk ¹	160 ó	11.
FSQ és VPH	1. Élelmiszer-higiéniai gyakorlati blokk	80 ó	11.
	2. Állami állatorvos-tudományi gyakorlati blokk	80 ó	11.
	3. Laboratóriumi diagnosztikai gyakorlati blokk	80 ó	11.
Fakultatív/kötelező tárgyak	A gyakorlati rotációk nem tartalmazzák a fakultatív tárgyakat.		

¹A 11. szemeszterben a hallgatónak legalább egy blokk haszonállat-gyógyászatot (III. klinikai gyakorlati blokk, 160 ó) kell teljesítenie. A fennmaradó két klinikai blokkot (egyenként 160 ó) a ló-, haszonállat-, társállat- és egzotikusállat-gyógyászat közül választhatják (I–II. klinikai gyakorlati blokk).

2022. szeptember 1-jétől az angol, német és magyar kötelezően és fakultatív tárgyak összes száma több mint 450 volt. A fakultatív tantárgyak két csoportba tartoznak: A „B” fakultatív tárgyak (kötelezően választható) szorosan kapcsolódnak a klasszikus állatorvosi teendőkhöz, míg a „C” fakultatív tárgyak szélesebb kört fedhetnek le. Mind a „B”, mind a „C” tantárgyakhoz 2 kredit kapcsolódik, de 10 szemeszter alatt a fakultatív tantárgyakból gyűjtött kreditösszegnek max. 40%-a származhat választható „C” tárgyakból.

3.1.4. táblázat Fakultatív tárgyak óraszámja hallgatónként*

	Előadások	Szemináriumok	Felügyelt önálló tanulás	Laboratóriumi és asztali munka	Nem klinikai gyakorlat	Klinikai gyakorlat	Egyéb	Összesen
	A	B	C	D	E	F	G	H
Alaptárgyak	15							15
Alaptudományok	120		30					150
Klinikai tudományok	45		15			45		105
Állattenyésztés	15					15		30
FSQ, VPH és „One health”	30		15	15				60

*TAz ÁTE által kínált B és C típusú fakultatív tárgyak összes száma. A hallgatók B és C típusú fakultatív tárgyak széles köréből választhatnak, ezért a tantervi órák megjelölt száma csak hozzávetőleges, és az egyéni választások szerint módosulhat. A teljes tanterv teljesítése során összesen minimum 30 ECTS-kreditet kell gyűjteni a fakultatív „B” és „C” típusú tantárgyakból.

A kötelezően választható tantárgyak listáját a 3.2. melléklet tartalmazza.

3.1.5. táblázat Hallgatók számára felajánlott opcionális (nem kötelező) tantárgyak

Lásd 3.3. melléklet

A „C” típusú tárgyak általában az állatorvosi szakma általános kompetenciáit fedik le, mint például a kommunikációs és „soft skills” készségek, egész életen át tartó tanulás stb., vagy olyan tudományos témákhoz kapcsolódó információkat, amelyek nem kapcsolódnak szorosan az állatorvostudomány lényegéhez. Céljuk, hogy fejlesszék a konstruktív gondolkodást, és szélesítsék a hallgatók különféle természettudományos területekhez kapcsolódó ismereteit. Mindegyik fakultatív tárgy 2 ECTS-kreditet ér, és az összesen 30 ECTS eléréséhez a „B” típusú fakultatív tárgyakból kell megszerezniük a 30 ECTS min. 40%-át.

A klinikai rotációk megkezdését megelőzően számos alapvető klinikai gyakorlat, gyakorlati képzés és szeminárium van:

- Az 1–4. szemeszterekben a hallgatók szemeszterenként egy hetes „hetesi” gyakorlatot (40 óra) töltenek el az üllői TG-ben, ahol az állatokkal való munka és a gondozás alapjait sajátítják el. A hallgatók szemeszterenként egy haszonállatfajra koncentrálnak, beleértve a lovakat, sertéseket, szarvasmarhákat, juhokat és baromfit. Ezek a gazdaságban töltött hetek szilárd gyakorlati alapot teremtenek a jövőbeli klinikai gyakorlatokhoz és az állományegészségügyhöz kapcsolódó tárgyakhoz.
- Számos, élő állatokkal folyó gyakorlat is segíti a hallgatókat az állatokkal kapcsolatos munka megismerésében. A tájanatómiai gyakorlati képzés során például a hallgatók megtanulják a lovakkal végzett munkát, míg az élettani és biokémiai laboratóriumokban élő laboratóriumi állatokon tanulják meg a vérvételt és az injekciók beadását. A gyógyszeres gyakorlati képzés ezen felül lehetővé teszi az alapvető klinikai készségek széles körének tanulmányozását (mint például a gyógyszerek beadásának különféle módszerei, betegek monitorozása anesztézia közben stb.).
- Az alaptudományok gyakorlati képzésén elsajátított minden manuális készséget, valamint a gyakorlati klinikai beavatkozásokat a hallgatók a Logbookban vezetik. Ennek a Logbooknak a segítségével igazolja a hallgató, hogy az egyetemi évek alatt megszerezte a szükséges gyakorlati pályakezdési jártasságot, és ezt a 11. szemeszter végén ellenőrizzük.
- A hallgatók tanulmányaik kezdetétől a készségfejlesztési laboratóriumok („Skills Lab”) segítségével sajátíthatják el és gyakorolhatják a fő klinikai tevékenységeket. A laboratóriumok modellekkel és szimulátorokkal biztosítanak gyakorlati képzést. A hallgatók gyakorlati munkáját oktatók támogatják, de a készségfejlesztési laboratóriumok lehetőséget adnak önálló tanulásra is.
- A kisállatgyógyászat és lógyógyászat klinikai alaptárgyak a 6. szemeszterben kezdődnek. Középpontjukban először az alapkérdések és a vizsgált állatfajok diagnosztikája, valamint a klinikai bio-biztonsági lépések állnak. Ebben a szemeszterben a gyakorlati képzés leginkább az egyetem tulajdonát képező egészséges állatokon folyik, amelynek során a hallgatókat bevezetik a klinikai vizsgálat alapjaiba (az általánostól a specializált klinikai vizsgálatokig), és manuális készségeik is fejlődnek. A klinikai rotációk 7. szemesztertől történő megkezdésének előfeltétele, hogy a hallgatók ennek az első klinikai szemeszternek a tárgyaiból teljesítsék a vizsgát.
- Az általános állatorvosi képzés, beleértve az etikai vagy kommunikációs képzést, különféle tantárgyak előadásai és szemináriumai építve, valamint fakultatív tárgyak keretében történik.

A gyakorlati klinikai oktatás számos különböző képzésformából áll (kiscsoportos klinikai gyakorlat, kötelező klinikai rotációk, sürgősségi ellátás, nyári klinikai gyakorlat és a 11. gyakorlati szemeszter klinikai blokkjai) a kisállatgyógyászat, lógyógyászat, egzotikus és vadon élő állatok gyógyászata, valamint haszonállat-gyógyászat területén.

A tantervi klinikai oktatás részeként a hallgatók kiscsoportos (átlag 16 személyes) klinikai gyakorlati foglalkozásokon vesznek részt, amelynek során modelleken (lásd skills lab) és egészséges kutyákon

végeznek és tanulnak diagnosztikai és kezelési eljárásokat. Egyes alapvető műtéti eljárásokat (laparotómia, enterotómia, cisztotómia stb.) állati tetemeken gyakorolnak. A 6–9. szemeszterben ezek a foglalkozások a tanulmányi időszak alatt heti beosztás alapján adott „klinikai napon” történnek, amely során kizárólag klinikai oktatás történik. Ezek a gyakorlati órák a 7. szemeszterben kezdődő kötelező klinikai rotációk elengedhetetlen alapját képezik.

A jelenlegi rendszerben a IV. és az V. évben (7–10. szemeszter) a hallgatók 720 óra klinikai munkát végeznek kötelező klinikai rotációban, amelyből 240 órát szentelnek a kisállat-belgyógyászatnak, 160 órát a -sebészetnek és 80 órát a -szülészetnek (ivartalanító program, lásd alább), míg 240 órát lógyógyászattal foglalkoznak. 180 óra további klinikai gyakorlatot töltenek a mobil klinikán is. Ezeket a klinikai rotációkon felül a IV. évben négyhetes (összesen 160 órás) nyári klinikai gyakorlatot kell teljesíteni (lásd alább).

A kötelező klinikai rotáció keretében a hallgatókat különféle egységekhez (belgyógyászat, sebészet, szülészet) osztják be. Ezt követően közvetlenül a klinika adott egységeinek napi klinikai rutinjában dolgoznak (pl. szakterületi konzultációk, diagnosztikai képalkotás, anesztézia, műtéti asszisztencia, intenzív osztályon végzett aktív munka stb.). Ezen felül a felsőoktatási tanári kar által szigorú beosztás szerint 24 órás sürgősségi ellátásban és éjszakai műszakban vesznek részt:

Kisállatklinika:

Nappali	(08.00–20.00)	12 hallgató
Éjszakai	(20.00–08.00)	4 hallgató
Teljes létszám:	napi 16 hallgató (vizsgaidőszak: 2x2 hallgató)	

Lóklinika:

Nappal:	(08.00–16.00)	5–7 hallgató (hétfőn: 8.00–18.00 és 18.00–8.00)
Éjjel:	(16.00–08.00)	5–7 hallgató
Teljes létszám:	napi 10–14 hallgató (vizsgaidőszak: 2x1 hallgató)	

Az ivartalanítási programot a Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika működteti. A klinikai egységben az ÁTE-vel szerződéses viszonyban álló állatmenhelyek tulajdonát képező körülbelül 5-6 nőtény vagy hím kutyát vesznek fel és kezelnek rövid ideig, amelynek során a hallgatók a tanárok közvetlen felügyelete alatt ivartalanítják őket. A műtétet megelőzően és követően ezek a kutyák a hallgatók által végzett diagnosztikai vizsgálaton (vérvétel, vizeletvizsgálat, ultrahangos vizsgálat, műtét utáni kontroll) és alapvető kezeléseken (féregtelenítés, fájdalomcsillapítás) esnek át. A Belgyógyászati Tanszék szintén hozzájárul a programhoz. A program a menhelyek számára ingyenes. A kezelés költségeit az ÁTE és a kormány támogatják.

A mobilklinika a 7., 8., 9. és 10. szemeszterben egy-egy gazdaságban végzett gyakorlati tanulási lehetőséget biztosít a hallgatók számára. Ezt elsősorban az Állathigiéniai, Állomány-egészségtani Tanszék és Mobilklinika szervezi, de a Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika is részt vesz a gyakorlati képzés felügyeletében. A programban több gazdaság szerepel, amelyekben olyan különféle fajok találhatók meg, mint a tejtermelő szarvasmarha, húsmarha, kiskérődzők, sertés és baromfi. A szemeszter minden egyes hetében két-három 5-6 hallgatóból álló csoport oktatói kísérettel különböző gazdaságokba utazik. Ez a gyakorlati képzés elsősorban az állomány-egészségtan klinikai szempontjait, a rendszeres reprodukciós vizsgálatokat (vemhességvizsgálat, meddőségkezelés, szinkronizációs programok és kórtani esetek), a betegségek kezelését és felügyeletét, a betegség-megelőzési programokban történő részvételt (vérvétel különféle vizsgálatokhoz, tuberkulózis-vizsgálat, egyéb mintavételek, vakcinázások), a haszonállatok sebészeti rendellenességeinek kezelését, a lábvégkezelési tevékenységekben történő részvételt és a szarvasmarhák tejhigiéniai vizsgálatait helyezi a középpontba. A képzés nagyrészt a gazdaságok eszközeinek segítségével történik, de az oktatók bizonyos eljárásokhoz konkrét műszereket hoznak (pl. hordozható ultrahang, műtéti eszközök). A hallgatók munkáját az egyetemi oktatók és a gazdaság szakemberei segítik.

A IV. éves hallgatók az egyetemen belüli klinikai képzés részeként egy négyhetes nyári gyakorlati

klinikai képzés keretében a 11. szemeszteres hallgatókkal együtt legalább két hetet kötelesek teljesíteni az ÁTE klinikáin. Az idő többi részét külső klinikai helyszíneken töltik.

Az egyetemen belüli klinikai alapképzés utolsó és legintenzívebb időszaka a 11. szemeszter, amikor a hallgatóknak összesen három négyhetes klinikai blokkot kell teljesíteniük (480 óra klinikai gyakorlat). A klinikai blokkok tárgya a haszonállat-, ló-, kisállat- és/vagy egzotikusállat-gyógyászat. A három blokkból legalább az egyiknek haszonállat-gyógyászatnak kell lennie. A maradék két blokk a társállatgyógyászati tárgyakból lehet kettő vagy egy, beleértve a lógyógyászatot. Ha hallgatók két társállatblokkot választanak, egy vagy két blokkot az ÁTE klinikáin kell tölteniük, de a gyakorlat a klinikai tanszékek által akkreditált néhány magas színvonalú gyakorlati helyszínen is teljesíthető, ahol az oktatók az ÁTE rész munkaidős alkalmazottjai. Az ÁTE klinikáira beosztott hallgatókat különféle egységekhez rendelik (belgyógyászat, sebészet, szülészeti, sebészet). Ezt követően a klinika különböző egységei között végeznek rotációt (pl. szakterületi konzultációk, diagnosztikai képalkotás, műtét, intenzív osztály stb.). Ezen felül az oktatók felügyelete mellett 24 órás sürgősségi ellátásban és éjszakai műszakban vesznek részt. A hallgatók kötelesek megfelelni a klinikai tanszékek által előírt követelményeknek, és a klinikai tevékenységet a klinika felügyeli. A klinikai blokk(ok) végén a hallgatók kötelesek gyakorlati OSCE-vizsgát tenni az ÁTE klinikáján. A végosztályzat a gyakorlati jegyből és a vizsgából áll össze (11. ábra).

11. ábra A tanterv felépítése

Szemeszterek	Tárgyak	Tanulási célok
11.	Gyakorlati blokkok (klinikai munka, étel-miszer-higiéncia, állat-egészségügyi igazgatás)	Klinikai ismeretek és kompetenciák, fertőző betegségekkel kapcsolatos kompetenciák, étel-miszer-higiéncia, állat-egészségügyi igazgatás
9–10.	Fertőző betegségek, étel-miszer-higiéncia, állat-egészségügyi igazgatás, klinikai munka	Klinikai ismeretek és kompetenciák, fertőző betegségekkel kapcsolatos ismeretek és kompetenciák, étel-miszer-higiéncia, állat-egészségügyi igazgatás
7–8.	Fajspecifikus klinikai tárgyak, klinikai munka	Klinikai ismeretek és kompetenciák
5–6.	Patológia, kórlelettan, mikrobiológia, gyógyszer-tan, immunológia, állattenyésztés, takarmányozás-tan, parazitológia, klinikai tárgyak	Betegségek kialakulása, kezelése, állattenyésztés, propedeutika
3–4.	Élettan, biokémia, táj-anatómia, virológia	Egészséges állatok felépítése és működése, virológia
1–2.	Alaptárgyak, anatómia, szövettan	Állatorvosi alapismeretek, egészséges állatok felépítése és működése

Az ÁTE 2020. óta érdemi változtatásokat vitt végbe az étel-miszerláncbiztonság oktatásának és kutatásának terén, amelynek során új egységeket hozott létre, módosította a tantervet, és nemzetközi kutatási együttműködést teremtett a területen. A középpontba a kockázatok felmérésének, kezelésének és kommunikálásának egy modern, kockázatalapú, szisztematikus megközelítése került, összhangban az étel-miszerlánc folyamataival. Ez a koncepció túlterjed „klasszikus” étel-miszer-biztonságon: a társadalomtudományok és a fogyasztói szerepvállalás, a fenntarthatóság és az étel-miszer-hulladék, a komplex tudományok és az adatelemzés az oktatási és kutatási tevékenységek szerves részét képezik. Az elmúlt évek során az oktatók, kutatók nemzetközi szakmai hálózatokkal rendelkező elméleti és gyakorlati szakértők csapatává kovácsolódtak, amely számos európai kutatási projektet hoz be, és lehetőséget teremt, hogy nemzetközileg elismert kutatási és oktatási központtá váljék.

Az étel-miszer-higiéncia oktatásának célja, hogy az állatorvosok számára olyan elengedhetetlen ismereteket nyújtson és készségeket adjon, amelyek segítségével biztosítható a teljes étel-miszerlánc biz-

tonsága és minősége az elsődleges termeléstől az élelmiszer-feldolgozáson, -elosztáson és -értékesítésen keresztül a fogyasztókig. Az élelmiszerlánc minden fázisában, a gazdaságtól az asztalig a „One health” megközelítés keretében külön hangsúlyt fektetünk elsősorban az emberi egészség védelmére, a kockázatelemzési keretrendszer jelentőségére (kockázatfelmérés, kockázatkezelés és kockázatkommunikáció), az élelmiszeripari szereplők kockázatalapú önellenőrzési programjaira, valamint a hivatalos ellenőrzések általános és konkrét követelményeire. A hallgatók ismereteket szereznek az élelmiszer-higiénia és az alkalmazott élelmiszer-tudomány közötti összefüggésről, beleértve az élelmiszerlánc fenntartható fejlesztési céljait és kihívásait. A tárgy szintén vizsgálja a kockázatelemzés szociális keretrendszerét, különös tekintettel az élelmiszerlánc-biztonság ellenőrzésére, hogy elősegítse a közegészségügyi védelem magasabb szintjét. Az élelmiszer-higiéniai előadásokat (120 óra), az V. évben laboratóriumi munkát (60 óra), valamint a 11. szemeszterben kötelező gyakorlati munkát (80 óra) ölel fel.

A laboratóriumi munka 16–20 fős csoportokban történik. A laboratóriumi munka célja, hogy a hallgatók megismerjék az élelmiszer-higiénia és -minőség fő felmérési és kiértékelési módszereit, és biztosítsa számukra az élelmiszer-mikrobiológiával, kémiai élelmiszer-biztonsággal, élelmiszerek megromlásával és tartósításával, a fő élelmiszerek (tej, hús, tojás, hal stb.) technológiáival és technológiai higiénijával, a kockázatelemzési keretrendszerekkel, kockázatfelméréssel, kockázatkezeléssel (beleértve az élelmiszeripari szereplők kockázatalapú önellenőrzési programjait és a hatóságok hivatalos ellenőrzéseit) és kockázatkommunikációval kapcsolatos alapvető gyakorlati tapasztalatokat. Amikor csak lehet, a hallgatók végzik a gyakorlati munkát, és/vagy az oktatók gyakorlati szempontokat problémamegoldó megközelítés alapján vitatják meg velük. Az állati eredetű élelmiszerek gyártástechnológiájának gyakorlati szempontjait a 10. szemeszter során tanítjuk az Élelmiszer-higiéniai Tanszék oktatólaboratóriumában.

A hallgatók a 11. szemeszterben 80 órát (2 hetet) töltenek az élelmiszer-higiénia és -technológia területén, valamint az élelmiszerek, takarmányok és állati melléktermékek hivatalos ellenőrzésével. A hallgatók sorban megismerik a vágóállatok és hústermelés hivatalos állatorvosi ellenőrzésének teljes folyamatát. Ezért a gyakorlati blokk nagy részét egy vagy több vágóhídon töltik el, amelyből legalább 40 órát sertésekkel és/vagy szarvasmarhákkkal, más haszonállatokkal (kiskérődzők, baromfi, nyúl) vagy vadfeldolgozó létesítményben kell teljesíteni. Ezt a Kihelyezett Élelmiszerlánc-biztonsági Tanszékkel együttműködésben szervezik. A képzést állami állatorvos felügyeli, és az Élelmiszer-higiéniai Tanszék tagjai ellenőrzik.

A gyakorlat keretében a hallgatók a feldolgozólétesítmények (hús, tej, tojás vagy más élelmiszerek), valamint nagykereskedelmi, kiskereskedelmi, éttermi és vendéglátóipari létesítmények hivatalos higiéniai ellenőrzésére vonatkozó gyakorlati ismereteket is szereznek. A 11. szemeszter gyakorlati programjában érintett minden képzési helyet a Kihelyezett Élelmiszerlánc-biztonsági Tanszék felügyel. E helyek biztosítják az ante mortem és a post mortem húsvizsgálat, valamint a jóváhagyott élelmiszer-feldolgozó, elosztó és értékesítő létesítmények hivatalos ellenőrzésének feltételeit.

Az új szervezeti egységek a kötelező élelmiszer-higiéniai tantárgyon felül különféle fakultatív tárgyakat kínálnak a hallgatóknak. Ezeknek a fő célja, hogy a hallgatóknak a lehető leghamarabb bevezessék és bemutassák az élelmiszerlánc-biztonság szempontjait, és hogy ahol csak lehetséges, átfogóbb rálátást nyújtsanak néhány fontos témára.

A 11. szemeszter keretében a hallgatók kétéhes laboratóriumi diagnosztikai gyakorlaton vesznek részt az ÁTE bizonyos tanszékein (Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék, Parazitológiai és Állattani Tanszék, Patológiai Tanszék) vagy a Kihelyezett Élelmiszerlánc-biztonsági Tanszéken. Ennek a kétéhes gyakorlatnak a során a hallgatók megismerhetik és gyakorolhatják a diagnosztikai munkában alkalmazott legfontosabb laboratóriumi módszereket (postmortem vizsgálat, szövettan, bakteriológia, virológia, immunológia, parazitológia stb.). Külön hangsúlyt fektetnek az állatbetegségek differenciáldiagnosztikájára és a bejelentési kötelezettség alá tartozó betegségek kórhatározására.

A 11. szemeszter gyakorlati oktatásának része a nemzeti élelmiszerlánc-biztonsági hatósággal együttműködésben szervezett az állat-egészségügyi igazgatási gyakorlat. A képzés két hetet vesz igénybe (80 óra), amelynek során a képzés helye szerinti járásokért vagy vármegyékért felelős hatósági állat-

orvos látja el a felügyeletet, az ellenőrzést pedig a Törvényszéki Állatorvostani és Gazdaságtudományi Tanszék látja el. A hallgatóknak a gyakorlat során végzett tevékenységeiket tartalmazó jelentést kell készíteniük (körülbelül 10-20 oldal). Szintén teljesíteniük kell a listában szereplő 10 hivatalos tevékenység közül legalább 7-et (70%). Ezt a felügyeletet ellátó hatósági állatorvos tanúsítja a Logbookban, majd a tanúsítást beadja a Törvényszéki Állatorvostani és Gazdaságtudományi Tanszéknek. A gyakorlat során a hallgatók megismerkednek a hivatalos ellenőrzésekkel, az állategészségügyi és állatvédelmi ellenőrzésekkel, valamint a bejelentési kötelezettség alá tartozó állatbetegségek elfojtásával és megelőzésével. A kéthetes kötelező egyetemen kívüli képzést követően a Törvényszéki Állatorvostani és Gazdaságtudományi Tanszéken írásbeli vizsgát tesznek, amely a hallgatók korábban elkészített és beadott jelentése alapján gyakorlati kérdéseket tartalmaz az elvégzett tevékenységekről.

A kreditalapú tantervben a hallgatóknak jogában áll szabadon megszervezni egyéni tanulmányi rendjüket, és kiválasztani azokat a fakultatív tárgyakat, amelyek érdeklik őket. A fakultatív tantárgyak száma folyamatosan növekszik, így a hallgatók a tárgyak széles köréből választhatnak az érdeklődési körük alapján. A már most is több mint 450 fakultatív tárgy nagy része közvetlenül az állatorvos-tudományhoz kapcsolódik (lásd 3.2. és 3.3. melléklet). A hallgatók az 1–10. szemeszterek kötelező tárgyaihoz kapcsolódó 270 krediten túl összesen 30 kreditet kötelesek gyűjteni a „B” és „C” típusú tárgyakkal, de a „C” a 30 kreditpont legfeljebb 40%-át teheti ki. A hallgatók szabadon választhatnak a fakultatív tantárgyak közül, ha eleget tesznek az adott tantárgy (esetleges) előfeltételeinek. A magas motivációval rendelkező hallgatók több mint 300 kreditpontot gyűjthetnek; ugyanakkor az ingyenesen megszerezhető kreditek összege 330. A fakultatív tantárgyakat az őszi vagy tavaszi szemeszterben (félévben) kínáljuk fel, és akkor tartjuk meg, ha az adott tárgyra legalább 5–15 hallgató regisztrált. Számos specializációs track-et kínálunk, amelyek az állatorvos-tudomány megfelelő területéhez kapcsolódó fakultatív tárgyakkal állnak (mint például haszonállat-gyógyászat és élelmiszerlánc-biztonság, laboratórium-/kutatásközpontú állatorvos-tudomány, lógyógyászat stb.). A fakultatív tárgyak egyik track-je a vadon élő állatok kezelésével és egészségével foglalkozik. Ezek adott sorrendben teljesíthetők, és a track követelményeit teljesítő hallgatók az állatorvosi diplomájukon felül egy tanúsítványt is kapnak. A Marek József Ösztöndíjjal rendelkező hallgatóknak haszonállatokhoz kapcsolódó bizonyos kötelezően választható fakultatív tantárgyakat kell felvenniük. A fakultatív tárgyak felvételi lehetőségét jelentkezési sorrend alapján állapítják meg.

Logbookot vezettünk be, amellyel ellenőrizni lehet, hogy a hallgatók sikeresen teljesítettek-e a pályakezdési jártasság eléréséhez szükséges minden gyakorlati feladatot, és amely elősegíti a független tanulást. A Logbook elsősorban a tantervi gyakorlati képzés során tanult és gyakorolt fő manuális klinikai eljárásokat tartalmazza, amelyekre a klinikai rotációk, a 11. szemeszter gyakorlati blokkjai, valamint az egyetemen kívüli gyakorlati képzés során kerül sor. A Logbook ezen felül bizonyos alaptudományokhoz (mint például anatómia, gyógyszerstan, virológia), valamint állat-egészségügyi jogszabályokhoz, élelmiszer-higiéniához és -biztonsághoz kapcsolódó konkrét tevékenységeket tartalmaz. A 11. szemeszter végéig a Logbookban jelzett minden elemet teljesíteni kell, és a felügyelőnek alá kell írnia, bizonyítandó, hogy a hallgató megismerkedett az állatorvosi szakma adott eljárásaival.

3.2. szabvány: A VEEáltal nyújtott minden tanulmányi programnak kompetenciaalapúnak kell lennie, és oly módon kell felépíteni, hogy eleget tegyen a vele kapcsolatban meghatározott céloknak, beleértve a megcélzott tanulási eredményeket. A program eredményeként kapott képesítést egyértelműen meg kell határozni és kommunikálni, a nemzeti felsőoktatási képesítési keretrendszer megfelelő szintjére kell hivatkozni, és ezáltal az európai felsőoktatási térség képesítési keretrendszerére is.

AZ ÁOKI olyan minőségbiztosítási rendszer bizonyítékát köteles szolgáltatni, amely a tanulást, beleértve az önálló tanulást nagymértékben elősegítő felsőoktatási környezet meglétét támogatja és felügyeli. Egyértelműen le kell írni a hallgatók megfelelő tanulási lehetőségeinek típusát, biztosítását és naprakészen tartását, valamint a hallgatók bevonását.

AZ ÁOKI-nak azt is le kell írnia, hogyan bátorítja és készíti fel a hallgatókat az önálló tanulásra és az egész életen át tartó tanulásra.

A magyar állatorvosképzés tanulási célját a 65/2021 (XII. 29.) ITM rendelet határozza meg. Ennek alapja a 2005/36/EK és 2013/55/EU európai irányelvek, valamint a pályakezdési jártasság. Minden tárgyhoz oktatási eredményeket határoztunk meg, biztosítandó, hogy a tanulmányi program eleget tegyen az oktatási céloknak. Az adott tárgyak oktatási eredményeit a tantárgyfelelős határozza meg, amelynek során az érintettek véleményét is figyelembe veszi. Az oktatási eredményeknek meg kell felelniük a tárgyhoz kapcsolódó első napi jártasságnak. Az eredményeket a (hallgatók és tanári kar számára ingyenesen elérhető) Neptun rendszerben és a CBlue tantervező szoftverben dokumentáljuk, felmérésük pedig vizsgák keretében történik. Elengedhetetlen a tanulási eredmények folyamatos felülvizsgálata és fejlesztése, amelyeknek alapját a felmérések eredményei, valamint a belső és külső érintettek folyamatos visszajelzése képezi (lásd 1.4. irányelv). A tanterv koherenciáját a OR és az OB elemzi. A PDCA-ciklus során folyamatos értékelés történik, hogy biztosítsák a célok teljesülését (lásd 1.4. és 3.1. irányelvek).

A tantervet úgy terveztük, hogy a biztosítsa a jól meghatározott tanulási eredményeket tartalmazó kompetenciaalapú oktatást a szükséges pályakezdési jártasság eléréséhez. A hallgatóközpontú oktatás oktatási rendszerünk fontos alapelve, amely tartalmazza a hallgatók motiválását, hogy aktívan részt vegyenek a tudásátadási és kutatási projektekből, valamint kezeli a független tanulás növekedő szerepét. Az állatorvosi oktatás interdiszciplináris, bizonyítékokon alapuló megközelítése elősegíti a hatékony tanítást, a tudományos párbeszédet és az egész életen át tartó tanulást. A kiscsoportos gyakorlati képzések lehetővé teszik az aktív egyéni manuális munkát, valamint ideális keretrendszert biztosítanak a hálózatalapú tanuláshoz, amelynek középpontjában a tudományos/klinikai esetek és a problémamegoldás állnak. Ki kell hangsúlyozni, hogy az ÁTE mérete különösen jó együttműködést tesz lehetővé a tanárok és a hallgatók között – mindkét irányból biztosítja a kölcsönös interakciót és a visszajelzést.

A tanterv fontos alapelve az önálló tanulás elősegítése. Ezt bizonyos tárgyakban számos önálló tanulási tevékenység is tükrözi (mint például, amikor a hallgatók saját prezentációkat, esszéket, szakirodalmi áttekintéseket, vizsgálati jelentéseket készítenek, folyóiratklubokban, szakkollégiumokban vesznek részt stb.). Az elmúlt években az ÁTE-nél bevezették a Moodle e-learning-rendszert, amely megfelelő platformot biztosít az online önálló tanuláshoz és önteszteléshez. A Moodle platformon elérhető a tantárgyak elektronikus tartalma (előadások diái és videói). Minden előadást felvesszünk, és a hallgatók a szemeszter során elérhetik a teljes videókat, ami stabil háttérrel biztosít az önálló tanuláshoz és a vizsgákra történő felkészüléshez. Az önálló tanulási tevékenységek hatékonyan elősegítik a különféle tudományos témák és klinikai esetek problémaalapú megvitatásait. Számos „C” típusú fakultatív tárgyat vezetünk be, hogy segítsük az egész életen át tartó tanulást és fejlesszük az általános állatorvosi készségeket.

3.3. szabvány: A program tanulási eredményeinek:

- **biztosítaniuk kell a diplomaprogram összes tartalmának, tanítási, tanulási és felmérési tevékenységének hatásos összhangját, hogy kohézív keretrendszert alkossanak**
- **tartalmazniuk kell a pályakezdési jártasságok leírását**
- **meg kell teremteniük a célok, valamint az egyes tanulmányi egységek tanulási eredményei konkrét megfogalmazásának alapját**
- **a dolgozók és hallgatók felé történő kommunikáció részét kell képezniük**
- **rendszeres felülvizsgálat, felügyelet és frissítés tárgyát kell képezniük, biztosítandó, hogy relevánsak és megfelelőek maradjanak, és hatásosan el lehessen érni őket.**

A program célja olyan állatorvosok képzése, akik magas szintű professzionális és általános képzésük, valamint gazdasági készségeik alapján képesek diagnosztizálni és megelőzni az állatbetegségeket, valamint gyógykezelést nyújtani az állatoknak. Továbbá akár 40-50 év elteltével is képesek feladatokat vállalni a mezőgazdaság, állattartás és közigazgatás különböző területein. A program célja, hogy az ismeretek és a bizonyítékokon alapuló gyógyászat használatához kapcsolódó olyan készségek megfelelő elegyét biztosítsa a hallgatóknak, amelyek ahhoz szükségesek, hogy elérjék azt az állatorvosi pályakezdési jártasságot, szakértelmet, amely alapként szolgálhat a végzett diplomások szakmai tapasztalatának kialakításához és az egész életen át tartó tanulás iránti érdeklődésük fenntartásához. A tanulmányok során végig külön hangsúlyt fektetünk a szakmai etikára és az állatvédelmi kérdésekre. A tanulási eredményeket minden tantárggyal kapcsolatban egyértelműen meghatározzuk, és ezek a hallgatók számára a Neptun rendszerben elérhetők. Az ÁTE-nél alkalmazott tanítási és tanulási módszerek ebből a szempontból lehetővé teszik a hallgatók számára, hogy elérjék a megcélzott tanulási eredményeket és a szükséges kompetenciákat. A tanterv koherenciáját a CBlue tantervező szoftverrel és a Neptun rendszerben felügyeljük PDCA-ciklus alkalmazásával (lásd 3.1. irányelv).

Az ÁTE-nek szintén kiemelt célja a szakszerű és támogató környezet fenntartása, amelynek célja szoros és jó kapcsolat elősegítése a tanárok, hallgatók és a gyakorlatban dolgozó állatorvosok között, beleértve a kohezió keretrendszer és közösség biztosítását. Ennek az együttműködésnek a keretében a hallgatók projektek keretében működhetnek együtt oktatási partnereinkkel és tarthatják a kapcsolatot magyar és külföldi szakemberekkel. A tanterv teljesítésébe számos oktatási partnert vontunk be külső tanszékeként. Ezek közé tartozik az Állatorvostudományi Kutatóintézet, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, a Mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság, a Fővárosi Állat- és Növénykert, a Természettudományi Múzeum és a Magyar Tejgazdasági Kísérleti Intézet (Mosonmagyaróvár). Szintén elengedhetetlen a Magyar Állatorvosi Kamarával (MÁOK) folytatott folyamatos aktív párbeszéd, különösen, hogy visszajelzést lehessen gyűjteni a friss diplomás állatorvosok első napi jártasságáról, és a gyakorlat elvárásai szerint fejleszteni lehessen a tantervet.

Az egyes tárgyak tanulási eredményeinek összeállítása azzal az első napi jártassággal együtt történik, amelyhez az adott tantárgy hozzájárul. Ezek a CBlue rendszerben és a Neptun rendszerben érhetőek el. A tanári karral végzett egyeztetés alapján a tantárgyfelelős köteles összeállítani a tanulási eredményeket, mint a tantárgy fő oktatási céljait, valamint elkészíteni a tárgyhoz kapcsolódó első napi jártasságlistát. A tanulmányi program fejlesztései során külön hangsúlyt kell fektetni a tanítási módszerek, valamint a biztosított elméleti és gyakorlati ismeretek tanulási eredményekkel és az első napi jártassággal történő harmonizálására. Az adott tantárgyhoz kapcsolódó mindezen információkat (általános célok, tanulási eredmények, első napi jártasság, előadások és gyakorlati képzés részletes órarendjei és témái) tantervként feltöltjük az online Neptun rendszerbe. Bevezettük továbbá a CBlue tantervező eszközt, amely összetett rálátást biztosít a különféle tárgyak közötti kapcsolatokra, valamint lehetővé teszi annak a felügyeletét, hogyan érik el az első napi jártasságot a tanterv ezt követő tantárgyaiban.

Az ÁTE-nek különösen fontos célja, hogy felkészítse az állatorvosokat a gyakorlati munkára. Az új tanterv több hangsúlyt fektet a klinikai munkára, a nem klinikai gyakorlati munkára és a kommunikációs készségekre. Ezt tükrözi a gyakorlati órák megnövekedett száma, valamint az Állategészségügyi Gazdaságtan és Kommunikáció tárgyon belül a kötelező 15 órás kommunikációs rész. Minden tárgy gyakorlati oktatását kis csoportokban végzik, és az alaptudományoktól (pl. boncolások anatómián, laboratóriumi munka kémia, élettan és biokémia, diagnosztikai boncolás patológián stb.) és a klinikai tárgyaktól az állami állatorvostudományon és élelmiszer-higiénián keresztül a klinikai rotációkig és a 11. szemeszter gyakorlati blokkjaiig a hangsúly a gyakorlati, manuális munkán van. A Logbook segít az eljárás során követni a hallgatók tevékenységeit.

Folyamatosan különös hangsúlyt fordítunk a tanterv megfelelő végrehajtására, amelyet a visszajelzések és felmérések eredményei alapján végzett rendszeres felmérések során folyamatosan frissítünk. A OR és az OB elemzi, hogy a tanulási eredmények tartalmazzák-e szemeszterenként a pályakezdési jártasságot, és jelentik a szenátusnak. Az egész folyamatot az AMB ellenőrzi (lásd 3.1. irányelv).

A OR és az OB javasolja a teljes program tanulási eredményeit, amelyeket a szenátus fogad el. A tanulási célokat a kapcsolódó EU-irányelvek és országos jogszabályok határozzák meg. A tárgyak tantervét a tantárgyfelelősök állítják össze az oktatókkal folytatott egyeztetések, valamint a hallgatóktól, tanári kartól és érintettektől kapott visszajelzések alapján (lásd fent). A OR és az OB feladata a tantervek felügyelete. A tanulási eredmények szükséges módosításait általában a tanterv változtatásaival együtt fogalmazzák meg. Ezeket meg kell erősítenie az OB-nak és a szenátusnak, végül a fenntartó MJA kura-tóriumának. A hallgatók a tanulmányi programok meghatározásának és fejlesztésének minden fázisában hallgatói képviselőként keresztül vesznek részt, akik az OB és a szenátus tagjai. A tanterv minden módosítása során figyelembe vesszük a hallgatók visszajelzését. A tanterv minden módosítását az ÁTE szokásos információs csatornáin keresztül jelentjük be (összdolgozói értekezlet, honlap, Univet magazin, e-mailek stb.).

A tanulási eredmények kiértékeléséhez szintén fontos a közelmúltban diplomázott hallgatók oktatásra vonatkozó visszajelzésének kiértékelése. A diplomások pályakövetési rendszere a közelmúltban diplomát szerzett hallgatókat megcélzó online kérdőívekkel követi a diplomások munkavállalását és pályafutását a diploma megszerzését követő évvel, majd ezt követően három évente. A közelmúltban diplomát szerzett hallgatók munkavállalására vonatkozó adatokat 2010. óta minden évben gyűjtjük. A válaszok értékes megjegyzésekkel és javaslatokkal járultak hozzá a tanterv fejlesztéséhez.

3.4. szabvány: A tanterv és a megvalósításának felügyelete és kezelése céljából a VEEnek olyan hivatalosan összeállított bizottsági szerkezettel kell rendelkeznie (amely tartalmazza a hatáskörös hallgatói képviselőt), amelyben a függőségi viszonyok világosak és megfelelő meghatalmazást tartalmaznak. A bizottság(ok) köteles(ek):

- meghatározni a tanterv pedagógiai alapját, felépítését, alkalmazási módját és felmérési módját
- felügyelni a tanterv minőségbiztosítását, különös tekintettel az érintettek, felülvizsgálók és külső felmérők visszajelzésének, valamint a vizsgák/felmérések eredményeihez kapcsolódó adatok begyűjtésére, kiértékelésére, ezt követő módosítására és a válaszadásra.
- a tantervet folyamatosan és időszakosan legalább hétévente felülvizsgálni a dolgozók, hallgatók és érintettek bevonásával; ezeknek a felülvizsgálatoknak folyamatos fejlesztéshez kell vezetniük. Az ilyen felülvizsgálat nyomán tett vagy tervezett minden lépést az összes érintettnek kommunikálni kell
- azonosítani és teljesíteni minden típusú dolgozó képzési igényét, fenntartani és fejleszteni a tanterv folyamatos fejlesztéséhez kapcsolódó kompetenciáikat.

A programért a rektor felel, míg az oktatási program felső vezetői feladatai és a tanulmányi ügyek a OR felelősségébe tartoznak. A tanterv összeállítását és módosítását a OR és az OB végzi, figyelembe véve a tanárok, hallgatók és érintettek visszajelzését. A bizottság osztja el az óraszámokat a különböző tárgyak között, határozza meg az elméleti előadások és gyakorlati munka arányát, rendel kreditpontokat a tárgyakhoz, állapítja meg a vizsgák típusát és akkreditálja a fakultatív/kötelezően választható tárgyakat – ily módon mintatantervet készít. Az egész folyamatot a tanszékvezetőkkel folytatott intenzív egyeztetés előzi meg. A tantárgyak tartalmának kiértékelése elsősorban a tantárgyfelelősök és a tanszékvezetők feladata, együttműködésben a kollégáikkal. Az egymáshoz kapcsolódó tárgyak tartalmáról a tanszékek rendszeresen egyeztetnek. A tanári kartól vagy hallgatóktól a mintatanterv módosítására vonatkozó javaslatokat az OB vitatja meg. Az OB által elfogadott programot a szenátusnak adják be egyeztetés és elfogadás céljából.

A tanterv szerkezetéről és tartalmáról az OB és a szenátus rendszeres egyeztetést folytat, és a szükséges módosításokat a fentiekben leírtak szerint végzik el. (Lásd 3.1. irányelv). Az egyes évek mintatantervét a hallgatói útmutatóban és a webhelyen teszik közzé.

3.5. szabvány: Az egyetemen kívüli gyakorlat egyetemi oktató felügyelete nélkül (EPT) a

VEE keretén kívül szervezett kötelező oktatási tevékenységeket ölel fel, amelynek során a hallgatók egy nem felsőoktatási személy (pl. gyakorló szakember) közvetlen felügyelete alatt állnak. Az EPT sem az alapvető egyetemen belüli képzést, sem a felsőoktatási dolgozók szigorú felügyelete alatt végzett egyetemen kívüli képzést nem helyettesítheti (pl. mobil klinikák, élelmiszerlánc-biztonsághoz kapcsolódó gyakorlati képzés).

Mivel az állatorvosi diploma pályakezdési jártasságokat biztosító szakképesítés, az EKGYEON-nak többek között azzal kell kiegészítenie és megerősítenie a felsőoktatást, hogy fejleszti a hallgatók általános állatorvosi működési ismereteit.

A gyakorlati képzés célja, hogy a hallgatók számára különféle tárgyakban releváns, naprakész ismereteket biztosítson az aktuális helyzetről és a mindennapi gyakorlatról. Kötelező nyári EPT -k vannak az állattenyésztéssel (a 2. év után), a takarmányozástannal (a 3. év után), valamint a lovak, kis és/vagy egzotikus állatok klinikai gyakorlatával (a 4. év után) kapcsolatban. Ezeket szerződéses külső egységekkel folytatott együttműködések formájában szervezzük meg, amelynek során a kollégák akkreditált és kontrollált gyakorlati ismereteket képesek biztosítani hallgatóink számára. Ezeket a gyakorlati képzéseket a megfelelő tanszékek tervezik meg és felügyelik. A hallgatók kötelesek írásbeli jelentést beadni a gyakorlati munkájukról, valamint elvégezni a kapcsolódó feladatokat a Logbookban.

A hallgatók EPT -ken (nyári gyakorlatok) való jelenlétét és megfelelő teljesítményét az ÁTE ellenőrzi, és a Magyar Állatorvosi Kamara által ajánlott helyi szakemberek felügyelik és nyugtázzák.

3.5.1. táblázat Külső gyakorlati képzés (EKGYEON) tantervi napjai hallgatónként

Szakterület	Minimális időtartam (hét)	Program éve
Haszonállatok (preklinikai)	4	2. és 3.
Társállatok (preklinikai)	–	–
Haszonállatok (klinikai)	–	–
Társállatok (klinikai)	4	4.
Élelmiszerlánc-biztonság	–	–
Egyebek (adja meg)	–	–

Az állattenyésztési és takarmánytani EPT -k célja (egyenként két hét), hogy átlássák az állattenyésztés és -takarmányozás mindennapi gyakorlatát, a kapcsolódó szabályokat, stratégiákat, trendeket, valamint az állatorvos megfelelő szerepét ezen a területen. A gazdaság vezetőjének és a hallgatónak a szemeszter végén képzési megállapodást kell kötnie, amelyet elküldenek a megfelelő tanszéknek. Két különböző állatfajon kell gyakorlati munkát végezni. A gazdaságnak olyan létesítménynek kell lennie, ahol lehetőleg tejelő szarvasmarhával, sertésekkel, juhokkal, kecskével vagy halakkal foglalkoznak. Szintén elfogadhatók a ló- és húsmarhagazdaságok. A kis családi gazdaságok, állatkertek vagy kis tenyésztővállalkozások nem elfogadhatók. Az EPT ideje alatt a hallgatóknak részt kell venniük a gazdaság szokásos napi munkájában, és munkájukat a felügyelő vagy a gazda utasításai szerint kell elvégezniük. Minden tevékenységről naponta naplót kell vezetni. Ezt a gyakorlat végén a gazdaság felügyelőjének vagy tulajdonosának kell aláírnia, és a jelentés egy fejezeteként kell mellékelni. A hallgatóknak a gyakorlat során gyűjtött tapasztalatokat és megfigyeléseket egy jelentésben kell összegezniük (35–40 írásos oldal, lehetőleg fényképekkel, ábrákkal és táblázatokkal). A jelentés beadása a két szakterülethez kapcsolódó vizsga előfeltétele (állattenyésztés és takarmánytan II.) A felelős tanszékek értékelik a jelentéseket, és egy (2-től 5-ig terjedő) osztályzatot adnak, amely a záróvizsga pontozásába számít bele.

A 4. év után a hallgatók a két egyetemen belüli héten felül kéthetes EPT-on vesznek részt. A külső klinikai gyakorlatot különböző jóváhagyott külső helyszíneken kell teljesíteni az összes követelményt tartalmazó részletes útmutató alapján. A nyári EPT teljes adminisztrációjáért felelős Belgyógyászati

Tanszéknek jelentést kell beadni, amely tartalmazza a klinikai eseteket, egy rövid klinikai nyilvántartást és egy részletes vizsgálati jelentést. A jelentés osztályzata a klinikai záróvizsgába számít bele.

3.6. szabvány: Az EPT-t biztosító feleknek megállapodást kell kötniük az ÁOKI-val és a hallgatóval (ahol megfogalmazzák a megfelelő jogokat és kötelességeket, beleértve a biztosítási feltételeket), egységes értékelést kell adniuk a hallgató EPT során nyújtott teljesítményéről, és lehetőséget kell kapniuk, hogy visszajelzést adjanak az ÁOKI számára az EPT-programról.

Kell, hogy legyen a felsőoktatási munkatársak között egy személy, aki az EPT általános felügyeletéért felel, beleértve a kapcsolattartást az EPT-t biztosító felekkel.

Az együttműködési megállapodásokat külön írják alá az EPT-t biztosító felek és az ÁTE. Az EPT-t biztosító feleket a gyakorlat megkezdése előtt részletesen tájékoztatják a gyakorlati képzés céljairól és követelményeiről, és az ÁTE felelős tanszékei a gyakorlat során folyamatos támogatást biztosítanak a számukra. A résztvevő hallgatók jelenlétét és teljesítményét közvetlenül ellenőrzi a gyakorlatvezető, akinek szintén ellenőriznie kell, hogy a hallgató eleget tett-e a gyakorlati képzés követelményeinek. Az EPT-t biztosító felektől és a hallgatóktól az ÁTE megfelelő tanszékeire érkező visszajelzések hasznos információkat tartalmaznak az ÁTE számára arról, hogyan lehet javítani az EPT-ket és a tantervet.

EPT-tevékenységekért felelős felsőoktatási személy(ek) neve(i):

- Állattenyésztés: Gáspárdy András, az Állattenyésztési és Genetikai Tanszék vezetője
- Takarmánytan: Hullár István, a Takarmányozástani és Klinikai Dietetikai Tanszék vezetője
- Társállatok klinikai gyakorlata: Dr. Manczur Ferenc, a Belgyógyászati Tanszék vezetője

3.7. szabvány: A hallgatók saját maguk felelősek az előrehaladásukért az EPT során. Ez azt jelenti, hogy minden elhelyezés előtt megfelelően fel kell készülniük, a VEE által biztosított naplóban megfelelő nyilvántartást kell vezetniük az EPT során gyűjtött tapasztalataikról, és ki kell értékelnük az EPT-t. A hallgatóknak lehetővé kell tenni, hogy az EPT során felmerült problémákról hivatalosan és/vagy név nélkül panaszt tegyenek. A VEE-nek olyan minőség-biztosítási rendszerrel kell rendelkeznie, amely felügyeli az EPT-tevékenységek megvalósítását és előrehaladását, és ezt követően visszajelzést nyújt.

A felelős tanszék a webhelyen közzéteszi a gyakorlatvezetők listáját, és a hallgatók saját maguk kötelesek kapcsolatba lépni az EPT-t biztosító felekkel. AZ EPT során a hallgatóknak naponta naplót kell vezetniük, amely lefedi az elvégzett tevékenységeket, és amelyet az EPT végén a gyakorlati oktató ír alá. A hallgatóknak a tanszék követelményei szerint jelentést kell készíteniük, és kiértékelés céljából be kell adniuk a tanszéknek. A Logbookot is használni kell, mert az EPT-k során számos gyakorlati tevékenységet lehet végezni, amelyet a gyakorlatvezetőknek is jóvá kell hagynia.

Panasz esetén a hallgatók bármikor kapcsolatba léphetnek a tanszék felelős tanárával (EPT-k), az egyes csoportok hallgatói képviselőjével, a tanszékvezetővel, vagy súlyosabb esetekben a OR-rel. Az aggodalmakkal eseti alapon foglalkoznak, és a hallgatókat a lehető leghamarabb tájékoztatják a megoldásról.

Megjegyzések a 3. Fejezettel kapcsolatban

Az ÁTE az ország egyetlen állatorvosképző intézményeként felelős az országos állatorvosi képzési program kidolgozásáért. A tanterv más VEE-k tantervével történő összehasonlítására nemzetközi együttműködésekkel használunk (kétoldalú kapcsolatok, VetNEST, EAEVE oktatási nap).

A készségfejlesztési laboratóriumok létesítésével érdemi növekedést sikerült elérni a gyakorlati

klinikai órák számában. További jelentős előrehaladás történt az új tantervben a fajspecifikus tárgyak bevezetésével (kisállatgyógyászat, lógyógyászat, haszonállat-gyógyászat), amely a IV. és V. év klinikai képzésének további kiterjesztését vonta maga után.

Az állatorvosi soft skills-eket érintő fakultatív tárgyak száma jelentősen megnövekedett, és a kommunikációs tantárgy (15 óra) kötelezővé vált az 5. éves hallgatók számára.

Az ivartalanítási program minden hallgatónak lehetőséget kínál, hogy az V. év vége előtt első sebészként sterilizáljon egy állatot.

A mobil klinika mind felszereltségét, mind dolgozóit tekintve továbbfejlődött.

Javaslatok a 3. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

További hangsúlyt kell fektetni a minőségbiztosításra és minőség-ellenőrzésre, különösen a tantárgyi együttműködés területén.

A gyakorlati (11.) szemeszter kiterjesztéséről jelenleg folyik az egyeztetés az ITM-mel. Ha tudják támogatni a program kiterjesztését, az ÁTE újabb, 12. gyakorlati szemesztert tervez.

Az ÁTE által végzett informatikai fejlesztéseknek köszönhetően növelni tervezik a webináriumok, független tanulás és digitális képzés szerepét az ÁTE oktatásában.

4. Fejezet

Létesítmények és berendezések

4. Fejezet Létesítmények és berendezések

4.1. szabvány: A fizikai létesítmények minden szempontból a tanulást elősegítő környezetet kell, hogy biztosítsanak, beleértve az internet-hozzáférést. Az állatorvosi VEE világos stratégiával és programmal kell, hogy rendelkezzen az épületek és berendezések karbantartására és fejlesztésére. A létesítményeknek minden egészségügyre, biztonságra, biobiztonságra, az akadálymentességre, valamint az EU állatvédelmi és gondozási irányelveire vonatkozó jogszabálynak meg kell felelniük.

Az ÁTE Budapest központjában található, emellett van egy tangazdasága Üllön. Az ÁTE fő kampusza 1881-ben épült Budapest szélén, de ma már a város központjában van, épületei műemléki védelem alatt állnak. Ezenkívül egy néhány kilométeres sugarú körön belül további épületekkel rendelkezik. A tangazdaság vidéki környezetben található, Budapesttől körülbelül 35 km-re.

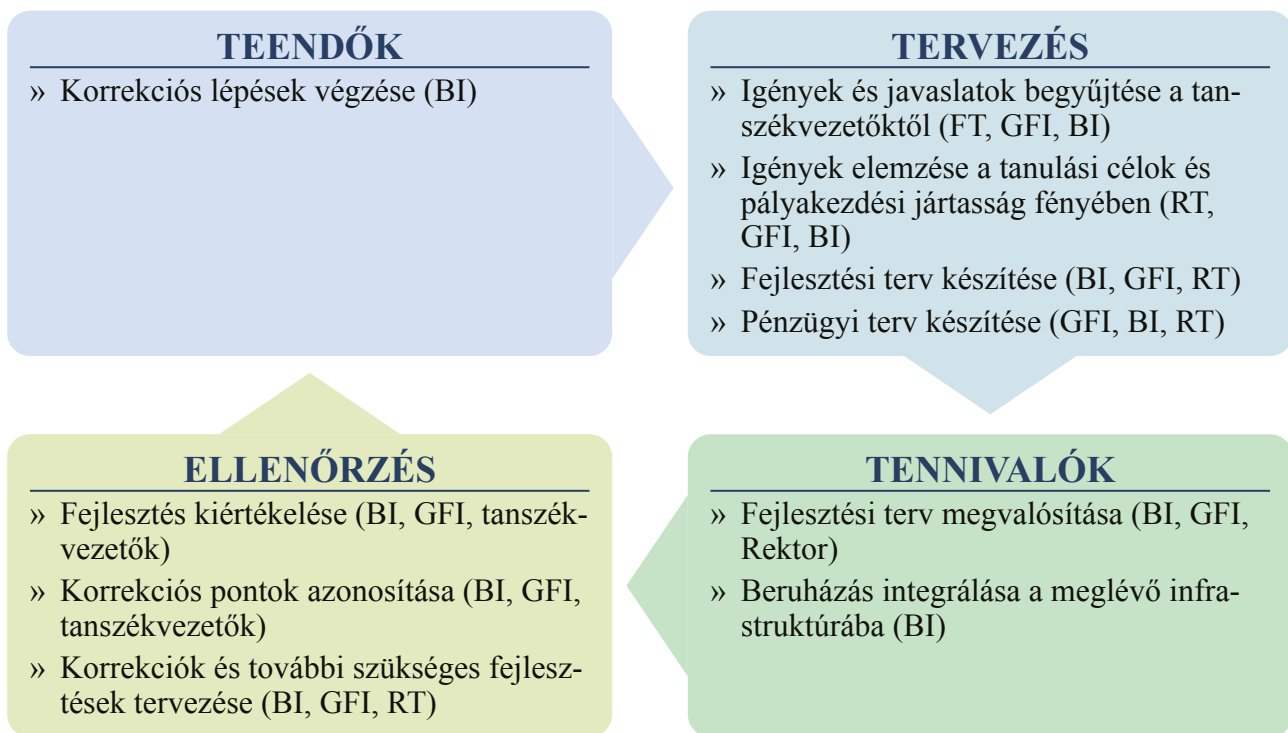
A központi adminisztráció és a legtöbb elméleti oktatást és kutatást végző egység, valamint a kisállat-klinika Budapesten található történelmi helyszíneken, míg a Tangazdaság ideális helyszín a Lógyógyászati Tanszék és Klinika, valamint a Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika és a Patológiai Tanszék egységei számára.

Az ÁTE infrastruktúra-fejlesztése 2018-ban kezdődött. A Haszonállat-gyógyászati Klinika (1600 m²) és az üllői hallgatói kollégium felújítása 2022-ben fejeződött be. A budapesti kampusz felújítási programja (4400 m², 190,5 millió €) 2023. januárjában kezdődött. Néhány egységnek a felújítás idejére átmeneti helyszínekre kellett költöznie.

Cím	Egység	Terület (m ²)
Budapest VII., István u. 2.	Fő Kampusz	35 337
Budapest VII., Rottenbiller u. 50.	Biológiai Intézet, Növénytan Tanszék, Takarmányozástani és Klinikai Dietetikai Tanszék	3 746
Budapest XIV., Hungária krt. 23–25.	Járványtan és Mikrobiológiai Tanszék	11 187
Budapest XIV., Mogyoródi út 59.	Hallgatói Kollégium	11 547
Budapest VII., Bethlen Gábor u. 31.	Sebészeti és Élettani gyakorlók	420
Üllői Tangazdaság	Lógyógyászati Tanszék és Klinika, a Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika, valamint a Patológiai Tanszék és Klinika egységei, Tangazdaság	319 272
Martonvásár	Bos-Genetic Kft. mesterséges termékenyítőállomás	4 551

Az ÁTE által használt épületek és infrastruktúra az egyetem tulajdonában lévő ingatlanokból áll, így a megfelelő karbantartásuk és fejlesztésük az egyetem felelőssége. A létesítmények karbantartását és fejlesztését tartalmazó stratégiát és programot az ÁTE fejlesztési terve határozza meg. A fejlesztési terv fő irányait az ÁTE különféle bizottságaiban egyeztetik és készítik elő (Rektori Tanács (RT), Tudományos és Innovációs Bizottság (TIB), Klinikai Tanács, Akkreditációs és Minőségügyi Bizottság), amelyet követően a szenátus hagyja jóvá. A berendezésekbe történő beruházásokat a tanszékvezetők javasolják, valamint a fenti bizottságok is tárgyalják, majd a végső döntést a Rektor hozza (12. ábra).

12. ábra A jelenlegi létesítmények és berendezések karbantartásának és fejlesztésének és/vagy újak beszerzésének minőségbiztosítási köre

A GFI és az FT felel minden vonatkozó jogszabály betartásáért, amelyet a különböző országos hatóságok ellenőriznek (Munkavédelmi Főfelügyelőség, Tűzoltóság, állatorvosi hatóságok, közegészségügyi hatóságok stb.). A Rektor rendelkezik az ÁTE mindennapi működését szabályozó különféle kérdésekben (munkavédelem, biobiztonság, balesetek, kockázatértékelés, személyi védelmi módszerek, hulladékkezelés, takarítás és fertőtlenítés, oltások, tűzvédelem, sugárzás, állatkísérletek stb.). Ezek a rendelkezések elérhetők az egyetem honlapján. A munkatársaknak vizsgával záruló online kurzusokat kell végezniük (munkavédelem, biobiztonság, tűzvédelem, állatkísérletek), melyek közül néhány a hallgatók számára is kötelező (munkavédelem, biobiztonság, tűzvédelem).

Standard 4.2: Lecture theatres, teaching laboratories, tutorial rooms, clinical facilities and other teaching spaces must be adequate in number, size and equipped for the instructional purposes and must be well maintained. The facilities must be adapted for the number of students enrolled. Students must have ready access to adequate and sufficient study, self-learning, recreation, locker, sanitary and food service facilities.

Offices, teaching preparation and research laboratories must be sufficient for the needs of the academic and support staff.

Az elméleti oktatás 13 előadóteremben (alapterület: 80–208 m²) zajlik. 4 számítógépes laboratórium (32–62 m²), számos szemináriumi helyiség, laboratórium és boncterem van, ahol a hallgatók gyakorlati feladatokat végeznek (4.1.–4.4. táblázat)

4.1. táblázat Előadótermek

Név	Méret (m ²)	Férőhely
Tolnay Sándor	140	112
Zlamál Vilmos	149	112
Tormay Béla	149	130
Zimmermann Ágoston	111	113
Marek József	143	105
Kemény Armand	156	148
Magyary-Kossa Gyula	97	97
Urbányi László	156	120
Kotlán Sándor	100	106
Plósz Béla	108	94
Hetzel Henrik	208	132
Egzotikus klinika előadóterme	80	100
Lóklinika előadóterme	130	100

Az előadóterekben a méret és fényviszonyok alapján megfelelő kijelzőeszköz(ök) található(k). Ez a hallgatókkal szemben elhelyezett felületen képet megjelenítő lézervetítőből áll a frontális oktatáshoz, és szükség szerint nagy ismétlőmonitorokból, amelyek távolabbi nézőknek nyújtanak segítséget. A Teams-alapú oktatási rendszerhez maximálisan 250 számítógép csatlakoztatható, így digitális kapcsolat és stabil internet-hozzáférés révén az előadások a tantermeken kívülről is elérhetők, lehetővé téve az aktív együttműködéssel végzett hibrid oktatást. A termekben WiFi-hozzáférési pontokat létesítettek, így a hallgatók csatlakozhatnak a vezeték nélküli hálózatra. Az előadásokat a tantermekben telepített automatikus kamerák rögzítik és közvetítik. A tanárt speciálisan konfigurált robotkamera követi és rögzíti. Az előadó hangja állítható mikrofonrendszeren kerül a központi egységbe, ahol megtörténik az átalakítása, keverése, erősítése és a hallgatók számára történő átadása. A központi rendszerbe kerülő hang tárolása a megfelelő vizuális anyaggal együtt történik, és a Moodle platformon keresztül a hallgatók rendelkezésére áll. A rendszer különleges igényű területeken telepített összetevői a terület funkciójától függően eltérhetnek az alapkonfigurációktól.

4.2. táblázat Számítógépes laboratóriumok

Név	Méret (m ²)	Férőhely
Biostatisztika Tanszék 1.	62	20
Biostatisztika Tanszék 2.	46	20
Biostatisztika Tanszék 3.	32	25
Biostatisztika Tanszék 4.	32	20

4.3. táblázat Csoportmunkák és szemináriumok helyszínei

Név	Méret (m ²)	Férőhely
N/3	93	20
N/4	93	20
Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika L	64	35
Lógyógyászati Tanszék és Klinika	30	30

Növénytani Tanszék	48	32
Növénytani Tanszék	35	12
1. idegennyelvi laboratórium	28	12
2. idegennyelvi laboratórium	31	12
3. idegennyelvi laboratórium	30	12
4. idegennyelvi laboratórium	32	15
Állathigiéniai, Állomány-egészségtani Tanszék és Mobilklinika	64	35
Állattenyésztési és Genetikai Tanszék	48	25
Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika (Üllő)	72	55

4.4. táblázat Laboratóriumok

Név	Méret (m ²)	Férőhely
Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék	50	16
Növénytani Tanszék	24	10
Könyvtár	35	12
Guzsal Ernő szövettani laboratórium	111	30
Patológiai Tanszék, kórszövettani laboratórium	89	50
Patológiai Tanszék, elektronmikroszkópos laboratórium	34	20
Anatómiai és Szövettani Tanszék, szövettani laboratórium	51	30
Kóréletani és Onkológiai Tanszék	53	30
Anatómiai és Szövettani Tanszék, 1. vizsgálólaboratórium	26	5
Anatómiai és Szövettani Tanszék, 2. vizsgálólaboratórium	30	5
Patológiai Tanszék, boncterem	62	66
Anatómiai és Szövettani Tanszék, boncterem	75	50
Gyógyszertani és Méregtani Tanszék	48	21
Kémiai Tanszék (hallgatói laboratórium, felújítás alatt)	87	30
Kémiai Tanszék, 1.	21	4
Kémiai Tanszék, 2.	31	5
Belgyógyászati Tanszék	71	50
Belgyógyászati Tanszék, Mócsy szoba	32	8
Parazitológiai és Állattani Tanszék (hallgatói laboratórium)	43	30
Parazitológiai és Állattani Tanszék (mikroszkópszoba)	19	15
Élettani és Biokémiai Tanszék (biokémia)	59	18
Élettani és Biokémiai Tanszék (fiziológia)	22	15
Belgyógyászati Tanszék (hallgatói laboratórium)	56	20
Állattenyésztési és Genetikai Tanszék	48	25
Élelmiszer-higiéniai Tanszék, 1. (hallgatói gyakorlószoba)	36	20
Élelmiszer-higiéniai Tanszék, 2. (hallgatói élelmiszer-technológiai laboratórium)	64	20
Lógyógyászati Tanszék és Klinika	105	60
Lógyógyászati Tanszék és Klinika	40	20

Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika (Üllő)	85	55
Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika (Üllő)	82	50
Szülészeti Tanszék és Haszonállat-gyógyászati Klinika (Üllő)	81	50
Patológiai Tanszék, boncterem (Üllő)	125	40
Belgyógyászati Tanszék (M épület)	32	25
Patológiai Tanszék, boncterem	33	20
Onkológiai laboratórium	77	10
Sebészeti gyakorlószoza (felújítás alatt)	92	30
1. sebészeti gyakorlószoza	48	25
2. sebészeti gyakorlószoza	34	10
3. sebészeti gyakorlószoza	28	10
4. sebészeti gyakorlószoza	29	10
Kémiai Tanszék (1. hallgatói laboratórium)	50	15
Kémiai Tanszék (2. hallgatói laboratórium)	50	15

A gyakorlati készségfejlesztési laboratórium 2020. szeptemberében indult az ÁTE-n teljes mértékben hallgatók által működtetett projektként, azzal a céllal, hogy további lehetőséget biztosítson a hallgatók számára a kritikus készségek, valamint az általános állatorvosi képzés által nem lefedett konkrét témák elsajátítására. Dolgozóit eredetileg a készségfejlesztési laboratórium igazgatója, valamint 3. éves és idősebb hallgatói demonstrátorokból álló csapat alkotta – valamint azon hallgatók, akik átfogó, iskolán kívüli tapasztalatokkal rendelkeznek. Ugyanakkor a Belgyógyászati Tanszék és a Sebészeti Tanszék száraz laboratóriumai elkezdtek a fantomok, modellek és egyéb mesterséges anyagok oktatóeszközként történő alkalmazását. A készségfejlesztési laboratóriumok tevékenysége az ÁTE-nél jelenleg három helyszínt fed le. A kisállatok készségfejlesztési laboratóriuma (KÁSL) a fő kampuszon működik, a Nádaskay teremben. A lovak készségfejlesztési laboratóriuma (LKL) és a haszonállatok készségfejlesztési laboratóriuma (HKL) Üllőn van. A KÁSL különféle, többek között saját készítésű modellel rendelkezik, amelyek lehetővé teszik a kardiopulmonális újraélesztés, intubálás, injekciók, cisztocentézis, infúzióbekötés, húgyúti katéterezés, betegpozicionálás és bőrvarrás szimulálását. A hallgatók képzése céljából kórházi eszközök is elérhetők, többek között folyadékszivattyú, autoinjektor, altatógép és két ultrahangos berendezés. A nagyállatok területén szarvasmarha és koca reprodukív modelljei segítik a tapintásos vizsgálat és mesterséges inszemináció oktatását. A készségfejlesztési laboratóriumok eszközeit és létesítményeit egyéni készítésű vagy rendelt/vásárolt modellek és fantomok beszerzésével folyamatosan megújították és fejlesztették (lásd még 6.3. irányelv).

A tanulmányi és önálló tanulási helyszíneket adott célból hozták létre; a WiFi az egész kampuszon elérhető. Az ÁTE általános célú szekrényeket vásárolt, amelyeknek a felügyeletét a HÖK látja el. További szekrények állnak rendelkezésre, ahol át kell öltözni. A megfelelő mellékhelyiségekkel ellátott szállásokról az ÁTE gondoskodik a különböző klinikákon éjszakai műszakot teljesítő vagy gazdasági gyakorlati ügyeletet teljesítő hallgatók számára. A hallgatókat, dolgozókat és látogatókat egy büfé, étkező és számos árusítóautomata várja. A fő kampusz és az ÁTE közelében számos étterem, gyorsétterem és kiosk is működik. Az ÁTE 300 férőhelyes kollégiummal rendelkezik, és Budapest területén számos bérleti lehetőség van. A hallgatók fő találkozóhelye a hallgatói központ, a könyvtár, az Equus klub és a kampusz parkja. A könyvtár alapterülete közel 900 m², és az Equus klubban tanulószoba épült, ahol a hallgatók külön vagy együtt tanulhatnak. A fő kampuszon van egy nagy és néhány kisebb teremből álló sportlétesítmény is, és az üllői kihelyezett létesítményben és a hallgatói kollégiumban is vannak sportlétesítmények.

Méretük és környezetük alapján a dolgozók irodái és a laboratóriumok megfelelnek a Magyarországon érvényes rendelkezéseknek, amelyeket rendszeresen ellenőriz a biztonságszervezési osztály. A kutatólaboratóriumok megfelelnek a kutatási céloknak és a megfelelő kutatási területek igényeinek.

4.3. szabvány: Az állatállományok létesítményei, az állatszállások, az alapvető klinikai oktatási létesítmények és az ÁOKI által oktatás céljából használt berendezések:

- elegendő kapacitást kell, hogy biztosítsanak a felvett hallgatók száma alapján, hogy minden hallgató számára lehetővé tegyék a biztonságos gyakorlati képzést
- magas színvonalúak, jól karbantartottak és rendeltetésüknek megfelelők kell, hogy legyenek
- elő kell, hogy segítsék a legjobb állattartási, állatvédelmi és állatgondozási gyakorlatokat
- kötelesek biztosítani a megfelelő biobiztonságot és biológiai elszigetelést,
- a jobb tanulást kell, hogy szolgálják.

Az állatok istállói összhangban állnak az EU jelenleg érvényes állatvédelmi jogszabályaival. A helyszíneket folyamatosan fejlesztik, hogy kövessék a szabályokat. A dolgozók rendszeres és vizsgaköteles személyes és elektronikus oktatásban részesülnek az állatvédelmi gyakorlatokról és a munkavédelmi rendelkezésekről. Csak olyan személyek vehetnek részt az állatokkal végzett és laboratóriumi munkában, akik sikeresen teljesítették a vizsgát.

Az állatállomány (szarvasmarha, juh, sertés, baromfi) tartása a TG-ben félextenzív technológiával történik (legelő és karámok a szarvasmarhák, legelő, akol és ól a juhok és sertések számára). A gyakorlati képzés időtartamára az állatok a Haszonállat-gyógyászati Klinika istállójába kerülnek.

Az ÁTE tulajdonában 10 oktatási célú, egészséges ló van. Ezekből az állatokból hatot a Lógyógyászati Tanszék és Klinika területén tartanak, ahol hat szokásos méretű (egyenként 12,68 m²-es) bokszban kapnak helyet. Ezen felül egy nagy (917 m²) karám is a rendelkezésükre áll. A TG-ben négy lovat karámmal ellátott bokszokban tartanak.

Az ÁTE tulajdonában négy oktatási célt szolgáló beagle-kutya is van. Mivel az állatok kihelyezett tartása számos állatvédelmi szempontból jobb körülményt kínál (szocializáció, kapcsolat emberekkel és más állatokkal, környezeti ingerek, kötődés stb.), az állatokat inkább kihelyezik, mintsem, hogy a kampuszon tartásuk. A kihelyezett kutyaokról önkéntes hallgatók gondoskodnak, akik szükség esetén viszik be őket a kórházba. Ezzel együtt a kampuszon lehetőség van az oktatási célú kutyák és macskák elszállásolására is. Két kennel van (egyenként 7 m², fűtött és szellőztetett) hasonló méretű (7 m²) futtatóval, amelyekben hat kutya fér el (kennelenként és futtatónként maximum három kutya). A macskák egy 3 m² méretű, macskapalcokkal és csatlakozó kültéri területtel ellátott szobában szállhatnak meg (legfeljebb két macska).

A TG-ben egy méhészet is van jelenleg 5 méhkolóniával, amelyek hagyományos méhészeti módszerek szerint kasokban foglalnak helyet.

A Haszonállat-gyógyászati Klinikán négy külön istálló van, amelyeket, ha a cél megkívánja, teljesen külön lehet választani. Az istállókban szarvasmarhák, juhok, kecskék vagy sertések számára megfelelő bokszok vannak, a negyedik istállót pedig kocák és malacok számára alakították ki nyolc ellető egységgel.

4.5. táblázat Haszonállatok létesítményei

	Bokszok	Boksz típusa	Bokszonkénti terület (m ²)	Faj
1. istálló	5	Általános	12,5	Szarvasmarha
2. istálló	6	Általános	10,5	Szarvasmarha, juh, kecske, sertés
3. istálló	5	Általános	3	Szarvasmarha
4. istálló	8	Elletőegység	10	Sertés

A kutatási célú állatok helye bizonyos tanszékek laboratóriumi állatszállításán van (Anatómiai és Szövetani Tanszék, Gyógyszertani és Méregtani Tanszék, Élettani és Biokémiai Tanszék, Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék). A Haszonállat-gyógyászati Klinika istállóiban is van néhány kutatási célú állat. Ezeket az állatokat külön tartják a kórházban kezelt és a gyakorlat céljára használt állatoktól.

Kórházi kezelés céljából a Lóklinika négy nagy és egy kicsi istállóval rendelkezik. A boksok száma összesen 57, beleértve egy elkülönítőboksot. Ezeknek a boksoknak a mérete 11,33–12,68 m². Egy nagy istállót használnak belgyógyászati célból, egyet sebészeti betegekhez, egyet nem sebészeti ortopédiai esetekhez, egyet pedig reprodukciós/szülészeti esetekhez. A kis istállót (két boks) csak akkor használják, amikor a többi istálló tele van. Hat karámban kinti tartásra is lehetőség van az olyan kórházi esetek számára, amelyeknek nincs szükséges boksra (összterület: 1202 m²; külön területek: 436 m², 295 m², 111 m², 180 m², 90 m² és 90 m²). (4.6. táblázat).

4.6. táblázat Létesítmények lovak számára

Lóegység neve	Boksok száma
Belgyógyászat, intenzív osztály és elkülönítés	14 (beleértve az elkülönítést szolgáló 4-et)
Sebészet	15
Ortopédia	13
Reprodukció és szülészet	13
Kis elkülönítés	2

A Kisállatkórházban különböző méretű moduláris ketrecek vannak (4.7. táblázat).

4.7. táblázat Társállatok létesítményei

Egység	Faj	Ketrecek száma	Összméret (m ²)
Belgyógyászat	kutya	9–13	14,2
	kutya/macska	8	4,6
	macska	6–14	2,4
Sebészet, szemészet	kutya	19	23
	kutya/macska	11	5,5
Szülészet	kutya/macska	12	14
Elkülönítőegység	kutya	2	2,5
	kutya/macska	5	4
	macska	3	1,2

Kórházi tartózkodásuk alatt a haszonállatokat a Haszonállat-gyógyászati Klinika istállóiban tartják, elkülönítve a kutatás és gyakorlati képzés céljából használt állatoktól (4.5. táblázat).

Az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszék klinikai betegellátást biztosít a hüllők, egzotikus madarak és egzotikus kisemlősök számára, de kórházi betegeket nem fogad.

A Lógyógyászati Tanszék és Klinika a belgyógyászat, aneszteziológia, lágy szövetek, ortopédiai sebészet, tereriogenológia, szemészet, ortopédia, diagnosztikai képalkotás és fogászat területén végez klinikai tevékenységeket. A klinikai munka egy nagy, központi vizsgálóban, két kisebb vizsgálóban (egy ortopédiai és egy szemészeti) és belgyógyászati és fogászati esetek számára három további kalodával rendelkező külön területen történik. Reprodukciós esetekhez az istállóban külön kalodákat használnak. Két sebészeti műtő áll rendelkezésre – egy a kólikás, egy pedig a steril műtétek

céljából. A lovak műtéti altatását egy bélelt fekvőboksban végzik, ébresztésük pedig külön bélelt ébresztőboksban történik. A betegek laboratóriumi vizsgálatának nagy része saját laboratóriumban történik, bár bizonyos vizsgálatokhoz külső laboratóriumokat is használnak. A lóbetegség esetében a boncolásról és a kórszövettanról a Lóklinika közelében található Patológiai Tanszék gondoskodik.

A Belgyógyászati Tanszékhez tartozó összesen 265 m² alapterületű Kisállatkórház három különböző épületben működik (A, B és M). Főegységei a Belgyógyászati Ambulancia, (A és B épület, 70 m²) és a Belgyógyászati Kórház (86 m²). Utóbbihoz tartozik az Intenzív Osztály (A épület), a Fertőzőosztály (M épület; 52 m²), és a Műszeres Diagnosztikai Osztály (A épület; 42 m²). A mobil egységben három általános vizsgálóhelyiség és egy kezelőhelyiség áll rendelkezésre sürgősségi ellátás, általános belgyógyászat, szakkonzultáció és kezelés céljából (gasztroenterológia, endokrinológia, hepatológia). A B épületben egy külön bőrgyógyászati vizsgálóhelyiség is van. A kórházban a betegeket két osztályon helyezik el attól függően, hogy mennyire van szükségük szigorú megfigyelésre és kezelésekre (Intenzív Osztály vagy 1. Belgyógyászat), vagy a Fertőzőosztályon. A Belgyógyászati Kórházban is van egy vizsgálóhelyiség és egy hemodialízis-helyiség. A Műszeres Diagnosztikai Osztályon két ultrahanghelyiség áll rendelkezésre ultrahangos, kardiológiai és nefrológiai szakrendelés céljából, és egy helyiség endoszkópos és fülészeti vizsgálatokhoz.

A Sebészeti Tanszék és Klinika teljes alapterülete a Kisállatkórházon belül 270 m² (főépület). Ez két sebészeti részleget (lágyszövet és ortopédia), aneszteziológiai előkészítő- és ébresztőhelyiségeket, egy kutyák számára kialakított kórházi részleget, egy macskák számára kialakított kórházi részleget, egy kórházi kezelőszobát, egy gyaníthatóan vagy megerősítetten sebfertőzéssel rendelkező állatok számára kialakított részleget, egy fogászati kezelőhelyiséget, valamint három külön vizsgálóhelyiséget tartalmaz. Szintén van egy integrált diagnosztikai képalkotási létesítmény, amely radiográfiát, CT-berendezést és képolvasószobákat tartalmaz. A fő épületben található még egy délelőtti vizitek és folyóiratklub-megbeszélések céljából fenntartott helyiség. A szemészeti vizsgálatokat szemészeti vizsgálóhelyiséggel, valamint szemészeti ultrahangos vizsgálat és egyéb szakdiagnosztika (réslámpás vizsgálat, szemfenékvizsgálat és szemnyomásvizsgálat) céljából fenntartott helyiséggel ellátott szemészeti vizsgálóhelyiséget tartalmazó külön épületben végzik.

A Kisállatszülészeti Klinika összterülete a Kisállatkórházon belül 104 m². Itt található egy műtéti részleg, aneszteziológiai előkészítő- és ébresztőhelyiség, egy külön vizsgálóhelyiség, egy kórházi osztály és két helyiség, ahol diagnosztikai célból ultrahangos vizsgálatot és vaginális/méhnyaki endoszkópiát lehet végezni.

A Haszonállat-gyógyászati Klinikán van egy gyakorló-/vizsgálóhelyiség (85,25 m²), egy műtő (82,67 m²), valamint egy rektális vizsgálatra felszerelt kalodával ellátott külön helyiség (130,32 m²). A tapintásos rektális vizsgálóhelyiségben 18 állat számára van kaloda. Szintén vannak helyiségek a gyógyszerek tárolására és készítésére (12,18 m²), az orvostechikai berendezések tárolására (12,42 m²), két helyiség az állattartási eszközök tárolására (13,59 m² és 13,7 m²) és egy külön bemosakodóhelyiség (12,18 m²). Öt laboratóriumi szoba mellett (9,08–21,62 m²) egy készségfejlesztési laboratórium (81,09 m²) is van.

Az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszék klinikai betegellátását jelenleg két vizsgálóhelyiségben végzik. Itt fogadják a betegeket, veszik fel az anamnézist, végzik az alapvető klinikai vizsgálatokat és végzik a nem vagy minimálisan invazív eljárásokat. A fogászati kezeléseket a nagyobb vizsgálóhelyiségben tartják. A képalkotási vizsgálatokhoz van egy engedélyezett röntgenhelyiség, valamint egy digitális képalkotási technológiát használó röntgengép. Az invazív műtéti eljárások céljából rendelkezésre áll egy endoszkóppal felszerelt kis műtő.

A klinikai diagnosztikai munkán felül számos tanszék biztosít diagnosztikai szolgáltatásokat külső ügyfelek számára.

A Patológiai Tanszék átfogó diagnosztikai szolgáltatást kínál (diagnosztikai boncolások és kórszövet-tani vizsgálatok emlősfajokon és baromfin, kórszövet-tani elemzés, diagnosztikai immunhisztokémiai vizsgálat 32 különféle antitesttel, elektronmikroszkópia szöveteken, sejtenyészeti felülűzők, patogének molekuláris valós idejű és végpontos PCR-alapú kimutatása többek között a sertés-, kutya-,

macska- és baromfivírusok széles körén, szekvenciaelemzés és filogenetikai vizsgálat, RNS-alapú in situ keresztezés különféle vírusokon), valamint bírósági eljárások során törvényszéki vizsgálatot és szakvéleményt.

A Haszonállat-gyógyászati Klinika fizikális vizsgálatokat, ultrahangos vizsgálatokat és alapvető laboratóriumi diagnosztikai vizsgálatokat (hematológia és biokémia) kínál szarvasmarhák, kis kérődzők és sertések számára. A klinika a reprodukciós szolgáltatások széles körét is kínálja, mint például a ciklusdiagnosztika és a reprodukciós kezelések (tapintásos rektális vizsgálat, ultrahangos vizsgálat, inszemináció). Fejlett asszisztált reprodukciós lehetőségeket is kínál (pl. kis kérődzők laporoszkópos inszeminációja, embrióátültetés). A klinika képes a haszonállatokon végzett általános műtétek, valamint kísérleti műtétek végzésére.

A Járványtani és Mikrobiológiai Tanszék a hagyományos, sejtenyésztes-alapú vírustenyésztes technikákon, real time PCR-en és egyén molekuláris módszereken felül lehetővé teszi a haszon- és társállatok vírusbetegségeinek közvetlen diagnózisát. A bakteriális kórokozókat tenyésztéssel, biokémiai vizsgálatokkal, szerotipizálással és real time PCR-rel azonosítják. Szintén rutinosan végeznek alapvető antimikrobiális ellenállási vizsgálatokat. Bizonyos vírusok és baktériumok géntérképezését szükség szerint végzik. A tanszéken különféle típusú szerológiai diagnosztikai vizsgálatokat végeznek az olyan állatbetegségek és zoonózisok közvetett diagnózisa céljából, mint az ELISA és a western blot.

A Kóréletani és Onkológiai Tanszék teljesvér-vizsgálatot, valamint klinikai biokémiai és endokrinológiai vizsgálatokat kínál. A haszonállatok metabolikus profiljait, valamint a tejmarhákból vett minták antimikrobiális érzékenységi vizsgálatát az Állathigiéniai, Állomány-egészségtani Tanszék és Mobilklinika vizsgálja. A Gyógyszertani és Méregtani Tanszék rendszeres antimikrobiális érzékenységi vizsgálatokat végez fenotípus- és genotípus szinten, valamint farmakokinetikai/farmakodinamikai elemzéseket. A Parazitológiai és Állattani Tanszék rendszeres protozoológiai, endo- és ektoparazitikai diagnosztikai munkát végez hagyományos ülepítéssel és flotációs technikákkal, és a tanszék portfóliója genetikai vizsgálatokat is tartalmaz.

A Lóklinika csúcstechnikát képviselő berendezésekkel van felszerelve. Két darab kilenc jeladóval felszerelt ultrahangos gép áll rendelkezésre az ultrahangos vizsgálatok minden típusához. A légúti, gasztrointesztinális és húgyúti endoszkópiához három rugalmas videóendoszkópot használnak, amik közül az egyik lólégúti endoszkóp. Az echokardiográfián felül egy telemetrikus és Holter-elektrokardiográf, valamint vénán keresztüli elektromos kardioverzió is rendelkezésre áll a kardiológiai esetekhez. Szintén rendelkezésre álló két monitoringeszközzel ellátott lóaneszteziológiai gép. Minimálisan invazív műtétekhez egy teljes artroszkópos és laporoszkópos egységet használnak. Szintén rendelkezésre áll a törések gyógyítására használt minden szokásos berendezés, a felső légút műtéteire és egyéb műtétekre pedig egy diódalézes egységet használnak. A diagnosztikai képalkotási berendezések közé tartozik a digitális radiográfia (két röntgengenerátor), számítógépes tomográfia nagy gantryátmérővel, amely a test különböző területeinek mind álló, mind fekvő helyzetben történő vizsgálatát lehetővé teszi, valamint egy álló Hallmark MRI-egység az ortopédiai vizsgálatokhoz. Ortopédiai és légúti vizsgálatokhoz egy nagy sebességű futópad áll rendelkezésre. A szemészeti berendezések közé tartoznak a közvetlen és közvetett szemtükrök, a réslámpás biomikroszkópok, valamint egy szemnyomásmérő eszköz. A fogászati vizsgálatot egy merev fogászati videóendoszkóp-egység teszi lehetővé. A saját laboratóriumot rutín vizsgálatokra használják (hematológia, biokémia, vérgázelemzés, alvadási paraméterek mérése, vizeletvizsgálat, székletvizsgálat, valamint testnedvek vizsgálata).

A Belgyógyászati Tanszéken használt fő berendezések

- Belgyógyászati Ambulancia: infúziós pumpák, otoszkópok, UV-lámpa, laringoszkópok, EKG, váladekshívó gép, vér- és infúziómelegítő, centrifuga (SMC 6 plus Sarstedt), mikroszkóp (bőr-gyógyászati vizsgálohelyiség)
- Belgyógyászati Kórház (beleértve az Intenzív Osztályt és a Fertőzőosztályt): infúziós pumpák, injekciós/perfúziós pumpák, oxigénketrec, oxigénkoncentrátor, laringoszkópok, mikrohematok-

rit-centrifuga, váladékszívó gép, EPOC savbázis automata, Eppendorf-centrifuga, állatorvosi HDO-monitor, lélegeztető (Northern meditec CRIUS V6), hőmérő, ultrahang (esaote My Lab 40 vet), hemodialízis-gép (Fresenius Cordiax 5008) és vízkezelő gép (Fresenius Aqua WTU)

- Műszeres Diagnosztikai Osztály: ultrahangeszközök (Mindray DC 80-A, Mindray DC-70), EKG-eszközök (Schiller AT-1, Schiller AT-2 plus), állatorvosi HDO-monitor, videóbronchoszkópiás eszköz (Karl Storz 11900 BP), videógasztroszkópiás eszköz (Karl Storz 60914 PKS), rostbronchoszkópiás eszköz (Karl Storz V60003VB1), betegmonitor (Eickemeyer LifeVetM), infúziós szivattyú (SK-600 I).

A Sebészeti Tanszéken használt berendezések:

- Lágyszöveti és szemészeti műtő: Drager Primus aneszteziológiai gépek és betegmonitorok, laposzkópos torony, szövetzáró eszköz, elektrosebészeti eszközök, sebészeti mikroszkóp.
- Szemészeti műtő: Drager Primus aneszteziológiai gépek és betegmonitorok, artroszkópiás torony, elektromos kauter.
- Fogászat: aneszteziológiai berendezések, fogászati radiográfiás eszköz és fogászati gép (fúrás, csiszolás stb.).
- Radiológia: Control-X közvetlen digitális röntgenegység.
- CT egység: Drager Primus aneszteziológiai gépek és betegmonitor, Revolution ACT 16-rétegű számítógépes tomográf.
- MRI: nincs helyszíni eszköz, az igényeket külső szerződéses partner teljesíti (VetScan).

A kisállat-szülészeti egység fő berendezései közé Drager Primus és Drager Julian aneszteziológiai gépek és betegmonitorok, elektrokauterizáló, Mindray DC-70 ultrahang, Minitube TCI FlexiLock endoszkóp, fénymikroszkópok és Dr. Fritz Video-Compact-System tartozik.

A Haszonállat-gyógyászati Klinika kifejezetten a vizsgálatához és álló műtétekhez tervezett kalodákkal van felszerelve. Vannak műtőasztalok a kis kérődzők számára, billenőkalodák a szarvasmarhák számára, valamint automatikus infúziós szivattyúk a folyadékos kezeléshez és anesztéziához. Oktatási célból (különböző rendellenes szülések megoldása) mesterséges tehének vannak.

A klinika felszereléssel rendelkezik a gyógyszerek szájon át és más módon történő beadásához és a különböző mintalevételi módszerekhez.

Az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszéken a klinikai szolgáltatásokra használt berendezések a következők:

- Három hagyományos altatógép (izoflurán)
- Dremel fogászati készlet fogászati beavatkozásokhoz.
- Otoszkóp.
- Mérlegek.
- Röntgenkészülék.
- Endoszkóp és kiegészítő berendezések.
- Fénymikroszkóp a rutin, natív minták vizsgálatához.
- Műtői környezethez kapcsolódó berendezések (műtőasztal, kis teljesítményű műtőslámpa).
- Elektrokauter.
- Műtői monitor.
- Autokláv.

Az Élelmiszerlánc-tudományi Intézet összetett egyetemen belüli és egyetemen kívüli gyakorlati oktatást nyújt a hallgatónak, biztosítandó az elméleti ismeretek gyakorlati kompetenciákká történő átalakítását.

A következő helyszínek támogatják a hallgatók egyetemen belüli élelmiszer-higiéniai gyakorlati képzését:

- Akkreditált mikrobiológiai laboratórium és hallgatói gyakorlószoza, 20 hallgatói férőhellyel. Ezek a kapacitások segítik a hallgatókat, miközben különféle berendezésekkel és műszerekkel (lemezöntéses módszer, kenéses módszer, végponthígítás, membrános szűrés, MPN-módszer) gyakorlati ismereteket és tapasztalatokat szereznek a hagyományos mikrobiológiai kimutatási módszerekről (lamináris áramlású fülke, redoxpotenciál-mérő, autokláv, vortexkeverő, Bunsen-égő stb.). A kapacitást a szokásos képzésen túl is kihasználják a diplomamunka- és PhD-kutatást támogató kísérleti helyszíneként.
- Egy hallgatói élelmiszertechnológiai laboratórium, amely átfogó ismereteket nyújt a hallgatók számára a technológiai kockázatokról, különös tekintettel a tejhigiénia (vaj, túró és tejalapú fagyasztott édességek), sajtok, és hústermék-higiénia (pácolt hústermékek, töltött hústermékek: nyersen füstölt, érlelt, főtt és füstölt hústermékek) területére. Az élelmiszertechnológiai laboratórium felszereltsége: szárító, vákuumgép, jégkészítő, fagylaltkészítő, mélyfagyasztó, füstölő, húsdaráló, késsterilizáló, kézi kolbásztöltő, kombinált sütő, forgótartályos vágóberendezés, pasztórizáló, sajtérlelő berendezés, sajt-/túrókészítő tartály, sajtprés, nedvességelemző, színmérő, tejelemző, tejleválasztó, hőmérő, vajköpülő, vízsavasságmérő. Ez a laboratórium tanterven kívüli hallgatói kutatási tevékenységekre is nyitott.
- Egy élelmiszer-toxikológiai laboratórium (beleértve az előkészítő helyiségeket, mérleghelyiségeket, műszerhelyiségeket). Elsődleges funkciója bizonyos összetevők és vegyi szennyeződések kimutatása (pl. gyógyszeranyagok, növényvédőszer, aminok, PAH az élelmiszerben, nitrozamin stb.), amelyet HPLC-FL és LC/MS-MS segítségével mérnek különféle élelmiszerekben. Ez a laboratórium a kísérleti hallgatói projekteket is támogatja, és hozzájárul a tanszék felsőoktatási kutatási tevékenységeihez.

Az egyetemen belüli élelmiszer-higiéniai gyakorlati képzés olyan módon épül fel, amely bemutatja az állatorvosi közegészségügy gyakorlati szempontjait, valamint elmélyíti az előadások során biztosított elméleti ismereteket. A legfontosabb élelmiszer-termékekhez kapcsolódó technológiai eljárások manuális gyakorlatai hozzájárulnak a HACCP-rendszer jelentőségének és gyakorlati szempontjainak megértéséhez, és elősegítik az élelmiszerlánc-biztonság összetett megközelítését.

Az élelmiszer-higiéniai gyakorlati oktatásban a következő egyetemen kívüli helyszínek vesznek részt:

- Sertéseket, szarvasmarhákat és egyéb állatokat (juh, kecske, baromfi, nyúl stb.) fogadó vágóhidak, ahol a hallgatók a megfelelő egyetemen belüli képzésük részeként húsvizsgálatot kötelesek végezni.
- A gyakorlati képzés során az élelmiszerlánc különféle területein működő számos élelmiszeripari szereplőhöz is ellátogatnak, ahol a hallgatók összetett módon rálátanak az élelmiszerlánc-biztonsághoz kapcsolódó kihívásokra és a jó gyakorlatokra. A következő helyszínekre látogatnak el:
 - Egy elsődleges termelési helyszínre (tejmarhagazdaság, sertésgazdaság, baromfigazdaság, halgazdaság), ahol a gyakorlati képzés keretében HACCP- és élelmiszerbiztonság-ellenőrzési gyakorlatot végeznek.
 - Egy élelmiszer-biztonsági vizsgálat (hivatalos ellenőrzési eljárás bemutatása) tárgyát képező élelmiszer-feldolgozó létesítmény (pékség, húsfeldolgozó létesítmény, tejfeldolgozó létesítmény, vadfeldolgozó létesítmény, kávépörkölő stb.).
 - Egy élelmiszer-biztonsági vizsgálat tárgyát képező étkeztetési létesítmény (étterem, főzőkonyha, melegítőkonyha stb.).
 - Egy élelmiszer-biztonsági vizsgálat tárgyát képező nagykereskedelmi tárolóegység.
 - Egy élelmiszer-biztonsági vizsgálat tárgyát képező kiskereskedő (piac, beleértve pl. hentes, sajtárus, tejárus, frissgyümölcs-árus, zöldséges, halárus, pékség stb.).
 - Egy élelmiszer-biztonsági vizsgálat tárgyát képező őstermelő.

A helyszíni gyakorlati képzési tevékenységekben összesen 35 magyar és (a hallgatók számától füg-

gően) 60 más EU-tagállami felügyelő érintett. A felügyelők nagy része több éve támogatja a hallgatók gyakorlati képzését, ugyanakkor folyamatosan dolgozunk a helyszínválaszték frissítésén, hogy a hallgatóknak a gyakorlati tapasztalatok széles skáláját kínáljuk a hagyományos családi őstermelőktől a legújabb technológiákkal felszerelt és a nemzetközi ellátásba integrált nagybani gyárákig. A helyszíni képzések mindig szóbeli vizsgával végződnek, ahol megosztják és megbeszélik a tapasztaltakat.

4.4. szabvány: Az alapvető klinikai oktatási létesítményeket 7x24 órás sürgősségi ellátást biztosító egyetemi állatkórházzal (EÁ) kell ellátni legalább a társállatok és lovak számára. Az EÁ-n belül a VEE -nek kétséget kizáróan be kell mutatnia, hogy az oktatás és klinikai kutatás szintje minden ESEVT-szabványnak megfelel, pl. az oktatásra és felmérésre kiképzett felsőoktatási dolgozók által nyújtott kutatásalapú és bizonyítékokon alapuló klinikai képzés, a klinikai kutatáshoz és a megfelelő minőségbiztosítási eljárásokhoz szükséges létesítmények és betegek rendelkezésre állása a dolgozók és a hallgatók számára.

Ha a kérődzők számára az EÁ nem biztosít sürgősségi ellátást, ügyeletnek kell rendelkezésre állnia.

Az VEE -nek biztosítania kell az oktatóklinikák csúcshívonalú működését, amely összehasonlítható a magánszektor által nyújtott legmagasabb szinttel, vagy meghaladja.

Az EÁ és a tantervhez kapcsolódó esetleges kórházak, rendelők és létesítmények (beleértve az EKGYEON-t) meg kell, hogy feleljenek a praxisra vonatkozó országos előírásoknak.

Az ÁTE fajokra és szakterületekre specializált referenciaklinika, amely nem csak Magyarországról, de a környező országokból is fogad betegeket. A Ló- és a Kisállatklinika folyamatos 7x24 órás orvosi és sebészeti betegellátást végez (kórház és intenzív osztály), beleértve a sürgősségi ellátást, amely közvetlenül a hallgatók klinikai oktatásába integrálódik (éjjel-nappali műszakos ügyelet). A Kisállatklinika és a Lóklinika beutaló nélkül fogadja a közvetlenül a kórházhoz forduló betegeket, általában sürgősségi eseteket. A Haszonállat-gyógyászati Klinika leginkább mobil klinikaként működik, és adott ütemterv szerint képes a hallgatókat a gazdaságokba vinni. A webhelyen feltüntetett központi telefonszámon ugyanakkor ügyeleti szolgáltatást is nyújt. Az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Klinika a Fővárosi Állat- és Növénykerttel, mint szerződéses partnerrel együttműködésben heti 5 nap, napi 8 órában kínál konzultációt, valamint egészségügyi és műtéti ellátást.

Az alábbi táblázat az EÁ és a mobil klinika fajokra lebontott szolgáltatási portfólióját tartalmazza:

Lóklinika	<p>Diagnosztikai képalkotás: Röntgen, ultrahang, endoszkópia, CT, MRI.</p> <p>Belgyógyászat: általános belgyógyászat, bőrgyógyászat, kardiológia, neurológia.</p> <p>Aneszteziológia: műtéti ellátás, fájdalomcsillapítás.</p> <p>Sebészet: általános traumatológia, ortopédia, járáslemezés (futópad), regeneratív orvoslás, fizioterápia, szemészet, fogászat, lágyszövet-sebészet beleértve a kólikás sebészetet, onkológia.</p> <p>Nőgyógyászat, andrológia, mesterséges reprodukciós technikák, szülészet és neonatológia</p>
Kisállatklinika	<p>Belgyógyászat: általános belgyógyászat, kardiológia, bőrgyógyászat, endokrinológia, hepatológia, nefrológia, onkológia. Aneszteziológia: műtét előtti konzultáció, műtéti ellátás, fájdalomcsillapítás.</p> <p>Diagnosztikai képalkotás: röntgen, CT, telerradiológia, ultrahangos vizsgálat, endoszkópia. Bár a helyszínen nincs MRI, szerződéses partner (VetScan) biztosít oktatási (fakultatív tárgy) és képalkotási szolgáltatásokat az ÁTE számára.</p> <p>Sebészet: Lágyszövet, ortopédia és neurológiai sebészet, minimálisan invazív sebészet.</p> <p>Szülészet, reprodukció, andrológia, menhelyi ivartalanítási program.</p>

Haszonállat-gyógyászati Klinika	Belgyógyászat és sebészet, állatorvosi közegészségügy, amelynek a középpontjában a termékenység, a borjúk és malacok egészsége áll. Nőgyógyászat, andrológia, mesterséges reprodukciós technikák, szülészet és neonatológia
Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Klinika	Kisemlős-gyógyászat és -sebészet, madár- és hüllőgyógyászat, diagnosztikai képalkotási létesítménnyel, vadállatok: szerződéses oktatási kapcsolat a Fővárosi Állat- és Növénykerttel.

Az ÁTE-n és a mobilklinikán belül kutatásalapú (pl. a hallgatók a szakdolgozat készítése során közvetlenül érintettek klinikai kutatási projektben) és bizonyítékokon alapuló (pl. esetek megbeszélése szakirodalmi áttekintés alapján, folyóiratklubok a hallgatókkal) koncepciót képviselnek és gyakorolnak, amelyek közvetlenül integrálódnak a gyakorlati klinikai oktatásba. Az ÁTE klinikáit az ország szakemberei „elsődleges beutalási célintézményeknek” tekintik, mivel mind az európai és országos szakemberek számát, mind a klinikai felszereltséget tekintve a magánszféra szintjét meghaladó csúcsszínvonalú klinikai szolgáltatást nyújtanak.

Az ÁTE-n a hallgatói klinikai munka, amelyet a hallgatók elméleti és gyakorlati klinikai képzési ütemtervével összhangban működtetnek, egészen a 3. év második szemeszterének ló- és kisállatgyógyászati képzésétől a 6. év gyakorlati 11. szemeszteréig tart. A hallgatókat teljes mértékben bevonják a kritikus sürgősségi ellátásba, a vizitelésbe, a Journal Clubokba, a szakkonzultációkba és a kórházi kezelésekre. Ezek közé tartozik az intenzív osztályon végzett munka, a műtéti asszisztencia és a műtét utáni ellátás. Mindez klinikai rotációs ütemterv szerint történik (ló- kisállat-belgyógyászat, műtét és szülészet, mobil klinika, klinikánként egy hét), amely 7x24 órában tartalmaz nappali és éjszakai műszakokat. Klinikai forgatókönyvenként 2–3 hallgatóból álló kis csoportokat osztanak be. Ezen felül a 4. év után van egy négyhetes nyári klinikai gyakorlat, amelyből két hetet kötelesek az EÁ-ban tölteni. A gyakorlati klinikai képzés a 11. szemeszterben folytatódik, szintén az EÁ-ban teljesített négy- vagy nyolchetes blokkokban.

Bár az EÁ és a mobil klinika általános klinikai tevékenységét jogszabály szerint nem a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) felügyeli (2012. évi CXXVII. törvény), az ÁTE mindig is kölcsönösen előnyös és szakmailag méltányos kapcsolatot ápolt az MÁOK-kal, és az ÁTE szakklinikusai részt vettek a Kamara „Praxis Feltételek Szakmai Irányelve” című anyagának kidolgozásában. Azon felül, hogy az EÁ és a mobil klinika klinikai tevékenysége eleget tesz az országos előírásoknak és útmutatásoknak, meg is haladja őket, és ezért utalnak be annyi esetet az EÁ-nak.

4.5. Szabvány: A VEE köteles biztosítani a hallgatók hozzáférését a diagnosztikai és kezelési létesítmények széles köréhez, beleértve, de nem kizárólag: diagnosztikai képalkotás, anesztézia, klinikai patológia, intenzív osztály/kritikus ellátás, sebészeti és kezelési létesítmények, járóbeteg-szolgáltatások, gyógyszerészeti és boncolási létesítmények.

A különféle klinikai tárgyak és klinikai munkák keretében a hallgatók nem csak különféle klinikai létesítményekhez férnek hozzá, de meg is tanulják a megfelelő használatukat. A hallgatók a klinikai tárgyakat a 6. szemeszterben kezdik, és tanulmányaik végzetéig klinikai munkában vesznek részt. A klinikai képzés és klinikai munka kis csoportokban történik, ami hozzáférést biztosít az ÁTE klinikai dolgozói felügyelete alatt megvalósított gyakorlati oktatáshoz. A 4.3. irányelv részleteiben tartalmazza a hozzáférhető létesítmények és berendezések leírását.

4.6. szabvány: Megfelelő elkülönítőlétesítményeket kell biztosítani, amelyek megfelelnek a fertőzőbeteg-állatok elkülönítési és biztonsági követelményeinek. Ezeket az elkülönítőlétesítményeket megfelelően kell megépíteni, szellőztetni, karbantartani és üzemeltetni, hogy biztosítsák az állatok kezelését, valamint a fertőző anyagok terjedésének megakadályozását. Az EÁ által általában kezelt minden állatfajhoz igazodniuk kell.

Elkülönítőegységek vannak társállatok számára a budapesti fő kampuszon, lovak számára a Lóklinikán (Üllő), és szintén a haszonállatok számára Üllőn.

Egység	Faj	Ketrecek/dobozok száma	Összméret (m ²)
Kisállatkórház	kutya (4. biztonsági szint)	2	2.5
	kutya/macska (4. biztonsági szint)	5	4
	macska (3. biztonsági szint)	3	1.2
Lóklinika	ló (3. biztonsági szint)	3	12
	ló (4. biztonsági szint)	4	12
Haszonállat-klinika	szarvasmarha/sertés/juh/kecske (4. biztonsági szint)	4	6

Az elkülönítőlétesítmények eleget tesznek a biobiztonság követelményeinek. A biobiztonság működési, eljárási rendje (SOP) (<https://univet.hu/wp-content/uploads/2023/03/SOP-ver-1.0-ENG.pdf>) három nyelven érhető el, és tartalmazza az elkülönítőlétesítményekben követendő szabályokat.

4.7. szabvány: A VEE -nek rendelkeznie kell mobil klinikával haszonállatok számára vagy ezzel egyenértékű létesítménnyel, hogy a hallgatók felsőoktatási felügyelet mellett gyakorolhassák a terepi állatorvos-tudományt és az állatorvosi közegészségügyet.

Az ÁTE-nél a 4. és 5. éves hallgatók állattartó gazdaságokban mobil klinikai gyakorlati képzésen vesznek részt. Egy felsőoktatási szemeszter során ez körülbelül 60-70 magyar és 70-80 angol hallgatót érint a 7-9. szemeszterekben. Minden hallgató 60 órát tölt el egy blokkal. A hallgatók órarendjét a szemeszter elején jelentik be ötös csoportokban. Ezeknek a gyakorlati képzéseknek a során különféle feladatok merülnek fel a gazdasági állatállomány (kérődző-, sertés- és baromfifajok) rutin kezelése és megelőző gondozása során. Ez lehetőséget biztosít a hallgatók számára, hogy egyetemi oktatók irányítása alatt, tényleges munkakörülmények között ismerkedjenek meg tényleges egészségügyi helyzetekkel, és gyakorolják őket. A gyakorlatok helyszíneit az ÁTE-vel együttműködésben különféle állattartó gazdaságok biztosítják. A részleteket a 3.1. irányelv tartalmazza.

Az 1. és 2. állathigiéniá és állomány-egészségtan alaptantárgyakat elvégző 4. és 5. éves minden hallgató számára szintén kötelező az állatorvosi közegészségügy (gazdaságlátogatás) ahhoz, hogy megkapják a tárgyhoz kapcsolódó aláírást. Minden hallgató 15 óráig vesz részt, amelyből 12 órát tölt ki a gazdaságlátogatás, 3 órát pedig a plenáris gyakorlatok. A hallgatói gazdaságlátogatás órarendjét 2-8 személyes csoportokban jelentik be, és a konkrét helyszíneket a gyakorlat előtti héten határozzák meg. A gazdaságlátogatások során a hallgatók egyetemi oktatók irányításával munkakörnyezetben szereznek ismereteket és gyakorlati tapasztalatokat a gazdaságok állatállományai (kérődző, sertés vagy baromfi) egészségvédelméről, az állatorvosi közegészségügyről, az egészség-felügyeleti eljárásokról, valamint az állatgazdaságok betegségmegelőzéséről.

A mobil klinika négy öt- vagy hétüléses járművel rendelkezik. Ezek az alábbi táblázatban látható módon fel vannak szerelve a szükséges műszerekkel.

Mobil klinikában használt diagnosztikai műszerek és eszközök	Db
1,5/7,5 Mhz-es ultrahangkészülék (Agroscan, Franciaország)	1
i-STAT Abbott POCT kézi diagnosztikai vérelemző (gázok, vegyi tulajdonságok és elektrolitok) (USA)	1
Testo 206 sokoldalú zsebméretű pH-/Co-mérő (USA)	3
D384M infrasugaras hőkamera (Kína)	1

BHBCheck kézi vérketonvizsgáló (Thaiföld)	4
ZOOM H4nPro kézi hangrögztítő (Kína)	1
Milwaukee MA871 digitális refraktométerek előtej- és Brix-fok százalékos méréséhez (USA)	3
PS 1000 állatmérleg	1
DeLaval DCC tejszomatikussejt-számláló (Svédország)	1
Egyszer és többször használható orvostechnikai eszközök és anyagok (digitális hőmérők, fecskendők, katéterek, mintavevők, gyomorszondák, hűtőládák stb.)	
Renco hátszírmérő ultrahang (USA)	1
Mindray általános képalkotó ultrahangrendszerek (Kína)	1
MS Schippers Multiscan 5,0 MHz-es digitális (Hollandia)	1
Dr. Fritz laporoszkópos készlet (Németország)	1
Eickemeyer kézi refraktométer (Németország)	1
BCF Easi-Scan Go IMV képalkotó (Írország)	1
Környezetvédelmi és állománydiagnosztikai mérőeszközök gazdaságlátogatásokhoz	
Kestler 5400 szarvasmarha-hőterhelésérzékelő (USA)	2
Drager Xam 8000 hordozható gáزدetektor (Németország)	1
Drager Xam 7000 hordozható gáزدetektor (Németország)	1
Trotec PC220 részecskeszámláló (Németország)	2
MicroBio MB2 bioaeroszolos mintavevő (Anglia)	1
Testo 480 többfunkciós éghajlatvizsgáló műszer (USA)	2
Penn State TMR részecskeelválasztó (USA)	2
Nasco emésztéselemző (USA)	2
Leica Disto TM D2 lézeres távolságmérő (Németország)	1
Yukon Laser Rangefinder Extend LRS-1000 (USA)	2
Voltcraft DL-181HP hőmérséklet- és páratartalom-adatnaplózó (Németország)	1
Voltcraft DL-210HP hőmérséklet- és páratartalom-adatnaplózó (Németország)	1
Hobo Pedant adatnaplózók (Nagy-Britannia)	20

4.8. szabvány: A hallgatók, élőállatok, tetemek, állati eredetű anyagok és egyéb oktatási anyagok szállítását az országos és EU-s szabályokkal összhangban kell végezni, biztosítandó a hallgatók és dolgozók biztonságát, valamint megelőzendő a fertőző anyagok terjedését.

Az ÁTE jelentős járműflottával rendelkezik. Ez többek között, de nem kizárólag a következőket tartalmazza: 10 gépkocsi (4–7 üléses), 4 tehergépkocsi, 5 busz (9–50 üléses) és közel 20 egyéb jármű (mezőgazdasági traktorok, állatszállítók, detektoros járművek, utánfutók stb.). Az üllői kihelyezett létesítményre az ÁTE tulajdonában álló menetrend szerinti 50-üléses busz jár. Szükség esetén további buszokat lehet bérelni.

A beteg állatokat a tulajdonosok szállítják a klinikákra, az egészséges állatokat pedig gyakran saját tehergépkocsikkal szállítják a TG-n belül.

A tetemeket és szerveket szükséges engedéllyel rendelkező külső partnerek szállítják. Az ÁTE területén a tetemek és szervek szállítása (csöpögésmentes kézikocsival, műanyag zsákban, nagy állati tetemek esetén targoncával) a biobiztonsági SOP szabályai szerint történik.

4.9. szabvány: Meg kell tanítani és közzé kell tenni a működési szabályokat és eljárásokat (beleértve pl. biobiztonság, jó laboratóriumi gyakorlat és jó klinikai gyakorlat) a hallgatóknak, dolgozóknak és látogatóknak, és rendelkezésre kell állnia egy biobiztonsági kézikönyvnek. Az ÁOKI-nak világos elkötelezettséget kell mutatnia a biobiztonság iránt, pl. konkrét bizottsági struktúrával. Az ÁOKI-nak minőségbiztosítási rendszerrel kell rendelkeznie a klinikai, laboratóriumi és gazdasági szolgáltatások felügyelete és biztosítása céljából, beleértve a hallgatóktól, dolgozóktól és ügyfelektől kapott visszajelzések rendszeres felügyeletét.

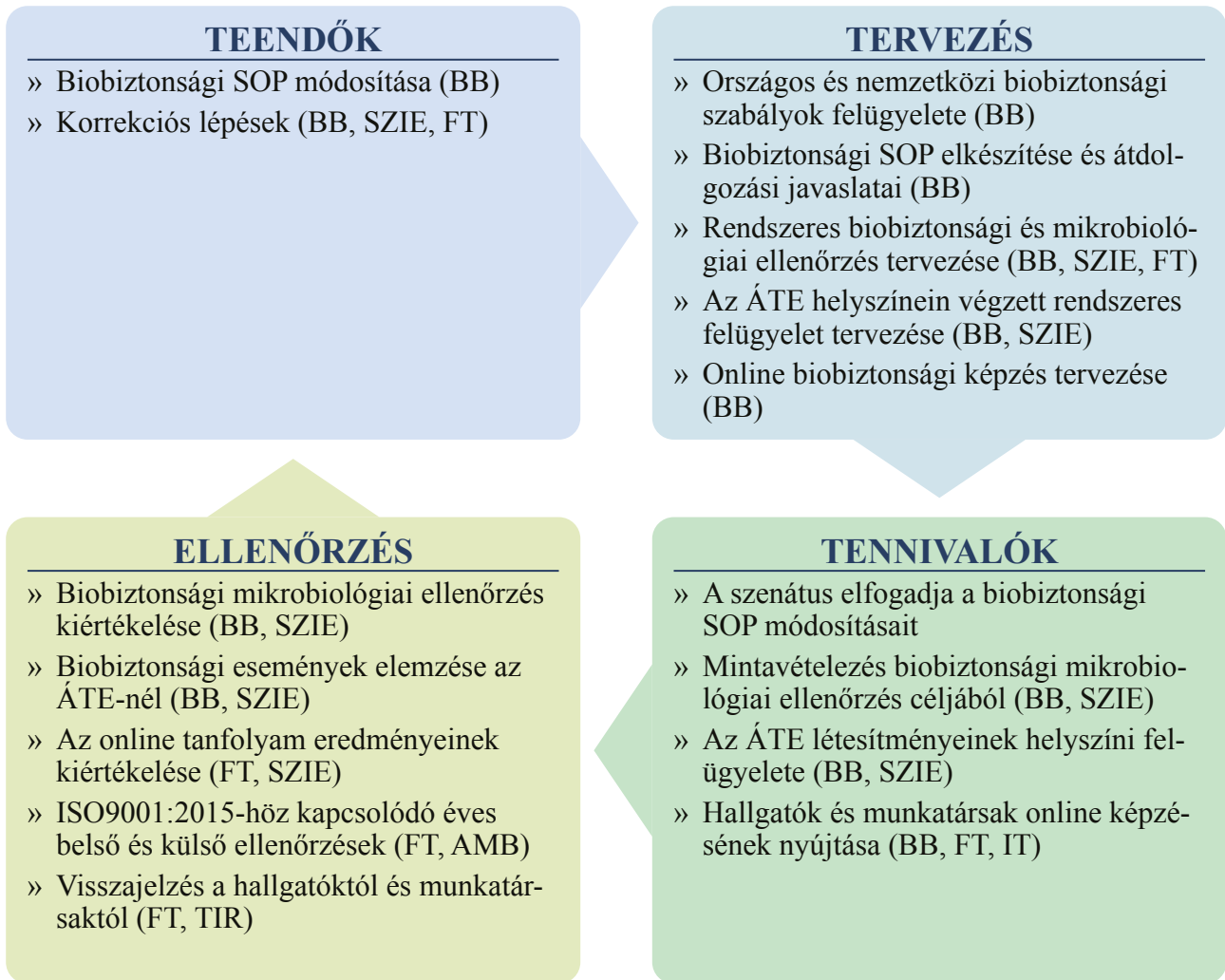
A különféle tárgyak oktatási céljai tartalmazzák a jó laboratóriumi gyakorlatot és a jó klinikai gyakorlatot.

Annak érdekében, hogy a dolgozókat, hallgatókat és ügyfeleket megvédje a zoonotikus kórokozótól, valamint, hogy olyan környezetet tartson fent, amelyben az állati betegek gondozását úgy lehet optimalizálni, hogy közben minimalizálják a nozokomiális fertőzések kockázatát és a fertőző anyagok helyszíni átvitelét, az ÁTE minden létesítményében nagy hangsúlyt fektet a biobiztonság és egyéb biztonság szintjének emelésére. Ennek fontos része, hogy az ÁTE azon dolgozik, hogy azáltal bővítse a hallgatók biobiztonsághoz és fertőzéskezeléshez kapcsolódó ismereteit, hogy megfelelő fertőzésmegelőzési, -kezelési és fertőzésfelügyeleti eljárásokat mutat, valamint információkat biztosít az ügyfelek és a nyilvánosság más tagjai számára az emberi és állati fertőző és parazitikus betegségek kezeléséről és megelőzéséről. Ez a tevékenység végső soron az ÁTE működési képességének védelmét is szolgálja. Az előadótermekben, laboratóriumokban és klinikákon elhelyezett jelzőtáblák és piktogramok a biobiztonsági lépéseket helyezik a középpontba.

Ebből a célból minden egység a Rektor által kinevezett biztonságfelelőssel rendelkezik, aki a biobiztonságért felel. Ezeket a tevékenységeket a Biobiztonsági Bizottság (BB) koordinálja. Feladata a megfelelő biológiai biztonsági garanciák megállapítása. A biobiztonsághoz kapcsolódó előkészítő, elemző, kiértékelő és irányítási feladatokat lát el, népszerűsíti az ÁTE biobiztonsági szabályzatát, rendszeresen felülvizsgálja a szabályzatot, felügyeli az aktuális törvényi kötelezettségeknek történő megfelelést, és biobiztonsági kommunikációs csatornákat működtet. Járvány esetén ideiglenes vészhelyzeti lépéseket és szabályokat javasol. A BB működési szabályai az intraneten elérhetők.

A munkatársaknak és hallgatóknak biobiztonsági online képzést és vizsgát kell teljesíteniük. A gyakorlati képzés kezdetén a foglalkozás-egészségügyi és munkavédelmi képzés keretében személyes képzést kapnak a tanszékre vonatkozó szabályokról. A biobiztonsági SOP magyar, angol és német nyelven érhető el a honlapon (13. ábra).

13. ábra A biobiztonsági SOP PDCA-ciklusa

Az ügyfelektől rendszeresen történik a visszajelzés gyűjtése, a kiértékelés pedig az ME-09 útmutatók szerint történik.

Megjegyzések a 4. Fejezettel kapcsolatban

Bizonyos tanszékeknek 2023. január elején felújítás miatt költöznie kellett. Az ideiglenes oktatási és kutatási létesítmények eleget tesznek a minimumkövetelményeknek, és kiemelt kérdés maradt a biobiztonsági intézkedések fenntartása ezeken az ideiglenes helyszíneken.

A Komparatív Gyógyászati Központ és Kísérleti Állatház (21 000 m²) építése 2024-ben kezdődik. Lehetőséget fog teremteni egy kiemelkedő állategészségügyi kutatóközpont létrehozására és egészségügyi fejlesztések elvégzésére, amelyek magas piaci értéket képviselnek.

Javaslatok a 4. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

Az étterem (egyetemi menza) felújítást követő újranyitását a hallgatók és a munkatársak is kérik. Hasznos lenne, ha elektronikus aljzatokat létesítenének a régi előadótermekben.

5. Fejezet

Állati erőforrások és állati eredetű oktatási anyagok

5. Fejezet. Állati erőforrások és állati eredetű oktatási anyagok

5.1. szabvány: Az egészséges és beteg állatok, tetemek és állati eredetű anyagok számának és változatosságának elegendőnek kell lennie a gyakorlatias és biztonságos gyakorlati képzés biztosításához (az alaptudományok, klinikai tudományok, patológia, állattenyésztés, élelmi-szer-biztonság és -minőség területén), és meg kell felelnie a felvett hallgatók számának. Bizonyítani kell, hogy ezeket az adatokat rendszeresen rögzítik, és hogy eljárások állnak rendelkezésre az esetleges hiányosságok pótlására.

Az egészséges és beteg állatok oktatási és kutatási célból történő felhasználásával kapcsolatban az ÁTE teljes mértékben elkötelezett, és rendelkezik a szükséges állatvédelmi jóváhagyással, összhangban a 2010/63/EU irányelvben megjelölt belső és külső szabályozóhatóságokkal. A tetemek és állati eredetű anyagok használatát a biobiztonsági SOP részletezi.

Az állatokat és tetemeket az alaptudományokhoz is használják. Az anatómiai gyakorlati képzés során nagy számban használnak friss tetemet, és a fiziológia, biokémia és farmakológia tárgyakon élő laboratóriumi állatokat használnak, bár az ÁTE amikor csak lehetséges, megpróbálja helyettesíteni őket (pl. mesterséges laboratóriumi egerekkel).

A klinikai oktatás stratégiájának lényege, hogy csúcsszínvonalú gyakorlati klinikai képzést, valamint kutatásalapú első diplomás és doktori képzést biztosítsanak, így a hallgatók megszerezzék a pályakezdési jártasságot, és eleget tegyenek az 2005/36/EK irányelv 38(3) cikke szerinti ismeretekre és készségekre vonatkozó követelményeknek.

A preklinikai oktatás keretében a hallgatókat megtanítják, hogyan kezeljék és gondozzák a háziállatokat (pl. ügyeleti gazdasági gyakorlat, propedeutika stb.). A klinikai struktúrát állatfajonként építették fel, és az első diplomás és doktori képzés és kutatás céljából is elegendő beteget kezelnek. A klinikai oktatás ütemezése mind kiscsoportos tematikus gyakorlati képzést (laboratóriumok), mind gyakorlati klinikai képzést lehetővé tesz, ahol a hallgatók a klinika mindennapi gyakorlatában vesznek részt, és mind sürgősségi, mind fakultatív/kötelezően választható szakbetegellátást biztosítanak. A rotációs rendszerben minden fő klinikai terület képviseltetve van, és mind az egyetemen belüli, mind az egyetemen kívüli tevékenységekről gondoskodnak. A készségfejlesztési laboratóriumok az ütemezett műszakokon túl a hallgatók számára is rendelkezésre állnak. Szervezett workshopokon vehetnek részt, vagy időpontot kaphatnak, hogy felügyelet alatt gyakorolják manuális készségeiket. A klinikai oktatás nem áll meg az egyetem kerítésénél, és a hallgatók kötelező nyári gyakorlatok során, valamint a teljes mértékben gyakorlati 11. szemeszter keretében kötelesek megismerkedni a külső partnerintézményekkel (klinikákkal). Ez a lehetőség különösen fontos angol nyelvű hallgatóink számára, akiket arra bátorítunk, hogy látogassák meg a saját országaik praxisait.

A megfelelő és szakszerű klinikai képzés alapvető stratégiai garanciája a jelenlegi tanterv, amely logikus sorrendben tartalmaz minden megfelelő preklinikai és klinikai tárgyat, összhangban a 2005/36/EK irányelv V. melléklete 5.4.1. pontjával. A koncepció második eleme, hogy minden hallgató a Logbook segítségével köteles kitölteni a különféle területek felsorolt kompetenciáit – ez a záróvizsgán való részvétel előfeltétele. Ez a dokumentum szolgál bizonyítékként, hogy a legfontosabb készségeket megtanították, gyakorolták és a megfelelő tanár szigorú felügyelete alatt sikeresen bemutatták. Az ÁTE Kisállatklinika és Lóklinika egyensúly biztosít az első ellátás és a beutalások között; ugyanakkor ezeket a készségeket a fent említett partnerekkel meglévő együttműködés alapján, amely messze meghaladja a hallgatók számára elérhető első ellátási eseteket, egyetemen kívül is lehet teljesíteni. A külső szakemberekkel és gazdaságokkal együttműködésben a mobil klinika képezi a haszonállatokhoz kapcsolódó klinikai készségek fő keretrendszerét. A fajok, szakterületek, akut vagy krónikus, első ellátás vagy beutalt esetek közötti egyensúlyt elsősorban a különféle kli-

nikai területek és mobil klinikai vizitek közötti klinikai rotációk biztosítják, valamint a felügyeletet ellátó klinikai munkatársak, akik nyolc-tíz hallgatóból álló kis csoportokon keresztül felelnek a napi programért. Ezeket a hallgatókat az adott klinikai területen belül kisebb csoportokra lehet osztani.

Az állatvédelem az ÁTE számára mind az állatvédelmi alapelvek tanítása, mind a mindennapi munkában történő megvalósításuk tekintetében kiemelt jelentőséget élvez.

Az első éves hallgatók számára a legelső alkalom, hogy megismerkedjenek az állatvédelemmel, az ügyeleti gazdasági gyakorlat a TG-ben, ahol a lógondozással kezdik. Az első éves hallgatók ezzel párhuzamosan kötelező állatvédelmi tárgyat is tanulnak, amely a tanterven belül a területhez kapcsolódó legfontosabb ismereteket összegzi, és amelyért a Laborállattudományi és Állatvédelmi Tanszék felel. A belgyógyászati egységek által szervezett első klinikai tematikus gyakorlati képzésen a hallgatók szervezett képzésben részesülnek arról, hogyan kell az állatokat kezelni és gondozni, és egy dokumentumot kötelesek aláírni, amely bizonyítékként szolgál az oktatás megtörténte. Ezen felül a többi szakterület (pl. radiológia) első képzése szintén tartalmaz a biztonsági intézkedésekre vonatkozó képzést. Az adott klinikai rotáción (műszakon) résztvevő hallgatókat ezen felül az adott szakterületnek (aneszteziológia, sebészet) megfelelően szigorúan koordinálják és utasításokkal látják el azzal kapcsolatban, hogyan kell a betegeket kezelni és gondozni.

Az állatvédelem területének legfontosabb és legjelentősebb testülete az ÁTE-n az Állatkísérleti és -védelmi Bizottság (MÁÁB). Ez látja el az oktatási és kutatási célból használt állatok beszerzésének és kezelésének elsődleges felügyeletét. Bármilyen állatokkal végzett tevékenység végzéséhez a bizottság hivatalos jóváhagyása és egy részletes terv szükséges. A MÁÁB tanfolyamokat szervez az állatokkal dolgozó munkatársak számára, és a gyakorlat feltétele a sikeres vizsga.

Az ÁTE az állatvédelem széles körben vett biztosításának egyik legfontosabb szereplőjeként számos egyéb feladatot is ellát. Az Állatvédelmi Központot (állatvédelmi jogszabályok, elemzések és módszertanok céljából) 2021. januárban alapították az ÁTE-n. Alapításának célja az volt, hogy tudományos háttérrel biztosítsanak az állatvédelem elméleti és gyakorlati szempontjai számára, segítséget nyújtsanak a hatóságok, állatorvosok és állatvédelmi szervezetek számára a döntéshozatalban, valamint a területhez kapcsolódó tudományosan releváns ismereteket biztosítsanak a társadalom számára. A központ első nagy eredménye a magyar állatvédelmi kódex volt. Az állatvédelem történetének során első ízben írtak alá közös nyilatkozatot a magyar állami és kormányzati szervek, hatóságok és szakmai szervezetek, valamint tudományos, civil és állatvédelmi szervezetek és az állatokkal kapcsolatos szolgáltatásokat biztosító szektor képviselői az ÁTE kezdeményezésére 2021. október 4-én, az állatok világnapján. A kódex az állatvédelemre vonatkozó erikai szándéknyilatkozat, valamint egy növekvő közösség, amelyhez bármely állatokkal foglalkozó vagy velük kapcsolatban kommunikáló szervezet csatlakozhat, ha aggódik az állatvédelem miatt, és hajlandó tenni érte.

Az ÁTE az állatvédelem doktori képzésében is aktív. Az „állatvédelmi szakállatorvos” tantárgyat hallgató első évfolyam 2022-ben indult. Az Állatvédelmi Központ a Miskolci Egyetem Jogi Karával együttműködésben hozzájárul a doktori állatvédelmi szakoktatáshoz.

A tetemeket és az állati eredetű anyagokat Budapesten és a környező térségben dolgozó szakemberek biztosítják az anatómiai képzéshez, akik ezeket az oktatási anyagokat betegeleírást és az állat vagy anyag minden vonatkozó klinikai adatát tartalmazó hivatalos állatorvosi dokumentummal együtt küldik vagy hozzák be. Ezeket a tetemeket a szakemberek ingyenesen biztosítják az ÁTE számára, mivel intézetünk viseli a megsemmisítésük költségeit. Bár a tetemek száma változik, mind az Anatómiai és Szövetani Tanszéken, mind a Patológiai Tanszéken komoly fagyasztási kapacitás áll rendelkezésre az oktatási anyagok tárolására. A dokumentumokat a tanszékeken archiválják, a tetemeket és állati eredetű anyagokat pedig használat után szerződéses állami vállalat szállítja el és semmisíti meg.

A patológián a tetemek és állati eredetű anyagok az EÁ-kból (nyomtatott formában nyilvántartott egy-egy, kitöltött, aláírt dokumentumlapokkal együtt, amelyeket a Doki for Vets klinikai számítógépes rendszerben tartanak nyilván), külső szakemberektől (akik az oktatási anyagokat megfelelő dokumentációval együtt küldik be) és állattulajdonosoktól származnak, akiknek a (tanszéken regisztrált és nyil-

vántartott) állatait az állatorvosok vagy maguk a tulajdonosok hozzák be ÁTE-re. A sertés- baromfi- és nyúl tetemeket szintén közvetlenül külső szerződéses partnerek (gazdaságok) küldik vagy hozzák be. A tetemeket és állati eredetű anyagokat szerződéses állami vállalat szállítja el és semmisíti meg.

5.1.1. táblázat Gyakorlati anatómiai oktatásban használt tetemek és állati eredetű anyagok

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	4	4	4	4
Kis kérődzők	2	2	2	2
Sertések	30	30	6	22
Társállatok	1 172	1 143	850	1 055
Lovak	6	6	6	6
Baromfik és nyulak	220	210	30	153
Víziállatok	0	0	0	0
Egzotikus kisállatok	0	0	0	0
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

5.1.2. Táblázat Preklinikai képzésre (állatkezelés, pszichológia, állattenyésztés, propedeutika, ...) használt egészséges élőállatok

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	120	120	184	141
Kis kérődzők	420	420	420	420
Sertések	43	43	67	51
Társállatok	6	10	6	7
Lovak	20	19	23	21
Tengerimalacok	8	0	8	5
Egerek	24	0	24	16
Baromfik	859	843	846	849
Nyulak	105	43	112	87
Patkányok	96	27	96	73

5.1.3. táblázat Egyetemen belül fogadott betegek** száma (EÁ)

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	641	604	82	442
Kis kérődzők	137	136	41	105
Sertések	317	324	344	328
Társállatok	25 586	20 977	25 069	23 877
Lovak	908	997	1 371	1 092
Baromfik és nyulak	0	0	0	0
Egzotikus kisállatok	926	1 267	1 648	1 280
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

** Each patient has to be officially recorded and has to be individually examined/treated by at least 1 student under the supervision of at least 1 member of staff. Each live animal affected by one specific clinical episode is counted as 1 single patient, even if it has been examined/treated by several departments/units/clinics.

5.1.4. táblázat Egyetemen kívül fogadott betegek** száma (mobil klinikákon)

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	47 903	55 072	23 154	42 043
Kis kérődzők	414	0	0	138
Sertések	19 911	16 272	6 995	14 393
Társállatok	0	0	0	0
Lovak	0	0	0	0
Baromfik és nyulak	81 256	24 457	1 867	35 860
Egzotikus kisállatok	0	0	0	0
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

** Mindegyik beteget hivatalosan nyilvántartásba kell venni, és legalább egy dolgozó által felügyelt legalább egy hallgatónak külön meg kell vizsgálnia / kezelnie kell. Minden egyes egy konkrét klinikai epizódnak kitett élőállat egy külön betegnek számít.

5.1.5. táblázat Klinikai képzésre használt, első ellátásban részesült betegek százaléka (%) (mind az EÁ-ban, mind a mobil klinikákon, azaz 5.1.3. és 5.1.4. táblázatok).

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	9	10	12	10
Kis kérődzők	58	62	55	58
Sertések	26	28	31	28
Társállatok	18	22	15	18
Lovak	22	25	28	25
Baromfik és nyulak	87	90	91	89
Víziállatok	0	0	0	0
Egzotikus kisállatok	75	82	76	78
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

5.1.6. táblázat Boncolásra használt tetemek

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	69	72	69	70
Kis kérődzők	41	38	33	37
Sertések	860	601	551	671
Társállatok	697	583	655	645
Lovak	148	138	104	130
Baromfik és nyulak	4 675	4 426	6 546	5 216
Víziállatok	0	0	0	0
Egzotikus kisállatok***	8	10	12	10
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

*** Az egzotikus kisállatok boncolása mind a Patológiai Tanszéken, mind az Egzotikusállat- és Vadegészségügyi Tanszéken történik

5.1.7. táblázat Vizitek száma állományonként/egységenként az állattenyésztési és állatorvosi közegészségügyi képzésen

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Szarvasmarha	266	143	121	177
Kis kérődzők	0	0	0	0
Sertések	55	35	34	41
Baromfik	46	35	34	38
Nyulak	0	0	0	0
Víziállatok	0	0	0	0
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

5.1.8. táblázat Látogatások száma vágóhidakon és kapcsolódó létesítményekben ÉBM-képzés során**

Faj	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Kérődzővágóhidak	1–2	1–2	1–2	1–2
Sertésvágóhidak	2–3	2–3	2–3	2–3
Baromfivágóhidak	2	2	2	2
Kapcsolódó létesítmények*	5	5	5	5
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

* Állati eredetű élelmiszer termelését, feldolgozását, terjesztését vagy fogyasztását szolgáló helyszínek

** Különbőféle helyszíneken töltött napok száma (napi 8 óra) a 11. szemeszterben

Az oktatáshoz szükséges egészséges állatok számát a tantárgyfelelős határozza meg, egyetértésben a tanszékvezetővel. Preklinikai képzés esetében az Anatómiai Tanszék vezetője hagyja jóvá az oktatási anyagok típusát és mennyiségét a megadott oktatási órák és témák alapján. Az állati eredetű anyagokat vágóhidakról rendelik, illetve fagyasztott vagy friss tetemeket szereznek be az együttműködő állatorvosoktól (lásd 5.1. irányelv). Az üllői állatgondozási szakemberek által használt egészséges oktatóállatok (lovak, szarvasmarhák, juhok, sertések, baromfik) a helyszínen vannak, és a TG tulajdonát képezik. A TG igazgatója felel az állatok oktatás céljából történő biztosításáért. A fiziológia céljából biztosított egészséges élőállatokat a tanszékvezető a fiziológiai gyakorlati képzés témái szerint szervezi. A szerződéses partnerek (gazdaságok) szintén segítséget nyújtanak a Patológiai Tanszék számára azáltal, hogy tetemeket és/vagy oktatási anyagokat küldenek a tanszékvezető szervezésében és felügyelete alatt. Az ÁTE tulajdonát képező egészséges beagle-kutyák rendelkezésre állnak a Belgyógyászati Tanszék vezetője által felügyelt klinikai képzések céljából.

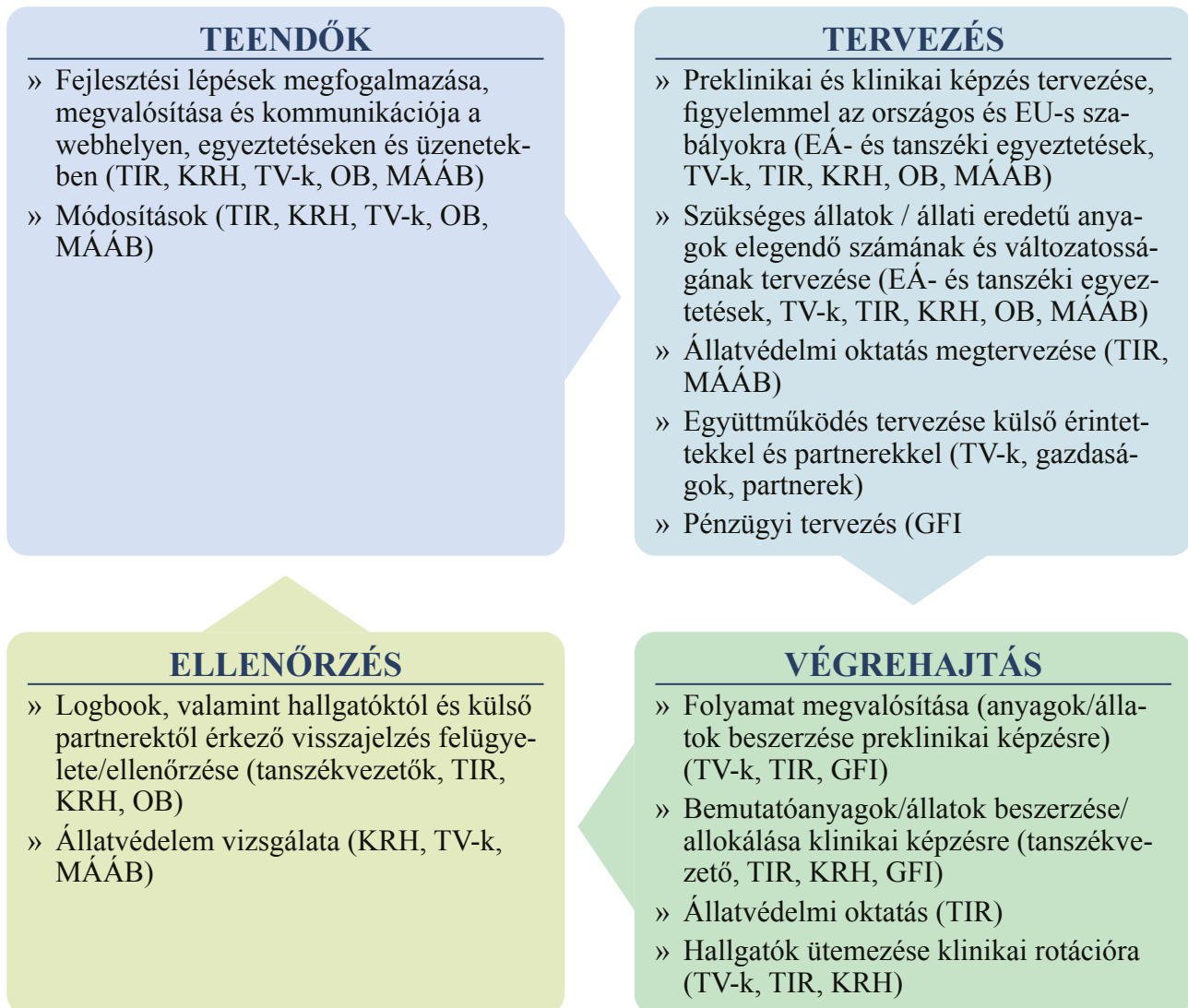
Az EÁ-ban fogadott betegek időpontrendszer alapján teljes mértékben rendelkezésre állnak oktatási célból. Ez elegendő állatot biztosít naponta és szakterületenként az első ellátás, szakkonzultációk és műtéti beavatkozások területén. Az elektronikus klinikai ütemterv az elektronikus betegnyilvántartó rendszerben és/vagy a munkatársak számára rendelkezésre álló és hallgatók által látható Google-táblázatokban jelenik meg. A klinikák sürgősségi ellátás céljából 7x24 órában rendelkezésre állnak, így a nappali és éjjeli műszakban dolgozó hallgatók rendszeresen találkoznak akut klinikai esetekkel. A klinikai ütemterv működtetéséért az egységek vezetői és a klinikai tanszékek vezetői felelnek.

A mobil klinikai és állatorvosi közegészségügyi viziteket az érintett tanszékvezetők szervezik a szerződéses partnerek (gazdaságok) aktív közreműködésével, akik gondoskodnak a megfelelő számú egészséges vagy beteg állatról, és a hallgatók kis csoportjait vonják be a napi állatorvosi rutinba. Az ÉBM-oktatás elsősorban 11. gyakorlati szemesztert és a Logbook-kompetenciákat teljesítő hallgatók által látogatott partnervágóhidakra hagyatkozik.

Az oktatóállatok megfelelő biztosításának felmérését folyamatosan és/vagy rendszeresen végzik

az érintett tanszékvezetők, amelynek során a viziteken kommunikálnak a munkatársakkal és a hallgatókkal, a tanszéki egyeztetéseken az egységek vezetőivel, illetve egyéb formális (e-mail, levél) vagy informális (személyes egyeztetés) csatornákat aktiválnak az egyetemen kívüli partnerekkel. A tanszékvezetők szintén felelősek az eddigi legjobb gyakorlat felülvizsgálataért, az egyetemen kívüli partnerek körének kiterjesztéséért, végül pedig azért, hogy kapcsolatba lépjenek a KRH-val vagy közvetlenül a rektorral, akikkel rendszeres vezetői egyeztetéseken egyeztetik a kérdéseket (14. ábra).

14. ábra Állati erőforrások és állati eredetű oktatási anyagok PDCA-ciklusa

5.2. Szabvány: A VEE által biztosított képzésen felül külső helyszíneken is történhet gyakorlati képzés, feltéve, hogy az ilyen képzést közvetlen felsőoktatási felügyelet alatt szervezik, és hogy a VEE -ben alkalmazott követelményeknek megfelelően tartják.

Az ÁTE üllői TG-je körülbelül 35 kilométerre van Budapeستől. A gazdaság területe 1146 hektár (ha), amelyből 81 ha erdő, 768 ha szántóföld és 159 ha legelő. A TG a tanszékekkel együttműködésben működik, részt vesz az alapképzésben, és olyan különböző állatfajoknak ad otthont, mint a lovak, szarvasmarhák, kis kérődzők, sertések, baromfik és méhek, valamint az ÁTE állatai számára termel takarmányokat. A TG tanári kara két állatorvosból és három mezőgazdasági szakemberből áll. Ezen felül az állatok gondozásában 13 technikus vesz részt, akik a gyakorlati képzést is segítik.

A hallgatók ügyeleti gazdasági gyakorlata az 1–4. szemeszterben történik a TG-ben. Ennek során megismerkednek a különféle fajokhoz (lovak, szarvasmarhák, kis kérődzők, sertések, baromfik és

méhek) kapcsolódó szaktevékenységek mindennapi rutinjával, ismereteket sajátítanak el az állattartás (digitális testpontozás), szaporítás, takarmánytan gyakorlati képzése során, és helyeket kaphatnak az állattartás és takarmánytan nyári gyakorlataira.

A TG a következő célokból biztosít állatokat: oktatás, kasztrálás, vazektómia, kérődzők rektális vizsgálata, asszisztált reprodukció, tehenek és kocák császármetszése, borjak ellátása, malacok ellátása, sertések retineált heréjének műtéti eltávolítása, terhességi vizsgálat stb.

A TG saját maga állítja elő az állatok szálas és szemes takarmányát; fejlődő és megfelelő gépparkkal is rendelkezik. A hallgatók így megtapasztalhatják és tanulmányozhatják az állattartás szükséges részét képező takarmánytermelés folyamatát.

5.3. szabvány: Az EÁ köteles ápolói gondozási készségeket és oktatást biztosítani a gondozási eljárásokkal kapcsolatban. A hallgatók minden körülmény között aktív részvevői kell, hogy legyenek a betegek klinikai munkacsoportjának, beleértve a diagnosztikai döntéshozatallal ötvözött problémaközpontú diagnosztikai megközelítést.

A kezdeti készségeket az állatvédelem tárgy keretében oktatják a 2. szemeszterben. A hallgatók az 1–4. szemeszterek mindegyikében egy hetet töltenek a TG-ben, ahol elsajátítják a különféle állatfajok gyakorlati gondozását. A hallgatók további gondozási készségeket sajátítanak el az olyan későbbi klinikai tantárgyak során, mint a kisállatgyógyászat I., lógyógyászat I., haszonállat-gyógyászat I. Ezeket a kompetenciákat az ügyeletes munkatársak és tapasztalt állatápolók felügyelete alatt folyamatosan gyakorolják a klinikai műszakok és rotációk során. A klinikánál végzett tevékenységek megkezdése előtt a hallgatókat körbevezetik, és oktatást kapnak az állatok kezeléséről, a biobiztonság alkalmazásáról, valamint a balesetek megelőzéséről és elkerüléséről. A hallgatók hivatalos dokumentumot kötelesek aláírni arról, hogy megkapták a képzést.

A csoportméretek a klinikai képzés típusától függően eltérnek. A (klinikai napokon tartott) egyetemen belüli típusú képzés és az (órarendben ütemezett) tematikus gyakorlati képzés során a hallgatók körülbelül 15 főből álló csoportokat alkotnak. A klinikai rotációk során szakterületenként (pl. belgyógyászat, sebészet stb.) hetente 6–8 hallgató van, de ezek 2-3 hallgatóból álló kisebb csoportokat alkotnak. Az egyetemen kívüli képzés (pl. mobil klinika) során öt hallgatót visznek a gazdaságba, ahol csapatként dolgoznak.

A megfelelő gyakorlati tapasztalatot a klinikai rotáció során gyűjtik (lógyógyászat, kisállat-belgyógyászat, sebészet és szülészet, mobil klinika), ahol a hallgatók közvetlenül csatlakoznak a klinikai csapat részeként. A kis egységben részt vesz az ügyeletes állatorvos (gyakornok, rezidens, klinikus vagy szakorvos). A hallgatók aktívan részt vesznek a kórtörténet felvételében, a fizikális vizsgálatok végzésében, a vér- és egyéb minták levételében, valamint segítséget nyújtanak a radiográfiai, ultrahangos vagy endoszkópos eljárások során. Az anesztéziát és az anesztéziát megelőző vizsgálatokat, intravénás katéterizációt, premedikációt, ET intubációt, indukciót, fenntartást, felügyeletet stb. elsősorban felelős klinikus által szigorúan felügyelt hallgató végzi. A sebészeti gyakorlat során a hallgatók gyakorlati munkája preoperatív tulajdonosi tájékoztatásból, az eljárás előzetes megbeszéléséből, bemosakodásból, asszisztenciából, varrásból és posztoperatív felügyeletből áll. A hallgatók éjszakai műszakokat teljesítenek a Kisállatklinika és a Lóklinika intenzív osztályán, és teljes mértékben részt vesznek a sürgősségi és kritikus ellátásban. A hallgatók által végzett klinikai nyilvántartás csak felelős munkatárs felügyelete alatt engedélyezett.

Kiemelt szerepet játszik a gyakorlati oktatásban a 11. gyakorlati szemeszter, amikor a hallgatók klinikai blokkokat tölthetnek az ÁTE által elismert és jóváhagyott szakembereknél akár Magyarországon, akár (különösen angolul beszélő hallgatók) külföldön.

A klinikai pályakezdési jártasság gyakorlatok során történő elsajátításának alapvető bizonyítéka a Logbook, amelyben a hallgatóknak be kell mutatniuk, hogy a tanári kar egy tagjának felügyelete alatt elsajátították a dokumentumban előírt készségeket.

A rotációban részt vevő hallgatókkal dolgozó klinikai dolgozóknak nagy a felelőssége, hogy kiegyensúlyozott, ugyanakkor professzionális környezetet biztosítsanak a számukra, ahol el tudják mélyíteni a klinikai rotációk és/vagy műszakok során megszerzett ismereteket, készségeket és anyagokat. Az aktív klinikai nap a csapattal folytatott kerekasztalos egyeztetéssel kezdődik, ahol a várható ügyfelekről, eljárásokról és feladatokról beszélnek. Az esetek folyamatos egyeztetése a diagnosztikai/kezelési folyamat részét kell, hogy képezze, ahol a hallgatóknak lehetősége van kérdéseket feltenni vagy megfogalmazni az aggodalmaikat. Szintén létfontosságú része a klinikai oktatásnak a differenciáldiagnózis magyarázata és a problémalisták létrehozása. A nap végén a hallgatókat arra bátorítják, hogy otthon nézzenek utána a betegségeknek, és a következő nap ki lehet őket kérdezni, hogy megerősítsék a megszerzett ismereteket. Ha a tulajdonossal folytatott megbeszélés magyarul történik, az információkat az állatorvosok mindig összegzik az angol nyelvű hallgatók számára.

5.4. szabvány: Az egészségügyi nyilvántartásnak átfogónak kell lennie, és hatásos visszakereső rendszerben kell vezetni (lehetőleg elektronikus betegnyilvántartó rendszerben), hogy hatékony támogatást nyújtson a VEE oktatási, kutatási és szolgáltatási programjai számára.

Az ÁTE kétnyelvű (magyar és angol) elektronikus betegnyilvántartó rendszerszoftvert használ (Doki for Vets) A hálózatnak minden klinika és a Patológiai Tanszék is a része. A rendszer képes felvenni és visszakeresni a betegadatokat, működtetni a várólistát, kezelni a különböző szakterületek időpontjait és a diagnosztikai eredményeket, és a laboratóriumi eszközökhöz kapcsolódik, így a kliensnek melléklettel ellátott közvetlen e-maileket lehet küldeni. A jelentések a patológiai eredményeket is tartalmazzák. A rendszert nagyrészt a munkatársak használják, bár a hallgatók is beléphetnek, és állatorvosi felügyelet alatt használhatják. A rendszer lehetővé teszi a hallgatók számára az időpontok listája, a betegleírás, az eddigi nyilvántartás, valamint az esetek leleteinek ellenőrzését, hogy felkészülhessenek a Logbook-készségeik gyakorlására. A Doki for Vets diagnosztikai képalkotási szoftver (pl. Radiant) kezelésére is képes, így a dolgozók és a hallgatók radiográfiai vagy CT-képeket tudnak megjeleníteni. Az adatokra egyszerűen lehet keresni a visszamenőleges vizsgálatokat és a doktori disszertációt támogató számos paraméter alapján. A rendszer a számla tételeit a klinikai díjak listája alapján generálja.

Megjegyzések az 5. Fejzettel kapcsolatban

Egy megállapodásnak köszönhetően az ÁTE lótetemeget kap a rendőrségtől, és ez jelentősen megnövelte az esetek számát.

A tulajdonosok gyakran ajánlják fel társállatok tetemeit ingyenesen oktatási célból.

Folyamatos vita övezi az állatvédelem és az élőállatokon végzett gyakorlati képzés közötti ellentmondást.

Az elmúlt években sokat változott az esetek száma, mert a lezárás alatt a gyakorlati képzést a következő szemeszterre halasztották.

A hallgatók javaslatainak megfelelően a készségfejlesztési laboratóriumot folyamatos tanári és hallgatói felügyelet alatt működtetik, hogy tiszteletben tartsák az állatvédelmi elveket, és elősegítsék a hallgatók önálló tanulási tevékenységeit a klinikai gyakorlat területén.

A Haszonállat-gyógyászati Klinika egyetemen belüli klinikai munkája korlátozott, mert a betegségmentes (IBR, BVD, enzootikus leukózis stb.) állományokkal rendelkező gazdák fertőzés kockázata miatt nem akarnak állatokat hozni a klinikára. Az egyetemen belüli haszonállatesetek alacsony számát a mobil klinika tevékenysége kompenzálja, valamint ütemezett gyakorlati képzések céljából állatokat vásárolnak (pl. várandós teheneket vagy juhokat).

Javaslatok az 5. Fejzettel kapcsolatos fejlesztésekre

A felújítás befejezését követően több egzotikusállat-esetre lehet számítani.

6. Fejezet

Tanulmányi erőforrások

6. Fejezet. Tanulmányi erőforrások

6.1. szabvány: A csúcsszínvonalú tanulmányi erőforrásoknak megfelelőnek kell lenniük az állatorvosi oktatás, a kutatás, a szolgáltatások és a továbbképzés támogatásához. Amikor a tanulmányi programot több nyelven biztosítják, a tanulmányi erőforrásoknak minden használt nyelven elérhetőnek kell lenniük. A tanulmányi erőforrásokhoz történő időbeli hozzáférés, legyenek bár nyomtatottak, elektronikusok vagy egyébek, elérhető kell, hogy legyen a hallgatók és a dolgozók, valamint adott esetben az érintettek számára. Az alapképzésen részt vevő hallgatóknak meg kell tanítani a bibliográfiai keresés csúcsszínvonalú eljárásait, valamint a hozzáférést kell biztosítani az adatbázisokhoz és tanulmányi erőforrásokhoz.

Az ÁTE stratégiai célja biztosítani, hogy a hallgatók és a munkatársak folyamatosan hozzáférjenek a szükséges magas szintű tanulmányi erőforrásokhoz, beleértve az oktatási anyagokat, könyveket, folyóiratokat és adatbázisokat. Az ÁTE a könyvtáron keresztül mindenki számára távoli és helyi hozzáférést biztosít az elektronikus és papíralapú erőforrásokhoz (könyvek, előadásjegyzetek, folyóiratok stb.). WiFi teszi lehetővé azt internetes hozzáférést, és az egész campuson elérhető az Eduroam hálózat. VPN-szolgáltatással az ÁTE elektronikus tanulmányi erőforrásai az egyetem minden polgára számára otthonról is elérhetők. Az ÁTE által fenntartott e-learning rendszer (<https://elearning.univet.hu/>) és a tudástár (huveta.hu) széleskörű hozzáférést kínál az elérhető tanfolyami anyagokhoz és dokumentumokhoz. A publikálandó jegyzetekhez fűzött megjegyzések és a vonatkozó javaslatok kiértékelése formájában az OB segítséget nyújt a könyvtárnak, a Tudományos és Innovációs Bizottság (TIB) pedig segít a könyvtárnak a stratégiája kialakításában és a tudománypolitikája támogatásában.

A tanév előtt az első éves hallgatóknak szervezett tanévkezdeti tájékoztató során az elsőévesek a könyvtár rendelkezésre állására és szolgáltatásaira vonatkozó információkat tartalmazó hallgatói útmutatót kapnak, és a Neptun rendszeren is található információk. A szemeszter első hónapjában minden elsőéves bevezető könyvtárórán vesz részt, ahol a rendelkezésre álló szolgáltatásokról és erőforrásokról, az alapvető keresőfunkciókról és online segítőeszközökről tanulnak. A hivatalos képzéseken felül a könyvtár kérésre azonnali nem hivatalos képzéseket is tart a könyvtár használatáról, valamint a keresőmotorok és elektronikus adatbázisok használatáról. Az informatikai csoport kezeli az esetlegesen felmerülő informatikai problémákat, és segít a megoldásukban. Az állatorvosi mintatanterv szerint a könyvtárosok által tartott, szakdolgozat írására vonatkozó képzés minden 4. éves hallgató számára kötelező.

Az egyetemi könyvtár beszerzési stratégiájának és költségvetésének alapját a tanárok és hallgatók igényei képezik, összhangban a beszerzési szabályokkal. Az egyetemi könyvtár komoly beruházást igénylő beszerzései (pl. elektronikus folyóiratok előfizetései) a TIB támogatásával és beleegyezésével történnek. A könyvtár a beszerzéseket minden esetben a gyűjtési szabályok szerint szervezi meg, különös tekintettel a hallgatók, egyetemi tanárok, kutatók és szakemberek aktuális igényeire. Minden nyomtatott és elektronikus folyóirat és könyv igénylése és beszerzése az egyetemi könyvtáron keresztül történik, és az ily módon beszerzett dokumentumok az egyetem gyűjteményébe kerülnek (15. ábra).

A könyvtár rendszeresen megosztja a rendelkezésre álló tanulmányi erőforrásokkal kapcsolatos információkat a webhelyén, a Facebook- és Instagram-oldalain. Az olvasóteremben található könyvek több mint 92%-a kölcsönözhető. Az egyetem minden polgára az elektronikusan előfizetett könyvekhez és folyóiratokhoz otthonról is hozzáférhet VPN-en.

15. ábra Tanulmányi erőforrások PDCA-ciklusa

6.2. szabvány: A dolgozóknak és a hallgatóknak teljes helyszíni hozzáféréssel kell rendelkezniük egy képzett könyvtáros által vezetett felsőoktatási könyvtárhoz, egy informatikai szakember által vezetett informatikai egységhez, egy e-learning platformhoz, valamint minden releváns emberi és fizikai erőforráshoz, amely ahhoz szükséges, hogy a dolgozók oktatóanyagokat fejlesszenek ki, és a hallgatók használják őket.

A megfelelő elektronikus információk, adatbázis és egyéb intranetes erőforrások egyszerűen hozzáférhetők kell, hogy legyenek a hallgatók és a dolgozók számára mind az VEE alaplétesítményeiben vezeték nélküli kommunikációval (WiFi), mind a VEE-n kívülről szolgáltatott biztonságos kapcsolaton, pl. virtuális magánhálózaton (VPN).

Az ÁTE-hez tartozó Hutýra Ferenc Könyvtár, Levéltár és Múzeum Magyarország egyetlen nyilvános állatorvosi és állategészségügyi könyvtára. A könyvek és folyóiratok széles választékával rendelkezik magyar nyelven, valamint az egyetem fő nyelvein, beleértve az angolt és a németet. A könyvtár felhasználói számára számítógépek, nyomtatók és szkennerek állnak rendelkezésre (https://konyvtar.univet.hu/?page_id=34&lang=en).

A könyvtárban 5,5 TMD-számú MSc-fokozattal rendelkező könyvtáros dolgozik, és a könyvtárat könyvtárigazgató vezeti. Munkájukat három támogató dolgozó segíti.

Az olvasóterem heti 48 órában van nyitva hétfőtől péntekig a szorgalmi és vizsgaidőszak alatt. Az Equus klub tanulószobájának nyitvatartása 7.00–22.00 (a részleteket a 6.3. szabvány tartalmazza).

Éves költségvetés (€)	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
	279.283	215.630	261.154	252.022

A könyvtár a campuson található a D épületben. Teljes alapterülete 1133 m², amelyből 600 m² az olvasóterület. Az olvasóterületen 106 ülőhely, a tanulószobában pedig 90 ülőhely van. A fő olvasóteremben összesen 15 számítógép és kb. 50 aljzat áll a hallgatók rendelkezésére.

A könyvtári katalógusban a Liberty könyvtárkezelő rendszer nyílt nyilvános hozzáférésű katalógus-szinterfészen (OPAC) keresztül lehet keresni.

Majdnem minden tanszéknek is van saját könyvtára. A fő könyvtár felelős a tanszéki könyvtárak anyagainak megrendeléséért, beszerzéséért és anyagfeldolgozásáért, így minden új kötet a könyvtár OPAC-jának részét képezi. Naprakész listával rendelkezik minden leánykönyvtár készletéről, és rendszeresen ellenőrzi a tanszékek anyagait (leltározás). A könyvek a laboratóriumokban használt néhány kézikönyv kivételével a tanszékektől is kölcsönözhetők. A tanszékektől anyagokat igénylő hallgatók vagy más könyvtárak igényüket a központi könyvtáron keresztül adhatják be, amely együttműködik a tanszékekkel a könyvtárak közötti vagy hallgatói kölcsönzésben.

Az informatikai részleg 11 alkalmazottal rendelkezik, amelyek közül kettő oktatótechnikus, három pedig személyes oktatásban segítséget nyújtó szakinformatikus. Az e-learning-támogatást három szerződéses személy biztosítja. Négy alkalmazott felel az egyetem hálózati és szerverinfrastruktúrájáért. Az informatikai részleg szolgáltatásokat és támogatást biztosít a hallgatók és egyéb alkalmazottak számára, beleértve egy online hibakezelő rendszert, valamint távoli segítségnyújtást a hallgatóknak telefonon, online vagy személyesen. Az ÁTE 1500 digitális végponttal, 700 klienssel és 110 nyomtatóval rendelkezik. A könyvtárban nagy kapacitású nyomtatót telepítettek a hallgatók számára. A fő campus WiFi-lefedettsége teljes, és 140 hozzáférési pontot tartalmaz. Ezen felül 35 ilyen pont van a kollégiumban és 15 az üllői campuson. A hallgatók ezen a WiFin keresztül érhetik el az Eduroam hálózatot.

Az ÁTE minden alkalmazott és hallgató számára teljes Microsoft 365-licencet biztosít. Ez a licenc az Office minden alkalmazását tartalmazza mobilra és asztali gépre, és egy hivatalos egyetemi e-mail-címet kapnak, amelyet a Microsoft Outlooktal tudnak használni. Ennek a licencnek a fő előnye, hogy a tanárok és a hallgatók modern és hasznos szoftverprogramokat használhatnak az oktatási környezetben (pl., OneNote, Microsoft Teams, OneDrive felhőtár). A 13 nagy egyetemi előadótermet úgy tervezték, hogy hibrid oktatást biztosítson azáltal, hogy egyszerre történik az élő előadás és az élő internetes adás. Az anatómiai előadóteremben élő adást lehetővé tevő háromdimenziós vetítőrendszer végzi az anatómiai tárgyak vetítését és hallgatókkal történő megosztását tanítás közben. Ez a rendszer új perspektívát biztosít a bemutatókhoz, miközben „láthatóbbá” és megérthetőbbé teszi az állatorvosi anatómiát. Azok a hallgatók, akik nincsenek személyesen jelen, online hozzáféréssel rendelkeznek az előadásokhoz. Minden előadást rögzítenek, és a hallgatók az egyetem e-learning-rendszerében később megnézhetik. A könyvtár által biztosított online folyóiratok és adatbázisok a campuson kívülről VPN-szolgáltatáson keresztül érhetők el. A hallgatók és alkalmazottak regisztrációt követően férhetnek hozzá. Az ÁTE-n 85 PC-vel felszerelt négy számítógépes laboratórium van, és vizsgaidőszakban 180 további elektronikus vizsgalaptop érhető el három előadóteremben, amelyek lehetővé teszik a digitális vizsgát.

Az ÁTE alkalmazottai és hallgatói egyetemi e-mail-címmel rendelkeznek, és a hallgatók Neptun-azonosítóval is, amely lehetővé teszi az egyetem információs hálózatának használatát (Moodle, MS Teams stb.).

6.3. szabvány: A VEE-nek szabad hozzáférést kell biztosítania a hallgatók számára a tanulmányi erőforrásokhoz, internethez és belső oktatási erőforrásokhoz, valamint az eljárások-

hoz kapcsolódó készségekhez szükséges berendezéseket (pl. modellek). Ezeknek az erőforrásoknak a használatának összhangban kell állnia a pedagógia környezettel és a programon belüli tanulási eredményekkel, és mechanizmusokat kell kínálnia a tanulmányi erőforrások változásaihoz kapcsolódó oktatási érték felmérésére.

2022 végén a könyvtár gyűjteménye 66.072 dokumentumból (pl. könyvek, kiadványok) és több mint 30.000 folyóiratból állt. Jelenleg közel 5000 aktuális elektronikus folyóirat és 42.000 e-könyv biztosít hozzáférést a legújabb tudományos eredményekhez. A rendelkezésre álló anyagok körülbelül 15%-a az állatorvos-tudományhoz vagy más rokon területekhez kapcsolódik. A könyvtár adatait a 6.1. melléklet tartalmazza.

Az ÁTE a hallgatók adatait a Neptun rendszerben tartja nyilván. Ebben a rendszerben lehet a hallgatókat tájékoztatni a tárgyszinten elért eredményeikről, valamint az általános tanulmányi szintjükről, és kapcsolatot tartani mindkét irányban a tanárokkal. Az elmúlt három tanév során az ÁTE megnövelte a digitális platformok számát és rendelkezésre állását. Három digitális felület érhető el: Moodle, Unipoll (a Neptun része) és Teams (az MS Office része), valamint az ÁTE intranetes helye, amelyen keresztül a hallgatók olyan oktatási anyagokhoz férhetnek hozzá, mint az előadások jegyzetei, digitális tankönyvek, rögzített és közvetített előadások, e-learning-anyagok és vizsgák. Az elsődleges és legtöbbet használt platform a Moodle, amelyen a hallgatók önállóan tudnak tanulni. Ezzel a szolgáltatással online dokumentumokat lehet tárolni és megosztani, és a tanárok is meg tudják osztani a felméréseket a hallgatókkal. Az MS Teams szolgáltatást elsődlegesen az elméleti előadások rögzítésére és közvetítésére használják. A rögzített előadások videón vagy felhőszolgáltatáson bármikor elérhetők a hallgatók számára. A Neptun Unipoll szolgáltatás az egyik legmegfelelőbb platform a dolgozatok íratására és a vizsgáztatásra. Mind a Moodle, mind a Neptun Unipoll azáltal teszik lehetővé az önálló tanulási folyamatot, hogy lehetővé teszik az elsajátítandó anyagok gyakorlását és az utólagos kérdések megválaszolását. Ezekkel a szolgáltatásokkal lehetőség van a hallgatók ismereteinek ellenőrzésére és kiértékelésére. Az ÁTE a fenti platformok segítségével szintén lehetővé teszi a hallgatók számára a klinikai esetek esettanulmányokon keresztül történő utólagos tanulmányozását. A hallgatók minden rögzített képhez az ÁTE belső hálózatán férhetnek hozzá. A világjárvány alatt bevezették az esetközpont-szolgáltatást (3D Hitech), hogy lehetővé tegyék az online szövettani oktatást. A szolgáltatás a hallgatók számára érhető el, és saját maguk tanulmányozhatják az oktatási anyagokat. Az ÁTE a hallgatók megfelelő önálló tanulásának biztosítása céljából komoly informatikai beruházásokat eszközölt, hogy lehetővé tegye az olyan szolgáltatásokat, mint az előadások rögzítése és online elérhetővé tétele.

A KÁSL a fő campuson van, a Nádaskay teremben. Az LKL és a HKL tevékenységeket az üllői kihe-lyezett létesítményben végzik. A laboratóriumok oktatási kapacitásának kihasználása és maximalizá-lása érdekében háromféle tevékenység van. (1) A manuális készségek gyakorlását igénylő kisállat-, ló- vagy haszonállat-gyógyászat tárgyak ütemezett klinikai száraz laboratóriumait az érintett egye-temi munkatárs felügyelete alatt szervezik és tartják a készségfejlesztési laboratóriumokban. (2) A hallgatók felé meghirdetett tematikus manuális workshopokat szintén a KÁSL-ben tartják. Ezeket a hallgatói demonstrátorokkal együtt dolgozó készségfejlesztési laboratórium igazgatója szervezi. Az ilyen készségfejlesztési laboratóriumi workshopokat szintén egy egyetemi munkatárs felügyeli, aki az adott terület szakembere. (3) A hallgatók rendelkezésére álló idő többi részét időpontrendszer alapján ütemezik, amelyben a hallgatók a demonstrátorcsapat felügyelete alatt használhatják a labo-ratórium manuális létesítményeit (lásd még 4.2. szabvány).

Megjegyzések a 6. Fejezettel kapcsolatban

A korábban beszerzett informatikai technológiáknak köszönhetően az ÁTE folyamatosan tudott dol-gozni a COVID-19-lezárás alatt. A világjárvány lendületet adott az ÁTE informatikai infrastruktúrá-

jának gyors fejlesztésére.

Az ÁTE rendkívül fejlett informatikai és digitális infrastruktúrával rendelkezik, amely lehetővé tette minden előadás és a legtöbb gyakorlati képzés rögzítését. A hallgatók a vizsgaidőszak végéig nézhetik (és hallgathatják) meg a rögzített anyagokat, hogy jobban felkészüljenek a vizsgáikra.

Emelték a laptopok számát, és jelentősen megnövelték a vizsgaidőszak alatt rendelkezésre álló írásbeli vizsgahelyeket.

Javaslatok a 6. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

A készségfejlesztési laboratóriumok (ún. skills labs) további fejlesztését és integrációját tervezik.

7. Fejezet

**Hallgatók felvétele,
előrehaladása és jóléte**

7. Fejezet.

Hallgatók felvétele, előrehaladása és jóléte

7.1. szabvány: *A VEE a hallgatói „életciklus” (pl. felvétel, előrehaladás és tanúsítás) minden fázisát lefedő előre meghatározott és kiadott szabályzatokat köteles következetesen alkalmazni. A VEE a felvétellel kapcsolatban az oktatási program minden szempontját lefedő pontos és teljes információkat köteles kiadni a potenciális belföldi és külföldi hallgatókat megcélzó minden hirdetésben.*

Egyértelműen meg kell hirdetni a más VEE -el fennálló hivatalos együttműködést.

A hallgatók felsőoktatási életének minden szempontjáról a Felvételi Eljárásrend (FER), a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) és a kimenő kompetenciák dokumentuma rendelkezik, amelyek mindegyike elérhető a honlapon. Az ÁTE több információs csatornán tájékoztatja a potenciális hallgatókat az előre meghatározott elvárásokról, ami az összetett szabályok kivonatát is belefoglalja. Minden szükséges adat három nyelven elérhető a webhelyen (<https://univet.hu/en/education/admission/>), és az ÁTE rendszeresen nyílt napokat szervez. Ezen felül vezetett egyetemi bemutató körtúrákat is szervezünk egyedi kérésre. Ezek az események általános betekintést adnak az állatorvosi szakmáról, a pályalehetőségekről, a tantárgyakról és a felvételi követelményekről, valamint megválaszoljuk a felmerülő kérdéseket. Az ÁTE felsőoktatási börzéken vesz részt, jelen van a közösségi médiákban, és a munkatársak középiskolai látogatásokat szerveznek. A következő hivatkozáson felvételre vonatkozó információk érhetők el diákbarát formában: <https://www.vethungary.com/>.

Potenciális hallgatóink számára magyar és angol nyelven kínálunk előkészítő tanfolyamokat (<https://univet.hu/en/education/admission/online-preparatory-program/>). Ezeknek célja, hogy biztosítsák a sikeres felvételi vizsgához szükséges általános szakmai ismereteket, valamint felkészítse őket az egyetemi hallgatói életre. Az ÁTE fő célja, hogy motivált, elkötelezett, céltudatos hallgatókat találjon, akik egyértelműen állatorvosként látják az életüket, és készek vállalni a kihívást, amely az állatorvosi képzés, valamint később a szakmában várja őket.

A lehető legjobb potenciális hallgatók elérése céljából az ÁTE egy toborzóvállalattal is szerződött, amely közvetlenül az NRH-val áll kapcsolatban. A toborzóvállalat évente visszajelzést nyújt számunkra, és folyamatos kétirányú információcsere során keressük a legjobb jelentkezőket.

Az elsőéves hallgatók felvételéhez és a szemeszter kezdetéhez kapcsolódó minden információ megtalálható a TO weboldalán (<https://univet.hu/en/education/students-secretariat/first-steps-of-our-freshmen/>). Amellett, hogy az információk online elérhetők, a hallgatók nyomtatott hallgatói útmutatót kapnak, amely a egyetemi életükkel kapcsolatos minden elengedhetetlen információt tartalmaz.

7.2. szabvány: *A felvett hallgatók számának meghatározása során tekintettel kell lenni a VEE számára elérhető olyan erőforrásokra, mint a dolgozók, épületek, berendezések, egészséges és beteg állatok, valamint állati eredetű anyagok.*

7.2.1. táblázat A VEE által felvett új állatorvosi hallgatók száma

Hallgatók típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Térítésmentes hallgatók	116	118	121	118
Térítésköteles hallgatók	297	292	245	278
Összesen	413	410	366	396

7.2.2. táblázat A VEE-nél regisztrált első diplomás állatorvosi hallgatók száma

Program éve	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Első év	380	373,5	326,5	360
Második év	338,5	293	358,5	330
Harmadik év	204	304,5	297	268,5
Negyedik év	287,5	278	249,5	271,7
Ötödik év	279,5	250	210	246,5
Hatodik év	110,5	104,5	118	111
Összesen	1600	1603,5	1559,5	1587,7

7.2.3. táblázat Évente diplomát szerző állatorvosi hallgatók száma

Hallgatók típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Térítésmentes hallgatók	79	104	109	97
Térítésköteles hallgatók	142	109	121	124
Összesen	221	213	230	221

7.2.4. táblázat Állatorvosi tanulmányok átlagos időtartama

Időtartam	2023/2022-ben diplomázott hallgatók %-a*
+ 0**	79,2%
+ 1 év	16,7%
+ 2 év	3,2%
+ 3 vagy több év	0,9%

** A tanulmányok teljes időtartama megfelel a programévek minimális számának (pl. 5 vagy 6 év)

7.2.5. táblázat A VEE-nél regisztrált doktori hallgatók száma

Programok	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Gyakornokok	9	9	9	9
Rezidensek	4	2	1	2
PhD-hallgatók	87	73	71	77
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0

7.3. szabvány: Egyértelműen meghatározott, következetes, védhető, diszkrimináció- és elfogultságmentes kiválasztási és előrehaladási kritériumokra van szükség, amelyek figyelemmel vannak arra, hogy a felvett hallgatók idővel az állatorvosi szakmában akarnak elhelyezkedni. AZ ÁOKI rendszeresen köteles felülvizsgálni és átgondolni a kiválasztási folyamatot, biztosítandó, hogy megfelelő legyen ahhoz, hogy a hallgatók sikeresen elvégezzék a programot. Ha a kiválasztási folyamatokról más hatóság dönt, rendszeres visszajelzést kell kapnia az ÁOKI-től.

Megfelelő képzést kell biztosítani a kiválasztási folyamat érintetteinek (beleértve az időszakos ismétlőképzéseket), biztosítandó, hogy a jelentkezők kiértékelése méltányosan és következetesen történjen.

Az ÁTE megfelelő előképzettséggel, állatorvos-tudományok elsajátításához, valamint használatához komoly motivációval rendelkező magyar és nemzetközi jelentkezőket keres. A felvételhez a hallga-

tóknak felvételi vizsgán kell megfelelniük. A felvételi vizsga célja a felsőoktatási tárgyakhoz kapcsolódó kompetenciák ellenőrzése (biológia és kémia). Az ÁTE FER-jének alapját a felsőoktatásra vonatkozó magyar jogszabályok képezik.

A magyar középiskolai oktatásból érkező hallgatóknak az országos felvételi rendszeren keresztül kell jelentkezniük, a felvételi vizsgát pedig az országos Oktatási Hivatal szervezi (emelt szintű kémia- és biológiaérettségi szükséges). A felvételi eljárás intézményi folyamatait a TO felügyeli és koordinálja a oktatási rektorhelyettes felügyelete alatt. A jelentkező a döntés ellen hivatalos keresetlevelet nyújthat be az országos Oktatási Hivatalnak.

A Marek József Ösztöndíj olyan program, amelyet magyar hallgatók számára vezettek be 2021-ben, és amelynek középpontjában a haszonállatok állnak. Ha egy hallgatót térítéskötelesen vettek fel, az MJA-nál jelentkezhet a Marek József Ösztöndíjra. A jelentkezésre, követelményekre és meghirdetésre vonatkozó információk a honlapon találhatóak. A felvételi kritériumok ugyanazok, mint a szokásos jelentkezőkre vonatkozók, de a Marek József Ösztöndíj keretében támogatott hallgatóknak vállalnia kell, hogy a diploma megszerzése után legalább 10 éven keresztül a haszonállatok, élelmiszer-biztonság és -minőség vagy állatorvosi igazgatás területén fognak dolgozni.

A nemzetközi hallgatók közvetlenül az ÁTE-nél jelentkezhetnek. A felvételi eljárásra szintén a FER-ünk vonatkozik, felügyeletét pedig a Felvételi Bizottság (FB) irányításával az ÁTE látja el. A felvételi folyamat során megvizsgáljuk, hogy a külföldi hallgató előzetes képesítése elegendő-e a magyar oktatási rendszerhez, és hogy előreláthatólag meg tudja-e szerezni a diplomát az egyetemünkön. Az angol képzés esetében a felvételi vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. A felvételi vizsga írásbeli része egy kémiát, biológiát és angolt felölelő számítógépes vizsga, amelynek kiértékelése automatikusan történik, és az eredményeket szükség szerint manuálisan is át lehet tekinteni. A szóbeli rész személyesen vagy az MS Teams rendszerünkön keresztül történik. A vizsgáztató mindig az ÁTE egy tanára, aki az NRH vagy egy rangidős vizsgáztató által tartott többlépcsős négyszemközti oktatáson vett részt. Az oktatás végén az újonnan kinevezett vizsgáztató számos felügyelt felvételi vizsgát tart, teljesítményét pedig a videófelvétel ellenőrzésével (ha van) még ezt követően is nyomon követik. A szóbeli vizsgákat minden esetben előre meghatározott kritériumok alapján folytatják le, biztosítandó, hogy a jelentkező elegendő általános állatorvosi működési ismerettel rendelkezzen biológiából és kémiából, összefüggően képes legyen kifejtetni az ismereteit, rendelkezzen angol nyelvi készségekkel és motivációval. Szintén vizsgálják, hogy megelőző tanulmányai megfelelnek-e a tantervünknek. A szóbeli vizsgákat rögzítik, és az FB tagjai az írásbeli és szóbeli eredmények alapján közösen döntenek el, hogy felvegyék-e a hallgatót, miközben különösen odafigyelnek a jelentkező hallgatók által beadott dokumentumok kiértékelésére.

A német képzés esetében a német rendszerhez hasonló rendszer működik. A német programunkra történő felvétel alapját a jelentkező érettségi eredményei képezik, különös figyelemmel a szakmai tárgyakra (biológia, kémia) és az érettségi átlagára. Ha a hallgató készségét nem lehet ily módon felmérni, az angol nyelvű hallgatóknak kifejlesztett felvételi rendszerbe kerül.

Mivel a felvételt az NRH szintjén szervezik, a fellebbezéseket közvetlenül az ÁTE rektorának lehet küldeni, aki (önállóan vagy bizottságban) felülvizsgálja a kérdéses hallgató felvételi eljárását.

A diszkrimináció bármely formájának elkerülése érdekében minden potenciális hallgató jelentkezhet az ÁTE-re. Ugyanakkor a jelentkezőnek egészségügyi bizonyítvány birtokában kell lennie az állatorvosi tanulmányokra történő jelentkezésre való megfelelőségről és egészségi állapotáról. A magyar jelentkezők esetében a tanúsítványt foglalkozás-egészségügyi szakemberek adják ki, míg a nemzetközi hallgatók üres tanúsítványmintát tölthetnek le, amelyet az országukban működő egészségügyi szakember tölthet ki. Az FB egyénileg vitatja meg és értékeli ki az inkonkluzív tanúsítványokat.

A jelentkezési kritériumokat webhelyünk és hivatalos kiadványunk tartalmazza (internetes és nyomtatott): <https://univet.hu/en/education/admission/application-and-admission-requirements/>

A felvételi eljárást követően a hallgatók az eredményeiket e-mailben kapják meg. Sikeres jelentkezés esetén az e-mail hasznos információkat tartalmaz a következő lépésekről, hogy segítse a hallgatókat

az átállásban. Sikertelen jelentkezés esetén az e-mail tartalmazza a fő okokat (pl. elégtelen tudás bármelyik tárgyban).

A felvett hallgatók számát évente felülvizsgálják a hallgatók, tanárok és klinikusok visszajelzése alapján, és a szenátus véglegesíti. A fő tényezők az oktatókórházaink kapacitása és a kilépő hallgatók várható száma. A szám körülbelül 160 magyar, 140 angol nyelvű és 120 német nyelvű hallgató (az utóbbi jelentősége alacsonyabb, mert a német tantervünk az első két évben csak az alaptárgyakat tartalmazza). Az elkövetkező évek során nem várható nagy változás az ÁTE által felvett új hallgatók számában.

7.4. szabvány: Egyértelmű szabályzatok és eljárások kell, hogy vonatkozzanak a fogyatékos-sággal vagy betegségekkel élő jelentkezők értékelésére és adott esetben programba történő bevonásába, figyelembe véve azt a követelményt, hogy mire megszerzi a diplomát, minden hallgatónak eleget kell tennie az ESEVT szerinti pályakezdési jártasságoknak.

Az ÁTE-n a fogyatékos-sággal élő hallgatók száma nagyon alacsony, de folyamatosan növekszik. Legtöbbjük pszichológiai fejlődési és tanulási rendellenességgel rendelkezik (általában diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia). Minden jogszabály által előírt támogatás garantált, és az ÁTE-n egy bizottság is van, amely segíti a speciális igényű hallgatókat, valamint hallgatói igények alapján meghatározza a támogatás és kedvezmények körét.

Számos tanulástámogatási szolgáltatást vezettek be a fogyatékos-sággal élő hallgatók számára, mint például a demonstrátori rendszer, a mentális egészségügyi program, valamint segítség a mindennapi adminisztráció és kommunikáció során, amelyet a TVSZ tartalmaz.

A fogyatékos-ságot megerősítő szakvélemény eredményei alapján a fogyatékos-sággal élő hallgatók kérésére az ÁTE a tantervtől és/vagy vizsgakövetelményektől részben eltérő követelményeket fogalmazhat meg. A hallgatók számára nyújtott segítség fő lehetőségei:

- egyéni konzultációs lehetőségek biztosítása,
- legalább 30%-kal hosszabb felkészülési idő biztosítása vizsgák előtt,
- legalább 30%-kal hosszabb vizsgaidő biztosítása, szükség szerint további szünetekkel,
- írásbeli vizsgalehetőség szóbeli vizsga helyett és fordítva,
- további vizsgalehetőség biztosítása a többi hallgatótól elkülönítve,
- a kérdés több alkalommal történő feltétele vagy megismétlése, bonyolult kérdések alegységekre bontása, segítség az elvárások és kérdések pontosításában,
- személyi asszisztens biztosítása az intézményi adminisztrációhoz.

Továbbá az oktatási módszertannal kapcsolatos új kötelezően választható tantárgyak segítik a mindennapi élethez kapcsolódó készségeik fejlesztését (tanulási stratégiák és technikák az egészségügyi képzésben, mindennapi élethez kapcsolódó készségek állatorvosok számára).

7.5. szabvány: Az előrelépéshez kapcsolódó döntések (többek között felsőoktatási előrelépés és szakmai gyakorlati megfelelés) alapjának konkrétoknak, és a hallgatók számára elérhetőnek kell lennie. A VEE-nek bizonyítékkal kell szolgálnia arra, hogy olyan mechanizmusokat valósított meg, amelyekkel azonosítja és biztosítja a korrekciót és megfelelő támogatást (beleértve a kizárást) a nem megfelelően teljesítő hallgatóknak.

A VEE-nek olyan mechanizmusokkal kell rendelkeznie, amelyekkel felügyeli a lemorzsolódást és előrehaladást, képesnek kell lennie szükség szerint válaszolni és módosítani a felvételi kiválasztási kritériumokat (ha az országos jogszabályok vagy az egyetemi szabályok lehetővé teszik), és támogatni a hallgatókat.

A hallgatók várható előrehaladását a TVSZ szabályozza. Ezeket az információkat, amelyek a webhelyünkön is elérhetők, világosan kommunikálják a TO dolgozói és a peer-mentoring programunk

(SAM-buddy). Az első éves hallgatók integrációját a HÖK által szervezett számos program támogatja. A felvett hallgatóknak elsőéves-találkozót szerveznek, amelyet a szeptember elején tartott gólyatábor követ, majd pedig a szemeszter első hetén a gólyahét. Ezekon a programokon az idősebb hallgatók – oktatói együttműködéssel – változatos programok és tartalmas előadások keretében megpróbálnak a sikeres évekhez szükséges minél több információt átadni.

A TO dolgozói szintén segítik az idegen hallgatók integrációját azáltal, hogy folyamatos kapcsolatot tartanak, valamint a felvételtől kezdve különféle csapatépítő és szabadidős programokat szerveznek (gólyahét, utána szemeszterenként 3-4 program). A tanév megkezdésének elősegítése céljából mindig „gólyacsomagot” készítenek (nyomtatott és online).

Az állatorvosi tantervben az egyes tárgyak általában egymásra épülnek, és a hallgatók az adott tárgyat csak akkor vehetik fel az elektronikus tárgykezelő rendszerben, ha az előfeltételeinek megfelelték. Az adott vizsgaidőszak alatt minden egyes tárgy esetében két utóvizsgára van lehetőség, és ha a vizsgák nem sikeresek, a hallgatók még egyszer felvehetik, és abban a szemeszterben is három vizsgalehetőségük van. Elektronikus tanulmánykezelő rendszerünk (Neptun) az oktatási és oktatásszervezési feladatok minden tanulmányi és pénzügyi adminisztrációját, regisztrációját és informatikai teendőjét ellátja.

A nemzetközi tanulmányi programok előfeltételi rendszere ugyanígy működik. Ugyanakkor a hallgatók eltérő előtanulmányi tudása miatt a külföldi hallgatók a tanulmányi előfeltételek teljesítése nélkül is felvehetik az adott tárgyat, de csak azt követően vizsgázhatnak, hogy levizsgáztak a tanulmányi előfeltételnek minősített tárgy(ak)ból. Mivel azonban a tanterv egyes egységei egymásra épülnek, úgynevezett „tűzfalrendszert” kellett bevezetnünk: a hallgatók addig nem kezdenek meg az 5. és 9. szemesztert, amíg sikeresen nem teljesítik az első 4 szemeszter kötelező tárgyait (preklinikai tárgyak), majd az 5–8. szemeszter tárgyait. Továbbá a 11. (gyakorlati) szemesztert csak akkor kezdenek meg, ha a 9. és 10. szemeszter összes kötelező tárgyát sikeresen teljesítették. Azok a hallgatók, akik ezeken a tűzfalakon fennakadnak, egy további inaktív tanévet kapnak további vizsgalehetőségekkel, hogy bepótolják a hiányzó kötelezettségeiket. Az egyetemi képzéssel kapcsolatos személyes és szakmai kihívások leküzdése hatalmas erőfeszítést követel meg a nemzetközi hallgatóktól, ezért az ÁTE az első tűzfal előtt további vizsgaidőszakot kínál, amelyben a 2. éves és inaktív hallgatók 2 további lehetőséget kapnak, hogy sikeresen teljesítsenek az első tűzfal leküzdéséhez szükséges minden tárgyat.

A tanterv ezen fő mérőkövein felül arra bátorítjuk a hallgatókat, hogy az összes szükséges tananyagot tartalmazó e-learning rendszerünk segítségével kövessék a heti előrehaladásukat. A hallgatók itt jelezhetik, ha túl vannak a kisebb fejezeteken/gyakorlatokon, és ezt vizuálisan egy állapotsáv összegzi. Továbbá a hallgatóknak a gyakorlati képzésen személyesen is részt kell venniük, ahol a csoporthoz tartozó oktató nyomon követi a résztvevők előrehaladását, miközben a hallgatót az adott tárgy sikeres elvégzése felé irányítja.

A kimeneti kompetenciákat számítógépes program felügyeli (CBlue; univet.cbluesoftware.com), amelyet az OB és a oktatási rektorhelyettes elsősorban a tanmenet tervezésére használ fel. Ezeket a kompetenciákat a záróvizsga során átfogó módon tesztelik. Az állatorvosi tanulmányok államvizsga-rendszere jelentős átdolgozáson ment át, és a régebbi tárgyspecifikus záróvizsgát (epidemiológia, fertőző betegségek, étel-miszer-higiénia, állatorvosi adminisztráció) összetett záróvizsga váltotta fel. Ennek a célja, hogy átfogó módon felmérjék a kimeneti kompetenciákat, valamint a jövőbeli állatorvosok általános szakmai tudatosságát. A záróvizsgán a bizottság egy szóbeli vizsga alapján felméri a hallgatók általános állatorvosi működési ismereteit és alkalmazási képességeit, valamint a képzési és képesítési követelményekben megfogalmazott kompetenciák elérését.

Az egyes záróvizsgákhoz kapcsolódó elnöki vélemények felmérése hasznos bemenettel szolgál számunkra a tanterv és az egyes tárgyak erősségeinek/hiányosságainak felmérésére. Az eredményeket az intézmények/tanszékek visszajelzéseként használják fel, és a következtetésekről az OB ülésén számolnak be. Ennek köszönhetően az érintett tárgyak felelős tanárai és a tanszékvezetők javíthatják a tárgyak szabályozását és követelményeit.

Az ÁTE folyamatosan felügyeli az egyetemet elhagyó hallgatók adatait, hogy hallgatóinkat a leghatásosabb lépésekkel támogassa, a tanári kart motiválja, tantárgyainkat pedig fejlessze, különös tekintettel az idegen nyelvű tantárgyakra. Az adatelemzés első szintjét a TO végzi. Ez az elektronikus tanulmánykezelő rendszerben tárolt adatok alapján összeállított adatlekérdezéseket eredményez, amely az adatelemzés következő fázisának alapjául szolgálhat. Az ÁTE kilépési beszélgetéseket is szervez a távozó hallgatókkal, hogy jobban megállapítsa a kilépések fő okait. Az eredményeket az OB vitatja meg és értékeli ki. Az elemzést követően a szenátus akcióterveket készít és hajt végre. Mivel a külföldi hallgatók lemorzsolódása a sokféle oktatási háttérükből adódóan magasabb, a legtöbb változás a nemzetközi hallgatókat célozza meg, bár a magyar képzésben résztvevőkre is pozitív hatással van. Az ÁTE-nél a közelmúltban végrehajtott néhány változtatás közé tartozik a mentálhigiénés tanácsadás fejlesztése (támogatási szolgáltatásként), számos témaalapú csoportos foglalkozás a hallgatók számára, valamint egy pedagógiai workshop az oktatók nyitottságának és érzékenységének fejlesztésére.

A felvételi kritériumokat, eljárást és a magyar állami támogatásban részesülő hallgatók számát az ITM határozza meg, a térítésköteles hallgatókét pedig az ÁTE. Az OB-val és az FB-vel folytatott egyeztetést követően a végső döntést a szenátus hozza meg. A részleteket a 7.3. irányelv tartalmazza.

7.6. szabvány: A programból hallgatók bármely okból történő kizárására vonatkozó mechanizmusokat pontosan meg kell határozni.

A VEE döntések elleni fellebbezések kezelésére vonatkozó szabályzatainak átláthatónak és nyilvánosan elérhetőnek kell lenniük, beleértve a felvételt, a felsőoktatásra és az előrehaladásra vonatkozó döntéseket és kizárásokat.

A TVSZ tételesen tartalmazza a hallgatók kizárására vonatkozó konkrét okokat. A kizárás a következő esetekben automatikus:

- ha a hallgatót másik felsőoktatási intézmény vette fel,
- ha a hallgató bejelenti, hogy megszünteti a hallgatói viszonyát,
- ha a hallgató nem tudja folytatni a tanulmányait állami támogatással, és nem kívánja térítéskötelesen folytatni őket,
- ha a hallgató egészségügyileg alkalmatlanná vált a tanulmányai folytatására,
- fizetési hátralékok miatt (a hallgatóval folytatott sikertelen tárgyalást követően),
- fegyelmi döntés nyomán,
- ha a hallgató nem tesz eleget az előrehaladására vonatkozó követelményeknek a TVSZ-ben jelzettek szerint,
- ha a hallgató egymás után harmadszor nem regisztrált a következő felsőoktatási szemeszterre,
- ha a hallgató a felvételét követő négy aktív szemeszter során kevesebb, mint 60 kreditet teljesített,
- ha az első négy aktív szemeszter kombinált kreditindexe 2,00 alatt van,
- ha a hallgató a tantárgy második felvételét követően sem tett sikeres vizsgát,
- ugyanabban a tárgyban az utóvizsgák száma eléri az ötöt,
- ha a hallgató nem képes a számára megadott extra tanév során bármely tüzfal összes tárgyát sikeresen teljesíteni

A hallgatók jogi fellebbezéséről a TVSZ rendelkezik. A hallgató a kommunikációt követő tizenöt napon belül tehet jogi lépéseket az ÁTE döntése vagy lépése ellen. A gyakorlatban a hallgatók a kérésüket a Neptun tanulmányi rendszerben vagy e-mailben adhatják be. Az intézményi fellebbezéseket a Hallgatói Felülbírálati Bizottság kezeli.

7.7. szabvány: A VEE lépéseket köteles tenni a hallgatók fizikális, érzelmi és jóléti igényeinek támogatása céljából. Ez többek között, de nem kizárólag a következőket tartalmazza: tanulmányi támogatási és tanácsadási szolgáltatások, pályafutással kapcsolatos tanácsadás, valamint a hallgatók betegségének, akadályoztatásának és fogyatékoságának kezelését szolgáló méltányos és átlátható mechanizmusok. Ezek közé tartozik az ésszerű változtatások eszközlése fogyatékkal élő hallgatók számára minden vonatkozó egyenlőségi és/vagy emberi jogi jogszabállyal összhangban.

A hallgatói sérelmek (pl. személyi konfliktus vagy zaklatás) kezelése céljából hatásos mechanizmusoknak kell rendelkezésre állnia.

Az ÁTE kis méretéből adódóan az információáramlás nagyon hatékony. Elsődlegesen a TO dolgozói felelnek érte, ahol az adminisztrátorok kezelik a hallgatók ügyeit, és ők biztosítják az összes front és back office szolgáltatást. Az ÁTE az elektronikus tanulmánykezelő rendszerhez (Neptun) koordinátort vesz fel, akit a hallgatók közvetlenül és a TO-n keresztül is elérhetnek. A segítségnyújtás hivatalosabb és klasszikusabb módján felül szintén jelentős tényezők a HÖK-ön belüli, tanárok és hallgatók közötti, valamint hallgatók közötti (csoportokat képviselő hallgatók) interakciók.

2014. ősze óta magyar és angol nyelven biztosítunk bizalmas és ingyenes tanácsadást a hallgatóknak. A tanácsadás olyan támogatószolgáltatás, amelynek során a hallgatók egyéni és csoportos foglalkozásokon, valamint workshopokon vehetnek részt (pl. inaktív hallgatók újraintegrálása). A tanácsadási szolgáltatás egy hallgatótárs-kereső (webes) szolgáltatást is tartalmaz, ahol a hallgatók alapparaméterek megadása után segítséget kapnak egy hallgatócsoport vagy hallgatótárs kereséséhez (www.studygroups.hu). A hallgatók integrációjának és felsőoktatási előrehaladásának támogatása céljából társmentori programot vezettek be (SAM-Buddy). A SAM-buddy program keretében a közel-múltban felvett (elsősorban külföldi) hallgatók támogatást kapnak a kritikus első időszak során. Egy hasonló tapasztalatokkal rendelkező felsőéves hallgatópartner nyújt segítséget, ekképpen csökkentve az beilleszkedés bizonytalanságát, és segítve egy új életstílus kialakítását, amely jól alkalmazkodik az egészségügyi képzés intenzív elvárásaihoz. A folyamat során a résztvevők (mind mentor, mind mentorált) tapasztalatokat szereznek, megerősödik a gyakorlati öntudatosságuk, és fokozódik a függetlenségük (pszichológiai önellátás).

Az ÁTE az egyéni tanácsadáson és mentoráláson felül az első vagy második évben segít meghatározni a hallgatók tényleges szakmai elkötelezettségét azáltal, hogy a tantervbe bevezette az „Állatorvosi hivatás” és „Hetesi gyakorlat” tárgyakat. A hallgatók ezen felül számos kötelezően választható és opcionális tárgyból választhatnak, amelyek segítenek a tanulási módszerek, kommunikáció, stresszkezelés és egyéb életkézségek fejlesztésében (tanulási technikák, tanulásfiziológia, állatorvosi életkézségek, öntudatossági és önkezelési képzés, kommunikációs alapok, munkahelyi gyakorlati stresszkezelés).

Az ÁTE aktív közösséggel és élénk hallgatói élettel rendelkezik. A régóta szervezett eseményeken (Equus napok, Marek napok, gólyabál) felül 2016. óta minden tanév kezdetekor közös hallgatói és dolgozói ökörsütést és pikniket tartanak a központi campuson. Minden évben júniusban is egy eseményt szervezünk a hallgatók és dolgozók számára az üllői campusunkon. Az ÁTE a hallgatók számára kiterjedt hallgatói mobilitási lehetőségeket biztosít elsősorban az Erasmus, Erasmus+ és CEEPUS programok, valamint az ÁTE kétoldali kapcsolatai keretében.

Az állatorvos-tudományi állásbörze több éve hagyomány, és hallgatóink számára nagyszerű lehetőségeket kínál, hogy közvetlenül megismerjék a jövőbeli munkaadóikat. Az események webhelyeire szintén fel tudjuk tölteni a friss diplomások elérhető munkaadóit (<https://univet.hu/en/job-fair-2023/>).

A testnevelés az ÁTE-n kötelező tárgy, így az állatorvos-hallgatóknak öt szemeszterig kell testnevelésórákon részt venniük. A Testnevelési Tanszék ezen felül biztosítja a szabadidős sporttevékenységek fizikai feltételeit, és támogatja az ÁTE sportszervezetét különféle képzési lehetőségek megszervezésében mind a hallgatók, mind az alkalmazottak számára. A campuson labdajátékok céljából sportcsarnok áll rendelkezésre. Ezen felül a sportközpontban van egy kisebb, 90 négyzetméteres

szoba, és egy hasonló méretű tükrös szoba. Ezek 8 órától estig vannak nyitva, és ha a területen nincsenek szervezett tevékenységek, szabadon és ingyenesen használhatók.

Az ÁTE hallgatójóléti felelőst és zaklatásügyi tisztviselőt nevezett ki a panaszokra adott hivatalos válaszadás folyamatának indítása céljából. Az esetleges sérelmek megoldási folyamatát részletesen tartalmazza a 7.8. irányelv. A folyamat lényege röviden, hogy a felmerülő problémákat a rektorhelyettesek kezelik egyénileg. Ha rektorhelyettes önállóan nem tudja megoldani az ügyet, a Hallgatói Fegyelmi Bizottság, vagy bármely egyéb, az ügy szempontjából kompetens bizottság hívhatják ülését kezdeményezik.

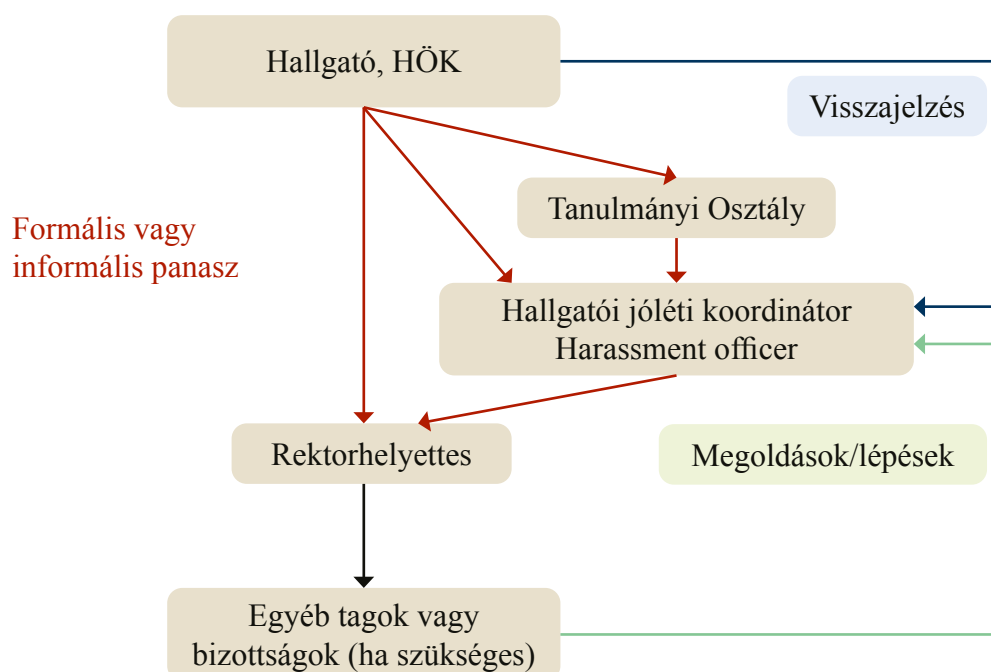
7.8. szabvány: Olyan mechanizmusokat kell megvalósítani, amelyeknek segítségével a hallgatók közvetíthetik igényeiket és kéréseiket a VEE felé. A VEE a hallgatók számára olyan mechanizmust köteles biztosítani, amely igény szerint akár névtelen módon lehetővé teszi, hogy javaslatokat tegyenek, megjegyzésekkel és panasszal éljenek a VEE országos és nemzetközi jogszabályoknak és az ESEVT-irányelveknek való megfelelésével kapcsolatban.

A panaszok és megjegyzések többféleképpen érhetik el az ÁTE-t: kineveztünk egy hallgatójóléti felelőst (TO), valamint egy zaklatásügyi tisztviselőt (oktató-kutató) az egyéni panaszkezelésre, de a HÖK és a csoportok képviselői évente kollektív panasszal és visszajelzéssel élhetnek. Van egy javaslatgyűjtő doboz az írásbeli panaszok és ötletek számára, valamint a hallgatók online értékelik a tanárokat. Az ÁTE ezen felül rendszeres éves megelégedettségi felméréseket végez névtelen résztvevőkkel, amelynek részeként megkérjük a hallgatókat, hogy osszák meg a diszkriminációval kapcsolatos élményeiket és benyomásaikat. A felmérések alapján összegzések és belső jelentések készülnek, amelyeket rektorhelyettesi szinten terjesztünk elő.

A hivatalos csatornák mellett egy hallgatói kezdeményezés is van (<https://www.facebook.com/UnivetConfessions>), amelynek bár nem célja, hogy a visszajelzést az egyetemnek küldje be, hasznos nem hivatalos módja a hallgatók általános panaszai megismerésének.

A panaszokat a rektorhelyettes egyéni alapon kezeli, és belátása szerint az egyetem egyéb tagját vagy bizottságát is bevonja. Végül pedig a szükséges megtett lépésekről visszajelzést biztosítunk a panaszos vagy a hallgató számára (16. ábra).

16. ábra Hallgatók panaszai és megjegyzései

A hallgatók legsürgősebb igényeinek jobb közvetítése céljából a szenátusban és az ÁTE legtöbb bizottságában is van hallgatói képviselő.

Megjegyzések a 7. Fejezettel kapcsolatban

Bármely egyetem egyik fő felelőssége, hogy biztonságos és támogató környezetet biztosítson a hallgatók számára, amelyben felsőoktatási éveik során a legtöbbet tudják kihozni magukból. Az ÁTE folyamatosan olyan szolgáltatásokat fejleszt, amelyeknek célja, hogy fizikailag (azaz zárt campusok), pszichológiailag és mentálisan a lehető legjobb védelmet biztosítsa a hallgatók számára. A fő cél egy rugalmas és átlátható rendszer fenntartása, amely minden felmerülő és ismételt felmerülő probléma kezelésére képes. Az ÁTE kis méretének és a hallgatók és munkatársak közötti szoros kapcsolatoknak köszönhetően a problémák nagy részét nem hivatalosan beszéljük meg, és ily módon egyszerűen megoldjuk.

A régi épületek közelmúltban végzett felújítása új kihívásokat támasztott. Bár az építési területet kerítés veszi körbe, kisebb konfliktusok merülhettek fel a munkások, hallgatók és dolgozók között. Ezeknek a kezelése ezidáig meglehetősen hatékony volt, mivel a hallgatókat arra bátorítjuk, hogy még a legkisebb kényelmetlenségeket is azonnal jelentsék, hogy minden a megfelelő kerékvágásban haladjon.

Javaslatok a 7. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

Az ÁTE a hallgatók teljesítményének és ismereteinek fejlesztése, valamint saját oktatási kapacitásainak optimalizálása céljából érdekelt abban, hogy értesítse a rosszul teljesítő hallgatókat a részleges eredményeikről, valamint arról, hogy milyen támogatási lehetőségek segíthetnek javítani a felsőoktatási helyzetükön. Az alternatív (azonnali) részleges hallgatói teljesítményértesítési rendszer bevezetése a külföldi és magyar állatorvos-oktatásban elsősorban a kritikus első és második évben javasolt, a visszajelzés egységes automatizálásával minden évre.

Automatizált célzott jelzőrendszer bevezetését tervezzük, amely e-mail-alapú mechanizmusokkal tájékoztatja a hallgatókat az előrehaladásukról, elsősorban olyankor, amikor láthatóan veszélyes területre tévednek. Az emlékeztető értesíti a hallgatókat, hogy kérjenek segítséget, lehetséges megoldásokat kínál, és irányt mutat a hallgatók számára.

8. Fejezet **Hallgatói teljesítményértékelés**

8. Fejezet Hallgatói teljesítményértékelés

8.1. szabvány: A VEE -nek biztosítania kell, hogy az ÁOKI-n belül egyértelműen azonosított struktúra legyen, amely felelősségi köröket határoz meg a felmérési stratégiával kapcsolatban, hogy biztosítsa az általános felmérési rendszer koherenciáját, és hogy lehetővé tegye a progresszív fejlődés bemutatását az első napi szintű kompetencia felé az egész programban.

Az állatorvosi képzés célja, hogy a diplomások megszerezzék az állatorvosi munkához szükséges ismereteket és készségeket, tehát meg kell szerezniük az első napi jártasságot. Amint a TVSZ is megfogalmazza, a tanterv tanulási céljainak rendeltetése, hogy stabil elméleti és gyakorlati ismereteket biztosítsanak, lehetővé téve a diplomások számára, hogy sikeresen dolgozzanak állatorvosként. Az ÁTE felmérési stratégiájának középpontjában az ilyen tanulási eredmények elérésének kiértékelése áll. Ennek a célnak az elérése érdekében különféle hallgatóközpontú felmérési módszereket alkalmaznak. A felmérési stratégia szorosan kapcsolódik az oktatási stratégiához, és kiértékelésük is folyamatosan együtt történik.

Számos felmérési módszert használnak a különféle tárgyakhoz, és az általános alapelv az, hogy a felmérési módszereknek támogatni kell a hallgatókat a tanulási folyamatban, motiválnia kell őket, és visszajelzésként kell szolgálniuk mind a hallgatók, mind a tantárgyfelelősök számára. Az ÁTE felmérési stratégiája alapján a felmérési pontokat nem végpontnak, hanem a tanulási folyamat benchmarkjainak tekintjük. A pályakezdési jártasság összetevőinek elérését kompetenciaalapú szummatív és formatív vizsgálatok során értékeljük.

A tényleges vizsgaidőszak során egy vizsgát kétszer lehet ismételni. Ha a hallgató nem tesz sikeres vizsgát, a következő vizsgaidőszak során még háromszor megpróbálhatja. A hallgatók nem vihetik át a kihagyott lehetőségeket a következő vizsgaidőszakra. Egy vizsgát összesen 5 alkalommal lehet ismételni.

Az elméleti ismereteket vizsgákon mérik fel. Szemeszter közben számos dolgozatra kerül sor (anatómia, biokémia, fiziológia, farmakológia, parazitológia, klinikai tárgyak, fertőző betegségek stb.), hogy a hallgatóknak lehetősége legyen felmérni a tényleges tudásszintjüket és látni az előrehaladásukat. A félévi vizsgákra és szigorlatokra a szemeszterek végén hathetes vizsgaidőszakok során kerül sor, amikor a tanítás szünetel. A félévi vizsgák tárgyai az egész szemeszter során végzett munkát felölelő témák, míg a szigorlatok a több mint egy szemeszteren keresztül tanított teljes tárgy tartalmát lefedik. A vizsgák lehetnek írásbeliek, szóbeliek vagy mindkettők. Bizonyos tárgyak esetében a szóbeli vizsgákat részesítik előnyben az írásbeli vizsgákkal szemben, hogy fejlődjön a hallgatók gondolkifejezési képessége és kommunikációs készsége. A vizsgakérdések listája legalább hat héttel a vizsga előtt a hallgatók rendelkezésére áll. A szigorlat legalább két munkatársból álló vizsgabizottság előtt történik, és a záróvizsgákat is külső vizsgáztatókból álló bizottság tartja. Sikertelen vizsga második és/vagy harmadik ismétlése esetén a hallgatók másik vizsgáztatót kérhetnek.

A preklinikai gyakorlati készségeket általában a félév közbeni munka alapján értékelik ki (tantermi aktivitás, féléven belüli eredmények, feladatok elvégzése stb.), de bizonyos tárgyak esetében az elméleti vizsgákat gyakorlati vizsgákkal kombinálják (anatómia, szövettan, patológia, farmakológia stb.). A preklinikai gyakorlati készségek elérését a Logbookban is rögzítik. A gyakorlati vizsgák végosztályzatát a tárgy végső osztályzata tartalmazza.

A hallgatóknak az elméleti előadások, szemináriumok és gyakorlati képzések (labormunkák) tananyagához kapcsolódó félév közbeni felmérések és félévi vizsgák teljesítése után szigorlatoznia kell minden klinikai tárgyból, amely szóbeli és írásbeli részt is tartalmaz. A klinikai vizsgák elméleti (szóbeli) és gyakorlati (állatokon végzett) részből állnak, amelynek során a klinikákban egy-három vizsgáztató van. Végül pedig a hallgatók diagnosztikai és kezelési klinikai készségeit személyes klinikai

vizsga során mérik fel a 11. gyakorlati szemeszter végén. A klinikai gyakorlati készségeket formatív módon is felmérik, és a Logbookban dokumentálják.

Az ún. soft skills-eket, különös tekintettel a kommunikációs készségekre, valamint időmenedzsment és stresszkezelési készségekre a rendszeres workshopok és gyakorlati képzések, a szóbeli és gyakorlati vizsgák, valamint a képzés végén a záróvizsga során mérik fel, ahol a jelölteknek meg kell védeniük a diplomadolgozatukat is. Ennek során előadják a diplomamunkájuk eredményeit (felmérik a prezentációs készségeket), és választ adnak a bizottság összetett kérdéseire (tudásszintézis és problémamegoldó készségek, kritikai elemzés). A klinikai rotáció és a klinikai munka szintén lehetőséget nyújt a soft skills-ek felmérésére. Ezen felül a hallgatóknak az 5. évben kötelező kommunikációs tantárgyat (15 óra) kell teljesíteni, hogy elsajátítsák az alapelveket és az állatorvosi kommunikáció különféle gyakorlati módszereit.

8.2. szabvány: A program minden egyes tanulmányi egységéhez kapcsolódó értékelési feladatokat és osztályozási kritériumait nyilvánosságra kell hozni, következetesen kell alkalmazni, egyértelműen kell azonosítani és időben, jóval a felmérés előtt a hallgatók rendelkezésére kell bocsájtani. A megfelelési követelményeknek konkrétan kell lenniük.

Az VEE-nek megfelelően kell dokumentálnia a vizsgaeredményeit, és az értékeléssel kapcsolatban időben visszajelzést kell biztosítani a hallgatóknak.

A hallgatók vizsgaeredmények elleni fellebbezési mechanizmusainak konkrétan kell lenniük.

A vizsgarendszer egy tanterv része, és ugyanazok a testületek döntenek róla, mint a tantervről (lásd 3.1. szabvány). A felmérési rendszer szabályait az ÁTE honlapján három nyelven elérhető TVSZ tartalmazza (https://univet.hu/wp-content/uploads/2023/07/ATE_HKR_3a_TVSZ_20221214-ENG_VKAKieg-2.pdf). Rövid változata a nyomtatott és online éves hallgatói útmutatóban is megtalálható (https://univet.hu/wp-content/uploads/2022/09/Students-Guide-2022_23.pdf). A hallgatói útmutató a tényleges tanév felméréseihez kapcsolódó minden releváns adatot tartalmaz, és segítséget nyújt a hallgatóknak, hogy tanulmányaikat megtervezzék és lefolytassák. A hallgatói útmutató az ÁTE-re vonatkozó általános szükséges információkat is tartalmaz.

Az egyes tárgyak kritériumait és felmérési folyamatait a szemeszter megkezdése előtt el kell küldeni a OR-nek, és az adatokat feltöltik a hallgatók számára elérhető Neptun rendszerbe, valamint a CBlue szoftverbe. A Neptunban szintén nyilvánosságra hozzák a vizsgák dátumait, és a hallgatók itt jelentkezhetnek a vizsgákra.

A tantárgyfelelős a fenti forrásokban elérhető információkon felül a szemeszter első foglalkozásán szóban tájékoztatja a hallgatókat a vizsgáról. Az információkat szintén megküldik a csoport képviselőjének, feltöltik a tanszék honlapjára és bizonyos esetekben nyomtatott formában az egység hirdetőtábláján is elhelyezik. Változások esetén a hallgatókat e-mailben értesítik a Neptun rendszerben. A OR és a TI dolgozói felelnek a felmérési rendszer átláthatóságáért, amelyet rendszeresen ellenőriznek a Neptunban és a CBlue-ban.

Az osztályozás leírását a TVSZ tartalmazza. Általában öt osztályzatból álló rendszert használnak, bár bizonyos esetekben három osztályzat van. A TVSZ szerint jeles (5) osztályzatot kap az a hallgató, aki alaposan és összefüggéseiben ismeri a teljes tananyagot és önállóan, biztosan tudja alkalmazni ismereteit (90% felett), és jó (4) osztályzatot kap az a hallgató, aki alaposan ismeri a teljes tananyagot, és biztonságosan tudja alkalmazni ismereteit (81–90%). Közepes (3) osztályzatot kap az a hallgató, aki jól ismeri az anyag lényeges részeit, és megfelelő biztonsággal tudja alkalmazni ismereteit (71–80%). Elégséges (2) osztályzatot kap az a hallgató, aki elfogadható módon ismeri a tananyag lényeges részeit, és elfogadható jártasságot mutat az ismeretek alkalmazásában (61–70%), és elégtelen (1) osztályzatot kap az a hallgató, aki nem rendelkezik a felsőoktatási továbbhaladáshoz szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel. Az osztályzatok tárgyspecifikus kritériumait és követelményeit

a Neptun rendszerbe töltik fel.

A tanterv három osztályzatból álló értékelést is előírhat (jeles, közepes és elégtelen), amelyet általában a gyakorlatok értékelésére használnak.

Az osztályzatok odaítélésének folyamata a felmérés jellegétől függ. Bizonyos tárgyak esetében a hallgatók gyakorlati jegyet kapnak a szemeszter során végzett munkájuk után, ha az ismeretek gyakorlati alkalmazása és az alkalmazási készség értékelése a képzési cél szempontjából szükséges. Az egyes szemeszterek elméleti ismereteit félévi vizsgák során mérik fel, míg a szigorlat a képzési cél szempontjából alapvető tantárgyak több félévi anyagát lezáró számonkérése. A vizsga részét képezhetik a gyakorlati vizsgák is. A végosztályzat a vizsgák során általában több összetevőből áll össze. Tartalmazza a gyakorlati munkát, a szemeszter során beadott dolgozatokat, esszéket, jelentéseket stb., valamint a gyakorlati vizsgát és az elméleti vizsga írásbeli és szóbeli részét. A különféle összetevőket különböző tanárok mérik fel.

A tanterv nem tartalmaz mindenképpen teljesítendő felméréseket, de a tárgyak nagy részére csak abban az esetben lehet jelentkezni, ha a hallgatók sikeresen teljesítették az előfeltéltárgya(ka)t.

A szóbeli, írásbeli és gyakorlati vizsgák eredményeit a Neptun rendszerben teszik közzé a vizsganapot követő két munkanapon belül. A hallgatók három további napon belül kérhetik a dolgozat felülvizsgálatát vagy panasszal élhetnek. Az írásbeli vizsgákat a hallgatók a tanszékeken megtekinthetik és egyeztetethetik. Szóbeli vizsgák esetén az eredményeket közvetlenül a vizsgák után kommunikálják. Az osztályzatokat bevezetik a felsőoktatási nyilvántartásba és a Neptun rendszerbe. Az osztályzatok javítása a TVSZ szerint lehetséges.

A vizsgaeljárásokra és osztályzatokra vonatkozó panaszokról szintén a TVSZ rendelkezik. A hivatalos ügyekhez kapcsolódó panaszokat indoklással kell ellátni, és írásban kell beadni a OR-nek az adott vizsgaidőszak alatt. Ha a panasz nyomán formális jogi hibákra kerül sor, a OR a vizsga visszavonása mellett dönthet. A hallgatók a OR döntése ellen a Hallgatói Felülbírálati Bizottságnál élhetnek panasszal.

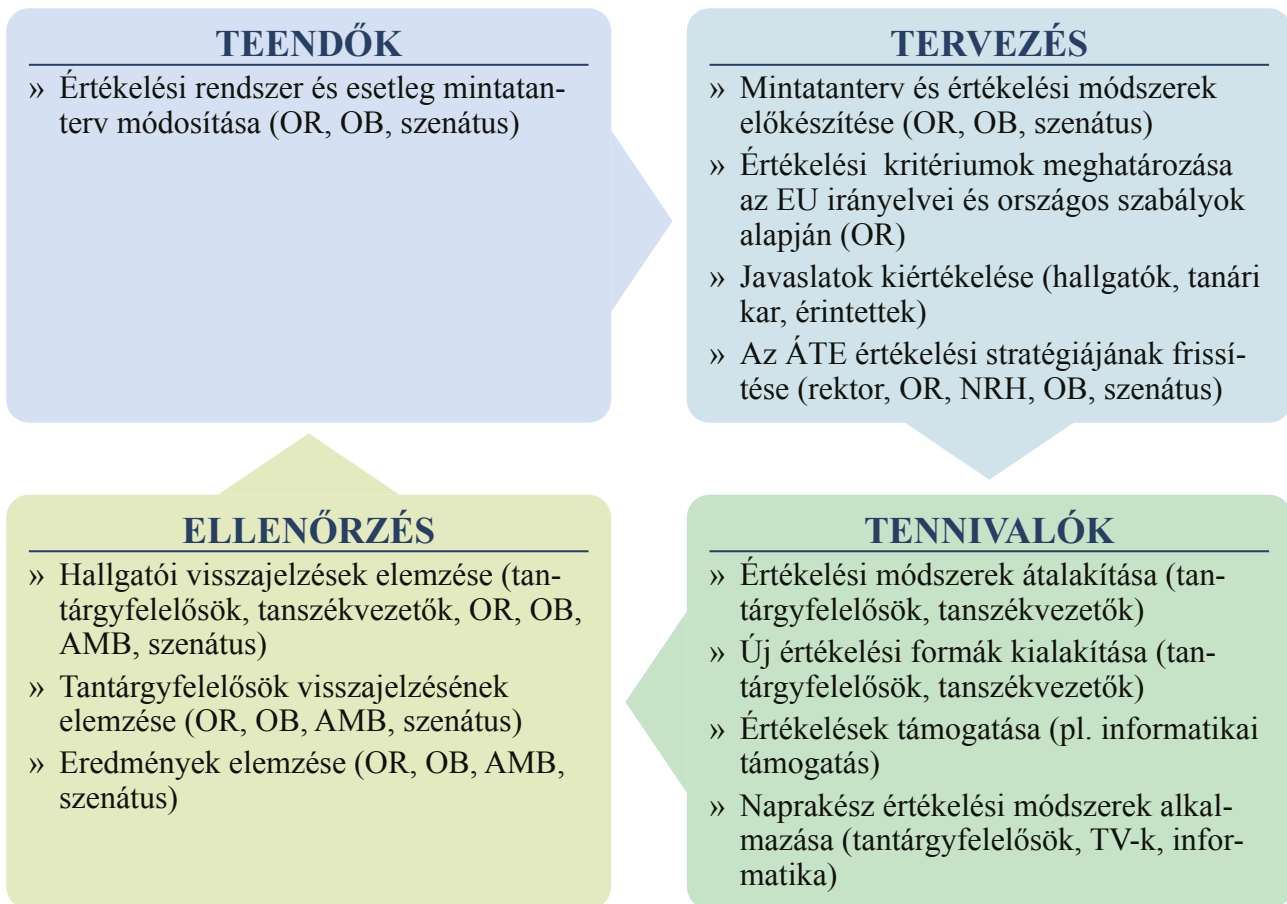
Bizonyos esetekben a tanulmányi értékelésre vonatkozó döntés ellen is fellebbezni lehet, ha a döntés nem az ÁTE által elfogadott követelmények alapján született és/vagy a döntés ellentétes volt az ÁTE SZMR-ével vagy TVSZ-ével.

8.3. szabvány: A VEE köteles megvalósítani a felmérések eredményeinek felülvizsgálati folyamatát, hogy megváltoztassa az értékelési stratégiákat és szükség szerint biztosítsa az eljárások pontosságát. Az értékelések felépítésének és az előrehaladási döntéseknek az alapját a program általános állatorvosi tevékenységi ismeretek, készségek, kompetenciák és attribútumok teljes körét lefedő tanulási eredményei kell, hogy képezzék.

Az értékelési rendszer szorosan kapcsolódik a tantervhez, így a vele kapcsolatos döntéseket és rendszeres felülvizsgálatokat pontosan azok a testületek végzik, mint a tantervét (lásd 3.1. irányelv). Az értékelési rendszer általános körvonalait az OR és az OB tervezi a tantárgyfelelősök és tanszékvezetők javaslatai alapján, végső elfogadásukról pedig a szenátus dönt. A különféle tárgyak felmérésének formája a tantárgyfelelős felelőssége. A felmérések eredményeit és a felmérési rendszerre vonatkozó javaslatokat az OR-nek az egyes szemeszterek végén jelentik, a tervezett változtatásokkal együtt. Ezeket a tapasztalatokat a OB értékeli ki, az eredményeket és következtetéseket pedig a szenátus felé továbbítják.

A felmérési stratégia változtatásaihoz kapcsolódó információkat a tantervi módosításokkal együtt a szokásos csatornákon keresztül kommunikálják (honlap, szenátusi jegyzőkönyvek, közgyűlések, tanszéki egyeztetések, e-mailek, Univet magazin stb.) (17. ábra).

17. ábra A felmérési stratégia PDCA-ciklusa

Az értékelési rendszer célja a megcélzott tanulási eredmények és a program egyéb céljai elérésének mérése, különös hangsúllyal az első napi jártasságokra. Ebből az okból a különféle kompetencia-alapú felmérési módszerek középpontjában a kutatásalapú ismeretek és készségek, valamint a szakmai gondolkodásmód megszerzése áll. Ez biztosítja, hogy a diplomások megfelelő felkészültséggel kezdjék pályafutásukat az állatorvosi szakma bármely területén. A tanulási eredmények és az értékelési rendszer közötti szoros kapcsolat felügyelete a CBlue tantervező szoftverben és a Neptun rendszerben történik.

8.4. szabvány: Az értékelési stratégiáknak lehetővé kell tennie a VEE számára, hogy a program és a külön tanulmányi egységek szintjén tanúsítsa a tanulási célok hallgatói elérését. A VEE-nek biztosítania kell a programok oly módon történő biztosítását, amely arra bátorítja a hallgatókat, hogy aktív szerepet vállaljanak a tanulási folyamatban, valamint, hogy a hallgatói értékelések tükrözzék ezt a megközelítést.

A tanterv alapját előtanulmányi követelményrendszere képezi. Ez azt jelenti, hogy a hallgatóknak bizonyos vizsgákat kell teljesíteniük, mielőtt egy konkrét tárgyat felvehetnének. Bizonyos alaptantárgyak ismerete más alaptantárgyak felvételének az előfeltétele. Az angol programban a tantárgyak előtanulmányi feltételrendszere helyett vizsgaelőfeltételi rendszer van, amelynek keretében a hallgatók vizsgát tehetnek az alaptantárgyakból, ha előtte sikeresen megfeleltek az előfeltételi tárgyak vizsgáin (lásd 3.1. szabvány).

A tárgyak sikeres teljesítésével a hallgatók megszerzik az első napi jártasság bizonyos összetevőit. Az első napi jártasság megszerzésének optimális módja a mintatanterv követése. A CBlue programban szintén követhető az első napi jártasság megszerzésének folyamata. A Logbookban szintén dokumentálják a gyakorlati készségek megszerzését.

A hallgatók előrehaladását a kreditek gyűjtése mutatja. Ahhoz, hogy a programban maradhassanak, a hallgatóknak legalább 40 kreditpontot kell összegyűjteniük az első két aktív szemeszter során, és legalább 120 kreditpontot (amely a sikeresen teljesített kötelező tárgyak kreditpontjait is tartalmazza) legfeljebb hat szemeszter alatt. Nem lehet beiratkozni az 5., 9. vagy 11. (gyakorlati) szemeszterre anélkül, hogy megfelelték volna az 1–4., 5–8. és 9–10. szemeszterek megfelelő követelményeinek.

A hallgatókat arra bátorítjuk, hogy a tanulási folyamat során aktív szerepet játsszanak. A vizsgák és gyakorlati képzések, rövid dolgozatok, boncolások, kísérletekben történő részvételek, klinikai gyakorlati munkák, esetmegvitatások, rövid hallgatói prezentációk, versenydolgozatok, vizsgálati jelentések és kötelező szakdolgozatírás mind bevonják a hallgatókat a tanulási folyamatba. A digitális tananyagok széles körű használata, beleértve a rögzített előadásokat, videóbemutatókat, előadásjegyzeteket, gyakorlati munkához készült tanulmányi segédleteket és speciális csomagokat, valamint az öntesztelést megerősíti a hallgatók saját tanulmányaik iránti felelősségét. Az ÁTE gyűjteményei (anatómia, szövettan, patológia) szabadon elérhetők a hallgatók számára. A hallgatók a fakultatív tárgyak felvételével saját érdeklődésük szerint indulhatnak el.

8.5. szabvány: Az értékelési módszereknek érvényesnek kell lenniük, és különféle megközelítéseket kell tartalmazniuk. A klinikai készségek és az állatorvosi pályakezdési jártasság, szakértelmközvetlen felmérése (amelyek némelyike szimulált betegeken történhet) az értékelés általános folyamatának kiemelt összetevőjét kell, hogy képezzék. A hallgatói Logbookok minőség-ellenőrzését is tartalmaznia kell, biztosítandó, hogy a tanulmányi programban tervezett minden klinikai eljárást és gyakorlati képzést minden egyes hallgató teljes mértékben teljesítse.

Számos módszert használnak annak felmérésére, hogy a hallgatók elérték-e az első napi jártasságot. A tanterv CBlue és Neptun segítségével végzett folyamatos kiértékelése során ellenőrzik, hogy minden az állatorvosi pályakezdési jártasságot, szakértelmet elérték-e, mire megkapják a diplomát. A különféle vizsgalapok használata, különösen, ha kombinációban történik, lehetővé teszi a tanulási eredmények, elméleti és klinikai készségek, valamint pályakezdési jártasság felmérését a kapott képzés alapján. Minden vizsga kompetenciaalapú, és a hallgatók csak azt követően vizsgázhatnak, ha teljesítették az előfeltételi tárgyat. Vizsgára jelentkezés előtt meg kell felelni a vizsgafeltételének (sikeres félév közbeni dolgozatok, gyakorlati képzés, jelentés stb.), amelyet a tantárgyfelelős végleges aláírása tanúsít. A készségeket kiscsoportos foglalkozások során külön is meg lehet figyelni, és közvetlenül az adott személynek lehet visszajelzést nyújtani (pl. klinikai tanulmányok). Az ún. skill labs (készségfejlesztési laboratóriumok) bevezetésének célja, hogy összetett állatorvosi helyzeteket szimuláljanak, pl. akut hipovolémiás sokk kezelése, egyedi készítésű vénamodellek és számítógépes szimuláció kombinálása stb.

A Logbookot (kompetencialista) a múlt tanév során vezették be az 1–11. szemeszterre. A teljesítendő feladatokat az adott tantárgyfelelős igazolja a szemeszter vagy blokkok végére. A hallgatóknak a 11. szemeszter blokkvizsgálóihoz úgy kell elérkezniük, hogy a Logbook tartalmazza az adott tárgyak igazolt feladatait. Ezen felül a Logbook kitöltése a záróvizsgára bocsájtás előfeltétele.

Megjegyzések a 8. Fejezettel kapcsolatban

A kompetenciaalapú vizsgák hatása az elmúlt évek során folyamatosan növekszik.

A hagyományos oktatási rendszer (előadás és gyakorlat) változóban van. Bár az elmúlt két évtized során érdemi változások történtek, a hagyományos oktatási forma még mindig domináns, minden előnyével és hátrányával együtt. Az előnye röviden az ismeretek szisztematikus felépítése és az előrehaladás gyakori vizsgák során történő folyamatos felügyelete, a hátránya pedig a hallgatói kreativitásban és képzéshez történő hozzájárulásban rejlő hatalmas potenciál korlátozott kihasználása. A lexikális követelmények magas száma következtében bizonyos hallgatók elveszíthetik a további

tanulmányok és a problémamegoldó gondolkodásmód iránti érdeklődést.

További lépéseket terveznek az önálló tanulás és problémamegoldó módszerek továbbfejlesztésére az oktatás és az értékelés területén. Ebből a célból ezekkel a módszerekkel kapcsolatos oktatási tapasztalatokat gyűjtöttek a tanszékekről, hogy elemezzék őket, és a legjobbakat megosszák az ÁTE tanári karával. A vezetőség úgy döntött, hogy a hallgatók tanárokkal és tárgyakkal kapcsolatos online visszajelzési rendszere alapján jutalmazza a kiemelkedő tanári teljesítményeket.

Javaslatok a 8. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

Helyzetgyakorlatos szerepjátékok bevezetésével tervezik a kommunikációs készségek fejlesztését.

Az oktatás minőségének javításához a tantárgyi anyagok további egyeztetése szükséges a tanszékek között, párhuzamosan az előadások számának csökkentésével és a tutori és szemináriumi munka növelésével.

Nagyon fontos a kiemelkedő tanári teljesítmény megfelelő jutalmazása. A tanárok kutatási tevékenységein felül másik kiértékelési rendszer is szükséges, amelynek keretében jobban méltányolják a tanárok erőfeszítéseit.

9. Fejezet

Tudományos és támogató személyzet

9. Fejezet Tudományos és támogató személyzet

9.1. szabvány: Az állatorvosképző intézménynek (VEE) biztosítania kell, hogy a nemzeti és uniós szabályozásokkal összhangban minden alkalmazott megfelelő képesítéssel és felkészültséggel rendelkezzen a feladatai ellátásához, és tisztességes és átlátható eljárásokat kell alkalmaznia a személyzet felvételére és fejlesztésére.

Az oktatásban részt vevő valamennyi munkatárs számára hivatalos képzést kell biztosítani (beleértve a tanítási és számonkérési gyakorlatokat, a tanulási és e-tanulási forrásokat, a biobiztonságot és a minőségbiztosítási eljárásokat).

Az állatorvosi képzésben részt vevő oktatók többségének (teljes munkaidővel számolva) állatorvosnak kell lennie. Elvárás, hogy a hallgatók által kapott oktatás több mint 2/3-át - a hallgatói óraszámok alapján - képzett állatorvosok tartsák.

A személyügyi és bérezési az Egyetem stratégiájának középpontjában áll. A stratégiának fő elemei a munkáltatói márka kiépítése, hatékony toborzási folyamatok használata, kifinomult kiválasztási módszerek alkalmazása, a munkavállalók motiváltságának fenntartása, versenyképes bérezés, a munkavállalók folyamatos képzése és speciális támogatás nyújtása a fiatal oktatók és kutatók számára.

A Humánpolitikai Terv minden évben elkészül az Egyetem stratégiai célkitűzéseinek és a szervezeti egységek szükségleteinek megfelelően. A Humánpolitikai Tervet a Rektori Tanács, majd a Szenátus fogadja el. Az oktatói-kutatói munkakörben történő foglalkoztatás feltételeit, elvárásait és a szükséges kompetenciákat a Nemzeti Felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) rögzíti. Ennek megfelelően jogilag az oktatói munkakör 3 csoportra osztható: tudományos, kutatói és klinikai munkavállalók, ugyanakkor az oktatói munkában való de facto részvételük nem függ össze az adott munkakört betöltő de jure státuszával. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a legtöbb tanszéken, minden oktatónak ugyanazok a kötelességei és az oktatással kapcsolatos ugyanazon elvárásoknak kell megfelelniük. Az Nftv. alapját képezi az Egyetem Foglalkoztatási Követelményrendszerének (FKR). Ezek mellett a Foglalkoztatási Követelményrendszer az adott munkakör betöltési feltételei mellett a vonatkozó előmeneteli feltételeket is meghatározza munkakörönként. Az Egyetemen minden oktatói, kutatói, tanár, állatorvos munkakörben foglalkoztatott munkavállaló – függetlenül a foglalkoztatásának jellegétől (határozott, határozatlan, teljes vagy részmunkaidős) – megfelel a munkakörének betöltéséhez meghatározott feltételeknek. Az oktatói munkakörben dolgozók 69%-a maga is állatorvos.

Az oktatók folyamatos szakmai fejlődése elvárt és anyagilag is támogatott az Egyetem által. Az anyagi támogatás évente kerül megítélésre a teljesítményértékelési rendszer alapján. A kiemelkedő teljesítmény jutalmazásra kerül. Különálló éves pénzkeret áll rendelkezésére minden tanszék részére a konferencia látogatások és további képzések finanszírozására. Egy másik lehetőség, hogy az erre a célra létrehozott egyéni támogatási alapból – mely minden évben növekszik – kerülnek kifizetésre a konferenciák és további képzések finanszírozására. A szakmai fejlődés támogatása szintén elsődleges szempont az Egyetem vezetése számára. Az oktatói személyzet tagjainak minden évben el kell végezniük egy pedagógiai (D1C, EGS, tanítás, értékelési módszerek, e-learning stb.) és minőségbiztosítási e-learning kurzust, melyből vizsgát is tesznek. A vizsgán akkor felelnek meg, ha a 80%-os eredményt elérik. A tanítási kiválóság a hallgatók visszajelzésein alapul.

A meglévő kötelező képzések mellé az Egyetem biztosít nyelvi órákat és számos választható workshopot a munkavállalóknak. A munkavállalók kötelesek évente elvégezni a munkáltató által tartott munkavédelmi, biobiztonsági és tűzvédelmi képzést. Az Egyetem minden évben szervez elsősegély és újraélesztő tanfolyamokat is. Emellett a munkáltató rendszeresen biztosít a munkavállalók számára különböző tematikájú informatikai képzéseket is, amelyek elősegítik a bevezetésre kerülő új

eszközök, szoftverek elsajátítását, mind a már használatban levő eszközök, szoftverek hatékonyabb felhasználását.

Távoktatás (digitális) és gyakorlati oktatás a tanárok számára:

- Elektronikus tanulási környezetek, pedagógiai képzés
- Informatikai képzés (Neptun és Moodle)
- Digitális készségfejlesztő tanfolyamok

Támogató személyzet képzése

- Informatikai képzés (Neptun és Moodle)
- Digitális készségek fejlesztése

18. ábra a PDCA az emberi erőforrások tekintetében

9.2. szabvány: A programban részt vevő összes alkalmazott - beleértve az oktatókat, az adjunktusokat, a műszaki, adminisztratív és támogató személyzetet - teljes létszámának, képzettségének és készségeinek elegendőnek és megfelelőnek kell lennie az oktatási program megvalósításához és az állatorvosképzés küldetésének teljesítéséhez.

Eljárást kell bevezetni annak értékelésére, hogy az oktatásban részt vevő személyzet az általuk oktatott tanterv minden releváns aspektusában hozzáértést és hatékony oktatási készségeket mutat-e, függetlenül attól, hogy teljes vagy részmunkaidős, rezidens, gyakornok vagy más posztgraduális hallgató, adjunktus vagy Egyetemen kívüli szerződéses oktató.

9.2.1. Az állatorvosi képzés oktatói állománya**

Szerződés típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Teljes munkaidő (FTE)	143.24	135.35	122.5	133.67
Részmunkaidő (FTE)	7.5	8.5	7.25	7.75
Gyakornok (FTE)	4	3.5	3	3.50
Rezidens (FTE)	2	2	1	1.67
PhD hallgató (FTE)	21.5	16.5	11.8	16.60
Adjunktus (FTE)	11.5	12	13.5	12.33
Egyéb (FTE)	0	0	0	0

** A táblázatban szereplő összes alkalmazottnak képzésben kell részesülnie az egyetemi hallgatók tanítása és értékelése érdekében. Az EPT-vel foglalkozó szakemberek nem szerepelnek ebben a táblázatban.

9.2.2. Az állatorvosok aránya az oktatói állományban (%)

Szerződés típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Teljes munkaidő (FTE)	66.44	67.93	72.84	69.07
Részmunkaidő (FTE)	60	80	75	71.67

T9.2.3. Az állatorvosi képzés támogatói állománya

Szerződés típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Teljes munkaidő (FTE)	335.61	301.59	292.52	309.91
Részmunkaidő (FTE)	15.25	18.25	9.5	14.33
Összesen (FTE)	350.86	319.84	302.02	324.24

9.2.4. Az ÁTE kutatói állománya**

Szerződés típusa	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Teljes munkaidő (FTE)	39.25	41.75	37.25	39.5
Részmunkaidő (FTE)	3	1	3	2.33
Összesen (FTE)	42.25	42.75	40.25	41.75

** Az oktatói és kutatói személyzet csak de jure különbözik egymástól, munkakörük azonos

Az összlétszám az oktatói és nem-oktatói munkavállalók minden kategóriája tekintetében megfelel az Egyetem elvárásainak. Az Egyetem modellváltását követően a létszám 17,2%-kal emelkedett, így nagyobb változás a közeljövőben nem várható, ugyanakkor a Rector és a Szenátus rendszeresen elemzi az emberi erőforrások helyzetét.

A munkakörök betöltésére kiírt pályázati felhívások az FKR követelményeivel összhangban, objektív módon határozzák meg a munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket, amelyek ellenőrzése a benyújtott pályázatok értékelése során történik meg. Azt követően, hogy az adott tanszéki tanács is elbírálta a benyújtott pályázatot, a pályázók megfelelését a Rector által megbízott, eseti jellegű, professzorokból álló, 3 tagú véleményező bizottság értékeli személyes meghallgatások útján. Miután a tanszék és a véleményező bizottság támogatóan határozott, a Rector hozzájárulását adja a munkaviszony létesítéséhez vagy a munkakör váltáshoz. Az oktatói, kutatói munkakörök betöltéséhez és az akadémiai terület vezetői megbízásainak ellátásához a Szenátus előzetes jóváhagyó véleménye is szükséges. A szenior pozíciókra kizárólag habilitált oktatók jelentkezhetnek. A habilitációs eljárás során értékelik az oktatói, előadói kompetenciákat és a kutatási tevékenységet.

A teljes oktatói kar számára kötelező jelleggel elvégzendő online pedagógiai képzése az oktatási és a számonkérési metódusokra kiterjedően. Emellett számos workshop, képzés és konferencia is megrendezésre kerül az Egyetem által, ahol az Egyetem oktatói tovább szélesíthetik a pedagógiai kompetenciáikat.

A nem oktatói munkakörök szintén nyilvánosan meghirdetésre kerülnek. A nem oktatói munkakörök esetében az illetékes szervezeti egység vezetője határozza meg a munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket és elvárásokat, kompetenciákat. Az álláspályázati kiírás ebben az esetben is objektív módon tartalmazza a munkakör betöltésének feltételeit, elvárásait. A kiválasztás során a Humánpolitikai Osztály szakembereinek támogatásával a szervezeti egység vezetője, a szakmai irányító személyes interjú keretében győződik meg a pályázók szakmai megfelelőségéről és arról, hogy a feladat ellátásához szükséges kompetenciákkal rendelkeznek-e. A beválási arány (1 éven túli továbbfoglalkoztatás) a 2022. évben az Egyetemen 90,4% volt.

Az Egyetemen kívüli munkavégzés feltételei a Foglalkoztatási Követelményrendszerben kerültek rögzítésre. Röviden, minden egyetemen kívüli munkavégzést be kell jelenteni a Rektor felé, és csupán abban az esetben engedélyezhető, ahol a munkavégzés nem okoz összeférhetlenséget.

9.3. szabvány: A munkavállalóknak lehetőséget kell adni arra, hogy fejlesszék és bővítsék tanítási és számonkérési ismereteiket, és ösztönözni kell őket készségeik fejlesztésére. Lehetőséget kell biztosítani az oktatásmódszertani és pedagógiai képzésre és szakosodásra. Az állatorvosképzésnek világosan meg kell határoznia a kiváló oktatói teljesítményért járó jutalmazási rendszereket.

Az oktatók felé biztosítani kell a stabilitás, a folyamatosság és a szakértelem fenntartásához szükséges biztonságot és juttatásokat. Az oktatóknak a beosztásuktól függően kiegyensúlyozott munkaterheléssel kell rendelkezniük az oktatás, a kutatás és a szolgáltatás terén. A tudományos tevékenységekben való részvételhez ésszerű lehetőségekkel és forrásokkal kell rendelkezniük.

A legtöbb munkavállaló határozatlan idejű munkaszerződés keretében dolgozik (91,6%). Az oktatói és kutatói személyzet által az oktatásra és egyéb (pl. kutatási) feladatokra fordított munkaórák számát jogszabályok határozzák meg, és az Egyetem különös gondot fordít az ezeknek való megfelelésre. Az oktatói munkaterhelés félévenként egyedileg kerül meghatározásra. A szerződések és a munkaköri leírások meghatározzák a munkavállalók feladatainak jellegét és megoszlását az oktatás, a kutatás, a szolgáltatás és az adminisztráció között. A belső irányelvek határozzák meg a feladatok mértékét (min-max) és biztosítja az egyensúlyt. A határozott idejű szerződések hossza 1-től 4 évig terjedhet, később ezek határozatlan idejű szerződéseké alakulhatnak. Az oktatói kar minden tagja, tekintet nélkül a de jure beosztására, azonos szinten vesz részt az oktatásban, a kutatásban és az egyéb egyetem által nyújtott szolgáltatásokban. Több részmunkaidős állatorvos is részt vesz az Egyetemen kívüli gyakorlati képzésben. A tanszékvezető elsődleges feladata a megfelelően képzett és elegendő oktatói létszám biztosítása. Az Egyetem vezetősége - a Rektor irányításával - biztosítja az anyagi forrásokat.

Az Egyetem nagy hangsúlyt fektet arra, hogy az oktató, kutató és állatorvos munkavállalók számára versenyképes juttatási csomagot és egyéb bónuszokat biztosítson kapcsolódva a szakmai előmenetelhez, ezáltal biztosítva a hosszútávú foglalkoztatást. Az oktatói és kutatói személyzet stabilitása és folyamatos fejlődése arra is ösztönzi az oktatókat/kutatókat, hogy az alapfeladataik mellett más tevékenységekben is részt vegyenek. E célok elérése érdekében az Egyetem alaphér-kategóriákat és bónuszszinteket határozott meg az oktatói és kutatói állomány előrehaladásának elősegítése érdekében. A tudományos terület vezetése támogatja az oktató/kutató munkavállalók tudományos projekteiben való részvételét, melyet a számos pályázatban való részvétel is bizonyít. A kutatási projektek száma évente 50 és 60 között van, így a tudományos területen állandó lehetőség van tapasztalatot

szerezni a pályázatok és kutatások területén. Az Egyetem vezetése elszánt a kutatási és üzleti kapcsolatok megerteremtése érdekében és támogatja a munkavállalók részvételét szakmai rendezvényeken, valamint a további képzésüket a tudományos és támogató területeken egyaránt.

9.4 szabvány: Az állatorvosképzésnek bizonyítania kell, hogy jól meghatározott, átfogó és nyilvánosságra hozott tervet alkalmaz a tudományos és a támogató személyzet szakmai növekedésére és fejlesztésére, beleértve a hivatalos értékelési és informális mentorálási eljárásokat.

A személyzetnek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy hozzájáruljon az állatorvosképzés irányításához és döntéshozatali folyamataihoz.

A tudományos és támogató személyzet előléptetési feltételeinek világosnak és egyértelműnek kell lenniük. Az oktatói személyzet előléptetése során figyelembe kell venni a kiválóságot, és (amennyiben a nemzeti jogszabályok vagy Egyetemi belső szabályok lehetővé teszik) egyenlő hangsúlyt kell fektetni az oktatás (beleértve a klinikai oktatást), a kutatás, a szolgáltatás és más tudományos tevékenységek valamennyi aspektusára.

Az Egyetem tanulmányi szerződések megkötésével és a költségek fedezésével ösztönzi a munkavállalók részvételét az intézmény számára hasznos ismereteket nyújtó képzési programokban. A jövő oktatóinak és kutatóinak biztosítása érdekében az Egyetem támogatja az egyetemen belül dolgozni kívánó posztgraduális hallgatók PhD-programját is. Az oktatókat ösztönzik az állatorvosi szakképzési (rezidens) programokban való részvételre, és az Egyetem által szervezett posztgraduális továbbképzéseken részben ingyenesen vehetnek részt. Az Egyetem a munkavállalók teljesítményének és kompetenciáinak értékelésére Teljesítményértékelési rendszert alakított ki, amelynek keretében, meghatározott sablonok és módszertan alkalmazásával. A közvetlen vezető, - a munkavállaló közreműködésével - értékeli az elmúlt év egyéni teljesítményét és meghatározza - a munkavállaló véleményének figyelembe vételével- a munkavállaló részére a fejlesztési irányokat. Az értékelés alapján a munkavállaló részére szakmai képzés, kompetencia fejlesztés, mentoring programok kerülhetnek meghatározásra. A programok megvalósítására az Egyetem a költségvetésében külön költségkeretet biztosít. Az évente megvalósuló értékelés során a felek értékelik a korábbi időszakban megvalósított fejlesztések eredményét is.

Az oktatói-kutatói munkakörökben történő előmenetel feltételeit az Egyetem FKR-e tartalmazza, az abban szereplő feltételek teljesülése esetén az érintett személy – pályázat keretében, amennyiben a feltételeknek az elbírálás alapján megfelel – magasabb munkakörbe kerülhet. (Lásd 9.1. pont) A támogatói munkakörben dolgozó munkavállalók esetében jelenleg még nincs kialakított életpálya modell, de szakmai ismeret bővülés esetén (pl. szakmai tanfolyam elvégzése) a közvetlen vezető támogatásával lehetőség van a munkaköri feladatok bővítésére, színesítésére vagy akár új munkakörbe történő átkerülésre is. A fentiekben túlmenően az Egyetem az FKR-ben rögzített módon díjakat, elismerési formákat is működtet, amelyekre évente, a közvetlen munkahelyi vezetők felterjesztése alapján kerülnek jelölésre a munkatársak. A díjak, elismerések elnyerésének feltételeit az FKR határozza meg, amelyeknek teljesülését a Szenátus vizsgálja és a Szenátus véleménye alapján a Rektor dönt a díjak, elismerések odaítéléséről. A díjak, elismerések átadására ünnepélyes keretek között az egyes rendezvényeken kerül sor. Abban az esetben, ha egy munkatárs külsős szakmai elismerésben, díjban részesül, akkor arról az intraneten, illetve külön rektori levélben kerül tájékoztatásra az egyetem közössége. Az Egyetem Etikai Kódexének előírásai meghatározzák, hogy a vezető munkakört betöltő munkatársaknak az irányításuk alá tartozó szervezetben konstruktív, a közvetlen munkatársak véleményét is figyelembe vevő működést kell megvalósítani.

Az intézmény szervezeti kultúrája évtizedekre visszamenőlegesen családias, baráti hangulatúnak tekinthető, amelyet a munkavállalók által kitöltött elégedettségfelmérés eredményei is igazolnak. Ha személyes támogatásra van szükség, a munkatársak megbeszélhetik problémáikat az egység vezető-

jével, konzultálhatnak az Etikai Bizottsággal vagy felvehetik a kapcsolatot az esélyegyenlőségi koordinátorral. Az Egyetem foglalkozás-egészségügyi, egészségügyi és mentálhigiénés szolgáltatásokat nyújt. A családos és kisgyermekes alkalmazottak problémáira a vezetőség kiemelt figyelmet fordít, és az Egyetem két alkalommal is elnyerte a Családbarát Intézmény címet. A fogyatékkal élő vagy krónikus betegségben szenvedő munkatársak külön segítséget kapnak a Humánpolitikai Osztálytól. Szükség esetén a munkahelyet a személyes igényekhez igazítják.

Az Egyetem döntéshozatali folyamataiban a tudományos és a támogató személyzet egyaránt részt vesz. A Szenátusban és a különböző bizottságokban minden szint képviselteti magát. A formális részvételen túlmenően a személyzet tagjai az éves dolgozói elégedettségi felmérés során visszajelzést adhatnak a vezetőkről és a döntéshozatali folyamatokról. A minden félévben tartott összdolgozói értekezlet szintén megfelelő alkalom a kérdések feltevésére vagy ajánlások megtételére.

9.5. szabvány: Az oktatók értékelésére szolgáló rendszernek működnie kell, és abban a hallgatói részvétel biztosított kell legyen. Az eredmények a külső értékeléseket végző személyek számára hozzáférhetőnek kell lennie és a jelentésekben megjegyzésekkel ellátni.

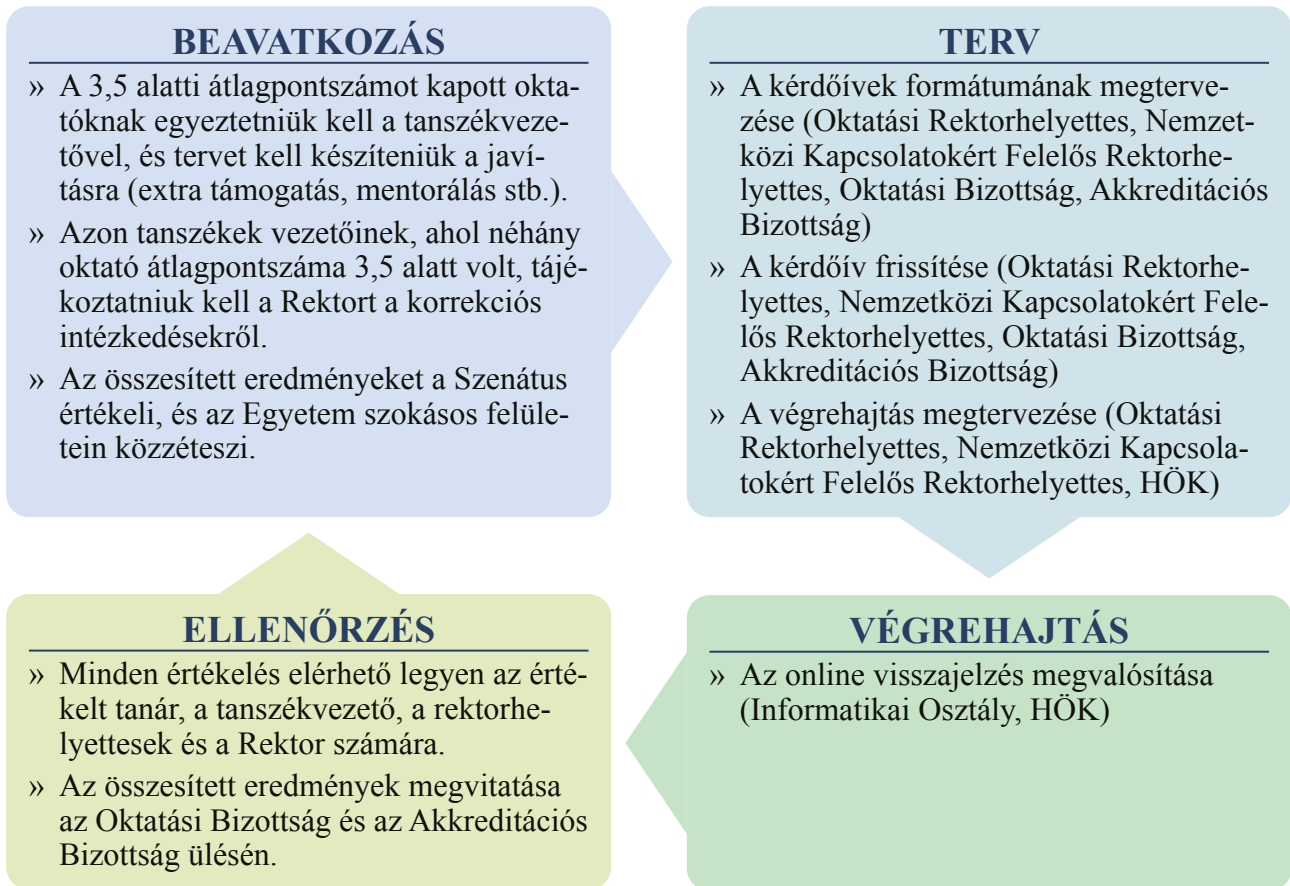
Az Oktatói Munka Hallgatói Véleményezése (OMHV) az 1980-as évek elején indult az Egyetemen, és több módosítás után ma már egy online értékelési rendszert használ, amelyben a hallgatók a félév végén minden tanárt, tantárgyat és tanszéket értékelnek. Ez lehetőséget biztosít a hallgatóknak véleményük kifejezésére és kifejtésére, és lehetőséget teremt arra, hogy részt vegyenek a képzés fejlesztésében. Ez magában foglalja az oktatásmódszertan, az oktatók, a hallgatók felkészültségének, a hallgatók munkaterhelésének, a hallgatók megbecsülésének és a tanultak relevanciájának értékelését. Az OMHV előre meghatározott kérdéseket tartalmaz. A hallgatók 1-től 5-ig adhatnak pontokat, ahol az 1 a legrosszabb, az 5 pedig a legjobb. Szöveges értékelést is hozzá lehet adni kritikai megjegyzésekkel és javaslatokkal az oktatók és a tanszékek számára. A hallgatóknak a következő félévre való beiratkozás előtt ki kell tölteniük az előző félévre vonatkozó visszajelzést. Minden tanár hozzáférhet az értékeléséhez, az eredmények pedig az Egyetem vezetősége és a tanszékvezető számára is elérhetőek. Az értékelés eredménye az éves teljesítményértékelés egyik eleme. Ha egy oktató esetében az átlagos értékelés az Egyetem által meghatározott minimumkövetelmény (3,5 pont) alatt van, a tanszékvezetőnek írásban is intézkedéseket kell tennie tantárgyhoz kapcsolódó képzési szint-minőségének javítása érdekében. A magas színvonalú munka elismerése azon oktatók esetében kezdeményezhető, akik legalább három egymást követő alkalommal folyamatosan kiemelkedő teljesítményt nyújtanak.

A hallgatói visszajelzések alapján az Egyetem:

- Feltárja a fejlesztendő területeket oktatási szempontból;
- Kiválasztja a képzés hatékonysága szempontjából lényeges részelemeket;
- Információkat nyújt a vezetők számára az oktatók értékeléséhez, a kiváló oktatói munka elismeréséhez, az előléptetések és álláspályázatok értékeléséhez, a követelmények teljesítésének értékeléséhez és a képzési fejlesztési lehetőségek kiaknázásához;
- Lehetővé teszi az oktatók számára, hogy képet kapjanak munkájuk hatékonyságáról, ami elősegítheti egyéni fejlődésüket, valamint oktatási módszereik javítását;
- Adatokat és információkat szolgáltat az oktatók teljesítményértékeléséhez.

Az általános értékelési rendszeren kívül számos olyan tantárgy van, amelyet a tanfolyam végén értékelnek. Ezeket az értékeléseket a tantárgyfelelősök kezelik, és az adott tantárgy oktatásának fejlesztésére használják fel. Az OMHV eljárását az ME-09 Minőségirányítási Eljárás szabályozza (19. ábra).

19. ábra PDCA ciklus az OMHV esetében

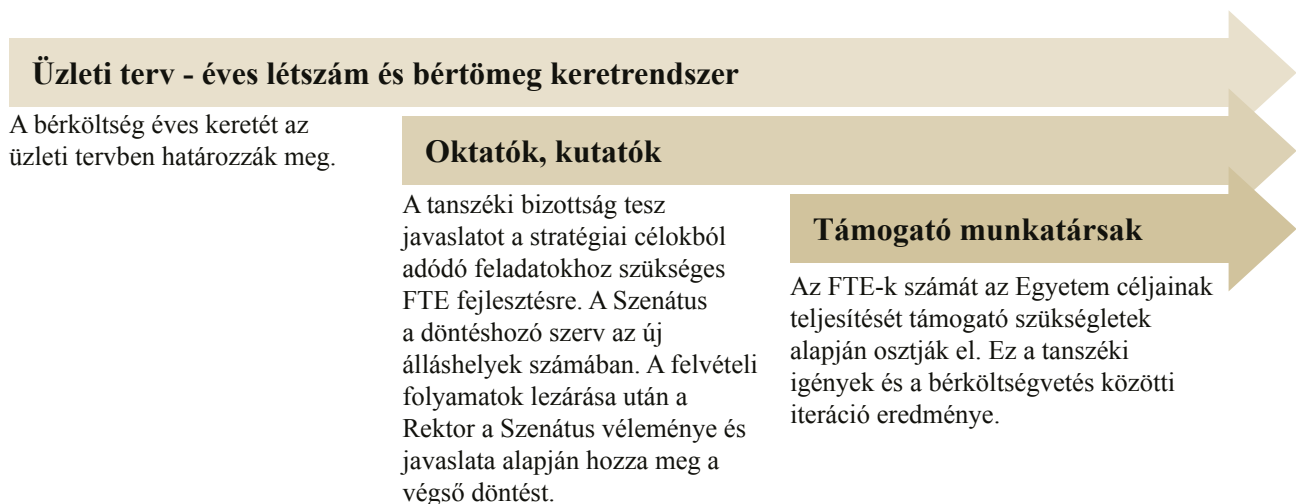
Az Egyetem vezetősége minden évben felülvizsgálja és finomítja a stratégiai célokat. E felülvizsgálatok alapján összegzik az adott évre vonatkozó feladatokat, amelyeket először a rektorhelyettesek, majd a tanszékek között osztanak fel. A stratégiai célok legjelentősebb területe az oktatás, beleértve a személyügyi kérdéseket is.

A gazdasági területen belül a Humánpolitikai Osztály folyamatosan figyelemmel kíséri a szervezet általános összetételét, a munkaterhelést, a fejlesztési irányokat és az elégedettségi szintet. A személyügyi fejlesztés legfontosabb területe a képzés és az egyéb ösztönzési formák. Az Egyetem jelentős anyagi és szakmai támogatást nyújt az oktatók, kutatók és más munkatársak számára szakmai előrehaladásukhoz.

A tanszéki tanács minden év elején - az aktuális évi feladatok, a személyi változások és a belső fejlesztési elképzelések figyelembevételével - összeállítja a humánerőforrás fejlesztési tervet.

Az üzleti terv készítése során - az előzetes felmérések alapján - a pótlás és fejlesztés az alábbi folyamatokon keresztül történik. Az ehhez szükséges pénzügyi forrásokat a költségvetésből minden évben rendelkezésre bocsátják. (ld. 20. ábra)

20. ábra Új pozíciók megteremtésének folyamata

A Humánpolitikai Terv minden évben a rendelkezésre álló humánerőforrás, az Egyetem stratégiai terve, a tantervi kimenetek, a D1C, a különböző tantárgyak oktatási eredményei és a költségvetés értékelése alapján készül el. Az egységek kéréseit a Humánpolitikai Osztály foglalja össze, és megvitatás után a Szenátus évente kétszer, az új állásokról és előléptetésekről pedig a Rektor dönt. Minden álláshelyet nyilvánosan hirdetnek meg. A felülvizsgálat a következő félévben történik.

Megjegyzések a 9. fejezethez

Egyes tanszékeken elkötelezett hallgatókat alkalmaznak demonstrátorként. Részt vesznek a gyakorlati képzés előkészítésében és végrehajtásában.

A Tudományos Diákköri Bizottság keretében kutató hallgatók a fiatal munkatársak toborzásánál és kiválasztásánál elsődlegesen jelennek meg.

Javaslatok a 9. fejezet fejlesztésére

Hasznos lenne külföldi oktatók és kutatókat is bevonítani az Egyetemre.

10. Fejezet

**Kutatási programok,
továbbképzések és doktori
képzés**

10. Fejezet. Kutatási programok, továbbképzések és doktori képzés

10.1. szabvány: A VEE -nek be kell mutatnia a munkatársak jelentős és széles körű kutatási tevékenységét, amely a kutatásalapú oktatáson keresztül integrálódik az állatorvosi képzésbe, és erősíti azt.

Az ÁTE elkötelezett a kiváló színvonalú oktatás és kutatás iránt. A kutatás a felsőoktatásban dolgozó oktatók és kutatók egyik elsődleges feladata, hiszen a kutatási módszereket, eredményeket és tapasztalatokat az oktatásba is beépíthetik. A szakértői konszenzusokon, retrospektív elemzéseken, szakirodalmi áttekintéseken és széles körben elismert szakkönyvek használatán alapuló, saját és együttműködés keretében végzett kutatásokkal kiegészített, bizonyítékokon alapuló orvoslás oktatása elengedhetetlen ahhoz, hogy a hallgatók naprakész ismereteket kapjanak. A Tudományos Diákkör (TDK), amelynek keretében a kutatók szoros együttműködésben dolgoznak a hallgatókkal, kiemelkedő lehetőséget nyújt a kutatás oktatásba történő implementálásához. Fontos, hogy az ÁTE szerepeljen az állatorvosi kutatást és oktatást értékelő nemzetközi egyetemi rangsorokban. A nagy presztízsű folyóiratokban történő publikálás (főként D1, Q1 besorolású lapokban) a minőségi munka jelzője, és ezt az ÁTE számos pályázati forrással (belső és külső) támogatja.

Az ÁTE pályázati portfóliója tükrözi a tudományos stratégiát és a kutatási tevékenységek fő területeit, mivel a legtöbb kutatást ezekből a forrásokból finanszírozzák. Az odaítélt projekt támogatások értéke néhány ezer eurótól több millió euróig terjed. Az ÁTE kutatói körülbelül 11 millió euró értékű pályázaton dolgoznak. Ez az ÁTE éves költségvetéséhez képest is jelentős összegnek mondható. A 10.1.1. táblázatban megjelölt Horizon Europe-ösztöndíjprojekteken felül öt további projekt támogatása történt a Horizon Europe keretében (közelbelül 1,5 millió €).

A 10.1.1. táblázatban megjelölt kutatási projektek körülbelül fele az alapkutatáshoz tartozik. A maradék egyenlően oszlik meg az iparági kutatás és a kísérleti fejlesztés között.

10.1.1. táblázat Az ÁTE fő támogatott kutatási programjainak listája, amelyek a látogatást megelőző teljes tanévben aktívak voltak (2022/2023)

	<i>Tudományos téma (cím)</i>	<i>Ösztöndíj/év (éves támogatás), €</i>	<i>Időtartam (év)</i>
1	Fertőző Állatbetegségek, Antimikrobiális Rezisztencia, Állatorvosi Közegészségügyi és Élelmiszerlánc-biztonság Nemzeti Laboratóriuma	1 454 097	4
2	Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium	87 246	4
3	Tréningben és versenyzésben levő lovak csüdizületének összehasonlító mágneses rezonanciás, komputertomográfias és röntgenvizsgálata: egy longitudinális tanulmány	23 236	4
4	Kooperatív Doktori Program Nemzetvédelmi Alprogram	27 748	3
5	Kooperatív Doktori Program	106 272	5
6	Komplex baromfi takarmánykiegészítő fejlesztése, a patobiom eredetű megbetegedések és elhullások természetes módon való teljes körű védelmére	133 777	4
7	Gyors szűrővizsgálat kifejlesztése a vírusos arthritis-encephalitis különféle tejmintákban történő szerológiai diagnosztikájához	46 667	3
8	Korszerű technológiák alkalmazása a kórokozók, környezetek és sertések szűrése és a sertésállományok jobb betegségkontrollja céljából	32 333	3

	<i>Tudományos téma (cím)</i>	<i>Ösztöndíj/év (éves támogatás), €</i>	<i>Időtartam (év)</i>
9	Kérődzők, lovak és húsevők növekvő jelentőségű vector-borne vérélősködőinek epidemiológiája Észak-Vietnámban	45 091	2
10	Újszerű oltóanyag-adjuváns készítmény fejlesztése IBV ellen tojótyúkokban	44 855	2
11	A szociális környezet állati személyiségre gyakorolt evolúciós és demográfiai hatása	23 264	4
12	Preantrális tüszők in vitro tenyésztésének és tárolásának lehetőségei, különös tekintettel a faji különbségekre és az asszisztált reprodukcióban történő alkalmazásra	23 166	4
13	Antibakteriális rezisztencia kialakulását gátló termék fejlesztése az állatgyógyászatban, támogató repozíciós platform fejlesztése	215 966	3
14	Állatorvosi összehasonlító farmakokinetikai és gyógyszerle bomlás című kézikönyv kiadása	15 146	1
15	Nyúlhústermelő vertikum teljes digitalizációja	259 316	2
16	Éhség hatása az öregedésre	139 426	5
17	A Pasteurellaceae családba tartozó egyes baktériumfajok összehasonlító vizsgálata	22 465	4
18	Gazda-parazita-kórokozó koevolúciós stratégiák: a kórokozók fontossága a denevérek és élősködők populáció-dinamikájában	20 390	4
19	Antimikrobiális peptidok in vitro vizsgálata csirke és sertés eredetű bél-máj modellrendszerekben	22 986	3
20	Innovációs iroda létrehozása és működtetése az Állatorvostudományi Egyetemen, KFI tevékenységek és együttműködések ösztönzése érdekében	162 859	2
21	A fészkelőhely választás életmenet következményei madaraknál	20 483	5
22	Kutatási eredmények terjesztése nemzetközi tudományos konferencián	1 629	1
23	Előadás tartása nemzetközi tudományos konferencián	1 629	1
24	Részvétel a 31. Nemzetközi Buiatrikus Konferencián	1 584	1
25	AOVET Lócsontsebészeti mesterkurzuson való részvétel	2 801	1
26	MICROBI – Intelligens mikroreaktorok alkalmazása biológiai szennyvíztisztításban	232 521	2
27	Tématerületi Kiválóság Program 3: Új diagnosztikai lehetőségek a lógyógyászatban; Állattartás emisszióinak mérési, analitikai technológiáinak fejlesztése, az emisszió csökkentése; llatorvosi és humán modellkísérletek, demonstrációk és oktatási programok elvégzése korszerű embriológiai és asszisztált reprodukciós központban	1 046 950	2
28	Probiotikumok, antioxidánsok hatásai gyógyszerek, toxikus és fertőző ágensek okozta sertés hámsejt károsodásokban in vitro	7 082	5
29	Biztonságosabb élelmiszerek a megváltozott fogyasztói magatartás révén: Hatékony eszközök és termékek, kommunikációs stratégiák, oktatás és élelmiszerbiztonsági politika az élelmiszer eredetű megbetegedésekből eredő egészségügyi terhek csökkentésére.	10 750	5
30	Részvétel nemzetközi konferenciákon	2 943	1
31	Európai baromfiipari szereplők összekapcsolása a biobiztonsági védelmi intézkedések megfelelőségének növelése céljából a fenntartható termelés érdekében	7 750	3
32	Jó gyakorlatok és újítások a fenntartható méhészetért	39 063	4
33	Az élelmiszerrendszerek kockázatainak változó globális környezetben történő kezelésének holisztikus megközelítése	57 500	4

10.2. szabvány: Minden hallgatónak a bizonyítékokon alapuló állatorvoslás tudományos módszereihez és kutatási technikáihoz kapcsolódó képzést kell kapnia, és lehetőséget kell biztosítani számára, hogy kutatási programokban vegyen részt.

Az ÁTE oktatói és kutatói elkötelezettek a kitűnő színvonalú kutatás iránt, és ily módon tudatában vannak a bizonyítékokon alapuló orvostudomány jelentőségének. Minden tantárgy alapját bizonyítékokon alapuló konszenzus, retrospektív elemzések, valamint referált tudományos publikációk képezik. A TDK lehetőséget nyújt a hallgatók számára, hogy a teljes kutatási folyamat részeseivé váljanak, a hipotézis megfogalmazásától a vizsgálat lefolytatásán, az elemzésen és egyeztetésen keresztül az eredmények közzétételéig. A TDK legalább két tanéven keresztül köti össze az oktatókat és kutatókat a hallgatókkal, és olyan kapcsolatot teremt közöttük, amely hozzájárul a következő kutatói generáció képzéséhez. A TDK szorosan kapcsolódik a PhD- és doktori képzéshez. Kihangsúlyozza az egész életen át tartó tanulás jelentőségét és elindítja a hallgatókat ezen az úton, valamint mentorprogramot is biztosít számukra. Azok a hallgatók, akik nem vesznek részt a TDK-ban, kötelesek szakdolgozatot írni, szintén témavezető irányításával. A TDK-dolgozatokat jeles osztályzatú szakdolgozatként fogadja el az egyetem. A hallgatók mintegy 25-30%-a végez kutatást a TDK keretében.

Az ÁTE mind a kutatók, mind a hallgatók körében is nagy hangsúlyt fektet az innovatív gondolkodásra. Online vagy élő események, előadások és ötletversenyek szervezésével az ÁTE egyik fontos célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az innovatív gondolkodást. A hallgatókat saját ötleteik meghatározására és létrehozására bátorítják. Az ÁTE visszajelzést ad, kiértékeli ezeket, és kedvező esetekben a kutatási infrastruktúra vagy akár finanszírozás biztosításával is támogatja a hallgatókat.

Az ÁTE nagy hangsúlyt helyez az egész életen át tartó tanulásra. Akik tudományos pályára készülnek, a TDK-ban végzett munkával kezdik a pályafutásukat, témavezetőt keresnek, PhD-programban vesznek részt és saját kutatást végeznek. Ezt követően adjunktusként oktatnak és kutatnak, majd habilitálnak és teljes professzori státuszt pályázhatnak meg, miközben kutatócsoportot alapítanak és tartanak fenn. Számos hallgató doktoranduszként is együttműködik iparági partnerekkel, és részt vesz innovatív termékfejlesztésekben. Az ÁTE három szakkollégiuma (ló, sertés, általános) várja a hallgatókat, hogy vegyenek részt egy színvonalas, a kutatást és a bizonyítékokon alapuló állatorvoslást támogató közösségben. Az ÁTE tartja a kapcsolatot a diplomás állatorvosokkal, posztgraduális továbbképzési programokat kínál, így fontos szerepet játszik az állatorvosok egész életen át tartó tanulásában.

A TDK során a hallgatók bevonásra kerülnek a kutatásba, ahol megismerkednek az alap- és alkalmazott tudományokkal, a gyakorlati munkával, irodalomkutatással, a laboratóriumi környezettel és magatartással, az eredmények elemzésével és értékelésével. Azoknak a hallgatóknak, akik nem vesznek részt a TDK-ban, a 4. év elején szakdolgozat-előkészítő kurzuson kell részt venniük. A kurzus bevezeti őket az irodalom feldolgozásának alapjaiba, amely magában foglalja az állatorvos-tudományokhoz kapcsolódó publikációs ismereteket, a plagizálás fogalmát és az idézéssel kapcsolatos ismereteket. A hallgatók fakultatív tárgyakon is részt vehetnek, ahol további ismereteket szerezhetnek az irodalomkutatásról. A könyvtár weboldalán is megtalálhatók a szakdolgozatíráshoz kapcsolódó információk és a könyvtárosok rendelkezésre állnak, hogy mind szóban, mind írásban megválaszolják a hallgatók kérdéseit.

Az ÁTE oktatói és kutatói a TDK és szakdolgozat keretén belül kutatási projektekbe vonják be a hallgatókat. A hallgatók kutatási témákra jelentkezhetnek, így a kiváló hallgatók közvetlen toborzása közvetlenül lehetővé válik. A témák listája a tanszékek honlapján érhető el, és az előadások során is meghirdetik őket. A hallgatók kutatási projektekben történő részvétele nem csupán a kutatási erőforrásokat bővíti, hanem az irodalomkutatások segítségével gazdagítja a felsőoktatási ismeretanyagot. Mindemellett a laboratóriumban és a terepen is praktikus, gyakorlati tapasztalatokat nyújt a hallgatók számára. Ezekben az esetekben a hallgatók gyakorolhatják az előadások során elsajátított elméleti

ismereteket. Tanulmányaik során a hallgatók megismerkednek a gyakorlati módszerekkel, megoldásokkal, kutatási technikákkal, sőt még a kutatási projektek menedzsmentjével is, és komoly kutatási tapasztalatokra tesznek szert a diploma megszerzéséig. Ezek a készségek javítják az esélyeiket, amikor munkát keresnek akár a felsőoktatási területen (elsősorban PhD-hallgatóként), akár a profitorientált kutatási szektorban, vagy akár a hatóságoknál. A kötelező szakdolgozatírás szintén arra motiválja a hallgatókat, hogy csatlakozzanak egy kutatócsoporthoz.

Az állatorvos-hallgatók tudományos kutatásba történő bevonása és bevezetése az ÁTE oktatási stratégiájának hagyományos része. Az ÁTE-nél minden hallgató köteles szakdolgozatot írni, és erre 20 kreditpont jár a 10. és 11. szemeszterben. A szakdolgozat egy kísérleti részt is tartalmaz, amely lehet laboratóriumi kísérlet, klinikai vizsgálat vagy elemzőtevékenység, és a végeredménye a szakdolgozat. A hallgatók önállóan kötelesek dolgozni egy elismert oktató vagy kutató felügyelete alatt. A témavezető útmutatást nyújt a szakdolgozat felépítésével és szerkezetével, a szakirodalmi feldolgozásával, kutatási módszertannal, adatelemzéssel, előadással és értelmezéssel kapcsolatban. A hallgató, a témavezető és a tanszékvezető írásbeli megállapodást köt a témával kapcsolatban, amely a szakdolgozat előzetes vázlatát is tartalmazza. Ez a megállapodás szerződésként szolgál a témavezető és a hallgató jogairól és kötelezettségeiről a szakdolgozattal, valamint a szakdolgozat összeállításával és ellenőrzésével kapcsolatban. A szakdolgozat elkészítésével a hallgatók komoly tudományos ismeretekre és készségekre, valamint felsőoktatási kompetenciákra tesznek szert. Ez a következőket tartalmazza: (1) kapcsolódó kérdések meghatározása; (2) tudományos műveltség: a kutatási kérdés elhelyezése a jelenlegi ismeretek kontextusában; (3) tudományos érvelés: kritikus álláspont felvétele az aktuális elméletekkel és módszerekkel szemben, valamint új eredmények megvitatása ebben a kontextusban; (4) módszertani kompetencia: megfelelő adatgyűjtési és -elemzési módszerek választása; (5) a kapott eredmények objektív és kritikus értékelése; (6) bizonyítékokon alapuló érvelés: aktuális eredmények által alátámasztott következtetések levonása. A Turnitin szoftver minden szakdolgozatot ellenőriz plagizálás szempontjából. A szakdolgozatoknak meg kell felelniük a jó tudományos gyakorlat követelményeinek, és a tématerület egy másik szakértője bírálja. Végül pedig sor kerül a belső és külső vizsgáztatók előtti védésre. A kapott osztályzat a diploma végső osztályzata.

10.3. szabvány: A VEE -nek felsőfokú doktori képzési programokat kell kínálnia, pl. PhD, gyakornoki képzés, rezidensi képzés és olyan továbbképzési programok, amelyek kiegészítik és megerősítik az állatorvosi képzési programot, és amelyek szakmai és társadalmi szempontból relevánsak.

10.3.1. táblázat Doktori klinikai képzésre regisztrált hallgatók száma

Gyakornokok:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
Társállatok	5	6	6	5,7
Lovak	2	2	2	2,0
Haszonállatok	2	2	1	1,7
Egyebek (adja meg)	0	0	0	0
Összesen	9	10	9	9,4

Rezidensek:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
ECVS	3	1	1	1,7
ECAR	3	3	2	2,7
ECVCP	1	1	1	1,0
Összesen	7	5	4	5,4

Egyebek (nem EBVS-programok): szakállatorvos szakképzés (1–2 éves)

Képzés:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
<i>Egzotikus állatok gyógyászata</i>	0	59	61	40
<i>Kisállatgyógyászat</i>	50	62	64	59
<i>Kérődző-egészségügy</i>	0	0	38	13
<i>Lőegészségügy</i>	48	0	0	16
<i>Sertés-egészségügy</i>	29	30	0	20
<i>Állatorvos-menedzser</i>	0	0	54	18
<i>Állatvédelmi</i>	36	0	0	12
<i>Összesen</i>	163	151	217	177

Az szakállatorvos szakképzéseket néhány évente indítják. Az elmúlt évben nem indítottak képzést a baromfi-egészségügy, méhegészségügy, élelmiszer-higiéncia és vadegészségügy területén.

10.3.2. táblázat Doktori képzésre regisztrált hallgatók száma

Végzettségek:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
<i>PhD</i>	87	73	71	77
<i>Egyebek (adja meg)</i>	0	0	0	0
<i>Összesen</i>	87	73	71	77

10.3.3. táblázat Azoknak a hallgatóknak a száma, akik olyan egyéb szakirányú továbbképzésre regisztráltak az ÁOKI-ban, amelyek nem klinikai vagy kutatómunkához kapcsolódnak (beleértve az esetleges külső/távképzési programokat)

Képzés:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
<i>Alkalmazott biostatistikus</i>	21	0	19	13
<i>Experimentális toxikológus</i>	31	32	0	21
<i>Lovastanár (hippológus) és szervező</i>	26	0	19	15
<i>Összesen</i>	78	32	38	49

10.3.4. táblázat AZ ÁOKI által biztosított továbbképzési programok résztvevőinek száma

Programok:	2022/2023	2021/2022	2020/2021	Átlag
<i>A vadegészségügy és vadgazdálkodás aktuális kérdései Magyarországon</i>	0	117	0	39
<i>A tudományos fejlődés morális kérdései</i>	23	0	0	8
<i>Antimikrobiális szerek felelős használata haszonállatokon</i>	252	0	0	84
<i>Antibakteriális és gombaellenes készítmények klinikai farmakológiája a társállatgyógyászatban</i>	0	112	0	37
<i>Haladó sugárvédelmi tanfolyam</i>	34	16	52	34
<i>Digitális innovációk és szolgáltatások az agráripárban</i>	0	0	73	24
<i>A szarvasmarha-egészségügy digitális megoldásai</i>	93	0	0	31
<i>Együttműködés és kapcsolatteremtés</i>	0	21	0	7
<i>EnteriPig-képzés</i>	27	0	0	9
<i>Fenntartható tejtermelés</i>	0	99	0	33

<i>Kutyák kinesiotaping kezelése</i>	0	0	44	15
<i>A galambegészségügy aktuális kérdései</i>	0	45	0	15
<i>Felelős kutyatulajdonosi képzés</i>	0	300	0	100
<i>Hogyan lehet kontrollálni a fertőző szarvasmarha-betegségeket?</i>	98	0	0	33
<i>Az állatbántalmazók profilja</i>	0	68	0	23
<i>Kiegészés előtt, közben és után</i>	0	0	35	12
<i>Beszéljünk a vesebetegségekről</i>	0	44	0	15
<i>Lógyógyászati aktualitások</i>	0	40	0	13
<i>Macskák hipertóniájához kapcsolódó gyakori kérdések</i>	0	0	45	15
<i>Metaanalízis</i>	23	0	0	8
<i>Tejhasznú állományok körforgásos gazdálkodását támogató precíziós rendszerek</i>	71	0	0	24
<i>Bevezetés a statisztikába az R segítségével</i>	0	26	0	9
<i>Bevezetés az R használatába</i>	0	16	0	5
<i>Speciális műtéti eljárások kisállatokon</i>	18	0	0	6
<i>Statisztikai modellezés</i>	22	0	0	7
<i>Kisállatok sebészeti és belgyógyászati vészhelyzetei</i>	0	118	0	39
<i>Együtműködési lehetőség állatorvosok és pszichológusok között</i>	72	0	0	24
<i>Kisállatgyógyászat válogatott fejezetei</i>	127	0	0	42
<i>Összesen</i>	860	1022	249	710

A gyakornokok száma az elkövetkező néhány évben várhatóan stabil marad. A rezidensek száma a különféle európai kollégiumok diplomásainak növekvő számával párhuzamosan várhatóan növekedni fog. Jelenleg 16 munkatárs rendelkezik ilyen diplomával. Az ÁTE-nél van egy hivatalos és egy független rezidensképzési program, de olyan közös programok is vannak, amelyek jelenleg vannak folyamatban.

A PhD-hallgatók száma várhatóan növekedni fog, mivel 2022 óta több állami finanszírozású hellyel rendelkezünk, mint az előző években. Az egyetemi oktatók és kutatók egyre több PhD-hallgatót vonnak be a kutatási programokba. Az ÁTE ezen felül csatlakozott a Kooperatív Doktori Programhoz, amely együttműködést támogat a felsőoktatási intézmények és a profitorientált kutatószervezetek között. Ez a fajta képzés segít a PhD-hallgatóknak, hogy tanulmányaik során a vállalatoknál is munkatapasztalatot szerezzenek.

A tanári kar vezető oktatói és kutatói képzik az alapképzésben résztvevő és doktori hallgatókat, a doktoranduszok az alapképzésben is oktatnak. A doktori és alapképzésben részt vevő hallgatók együttműködése elősegíti a kollaboratív csapatmunkát. Az ÁTE elegendő esettel rendelkezik, beleértve a beutalt eseteket és az országos ivartalanítási program egyedeit, így mind az alapképzés résztvevői, mint a doktori képzés résztvevői megfelelő klinikai tapasztalatot tudnak gyűjteni.

Az ÁTE Magyarország egyetlen állatorvosi egyeteménként az egész életen át tartó tanulást központi elemnek tartja, és elkötelezett az európai egyetemek egész életen át tartó tanuláshoz kapcsolódó alapokmánya iránt. Az ÁTE kedvező helyzetben van, hogy számos személyes és rendszeres kapcsolaton és különféle érintetti csoportokkal folytatott projekteken keresztül jó szolgálatot tegyen a társadalom és a nyilvánosság számára. Ez az együttműködés mind új, mind meglévő továbbképzési programok kifejlesztését teszi lehetővé. Az ÁTE széles körű továbbképzési (TK) tevékenysége minden területet lefed. Az oktatási rendszer a Magyar Állatorvosi Kamara (MÁOK) és az Állategészségügyi és Állatvédelmi

Igazgatóság, a TK fő érintettjeinek szakmai támogatásával és velük szoros együttműködésben történik. Az ÁTE az egytől két évig terjedő szakállatorvosi képzéseken felül rövid, általában egy napig tartó szakmai napokat is szervez (10.3.4. táblázat), amelyek aktuális, gyakran specializált ismereteket fednek le, és egy adott területen belül a gyakorlati szempontokra koncentrálnak. A TK a magyar szakemberek számára kötelező, és a működési engedély előfeltétele. Az engedély fenntartásához három év alatt összesen 300 kreditet kell összegyűjteni. Ezeknek a krediteknek a nagy számát az ÁTE által meghirdetett programok során gyűjtik össze. Ebből adódóan az elkövetkező három év során ezeken a programokon a résztvevők száma stabil marad.

10.4. szabvány: A VEE-nek olyan minőségbiztosítási programot kell működtetnie, amellyel kiértékelik, hogyan biztosítanak a kutatási tevékenységek lehetőségeket a hallgatói képzés és a munkatársak fejlődése érdekében, és hogyan integrálják a kutatási megközelítéseket, módszereket és eredményeket az állatorvosi oktatási programokba.

Az ÁTE elkötelezett a színvonalas kutatás iránt, amelyet az is jelez, hogy előre szándékozik lépni a nemzetközi ranglistákon. Az oktatókra és kutatókra vonatkozó követelmények között szerepel, hogy kutatásaikat nemzetközi D1-Q1-Q2 lapokban kell publikálniuk, és részt kell venniük nemzetközi együttműködésekben. A kutatási eredmények igen fontosak a szakmai előmenetel szempontjából, ezeket rendszeresen értékelik. Mindez garantálja a folyamatos, színvonalas kutatómunkát. Az oktatókat arra bátorítjuk, hogy építsék be az új tudományos eredményeket a tárgyaikba. A tantárgyfelelősök minden szemeszter végén írásos jelentést készítenek a Tanulmányi Bizottságnak a tárgyukról, az újdonságokról, a hallgatók vizsgaeredményeiről és a további lépésekről. A fiatal kutatók főleg a TDK-s hallgatók közül kerülnek ki, ahol az oktatók és kutatók szoros együttműködésben dolgoznak a hallgatókkal, és ily módon egyéni mentorprogramot biztosítanak a számukra. A kutatók bemutatják a tudományos gondolkodás, elemzés és diszkusszió megfelelő módját, miközben a hallgatók kiemelik a generációspecifikus szempontokat, és megosztják tapasztalataikat a csoporttársaikkal. Ez az együttműködés hatásosan hívja fel a figyelmet a kutatásalapú oktatás fontosságára. Ezen felül a hallgatók szakkollégiumokban és folyóiratklubokban vehetnek részt az érdeklődési köreik szerint.

A TIB felel az ÁTE hosszú távú kutatási stratégiájáért. Vezetője a TIRH, és a felettese a rektor. Információkat gyűjt az ÁTE aktív kutatócsoportjairól (KCS), tudományos tevékenységeikről (ösztöndíjak, publikációk, szerződések, konferenciák stb.), valamint a tevékenységeikhez kapcsolódó éves terveikről, és ezáltal az ÁTE teljes tudományos tevékenységéről. A KCS-k teljesítményét évente értékelik, és megfelelően méltányolják, ha a tervezett tevékenységeket megvalósítják. A KCS-k tevékenységeit TDK-mentorprogramok során mutatják be a hallgatóknak, az ÁTE munkatársaknak a TDK-fórumon, és a KCS-vezetőknek rendszeres tudományos megbeszélések során (21. ábra).

21. ábra A kutatás PDCA-ciklusa

BEAVATKOZÁS

- » Tudományos eredmények megbeszélése (TIB, TIRH és rektor)
- » Támogatás visszatérítése vagy egyéb ellenintézkedések nem megfelelőség esetén (rektor, TIRH, TIB, GFI)

TERVEZÉS

- » Kutatási és innovációs stratégia megállapítása (rektor, TIRH, TIB)
- » Kutatás céljainak meghatározása – publikációk, ösztöndíjak odaítélése, nemzetközi együttműködések (rektor, TIRH, TIB)
- » Fejlesztési és innovációs célok meghatározása – iparági együttműködések, szellemi tulajdoni elemek (TIRH, TIB, PI)
- » Kutatócsoportok regisztrálása (TIRH, TIB, PI)
- » Kutatócsoportok céljainak meghatározása (csoportvezetők)
- » Erőforrások értékelése (rektor, TIRH, GFI)

ELLENŐRZÉS

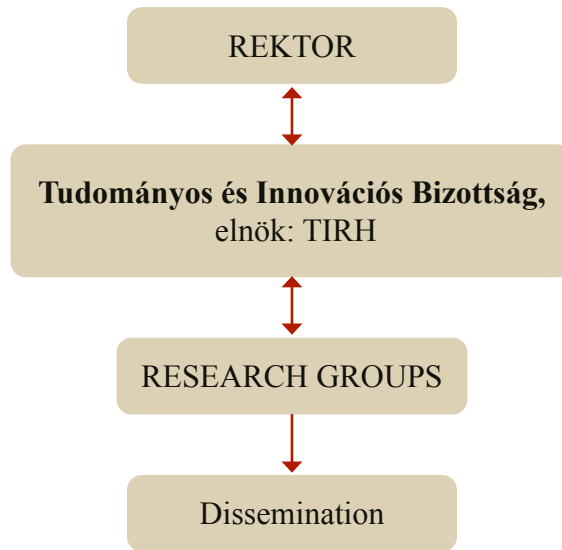
- » Kutatási és terjesztési kimenetek ellenőrzése negyedévente (publikációk, ösztöndíjak, együttműködések stb.) (TIRH, TIB)
- » Pályázati mérföldkövek ellenőrzése (TIRH, PI)
- » Kutatócsoport eredményeinek ellenőrzése (TIRH, PI)

VÉGREHAJTÁS

- » Kutatási tevékenységek végzése, pályázati mérföldkövek előrehaladása, iparági és nemzetközi együttműködő partnerek keresése (csoportvezetők)
- » Innovatív projektek előre vitele (konceptióigazolási alap, termékfejlesztések)
- » Részvétel ösztöndíjprojektekben
- » Kutatási és innovációs eredmények terjesztése (TIRH)
- » Munkavállalói szabályzat átalakítása (rektor, FT)
- » Program elfogadása a szenátus által

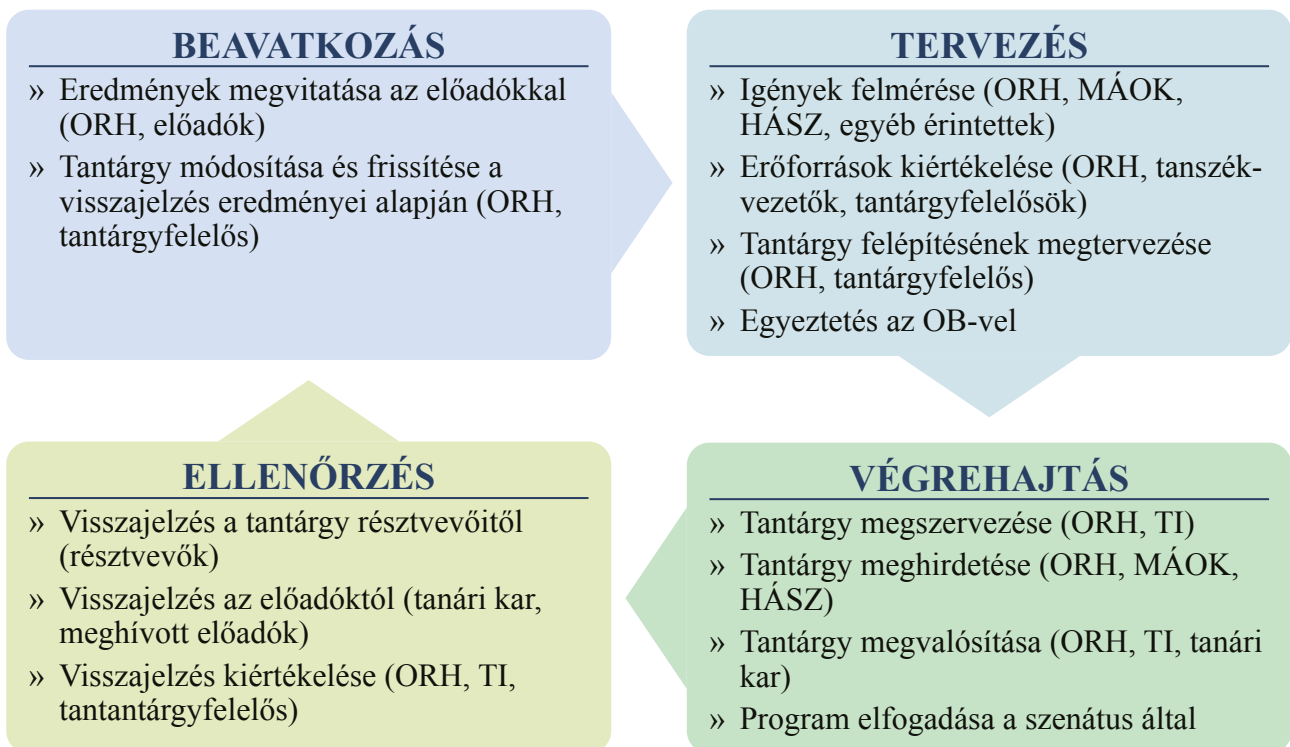
A 22. ábra a kutatási tevékenységek információáramlását tartalmazza.

22. ábra Kutatási eredmények információáramlása

Az ORH (oktatási rektorhelyettes) felel a továbbképzésért. Az ÁTE-n a továbbképzési tantárgyak minőségét ISO 9001:2015-alapú minőségbiztosítási rendszer biztosítja és felügyeli. A tantárgyakat az ORH, a szakfelelősök és a MÁOK képviselői jelölik ki. A MÁOK a szemináriumokat továbbképzési pontokkal látja el, figyelembe véve mind a szakmai szintet, mind az órák számát. Minden egyes tantárgy (szemeszter) végén visszajelzési lapokat töltenek ki, és az eredmények alapján átdolgozzák a tantárgyat. A kérdőív lényeges részét képezik a hallgatói javaslatok a további esetlegesen érdeklődésre számot tartó témákról. A folyamatot a továbbképzés PDCA-ciklusa összegzi (23. ábra)

23. ábra Továbbképzés PDCA-ciklusa

Az ÁTE-n egy Doktori Iskola létezik, amely a legmagasabb szintű tudományos fokozatot, a PhD-t

adja ki. A Doktori Iskola éves ciklus alapján működik. A terv állatorvosi kutatók képzése, valamint friss kutatók és tanári kar képzése az ÁTE és a társadalmunk igényei alapján. Az igényekre vonatkozó információkat az ÁTE-n és egy szélesebb piacon belül gyűjtik, beleértve a kutatóintézeteket, diagnosztikai intézeteket és a gyógyszeripart.

Az ÁTE Doktori Iskolája a magyar jogszabályokban meghatározott négyéves képzést biztosít. Az első két évben tantárgyak és kutatási tevékenységek vannak, az utolsó két év pedig kutatási tevékenységekből és a PhD-szakedzés véglegesítéséből áll.

Folyamatosan értékeli a hallgatók sikeres előrehaladását, a PhD véglegesítésének sikerarányát, a hallgatók kimenetét, és ami a legfontosabb: a publikációkat. A PhD-hallgatók kimenetét összetett vizsga keretében méri fel a 2. év végét követően. Visszajelzést gyűjtnek a hallgatóktól, a tanároktól, a vizsgabizottságoktól és a munkaadóktól.

A Doktori Iskolában PDCA-ciklust valósítanak meg. Az eredményeket évente összegzik, és ezek alapján történnek a változtatások.

Az Egyetem közvetlenül az iskola elvégzése után mind díjköteles, mind önkéntes rotációs vagy konkrét képzési programokat biztosít olyan különféle klinikai területeken, mint a lógyógyászat, általános kisállatgyógyászat és kisállat-belgyógyászat vagy -sebészet. A gyakornokok teljes mértékben részt vesznek a napi rutinban (nappali és éjszakai műszakok, folyóiratklubok, szakkonzultációk, kórházi kezelések) és némi alapvető klinikai oktatásban (klinikai rotáció, laboratóriumok). A program teljes évének sikeres elvégzése esetén a felügyelő a ténytet tanúsítvány kibocsájtásával igazolja. Az EÁ néhány EBVS által jóváhagyott klinikai rezidensprogramot is működtet 3 vagy 4 évig az adott kollégium követelményei alapján (ECVS – ló, ECVS – kisállat, ECVCP és ECAR). Minden programot az adott kollégium megfelelő EBVS által jóváhagyott diplomása felügyel, aki az ÁOKI teljes munkaidős alkalmazottja.

Megjegyzések a 10. Fejezettel kapcsolatban

Az ÁTE konzorciumpartnerként vesz részt a Horizon projektekben, de a tervek szerint a közeljövőben koordinátori szerepet fog ellátni, miután elegendő tapasztalatot gyűjtött, és a felsőoktatási dolgozók is elegendő tapasztalatot gyűjtöttek a kutatási keretrendszer megvalósításában.

Bár a doktori állatorvosi szakképzés követelményei nem felelnek meg az EBVS-képesítés követelményeinek, egyértelműen hatásos és hatékony módszer az ország szakemberei ismereteinek növelésére és naprakészen tartására. Azoknak is segít, akik európai szakdiplomát szeretnének. Kívánatos az állatorvosi szaktanfolyamok számát fenntartani, és a résztvevő hallgatók számát növelni, hogy a magyar állatorvosok nagy részét lefedjék.

Javaslatok a 10. Fejezettel kapcsolatos fejlesztésekre

A piacész újítások és találmányok promóciója az ÁTE rövid távú céljai között szerepelnek.

Az ÁTE azt tervezi, hogy több hangsúlyt fektet a fiatal kutatók toborzására és külföldi vendégkutatók meghívására.

Javasolt a szakemberek komolyabb bevonása a doktori képzésbe és a távoktatási lehetőségekbe.

Növelni kell az angolul kínált doktori tantárgyak számát.

Reális lehetőség az ÁTE doktori klinikai képzésének szélesebb körűvé tétele olyan további EBVS-rezidensprogramok bevezetésével, mint az ECVD és az ECVIM-CA.

ESEVT Mutatószámok táblázata

Name of the VEE: University of Veterinary Medicine Budapest
Name & mail of the VEE's Head: Prof. Péter Sótonyi, rektor@univet.hu
Date of the form filling: 14.07.2023

	Raw data from the last 3 complete academic years	Year -1	Year -2	Year -3	Mean
1	n° of FTE teaching staff involved in veterinary training	231,99	220,6	199,3	217,30
2	n° of undergraduate students	1600	1603,5	1559,5	1587,67
3	n° of FTE veterinarians involved in veterinary training	153,48	151,05	145,34	149,96
4	n° of students graduating annually	221	213	230	221,33333
5	n° of FTE support staff involved in veterinary training	350,86	319,84	302,02	324,24
6	n° of hours of practical (non-clinical) training	1333	1333	1333	1333
7	n° of hours of Core Clinical Training (CCT)	1575	1575	1575	1575
8	n° of hours of VPH (including FSQ) training	860	860	860	860
9	n° of hours of extra-mural practical training in VPH (including FSQ)	240	240	240	240
10	n° of companion animal patients seen intra-murally	25586	20977	25069	23877,333
11	n° of individual ruminant and pig patients seen intra-murally	1095	1064	467	875,33333
12	n° of equine patients seen intra-murally	908	997	1371	1092
13	n° of rabbit, rodent, bird and exotic patients seen intra-murally	926	1267	1648	1280,3
14	n° of companion animal patients seen extra-murally	0	0	0	0,0
15	n° of individual ruminants and pig patients seen extra-murally	68228	71344	30149	56573,7
16	n° of equine patients seen extra-murally	0	0	0	0,0
17	n° of rabbit, rodent, bird and exotic patients seen extra-murally	81256	24457	1867	35860,0
18	n° of visits to ruminant and pig herds	321	178	155	218,0
19	n° of visits to poultry and farmed rabbit units	46	35	34	38,0
20	n° of companion animal necropsies	697	583	655	645,0
21	n° of ruminant and pig necropsies	970	711	653	778,0
22	n° of equine necropsies	148	138	104	130,0
23	n° of rabbit, rodent, bird and exotic pet necropsies	4683	4436	6558	5225,7
24	n° of FTE specialised veterinarians involved in veterinary training	21,7	17,3	17,3	18,8
25	n° of PhD graduating annually	15	20	18	17,7

Name of the VEE: University of Veterinary Medicine Budapest
 Date of the form filling: 14.07.2023

	Calculated Indicators from raw data	VEE values	Median values ¹	Minimal values ²	Balance ³
I1	n° of FTE teaching staff involved in veterinary training / n° of undergraduate students	0,137	0,15	0,13	0,011
I2	n° of FTE veterinarians involved in veterinary training / n° of students graduating annually	0,678	0,84	0,63	0,048
I3	n° of FTE support staff involved in veterinary training / n° of students graduating annually	1,465	0,88	0,54	0,925
I4	n° of hours of practical (non-clinical) training	1333,000	953,50	700,59	632,410
I5	n° of hours of Core Clinical Training (CCT)	1575,000	941,58	704,80	870,200
I6	n° of hours of VPH (including FSQ) training	860,000	293,50	191,80	668,200
I7	n° of hours of extra-mural practical training in VPH (including FSQ)	240,000	75,00	31,80	208,200
I8	n° of companion animal patients seen intra-murally and extra-murally / n° of students graduating annually	107,880	67,37	44,01	63,870
I9	n° of individual ruminants and pig patients seen intra-murally and extra-murally / n° of students graduating annually	259,559	18,75	9,74	249,819
I10	n° of equine patients seen intra-murally and extra-murally / n° of students graduating annually	4,934	5,96	2,15	2,784
I11	n° of rabbit, rodent, bird and exotic seen intra-murally and extra-murally / n° of students graduating annually	167,803	3,11	1,16	166,643
I12	n° of visits to ruminant and pig herds / n° of students graduating annually	0,985	1,29	0,54	0,445
I13	n° of visits of poultry and farmed rabbit units / n° of students graduating annually	0,172	0,11	0,04	0,127
I14	n° of companion animal necropsies / n° of students graduating annually	2,914	2,11	1,40	1,514
I15	n° of ruminant and pig necropsies / n° of students graduating annually	3,515	1,36	0,90	2,615
I16	n° of equine necropsies / n° of students graduating annually	0,587	0,18	0,10	0,487
I17	n° of rabbit, rodent, bird and exotic pet necropsies / n° of students graduating annually	23,610	2,65	0,88	22,730
I18	n° of FTE specialised veterinarians involved in veterinary training / n° of students graduating annually	0,085	0,27	0,06	0,025
I19	n° of PhD graduating annually / n° of students graduating annually	0,080	0,15	0,07	0,010
1	Median values defined by data from VEEs with Accreditation/Approval status in May 2019				
2	Recommended minimal values calculated as the 20th percentile of data from VEEs with Accreditation/Approval status in May 2019				
3	A negative balance indicates that the Indicator is below the recommended minimal value				
*	Indicators used only for statistical purpose				

Szószedet

Szószedet

Tanszékvezetői értekezlet	Az ÁTE vezetőségének és egységvezetőinek találkozója és megbeszélése
CBlue	Tantervező rendszer
Szigorlatok	A több mint egy szemeszteren keresztül tanított teljes tárgy tartalmát lefedő vizsgák.
Doki for Vets	Elektronikus betegnyilvántartó rendszer
Záróvizsga	Bizottság előtt letett vizsga, amely lezárja az állatorvosi képzést.
Összoldozói értekezlet	Az ÁTE vezetőségének és összes dolgozójának találkozója és megbeszélése
Habilitáció	Olyan minősítési folyamat, amely demonstrálja a jelölt tanítási és prezentációs kompetenciáit és kutatási tevékenységét. A docensi vagy teljes professzori státuszra történő előlépés előfeltétele.
Oktató	A tanári kar tagja.
Moodle	Elektronikus tanulmányi erőforrás, ahol megtalálhatók a tananyagok, kiadványok, rögzített előadások, videók stb.
Neptun	Elektronikus hallgatói regisztrációs, nyilvántartó és információs rendszer.
Doktori állatorvosi szakképzés	Egy vagy kétéves tantárgyak legalább három év praxissal rendelkező állatorvosok számára, amelyeknek középpontjában bizonyos állatfajok vagy állatorvosi tevékenységek állnak.
Félévi vizsga	A teljes félév munkáját felölelő témákban tett vizsgák.
Tantárgyfelelős	Egy tárgyért felelős felsőoktatási személy (oktatás, felmérés, adminisztráció stb.).
Tananyag	Egy tárgy Neptunon, CBlue-ban és Moodle-ön elérhető részletes leírása.
Unipoll	A Neptun elektronikus vizsgarendszere
Univet Magazin	Az ÁTE által évente négyszer kiadott folyóirat

